

T-1

Na osnovu člana 16. stav 4. Zakona o Vladi Zeničko - dobojskog kantona - Prečišćeni tekst („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona”, broj: 7/10), na prijedlog Ministarstva za privredu, Vlada Zeničko-dobojskog kantona, na 159. sjednici, održanoj dana 20.06.2022. godine, d o n o s i

ZAKLJUČAK

I.

Utvrđuje se Prijedlog Zakona o turizmu.

II.

Prijedlog Zakona iz tačke I. ovog zaključka upućuje se u daljnju skupštinsku proceduru.

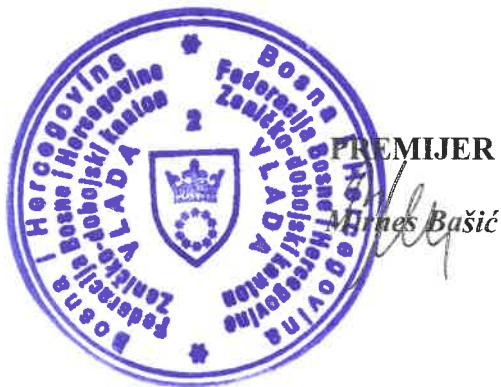
III.

Zaključak stupa na snagu danom donošenja.

Broj: 02- 02-9832 /22
Datum, 20.06.2022. godine
Zenica

DOSTAVLJENO:

1x Ministarstvo za privredu,
1x Stručna služba Skupštine,
1x a/a.

**BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
ZENIČKO-DOBOJSKI KANTON**

PRIJEDLOG

ZAKON O TURIZMU

Zenica, juni/lipanj 2022. godine

Na osnovu člana 37. stav (1) tačka f) Ustava Zeničko-dobojskog kantona, Skupština Zeničko-dobojskog kantona, na ____ sjednici održanoj _____ godine, donosi

ZAKON O TURIZMU

DIO PRVI – UVODNE ODREDBE

Član 1.

(Predmet zakona)

Ovim zakonom uređuje se planiranje i razvoj turizma, obavljanje turističke djelatnosti, osnivanje i djelovanje turističkih zajednica i druga pitanja od značaja za razvoj i unapređenje turizma.

Član 2.

(Značenje pojedinih izraza)

Pojedini izrazi upotrijebljeni u ovom zakonu imaju sljedeće značenje:

- a) **Turizam** je skup odnosa i pojava koje proizilaze iz putovanja i boravka posjetilaca na nekoj lokaciji ili mjestu ako se tim boravkom ne zasniva stalno prebivalište i ako sa takvim boravkom nije povezana nikakva njihova privredna djelatnost;
- b) **Turista** je fizičko lice koje najmanje 24 sata boravi van svog mjesta prebivališta, radi zadovoljavanja kulturnih, društvenih, socijalnih, istorijskih i drugih potreba, relaksacije i odmora, a bez svrhe sticanja dobiti;
- c) **Korisnik** turističke usluge je turista, putnik, potrošač ili drugo fizičko lice koje neposredno koristi usluge turističkih subjekata iz ovog zakona;
- d) **Turistička destinacija** je država, region odnosno mjesto koje u sebi sadrži više atrakcija koje se na tržištu mogu ponuditi kao turistički proizvod;
- e) **Turistička infrastruktura** su objekti za odmor i predah, informisanje, snabdijevanje, rekreaciju, edukaciju i zabavu turista, i to: skijališta, kupališta i plaže, tematski i zabavni parkovi, turistički informativni centri, centri za prihvatanje turista i posjetilaca, odmorišta pored puteva, tereni za golf, tenis tereni, otvoreni i zatvoreni objekti sportske rekreacije, male vještačke akumulacije sa kupalištem, bazeni za kupanje, velnes objekti, zabavno rekreativne staze i putevi (trim staze, staze zdravlja, vidikovci, panoramski putevi, biciklističke staze, pješačke staze, staze za motorne sanke i slično), uređene obale rijeka i jezera, objekti za posmatranje prirodnih rjetkosti, objekti za predah i kraće zadržavanje turista, objekti za avanturističke aktivnosti, za lovne i ribolovne aktivnosti i drugo;
- f) **Turistička suprastruktura** su ugostiteljski objekti, galerije, izložbeni, kongresni i zabavni objekti koji su u neposrednoj vezi sa ugostiteljskim objektima i objektima sportsko rekreativnog sadržaja ili sa njima čine jedinstvenu cjelinu;
- g) **Turistička zajednica** je pravno lice osnovano od strane kantona, grada ili općine, upisano u sudski registar, a osniva se radi unapređenja, razvoja i promocije turizma i privrednih interesa pravnih i fizičkih lica koja pružaju ugostiteljske i druge turističke usluge ili obavljaju drugu djelatnost neposredno povezanu s turizmom;
- h) **Paket aranžman** je unaprijed utvrđena kombinacija od najmanje dvije pojedinačne usluge koje se sastoje od prijevoza, smještaja ili drugih turističkih i ugostiteljskih usluga koje čine cjelinu i pružaju se u vremenu dužem od 24

sata ili uključuju barem jedno noćenje, te se prodaju po ukupnoj unaprijed utvrđenoj (paušalnoj) cijeni;

- i) **Putnik** je kupac koji kupuje ili je saglasan kupiti turistički paket aranžman, odnosno turističko putovanje ili druge turističke usluge. Putnik je i lice u korist kojeg kupac kupuje turistički aranžman, odnosno usluge ili lice na koje kupac ili lice za koje je kupac kupio turistički paket aranžman, prenese pravo korištenja turističkog paket aranžmana ili usluge;
- j) **Izlet** je unaprijed utvrđena kombinacija od najmanje dvije pojedinačne usluge koja se sastoje od prijevoza ili drugih turističkih i ugostiteljskih usluga, a trajaju manje od 24 sata i ne uključuje noćenje, odnosno smještaj;
- k) **Putnička agencija organizator putovanja** je putnička agencija koja organizuje turistički paket aranžman i koja ga neposredno prodaje ili nudi na prodaju putem posrednika;
- l) **Putnička agencija posrednik (subagent)** je putnička agencija koja prodaje ili nudi za kupnju turistički paket aranžman koji je sastavio organizator putovanja, ili koja pruža druge posredničke usluge;
- m) **Elektronska prodaja** je prodaja turističkog putovanja, izleta, kao i drugih usluga u turizmu putem interneta, bez neposrednog kontakta sa strankama;
- n) **Prateća djelatnost** u turizmu su djelatnost saobraćaja, trgovine, ugostiteljska djelatnost, poljoprivredna djelatnost, zanatstvo i komunalne djelatnosti;
- o) **Registar turizma** je javno dostupna, centralna baza podataka u elektronskom obliku koja sadrži podatke o subjektima koji obavljaju turističku djelatnost, i drugim podacima čija je registracija odnosno evidentiranje obavezno u skladu sa ovim zakonom;
- p) **Turističko putovanje** je kombinacija dvije ili više turističkih usluga (prevoz, smještaj i druge turističke usluge), koje je utvrdio ili pripremio organizator putovanja samostalno ili po zahtjevu putnika, u trajanju dužem od 24 sata ili u kraćem trajanju ako uključuje jedno noćenje, kao i višednevni boravak koji uključuje samo uslugu smještaja u određenim terminima ili vremenskom trajanju koje se nudi na prodaju i prodaje po jedinstvenoj cijeni;
- r) **Turistička signalizacija** su odgovarajući znaci, kao i simboli i znaci turističke saobraćajne signalizacije, kojim se obilježava turistička atrakcija i sadržaj turističke ponude; znakovi obavijesti o kulturnim, historijskim, prirodnim i turističkim znamenitostima, znakovi za usmjeravanje prema kulturnim, historijskim, prirodnim i turističkim znamenitostima i znakovi za pružanje turističkih i drugih informacija;
- s) **Prebukiranje (over-booking)** je multiplikovanje broja potvrđenih rezervacija od pojedinih pružalaca usluga koji pružaju usluge smještaja ili putničkih agencija, a koje ima za posljedicu ne pružanje usluge smještaja ili ne pružanje usluge na ugovoreni način.
- t) **Uzanse u turizmu** su pravila kojima se uređuju poslovni običaji nastali iz ugovora o pružanju turističkih ili ugostiteljskih usluga, koja se primjenjuju ako su ih stranke ugovorile ili ako iz okolnosti proizilazi da su htjele njihovu primjenu, a koji se definišu u okviru komorskih udruženja subjekata u turizmu.
- u) **Klaster** čine geografski koncentrisane, međusobno povezane organizacije iz srodnih ili različitih djelatnosti koje se udružuju radi jačanja pojedinačnih organizacija učesnika u klasteru i klastera kao cjeline.

Član 3. **(Načela u turizmu)**

Uređenje odnosa u oblasti turizma zasniva se na sljedećim načelima:

- a) strateškog razvoja turizma i pratećih djelatnosti na teritoriji Zeničko-dobojskog kantona (u daljem tekstu: Kanton), kao bitnih faktora ukupnog privrednog i društvenog razvoja, kojim se u skladu sa zakonom i drugim propisima obezbjeđuje provođenje donijetih planova i programa;
- b) održivog razvoja turizma kao usklađenog sistema srodnih i povezanih aktivnosti koje se zasnivaju na ekonomskom razvoju, očuvanju prirodnih i kulturnih dobara i razvoju lokalnih zajednica;
- c) usaglašavanju nivoa usluga u cilju obezbjeđivanja jedinstvenih standarda za pružanje usluga u turizmu;
- d) zaštite korisnika turističke usluge i turističkih profesija;
- e) partnerskog odnosa privatnog i javnog sektora i civilnog društva kod planiranja, oblikovanja i plasmana turističkog proizvoda na tržištu;
- f) planiranja i ostvarivanja politike razvoja turizma u skladu sa strateškim dokumentima;
- g) sadržanim u Etičkom kodeksu u turizmu Svjetske turističke organizacije Ujedinjenih nacija.

DIO DRUGI - PLANIRANJE I RAZVOJ TURIZMA

Član 4. **(Planiranje)**

- (1) Planiranje i razvoj turizma obuhvata donošenje strateških dokumenata, proglašenje i održivo korištenje turističkih prostora, te kategorizaciju turističkog mjesta.
- (2) Planiranje u oblasti turizma zasniva se na principima integrisanog razvoja turizma i ostalih komplementarnih djelatnosti, načelima održivog razvoja turizma, obezbjeđenja jedinstvenih standarda za pružanje usluga u turizmu, kao i saradnje javnog i privatnog sektora u kreiranju turističkog proizvoda, uz osiguranje efikasnog korištenja turističkog mjesta.
- (3) Održivim turizmom smatra se svaki vid turizma koji doprinosi zaštiti životne sredine, socijalnom i ekonomskom integritetu i unapređivanju prirodnih, stvorenih i kulturnih vrijednosti na trajnoj osnovi.

Član 5. **(Planski dokument)**

- (1) Planiranje i razvoj turizma realizira se putem Strategije razvoja turizma Zeničko-dobojskog kantona (u daljem tekstu: Strategija turizma).
- (2) Strategija turizma je strateški dokument koji definira srednjoročni razvoj turističke privrede u skladu sa ukupnim ekonomskim, socijalnim, ekološkim i kulturno – historijskim razvojem Kantona, sa osnovnim ciljevima i vizijom razvoja turizma Kantona i služi kao polazna osnova za izradu ostalih planskih dokumenata u turizmu.
- (3) Strategija turizma izrađuje se na osnovu strategije razvoja Kantona, prioriteta sektorskih strategija u Federaciji BiH i strateških dokumenata na nivou Bosne i Hercegovine, te dokumenata relevantnih za proces integracije Bosne i Hercegovine u Evropsku uniju.
- (4) Strategiju turizma donosi Skupština Kantona, na prijedlog Vlade Kantona.
- (5) Strategija turizma se donosi na period važenja Strategije razvoja Kantona.

- (6) Strategija turizma sadrži minimalnu analizu postojećeg stanja razvoja turizma uključujući i osvrt na stanje i usklađenost prostorno-planske dokumentacije, viziju razvoja turizma, ciljeve razvoja turizma sa indikatorima, prioriteti i mjere sa indikatorima za ostvarenje strateških ciljeva, pa implementacije, indikativni finansijski okvir i ostale bitne elemente za planiranje razvoja turizma koji se definišu projektnim zadatkom.
- (7) Strategija turizma se realizuje putem akcionog plana i prostornih i urbanističkih planova u skladu sa zakonom koji reguliše oblast prostornog uređenja.

Član 6.

(Korištenje i upravljanje prirodnim bogatstvom ili dobra u općoj upotrebi)

- (1) Vlada Kantona može proglašeno prirodno bogatstvo ili dobro u općoj upotrebi pogodno za izgradnju turističke infrastrukture i turističke suprastrukture dati na korištenje i upravljanje pravnom licu dodjelom koncesije ili putem javno-privatnog partnerstva u skladu s propisima koji tretiraju oblasti koncesije i javno-privatnog partnerstva.
- (2) Navedeno u stavu (1) ovog člana ne odnosi se na zaštićena prirodna područja i speleološke objekte za koje je mogućnost davanja koncesija regulisana propisima iz oblasti zaštite prirode.

Član 7.

(Turističko mjesto)

- (1) Turističko mjesto je organizaciona i funkcionalna cjelina sa formiranom turističkom ponudom, prirodnim vrijednostima, kulturnim dobrima, znamenitostima od značaja za turizam, komunalnom, saobraćajnom i turističkom infrastrukturom i drugim sadržajima za smještaj i boravak turista na području jedinice lokalne samouprave (općina ili grad).
- (2) Zahtjev za kategorizaciju turističkog mjesta podnosi se Ministarstvu za privredu Kantona (u daljem tekstu: Ministarstvo) od strane jedinice lokalne samouprave.
- (3) Ministarstvo proglašava područje jedinice lokalne samouprave za turističko mjesto na osnovu kvalitativnih i kvantitativnih pokazatelja.
- (4) Područje jedinice lokalne samouprave proglašava se kao turističko mjesto ukoliko ispunjava uslove propisane ovim zakonom i propisima donesenim na osnovu ovog zakona.
- (5) Ministar Ministarstva (u daljem tekstu: ministar), na prijedlog Turističkog vijeća, donosi pravilnik kojim će propisati bliže uslove i kriterije za proglašavanje turističkog mjesta, te odrediti kvalitativne i kvantitativne kriterije za proglašenje turističkog mjesta.

Član 8.

(Kategorizacija turističkih mjesta)

- (1) Osnov za razvrstavanje u kategorije turističkih mjesta po ovom zakonu čine općine/gradovi, shodno svom značaju za turizam.
- (2) Osnovni kriteriji za kategorizaciju turističkih mjesta su:
 - a) trogodišnji prosjek ostvarenog broja turističkih noćenja u turističkom mjestu (broj noćenja);
 - b) broj noćenja iz tačke a) ovog stava po stanovniku turističkog mjesta (koeficijent intenziteta turističkog prometa);
 - c) ukupna vrijednost prometa u turističkoj i ugostiteljskoj djelatnosti po stanovniku mjesta (koeficijent specifičnog turističkog prometa).

- (3) Shodno kriterijima iz stava (2) ovog člana turistička mjesta se razvrstavaju u kategorije A, B, C i D.

Član 9.

(Komisija za kategorizaciju turističkog mjesta)

- (1) Ispunjenost propisanih uslova za razvrstavanje turističkog mjesta u kategoriju provjerava Komisija za kategorizaciju turističkih mjesta (u daljnjem tekstu: Komisija), koju rješenjem imenuje ministar.
- (2) Komisija se sastoji od tri člana od kojih je jedan član ispred Ministarstva, jedan član ispred Turističkog vijeća i jedan član ispred jedinice lokalne samouprave na čijem području se nalazi turističko mjesto koje je predmet kategorizacije.
- (3) Komisija sačinjava zapisnik o svom radu i dostavlja ga ministru sa prijedlogom za razvrstavanje turističkog mjesta u odgovarajuću kategoriju.
- (4) Razvrstavanje turističkog mjesta u kategoriju vrši se rješenjem koje donosi ministar.
- (5) Rješenje iz stava (4) ovog člana konačno je, a protiv istog se može pokrenuti upravni spor.
- (6) Rješenje iz stava (4) ovog člana podliježe reviziji nakon isteka roka od pet godina od dana njegovog dostavljanja.
- (7) Ministarstvo po službenoj dužnosti vodi računa o isteku roka iz stava (6) ovog člana.
- (8) Ministarstvo vodi evidenciju o proglašenim turističkim mjestima na području Kantona.

DIO TREĆI – TURISTIČKA DJELATNOST

POGLAVLJE I. OBAVLJANJE TURISTIČKE DJELATNOSTI

Član 10.

(Turistička djelatnost i turističke usluge)

- (1) Turistička djelatnost, u smislu ovog zakona, je pružanje usluga i posredovanje u turističkom prometu.
- (2) Turističke usluge, u smislu ovog zakona, su:
 - a) pružanje usluga putničke agencije,
 - b) pružanje usluga turističkih profesija (turističkog vodiča, pratioca, animatora, zastupnika),
 - c) pružanje ostali turističkih usluga u seoskom, zdravstvenom, kongresnom, vjerskom, omladinskom, lovnom, ribolovnom, avanturističkom, zimskom, i drugim oblicima turizma.
- (3) Turistička djelatnost obuhvata:
 - a) organizovanje i provođenje putovanja i boravka lica,
 - b) posredovanje u pružanju pojedinačnih i grupnih usluga putovanja i boravaka i obavljanje drugih za njih vezanih usluga,
 - c) pružanje usluga turističkog vodiča, pratioca i zastupnika,
 - d) turističku animaciju,
 - e) usluge iznajmljivanja objekata, plovni objekata za odmor i rekreaciju,
 - f) davanje obavijesti i savjeta o ponudi korištenja usluga prijevoza, boravka i drugih za putnika važnih usluga,
 - g) staranje o prtljagu putnika tokom korištenja turističkih usluga,
 - h) posredovanje kod osiguranja putnika i prtljage,

- i) poslovi na razvijanju i organiziranju posebnih oblika turizma (seoski, zdravstveni, kongresni, lovno-ribolovni, planinski, vjerski, avanturistički, izletnički i dr.),
- j) pribavljanje viza i drugih isprava potrebnih za prijelaz granice i boravak u inozemstvu,
- k) izdavanje u zakup vozila, bicikla, skijaške opreme i druge sportske opreme, kao i posredovanje kod davanja usluga radi njihovog pribavljanja,
- l) poslove u vezi s pribavljanjem dozvola za lov i ribolov,
- m) poslove na organiziranju i izvođenju programa putovanja i boravka na zahtjev ili po programu putnika, grupe putnika ili pravnih lica-organizatora inicijative putovanja i boravka, organiziranje skupova ili izložbi sa ili bez putovanja i boravka sudionika, usluge u okviru kulturno-historijskog turizma, zdravstvenog, lovno-ribolovnog turizma, liječilišnog turizma, seoskog turizma i dr.,
- n) prodaju i posredovanje u prodaji turističkih usluga,
- o) prodaju utobuskih, avionskih i vozničkih karata,
- p) prodaju ulaznica za sportske, kulturne i druge priredbe,
- r) prodaju robe vezane za potrebe putovanja, posredovanje pri izdavanju i naplati putničkih čekova i kreditnih kartica,
- s) i druge poslove vezane za turističku djelatnost.

Član 11.

(Subjekti koji mogu obavljati turističku djelatnost)

- (1) Turističku djelatnost obavljaju pravna i fizička lica koja su registrovana za obavljanje turističke djelatnosti, odnosno imaju rješenje nadležnog općinskog/gradskog organa i ispunjavaju uslove propisane ovim zakonom.
- (2) Pod uslovima propisanim ovim zakonom i propisima donesenim na osnovu ovoga zakona pojedine vrste turističkih usluga mogu pružati i:
 - d) subjekti/javne ustanove koje upravljaju zaštićenim područjima prirode,
 - e) specijalne bolnice i liječilišta u zdravstvenom turizmu,
 - f) ustanove u kulturi,
 - g) udruženja i fondacije,
 - h) škole i druge odgojno-obrazovne i nastavne ustanove,
 - i) vjerske organizacije.
- (3) Udruženja i fondacije mogu obavljati privredne djelatnosti samo ako je osnovna svrha takvih djelatnosti ostvarivanje ciljeva utvrđenih statutom. Udruženja mogu obavljati nesrodne privredne djelatnosti (privredne djelatnosti koje nisu neposredno povezane sa ostvarivanjem osnovnih statutarinih ciljeva udruženja) samo preko posebno osnovane pravne osobe.

Član 12.

(Obaveze pravnih i drugih lica)

Subjekti iz člana 11. ovog zakona, koji obavljaju turističku djelatnost, pri pružanju usluga u turizmu dužni su da:

- a) posluju u skladu sa odredbama ovog zakona, propisima donesenim na osnov ovog zakona i dobrim poslovnim običajima,
- b) na ulazu u poslovni prostor vidno istaknu firmu i radno vrijeme i da se pridržavaju utvrđenog radnog vremena u poslovanju,

- c) na zahtjev korisnika usluga izjasne se da li nastupaju u svojstvu organizatora putovanja ili posrednika i koliki obim ovlaštenja imaju pri zastupanju drugih turističkih agencija,
- d) da objave uslove, sadržaj i cijenu svake pojedine usluge i pridržavaju se tih uslova, sadržaja i cijena,
- e) u okviru turističkog objekta utvrde i naplate istu cijenu za pruženu uslugu domaćim i stranim korisnicima turističkih usluga,
- f) za svaku izvršenu uslugu, korisniku izdaju račun, kartu ili potvrdu s brojem kojom se potvrđuje prijem uplate čuvaju kopije tih dokumenata i za vrijeme koje je određeno propisima iz područja računovodstva, odnosno najmanje godinu dana od izdavanja računa,
- g) u prostorijama i na mjestima gdje se prodaju turističke usluge voditi knjigu žalbe, te u roku od 15 dana odgovoriti na svaki izneseni prigovor, te prigovor korisnika turističke usluge dostaviti nadležnoj inspekciji u roku od pet dana od dana podnošenja prigovora.
- h) vode poslovne knjige u skladu sa važećim propisima.

Član 13.

(Uslovi za obavljanje turističke djelatnosti)

- (1) Subjekt za obavljanje turističke djelatnosti mora obezbijediti poslovni prostor, uređaje i opremu kao i uslove u pogledu zaposlenih lica, osim ako ovim zakonom nije drugačije određeno.
- (2) Subjekt može da počne obavljati turističku djelatnost kada:
 - a) se kod nadležnog suda registruje za obavljanje turističke djelatnosti u skladu sa zakonom kojim se uređuje registracija poslovnih subjekata, ili
 - b) od nadležnog općinskog/gradskog organa (u daljem tekstu: nadležni organ) dobije rješenje kojim se odobrava obavljanje turističke djelatnosti, osim ako ovim zakonom nije drugačije propisano, ili
 - c) se kod nadležnog ministarstva registruje za obavljanje turističke djelatnosti u skladu sa propisima iz oblasti udruženja i fondacija, osim ako ovim zakonom nije drugačije propisano.
- (3) U obavljanju turističke djelatnosti subjekti iz člana 11. ovog zakona dužni su poslovati u skladu sa važećim propisima i poslovnim običajima u turizmu (uzansama).

Član 14.

(Zabrana oglašavanja i reklamiranja)

Zabranjuje se pružaocu usluga u turizmu da neposredno ili posredno, putem javnih glasila, internetom, promotivnim materijalom i sl., oglašava i/ili reklamira pružanje turističkih usluga, ako ne ispunjava uslove propisane federalnim zakonom i podzakonskim aktima iz oblasti turističke djelatnosti (u daljem tekstu: federalni propis), ovim zakonom i propisima donesenim na osnovu ovog zakona, te drugim važećim propisima.

Član 15.

(Ostali subjekti)

- (1) Sportski klubovi i savezi, sindikati, škole i druge obrazovne ustanove, kulturno-umjetnička društva, udruženja penzionera, stručna udruženja i sl. (u daljem tekstu: organizacije), mogu organizovati putovanje i boravak isključivo za svoje članove.

- (2) Organizacije mogu organizovati putovanje i boravak iz stava (1) ovog člana samo povremeno i bez sticanja dobiti.
- (3) Propaganda i predstavljanje putovanja i boravka iz stava (1) ovog člana dopuštena je samo svojim sredstvima u vidu obavijesti i saopćenja članovima organizacije.
- (4) Organizacije su obavezne za organizaciju putovanje i boravak iz stava (1) ovog člana koristiti samo prijevozna sredstva u kojima su putnici i prtljaga osigurani.

Član 16.

(Period obavljanja turističke djelatnosti)

- (1) Turistički subjekt posluje tokom cijele godine ili sezonski.
- (2) Turistički subjekt utvrđuje period poslovanja iz stava (1) ovog člana za svaki objekt posebno, prilikom podnošenja zahtjeva za pružanje usluga kod nadležnog organa prema mjestu gdje se nalazi objekt.
- (3) Turistički subjekt određene poslove iz svoje djelatnosti može obavljati i povremeno za vrijeme trajanja određenih manifestacija.

POGLAVLJE II. PUTNIČKA AGENCIJA

Član 17.

(Putnička agencija)

- (1) Putničkom agencijom u smislu ovog zakona, smatra se pravno lice upisano u registar društava koja se bave organizovanjem turističkih i poslovnih putovanja i boravaka, posredovanjem i pružanjem svih ostalih usluga u vezi s tim, te prodajom svog vlastitog turističkog proizvoda kojeg stvara objedinjavanjem raznih vrsta turističkih usluga.
- (2) Prema vrsti usluga koje pružaju putničke agencije su:
 - a) putnička agencija organizator putovanja i
 - b) putnička agencija posrednik (subagent).
- (3) Poslovi iz stava (1) ovog člana mogu se obavljati i putem interneta.
- (4) Korištenje naznake "putnička agencija", usluge putničke agencije, minimalno-tehnički uslovi koje moraju ispunjavati putničke agencije i način pružanja usluga, uslovi za pružanje usluga putničke agencije, sadržaj zahtjeva putničke agencije za izdavanje rješenja o odobrenju za rad, sadržaj rješenja, obaveze putničke agencije i prijevoz putnika, jamčevina, ugovor o osiguranju, grupna putovanja, program, prospekt ili katalog putovanja, poslovni prostor i poslovnica, voditelj poslovnice, uslovi za voditelja poslovnice, kao i prestanak pružanja usluga putničke agencije propisani su federalnim propisima.

Član 18.

(Usluge putničke agencija putem interneta - elektronska prodaja)

- (1) Putnička agencija koja prodaje uslugu putniku putem interneta (elektronska prodaja), posluje u skladu sa ovim zakonom i propisima kojim se uređuje elektronsko poslovanje, unutrašnja trgovina i zaštita potrošača.
- (2) Putnička agencija iz stava (1) ovog člana mora da ima registrovan nacionalni internet domen Bosne i Hercegovine preko koga prodaje usluge.
- (3) Putnička agencija iz stava (1) ovog člana na svojoj internet stranici, odnosno web prezentaciji mora vidno da objavi slijedeće podatke:
 - a) poslovno ime i jedinstveni identifikacioni broj;
 - b) adresu, sjedište, odnosno poslovnica ili izdvojeno mesto;
 - c) kontakt podatke (telefon, e-mail adresa i dr);

- d) broj i kategorija licence;
 - e) garanciju putovanja, osiguravača, rok važenja garancije, kao i visinu jemstva;
 - f) opšte uslove putovanja;
 - g) program putovanja koji se prodaje, sa propisanim elementima;
 - h) ime i prezime i kontakt lica zaduženog za prijem reklamacije;
 - i) broj tekućeg računa putničke agencije.
- (4) Ako putnička agencija putem društvenih mreža, drugih sajtova i sl, daje obaveštenje o turističkom putovanju, izletu i drugim uslugama koje pruža, dužna je da ispuni uslove iz stava (3) ovog člana.

Član 19. **(Licenca)**

- (1) Putnička agencija organizator putovanja iz člana 17. stav (2) tačka a) ovog zakona, nakon pribavljanja rješenja o odobrenju za rad iz člana 17. stav (4) ovog zakona, za organizovanje turističkog putovanja dužan je od Ministarstva pribaviti licencu za organizovanje turističkog putovanja (u daljem tekstu: licenca).
- (2) U postupku izdavanja licence, Ministarstvo utvrđuje da li je putnička agencija organizator putovanja registrovan za obavljanje predmetne djelatnosti, odnosno da li su ispunjeni uslovi propisani zakonom.
- (3) Uz zahtjev za izdavanje licence, ovlašteno lice putničke agencije organizatora putovanja podnosi sljedeću dokumentaciju (original ili ovjerenu kopiju):
- a) rješenje o upisu u sudski registar,
 - b) rješenje nadležnog organa kojim se odobrava obavljanje djelatnosti,
 - c) potvrdu nadležnog suda da nad putničkom agencijom organizatorom putovanja nije otvoren postupak stečaja ili likvidacije,
 - d) potvrdu nadležnog suda da putničkoj agenciji organizatoru putovanja nije izrečena zaštitna mjera zabrane obavljanja djelatnosti i njegovom odgovornom licu,
 - e) rješenje nadležnog poreznog ureda Porezne uprave Federacije Bosne i Hercegovine o određivanju jedinstvenog identifikacionog broja ili uvjerenje Uprave za indirektno oporezivanje Bosne i Hercegovine o određivanju PDV broja,
 - f) odluku o osnivanju poslovne jedinice ukoliko su iste osnovane,
 - g) adrese poslovnih jedinica ukoliko su iste osnovane,
 - h) akt o organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta ili spisak zaposlenih koji direktno rade na organizaciji turističkog putovanja,
 - i) dokaz o registraciji obveznika doprinosa obaveznog osiguranja od Porezne uprave Federacije Bosne i Hercegovine,
 - j) spisak ovjerenih paket aranžmana ili izleta realizovanih u prethodnoj godini, izuzev novoosnovane putničke agencije organizatora putovanja,
 - k) opće uslove putovanja usklađene sa standardima turističke djelatnosti i ovjerene od strane ovlaštenog lica putničke agencije organizatora putovanja,
 - l) dokaz o posjedovanju jemstva definisanog federalnim propisima.

Član 20. **(Izdavanje licence)**

- (1) Ministarstvo izdaje licencu u formi rješenja najkasnije u roku od 15 dana od dana podnošenja urednog i potpunog zahtjeva putničke agencije organizatora putovanja.
- (2) Licenca iz stava (1) ovog člana podliježe reviziji nakon isteka tri godine od dana dostavljanja.

- (3) Ministarstvo, po službenoj dužnosti, vodi računa o isteku roka iz stava (2) ovog člana.
- (4) Licenca je konačna i protiv nje nije dozvoljena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor pred nadležnim sudom.
- (5) Podnosilac zahtjeva za izdavanje licence snosi troškove postupka i troškovi se plaćaju prilikom podnošenja zahtjeva. Troškovi izdavanja licence uplaćuju se u korist Budžeta Kantona.
- (6) Na sva pitanja koja se odnose na izdavanje licence koja ovim zakonom nisu posebno uređena, primjenjuju se odgovarajuće odredbe zakona koji uređuje upravni postupak.
- (7) Ministarstvo vodi Registar izdatih licenci putničke agencije organizatora putovanja.
- (8) Ministar pravilnikom propisuje oblik, sadržaj i način vođenja Registra izdatih licenci.

Član 21.

(Prestanak važenja licence)

- (1) Licenca prestaje da važi:
 - a) brisanjem iz Registra izdatih licenci na osnovu zahtjeva nosioca licence,
 - b) podjelom putničke agencije organizatora putovanja na dva ili više društava ili iz drugog razloga utvrđenog Zakonom o privrednim društvima („Službene novine Federacije BiH”, broj: 8/15 i 75/21),
 - c) ako putnička agencija organizator putovanja prestane ispunjavati uslove iz člana 19. ovog zakona.
- (2) Rješenje o prestanku važenja licence donosi ministar.
- (3) Rješenje iz stava (2) ovog člana je konačno i protiv njega nije dozvoljena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor pred nadležnim sudom.

Član 22.

(Oduzimanje licence)

- (1) Ministar donosi rješenje o oduzimanju licence putničkoj agenciji organizatoru putovanja ako u postupku revizije ili inspeksijskog pregleda utvrdi:
 - a) da je putnička agencija organizator putovanja prestao ispunjavati uslove propisane federalnim propisom i uslove propisane u članovima 19. i 21. ovog zakona,
 - b) da su usljed neizvršenja ili djelimičnog izvršenja općih uslova putovanja ili programa putovanja greškom putničke agencije organizatora putovanja, u skladu sa uzansama, nastupile teže posljedice po korisnika turističke usluge (ugrožavanje zdravlja, nije obezbijeđen smještaj ili povratak u zemlju, putovanje je neopravdano trajalo duže od onog predviđenog programom putovanja i sl.),
 - c) da putnička agencija ogranizator putovanja nudi ili prodaje programe putovanja bez ugovora o organizovanju putovanja ili ekskurzije, manjak ležajeva u ugostiteljskom objektu i sl.),
 - d) da je putnička agencija organizator putovanja otkazao korisniku turističke usluge, a nije u zakonskom roku izvršio povrat uplaćenih sredstava,
 - e) da je putničkoj agenciji organizatoru putovanja u periodu važenja licence dva puta u roku od godinu dana izrečena novčana kazna za prekršaj ili neizvršavanje ugovorenih obaveza,
 - f) da je licenca izdata putničkoj agenciji organizatoru putovanja na osnovu neistinitih podataka i
 - g) da putnička agencija organizator putovanja nije u toku godine prodao nijedan turistički paket aranžman posrednicima u organizaciji putovanja (subagentima).

- (2) U slučaju oduzimanja licence, putnička agencija organizator putovanja može da realizuje samo prethodno ugovorena putovanja.
- (3) Putnička agencija organizator putovanja, kojem je oduzeta licenca, može da obavlja djelatnost putničke agencije posrednika (subagenta), ako ispunjava uslove za tu djelatnost propisane važećim federalnim propisima.
- (4) Putnička agencija organizator putovanja, kojem je oduzeta licenca, ne može podnijeti zahtjev za dobijanje licence prije isteka roka od godinu dana od dana dostavljanja rješenja o oduzimanju licence.
- (5) Rješenje iz stava (1) ovog člana je konačno i protiv njega nije dozvoljena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor pred nadležnim sudom.

POGLAVLJE III. TURISTIČKI VODIČ, PRATILAC, ANIMATOR I ZASTUPNIK

Član 23.

(Turistički vodič)

- (1) Turistički vodič je lice koje turistima pokazuje i stručno objašnjava prirodne ljepote i rijetkosti, kulturno-historijske spomenike, umjetnička djela, etnografske i druge znamenitosti, historijske događaje i legende o tim događajima i licima, društveno političke tokove i događanja, te ekonomska dostignuća mjesta i područja.
- (2) Ne smatra se turističkim vodičem stručni radnik koji obavlja poslove vodiča na svom radnom mjestu kod pravnog ili fizičkog lica unutar poslovnog prostora u kojem radi (muzej, galerija, nacionalni park i sl.), stručni radnik putničke agencije koji prati grupu turista iz mjesta u mjesto, vodič u planinama i jamama, u lovu i ribolovu, kao i voditelj i pratilac ekskurzije i izleta.
- (3) Turistički vodič vođenje grupe ili pojedinca predaje stručnom licu zaposlenom unutar institucija kulture (muzeji, galerije i sl.), unutar zaštićenih dijelova prirode ili u prostoru pravnog lica koje upravlja određenom atrakcijom.

Član 24.

(Odobrenje i uslovi za turističkog vodiča)

- (1) Za pružanje usluga turističkog vodiča, turistički vodič dužan je imati odobrenje koje na njegov zahtjev izdaje nadležni organ, na čijem području turistički vodič ima prebivalište.
- (2) Odobrenje iz stava (1) ovog člana izdat će se licu koje ispunjava sljedeće uslove:
 - a) da je državljanin Bosne i Hercegovine,
 - b) da ima poslovnu sposobnost,
 - c) da ima najmanje srednju stručnu spremu,
 - d) da ima položen stručni ispit za turističkog vodiča,
 - e) da zna najmanje jedan svjetski jezik na kojem će pružati usluge turističkog vodiča,
 - f) da mu pravosnažnom presudom ili rješenjem o prekršaju nije izrečena zaštitna mjera zabrane obavljanja poslova turističkog vodiča, dok ta mjera traje,
 - g) da udovoljava propisanim zdravstvenim uslovima.
- (3) Strani državljanin može pružati usluge turističkog vodiča, uz prioritarnu primjenu načela uzajamnosti, pod uslovom da ima radnu dozvolu i da ispunjava uslove iz stava (1) tačka b) do g) ovog člana.
- (4) Rješenje kojim se stranom državljaninu odobrava pružanje usluga turističkog vodiča vrijedi za vremenski period za koji je ta dozvola izdata.
- (5) Sadržaj rješenja o odobrenju za pružanje usluga turističkog vodiča propisan je federalnim propisom.

- (6) Pravosnažno rješenje o odobrenju za pružanje usluga turističkog vodiča upisuje se u Upisnik turističkih vodiča koji vodi nadležni organ.
- (7) Oblik, sadržaj i način vođenja Upisnika iz stava (6) ovog člana propisan je federalnim propisom.
- (8) Prestanak odobrenja za pružanje usluga turističkog vodiča, postupak, način polaganja i program stručnog ispita, te način obavljanja poslova turističkog vodiča propisani su federalnim propisom.

Član 25.

(Iskaznica turističkog vodiča)

- (1) Turistički vodič, pri obavljanju poslova turističkog vodiča, mora imati iskaznicu turističkog vodiča, kojom se utvrđuje njegovo svojstvo. Iskaznicu turističkog vodiča, turistički vodič pri obavljanju poslova mora nositi na vidljivom mjestu.
- (2) Obrazac i izgled iskaznice turističkog vodiča, kao i način njenog izdavanja i upotrebe propisan je federalnim propisom.
- (3) Iskaznicu turističkog vodiča izdaje Ministarstvo, na zahtjev podnosioca na propisanom obrascu.
- (4) Troškove izrade iskaznice snosi turistički vodič.
- (5) Evidenciju o izdatim iskaznicama vodi Ministarstvo.

Član 26.

(Turistički pratilac)

- (1) Turistički pratilac je lice koje obavlja operativno-tehničke poslove u vođenju i praćenju turista, te daje turistima obavijesti o svrsi putovanja.
- (2) Turistički pratilac je lice koje ispunjava uslove iz člana 24. ovog zakona, osim uslova iz stava (2) tačke d) tog člana.
- (3) Putnička agencija ne može obavljanje poslova turističkog pratioca povjeriti licu koje ne ispunjava uslove propisane ovim zakonom.

Član 27.

(Turistički animator)

- (1) Turistički animator je fizičko lice koje planira i ostvaruje programe provođenja slobodnog vremena turista, a koji se odnose na sportsko-rekreativne, zabavne i kulturno-društvene sadržaje.
- (2) Za turističkog animatora vrijede odredbe ovog zakona koje se odnose na turističkog pratioca.

Član 28.

(Turistički zastupnik)

- (1) Turistički zastupnik je pravno ili fizičko lice koje zastupa domaću ili stranu putničku agenciju organizatora putovanja ili posrednika (subagenta) u odredištima putovanja.
- (2) Putnička agencija organizator putovanja, odnosno posrednik (subagent), dužan je pismeno obavijestiti davaoca usluga o turističkom zastupniku, njegovim ovlaštenjima i svim eventualnim promjenama.
- (3) Ovlaštenja turističkog zastupnika su sljedeća:
 - a) štiti interese i prava putnika i putničke agencije kod davaoca usluga,
 - b) pruža obavještenja i uputstva putnicima kod izvršavanja programa putovanja i dodatnih usluga,
 - c) naručuje dodatne usluge u ime putničke agencije prema dobivenim ovlaštenjima,

- d) posreduje u pribavljanju dodatnih usluga za putnike (izleti, kulturne i sportske priredbe i sl.),
- e) obavlja i druge poslove potrebne za zaštitu interesa putnika i organizatora putovanja.

POGLAVLJE IV. OSTALE TURISTIČKE USLUGE

Član 29.

(Seoski turizam)

Seoski turizam, u smislu ovog zakona, je boravak turista u domaćinstvu koje je organizovano kao turističko–seoska privreda (u daljem tekstu: seosko domaćinstvo) radi odmora i rekreacije s mogućnošću učestvovanja u aktivnostima seoskog domaćinstva.

Član 30.

(Turističke usluge u seoskom turizmu)

- (1) Turističke usluge u seoskom turizmu naročito su: iznajmljivanje konja za jahanje, zaprega, škola jahanja, lov i ribolov, organiziranje branja plodova i gljiva, berbe voća i povrća, ubiranje ljetine, foto safari i druge usluge u seoskom domaćinstvu.
- (2) Turističke usluge iz stava (1) ovog člana može pružati vlasnik seoskog domaćinstva s članovima svoje porodice ukoliko ispuni uslove propisane ovim zakonom i drugim propisima.
- (3) Ukoliko se u seoskom domaćinstvu pružaju usluge smještaja i ishrane, objekti moraju ispunjavati minimalno-tehničke uslove u skladu sa propisima koji regulišu ugostiteljsku djelatnost.

Član 31.

(Rješenje o odobrenju za pružanje turističkih usluga u seoskom domaćinstvu)

- (1) Za pružanje turističkih usluga iz člana 30. ovog zakona član seoskog domaćinstva dužan je pribaviti rješenje o odobrenju za pružanje turističkih usluga u seoskom domaćinstvu od nadležnog organa prema mjestu pružanja usluga.
- (2) Rješenje iz stava (1) ovog člana izdat će se na zahtjev člana seoskog domaćinstva koji ispunjava sljedeće uslove:
 - a) da je državljanin Bosne i Hercegovine,
 - b) da je poslovno sposoban,
 - c) da je vlasnik ili nosilac prava korištenja objekta i/ili zemljišta na kojem će se pružati turističke usluge u seoskom turizmu,
 - d) da ispunjava propisane zdravstvene uslove,
 - e) da mu nije pravosnažnom sudskom presudom ili rješenjem o prekršaju izrečena mjera sigurnosti ili zaštitna mjera zabrane pružanja usluga u seoskom domaćinstvu.
- (3) Nadležni organ dužan je riješiti o zahtjevu iz stava (2) ovog člana u roku od 15 dana od dana podnošenja potpunog zahtjeva sa potrebnom dokumentacijom.
- (4) Izuzetno od stava (1) ovog člana, član seoskog domaćinstva koji ima odobrenje za pružanje ugostiteljskih usluga u seoskom domaćinstvu, u skladu sa propisima iz oblasti ugostiteljske djelatnosti, može, uz prethodnu obavijest nadležnom organu, pružati usluge iz člana 30. ovog zakona, uz ispunjavanje uslova propisanih i ovim zakonom.

- (5) Protiv rješenja iz stava (1) ovog člana može se izjaviti žalba Ministarstvu u roku od 15 dana od dana dostavljanja rješenja.

Član 32.

(Sadržaj rješenja)

- (1) Rješenje iz člana 31. ovog zakona sadrži:
- a) ime i prezime, datum i mjesto rođenja, te adresu podnosioca zahtjeva,
 - b) vrste turističkih usluga koje će se pružati,
 - c) naznaku pruža li se usluga tokom cijele godine ili sezonski.
- (2) Rješenje iz stava (1) ovog člana nadležni organ dostavlja Kantonalnoj upravi za inspeksijske poslove, nadležnom poreznom uredu i Ministarstvu.
- (3) Za pružanje turističkih usluga članu seoskog domaćinstva mogu pomagati članovi njegovog domaćinstva.

Član 33.

(Prestanak važenja rješenja)

- (1) Rješenje o odobrenju iz člana 31. ovog zakona prestaje važiti:
- a) odjavom, danom navedenim u odjavi ili danom podnošenja odjave nadležnom organu u slučaju ako je u odjavi naveden datum unatrag,
 - b) ako je inspeksijskim nadzorom utvrđeno da za pružanje turističkih usluga nisu ispunjeni uslovi propisani ovim zakonom, propisima donesenim na osnovu ovog zakona, a utvrđeni nedostaci nisu otklonjeni u ostavljenom roku, sa danom isteka tog roka,
 - c) ako nadležni organ naknadno utvrdi da je izdano rješenje zasnovano na neistinitim podacima ili krivotvorenim dokumentima,
 - d) ako se turističke usluge u seoskom domaćinstvu ne počnu pružati u roku od godine dana od dana konačnosti rješenja.
- (2) Nadležni organ donosi rješenje o prestanku važenja rješenja iz stava (1) ovog člana i dostavlja nadležnoj inspekciji, nadležnom poreznom uredu i Ministarstvu.
- (3) Protiv rješenja iz stava (1) ovog člana može se izjaviti žalba Ministarstvu u roku od 15 dana od dana dostavljanja rješenja.

Član 34.

(Turističke usluge u drugim oblicima turizma)

- (1) Turističke usluge mogu se pružati i u lovno-ribolovnom, kongresnom, zdravstvenom, planinskom, avanturističkom, sportskom, vjerskom, kulturnom, omladinskom turizmu, na divljim vodama, na skijaškom terenu i drugim oblicima turizma.
- (2) Za obavljanje turističkih usluga iz stava (1) ovog člana pravna i fizička lica dužna su pribaviti rješenje kojim se odobrava obavljanje turističke djelatnosti od nadležnog organa, osim ako ovim zakonom nije drugačije propisano.
- (3) Uslugama na skijaškom terenu u smislu ovog zakona smatra se davanje na korištenje prostora, uređaja i opreme za rekreativno i sportsko skijanje, skijašku obuku i druge rekreativne i sportske aktivnosti na snijegu, te iznajmljivanje skijaške opreme, usluge korištenja ski i bebi liftova, žičara i sl.
- (4) Obaveze pravnog ili fizičkog lica koje upravlja skijaškim terenom propisane su federalnim propisom.
- (5) Uslugama u omladinskom turizmu, u smislu ovog zakona, smatra se organizovanje i provođenje boravka turista u hostelima ili drugim objektima koji su predviđeni za omladinu kao što su: studentski i omladinski domovi, kampovi, organiziranje

kulturno-zabavnih, muzičkih, edukativnih i drugih programa iz sadržaja koji su u vezi sa boravkom omladine.

Član 35.

(Lovno-ribolovni turizam)

- (1) Pod turističkim uslugama u lovno-ribolovnom turizmu podrazumijevaju se usluge prihvata i smještaja lovaca i ribolovaca u odgovarajuće objekte, organizovanje lova i ribolova i pružanje drugih usluga za potrebe lovno-ribolovnog turizma, kao što su usluge prijevoza do lovišta i po lovištu, obuku i iznajmljivanje lovačkih pasa, iznajmljivanje lovačkog oružja i sl.
- (2) Turističke usluge u lovno-ribolovnom turizmu mogu pružati lica registrovana za obavljanje te djelatnosti, u skladu sa propisima iz oblasti lova i ribolova.
- (3) Lica iz stava (2) ovog člana dužna su turistima pružati usluge u skladu sa odredbama ovog zakona i propisima iz oblasti lova i ribolova.
- (4) Usluge smještaja u objektima lovno-ribolovnog turizma pružaju se u skladu sa zakonom koji reguliše oblast ugostiteljstva.

Član 36.

(Turističke usluge u kongresnom turizmu)

- (1) Turističke usluge u kongresnom turizmu obuhvataju usluge organizovanja, promocije i/ili održavanje kongresa, konferencija i sličnih događaja, sa ili bez usluge osoblja za provedbu i opremanje prostora u kojem se takvi događaji održavaju.
- (2) Usluge iz stava (1) ovog člana mogu pružati pravna lica iz člana 11. ovog zakona.
- (3) Na pružanje usluga kongresnog turizma iz stava (1) ovog člana koje za svoje članove, korisnike i zaposlenike organizuje pravno lice, u okviru svoje djelatnosti ili u skladu sa svojim općim aktima, ne primjenjuju se odredbe ovog Zakona.

Član 37.

(Rješenje o odobrenju za pružanje usluga u kongresnom turizmu)

- (1) Za pružanje usluga u kongresnom turizmu iz člana 36. ovog zakona pravna lica dužna su pribaviti rješenje o ispunjavanju minimalno-tehničkih uslova od nadležnog organa prema mjestu svog sjedišta.
- (2) Rješenje iz stava (1) ovog člana dostavlja se Kantonalnoj upravi za inspekcijske poslove, nadležnom poreznom uredu i Ministarstvu.
- (3) Troškove postupka izdavanja rješenja snosi podnosilac zahtjeva.
- (4) Protiv rješenja iz stava (1) ovog člana može se izjaviti žalba Ministarstvu u roku od 15 dana od dana dostavljanja rješenja.
- (5) Na prestanak važenja rješenja iz stava (1) ovog člana na odgovarajući način primjenjuju se odredbe člana 33. ovog zakona.

Član 38.

(Turističke usluge u zdravstvenom turizmu)

- (1) Pod turističkim uslugama u zdravstvenom turizmu smatraju se usluge medicinskog turizma, lječilišnog turizma i wellnessa.
- (2) Usluge medicinskog turizma obuhvataju usluge zdravstvene zaštite povezane sa putovanjem izvan mjesta boravka.
- (3) Usluge lječilišnog turizma obuhvataju usluge u kojima se stručno i kontrolisano koriste prirodni ljekoviti postupci, pružaju raznolike aktivnosti vezane uz zdravlje,

- aktivan odmor, zdrava hrana (SPA, banje, terme i sl.) u cilju poboljšanja i očuvanja zdravstvenih i psihofizičkih sposobnosti.
- (4) Wellness usluge (holistički i medicinski wellness) obuhvataju organizirano provođenje zdravstveno-preventivnih i kurativnih programa u svrhu prevencije bolesti, te unapređenja zdravlja.
 - (5) Holistički wellness: beauty, psihofizička rekuperacija (fitnes, yoga, meditacija), masaža i sl. Holistička metoda obuhvata cjelovito liječenje čovjeka na metaboličkoj, fizičkoj, psihološkoj, sociološkoj i duhovnoj razini. U holističke pristupe spadaju: tradicionalna kineska medicina, tibetanska medicina, indijska medicina i sa njom najviše zastupljena ayurveda.
 - (6) Medicinski wellness: zdravstveno-preventivni i kurativni tretmani pod stručnim nadzorom multidisciplinarnog tima (ljekar, nutricionist, fizioterapeut, psiholog).

Član 39.

(Pružaoци usluga u zdravstvenom turizmu)

- (1) Usluge u zdravstvenom turizmu iz člana 38. ovog zakona mogu pružati specijalne bolnice, lječilišta i druge zdravstvene ustanove, pravna lica registrovana za obavljanje zdravstvene djelatnosti i zdravstveni radnici koji samostalno obavljaju privatnu praksu u skladu sa posebnim propisima kojima je regulisana zdravstvena zaštita, za korisnike svojih zdravstvenih usluga.
- (2) Izuzetno od stava (1) ovog člana, wellness usluge mogu pružati subjekti iz člana 11. stav (1) ovog zakona.
- (3) Pružalac usluga u zdravstvenom turizmu pruža usluge u skladu sa odredbama ovog zakona, propisima donesenim na osnovu ovog zakona i u skladu sa odredbama posebnih propisa kojima je regulisana pojedina usluga zdravstvenog turizma iz člana 38. ovog zakona.
- (4) Pružalac usluga u zdravstvenom turizmu iz stava (1) ovog člana može pružati usluge organizovanja putovanja, bez osnivanja turističke agencije, samo za korisnike svojih usluga iz člana 38. ovog zakona.

Član 40.

(Rješenje o odobrenju za pružanje usluga u zdravstvenom turizmu)

- (1) Za pružanje usluga u zdravstvenom turizmu iz člana 38. ovog zakona pravna i fizička lica dužna su pribaviti rješenje o ispunjavanju uslova za obavljanje zdravstvene djelatnosti od nadležnog organa u skladu sa posebnim propisima kojima je regulisana zdravstvena zaštita, odnosno rješenje o odobrenju za pružanje tih turističkih usluga od nadležnog organa prema mjestu svog sjedišta.
- (2) Na rješenje iz stava (1) ovog člana na odgovarajući način primjenjuju se odredbe člana 37. ovog zakona.

Član 41.

(Turističke usluge u planinskom turizmu)

- (1) Pod turističkim uslugama u planinskom turizmu podrazumijevaju se usluge prihvata i smještaja planinara i turista u planinarske objekte, organizovanje planinarsko-pješačkih tura i pružanje usluga planinarskih vodiča za potrebe planinskog turizma.
- (2) Turističke usluge u planinskom turizmu mogu pružati registrovane planinarske organizacije, u skladu sa propisima iz oblasti planinarstva.
- (3) Planinarski vodič je osoba koja se bavi planinarenjem duže vrijeme i školovana na kursu u organizaciji verifikovanog planinarskog saveza ili planinarskog društva, uz

obavezno kontinuirano usavršavanje i obuku i licencirana od strane Komisije za vodiče Planinarskog saveza Federacije Bosne i Hercegovine

- (4) Na pružanje usluga planinskog turizma iz stava (1) ovog člana koje pružaju registrovane planinarske organizacije za svoje članove, korisnike, u okviru svoje djelatnosti ili u skladu sa svojim općim aktima, ne primjenjuju se odredbe ovog zakona.

Član 42.

(Turističke usluge u avanturističkom turizmu)

- (1) Turističke usluge u avanturističkom turizmu su usluge koje uključuju sportsko-rekreativne ili avanturističke aktivnosti (skijanje, jahanje, gorsko-planinsko vođenje, brdski biciklizam, padobransko jedrenje /paragliding/, zmajarenje, skakanje s užetom /bungee-jumping/, špiljarenje i sl.).
- (2) Usluge iz stava (1) ovog člana pružaju subjekti iz člana 11. ovog zakona pod uslovima propisanim federalnim propisom, ovim zakonom, propisima donesenim na osnovu ovog zakona i drugim propisima koji uređuju pružanje istih.
- (3) Za aktivnosti koje se provode na nepristupačnim mjestima, kao i specifičnim destinacijama što se tiče prirodnih i klimatskih uvjeta (rijeke, planine i sl.), organizator i/ili lica koja ih izvode dužni su izvršiti procjenu rizika te donijeti planove i procedure otklanjanja opasnosti (elaborat spašavanja).
- (4) Lica iz stava (3) ovog člana moraju biti osposobljena za postupke i djelovanja u slučaju nesreće ili opasnostima prema posebnom programu koji provodi Kantonalni štab civilne zaštite.

Član 43.

(Način pružanja usluga u avanturističkom turizmu)

- (1) Pružalac turističkih usluga iz člana 42. ovog zakona obavezan je:
 - a) imati odgovarajuće licence/dozvole nadležnih institucija ili udruženja kojima se utvrđuje sposobnost i nivo vještine obavljanja aktivnosti ili angažovati takvo lice;
 - b) imati odgovarajuću opremu za pružanje usluge, uz deklaraciju ovlaštenih proizvođača ili atestiranu prema važećim standardima u ispravnom stanju,
 - c) pribaviti koncesiju u skladu sa propisima kojima se uređuju koncesije, ukoliko je ista potrebna za pružanje usluge,
 - d) upotrebljavati opremu prema uputama proizvođača,
 - e) osigurati sredstva komunikacije,
 - f) osigurati pribor za prvu pomoć ovisno o aktivnosti,
 - g) osigurati ličnu opremu za korisnike usluga,
 - h) u skladu sa procjenom opasnosti, osigurati prisustvo hitne medicinske pomoći i drugih službi za spašavanje,
 - i) prije započinjanja pružanja usluge, istaknutom informacijom u pisanom obliku, te usmeno, upoznati korisnika usluge s vrstama rizika provođenja usluge, te načinom korištenja opreme,
 - j) osigurati korisnike usluga od posljedica nesretnog slučaja, te upoznati korisnika usluge sa sadržajem ugovora o osiguranju (policom osiguranja).
- (2) Licima mlađim od 18 godina usluge iz člana 42. stav (1) ovog zakona mogu se pružati samo uz pismenu saglasnost roditelja odnosno staratelja, ukoliko roditelj, odnosno staratelj nije prisutan.
- (3) Pružalac usluga iz člana 42. stav (1) ovog zakona može odbiti pružanje usluga licu mlađem od 18 godina, bez obzira na saglasnost roditelja odnosno staratelja.

Član 44.
(Rješenje o odobrenju za pružanje usluga u avanturističkom turizmu)

- (1) Za pružanje usluga u avanturističkom turizmu lice iz člana 42. ovog zakona dužno je pribaviti rješenje o ispunjavanju minimalno-tehničkih uslova, odnosno rješenje o odobrenju za pružanje tih turističkih usluga izdatog od strane nadležnog organa prema mjestu svog sjedišta.
- (2) Na rješenje iz stava (1) ovog člana na odgovarajući način primjenjuju se odredbe člana 37. ovog zakona.

Član 45.
(Turističke usluge na divljim vodama)

- (1) Turističke usluge na divljim vodama su: rafting, kajak, kanu, kanjoning, speleoronjenje, hidrospid (hydrospeed) kao i ostale slične aktivnosti.
- (2) Usluge iz stava (1) ovog člana mogu pružati subjekti iz člana 11. ovog zakona pod uslovima propisanim ovim zakonom i drugim propisima i u skladu sa zakonom koji reguliše oblast unutrašnje plovidbe.
- (3) Davalac usluga iz stava (2) ovog člana može obavljati djelatnost pod uslovom da od nadležnog organa pribavi rješenje u skladu sa članom 48. ovog zakona.
- (4) Na pružanje usluga iz stava (1) ovog člana na odgovarajući način primjenjuju se odredbe člana 42. stav (3), (4) i (5).

Član 46.
(Turističke usluge u raftingu)

- (1) Turističke usluge u raftingu su:
 - a) iznajmljivanje prostora uz uređene i djelimično ili potpuno zaštićene obale,
 - b) iznajmljivanje plovnih objekata za odmor i rekreaciju,
 - c) prihvata, čuvanje i održavanje plovila,
 - d) usluge snabdijevanja raftera (vodom, namirnicama, rezervnim dijelovima, opremom i sl.),
 - e) obuka za skipere i voditelje čamaca,
 - f) uređenje i priprema plovila i čamaca,
 - g) obezbjeđenje službe spašavanja i pružanja hitne medicinske pomoći,
 - h) usluga skipera,
 - i) druge usluge za potrebe turističkih usluga raftinga.
- (2) Usluge iz stava (1) ovog člana pružaju se pod uslovima propisanim federalnim propisom, ovim zakonom, propisima donesenim na osnovu ovog zakona i drugim propisima koji uređuju pružanje istih.

Član 47.
(Način pružanja turističkih usluga na divljim vodama)

- (1) Pružalac turističkih usluga iz člana 45. ovog zakona obavezan je uslugu pružati na način propisan članom 43. stav (1) ovog zakona.
- (2) Licima mlađim od 18 godina usluge iz člana 45. stav (1) ovog zakona mogu se pružati samo uz pismenu saglasnost roditelja odnosno staratelja, ukoliko roditelj, odnosno staratelj nije prisutan.
- (3) Pružalac usluga iz člana 45. stav (1) ovog zakona može odbiti pružanje usluga licu mlađem od 18 godina, bez obzira na saglasnost roditelja odnosno staratelja.

Član 48.

(Rješenje o odobrenju za pružanje turističkih usluga na divljim vodama)

- (1) Za pružanje turističkih usluga na divljim vodama subjekt iz člana 11. ovog zakona dužno je pribaviti rješenje o ispunjavanju minimalno-tehničkih uslova, odnosno rješenje o odobrenju za pružanje tih turističkih usluga izdato od strane nadležnog organa prema mjestu svog sjedišta.
- (2) Na rješenja iz stava (1) ovog člana na odgovarajući način primjenjuju se odredbe člana 37. ovog zakona.

Član 49.

(Ostale turističke usluge)

- (1) Ostale turističke usluge u smislu ovog zakona su i:
 - a) usluge na kupalištima,
 - b) iznajmljivanje sandolina, čamaca, kajaka i njihov smještaj i čuvanje,
 - c) iznajmljivanje jedrilica, dasaka za jedrenje, bicikla na vodi, skutera i sl.,
 - d) iznajmljivanje pribora i opreme za kupanje i skijanje na vodi,
 - e) iznajmljivanje suncobrana, ležaljki i dr.
 - f) iznajmljivanje skijaške opreme, opreme za bording, ribolovne, ronilačke opreme, planinarske i speleološke opreme i sl.
- (2) Nadležni organ u rješenju određuje mjesto i vrijeme pružanja usluga iz stava (1) ovog člana.
- (3) Kupališta su područja namijenjena za organizovano kupanje i područja na kojima nije zabranjeno kupanje i koje se kao takvo tradicionalno praktikuje.
- (4) Kupalište proglašava nadležni organ u skladu sa propisom koji reguliše korištenje i upotrebu voda.
- (5) Na uređenom i izgrađenom kupalištu mora biti organizovana spasilačka služba.
- (6) Kupalište se mora redovno čistiti i održavati, te ispunjavati sanitarne uslove i uslove u pogledu izgradnje pratećih objekata i sadržaja, kao što su kabine, svlačionice, ležaljke i ostali slični objekti.
- (7) Davalac usluga je dužan da vidno istakne naziv kupališta i da propiše kupališni red, odnosno pravila korištenja kupališta.

DIO ČETVRTI – PROMOCIJA I UNAPREĐENJE TURIZMA

POGLAVLJE I. ZAJEDNIČKE ODREDBE

Član 50.

(Promocija i unapređivanje turizma)

- (1) Poslovi na promociji i unapređivanju turizma su poslovi davanja informacija i propagandne djelatnosti u turizmu, formiranje i razvoj informacionog sistema u turizmu Kantona i ostvarivanje regionalne i međunarodne saradnje u oblasti turizma.
- (2) Za obavljanje poslova iz stava (1) ovog člana osnivaju se turističke zajednice s ciljem:
 - a) unapređenje općih uslova boravka turista kroz formiranje cjelovite turističke ponude, podizanje kvaliteta turističkih i drugih komplementarnih usluga, očuvanje i stvaranje prepoznatljivog i privlačnog turističkog ambijenta;
 - b) razvijanje svijesti o važnosti turizma, kao i privrednim, društvenim i drugim efektima turizma, o potrebi i važnosti očuvanja i unapređenja svih elemenata turističkog proizvoda, a posebno zaštite životne sredine;

- c) podsticanje razvoja turističke infrastrukture i pružanja informacija turistima;
- d) promocija turističkog proizvoda.

Član 51.

(Osnivanje turističke zajednice)

- (1) Za područje Kantona osniva se Turistička zajednica Kantona.
- (2) Jedinica lokalne samouprave u skladu sa potrebama i planovima u oblasti turizma može osnovati turističku zajednicu ili poslove obavlja služba nadležna za oblast turizma.

Član 52.

(Vrste turističkih zajednica)

Turistička zajednica može biti:

- e) Turistička zajednica Kantona;
- f) Turistička zajednica grada;
- g) Turistička zajednica općine;

Član 53.

(Pravni status turističke zajednice)

- (1) Turistička zajednica ima svojstvo pravnog lica i upisuje se u sudski registar.
- (2) Svojstvo pravnog lica turistička zajednica stiče danom upisa u sudski registar.
- (3) Prijavu za upis u sudski registar kao i sve upisane promjene, osnivač odnosno lice ovlašteno osnivačkim aktom, dužno je podnijeti u roku od 15 dana od dana donošenja odluke.
- (4) Rad turističke zajednice je javan, što se ostvaruje na način propisan statutom turističke zajednice.
- (5) U pogledu prava, obaveza i odgovornosti zaposlenih u turističkoj zajednici primjenjuju se propisi koji regulišu oblast radnih odnosa.

Član 54.

(Djelatnost i zadaci turističke zajednice)

- (1) Djelatnost turističke zajednice zasniva se na načelu ostvarivanja javnog interesa u oblasti turizma, čiji je osnovni cilj promocija turizma na području Kantona, bez ostvarivanja neposredne dobiti.
- (2) Izuzetno od stava (1) ovog člana, turistička zajednica može da:
 - a) upravlja dobrima i resursima koji su joj dati na upravljanje odlukom osnivača u skladu sa posebnim propisima (izletišta, lovišta, parkovi, plaže, jezera, rijeke, prirodno i kulturno-historijsko nasljeđe),
 - b) organizira manifestacije i priredbe,
 - c) objavljuje turističke komercijalne oglase u oglasnim medijima,
 - d) prodaje suvenire, ulaznice, turističke karte i brošure, osim sopstvenog promotivnog materijala,
 - e) obavlja i druge poslove od javnog interesa koji su u funkciji razvoja turizma i koji nisu u suprotnosti sa ovim zakonom i drugim propisima.
- (3) Osnovni zadaci turističke zajednice su sljedeći:
 - a) objedinjava turističku ponudu;
 - b) upravlja javnom turističkom infrastrukturom danom na upravljanje;
 - c) preduzima mjere i aktivnosti na kreiranju turističkog proizvoda i turističkog imidža, kao i radnje na formiranju marke turističkog proizvoda destinacije;

- d) radi na promociji, plasmanu i podršci realizacije turističkog proizvoda, kao i pojedinih njegovih dijelova, vrijednosti i usluga, koji čine integralni turistički proizvod;
 - e) vrši promociju plansko-projektne, plansko-razvojne i investicione dokumentacije iz oblasti turizma i njima komplementarnih djelatnosti;
 - f) radi na kontinuiranom inoviranju turističkog proizvoda i aktiviranju novih turističkih prostora;
 - g) sarađuje u aktivnostima i poslovima vezanim za standardizaciju, kategorizaciju i klasifikaciju turističkog proizvoda, usluga i objekata;
 - h) radi na istraživanju turističkog tržišta u cilju pozicioniranja turističkog proizvoda na turističkom tržištu;
 - i) prati stanje na turističkom tržištu u cilju blagovremenog donošenja odgovarajućih odluka;
 - j) preduzima mjere i aktivnosti za razvoj i promociju turizma u turistički nerazvijenim dijelovima Kantona;
 - k) obavlja informativne poslove u vezi sa turističkom ponudom i promoviše turističke ponude Kantona u zemlji i inozemstvu;
 - l) sarađuje sa turističkim zajednicama u Bosni i Hercegovini, u zemljama u okruženju, Evropi i svijetu;
 - m) sarađuje sa putničkim agencijama i ustanovama za zaštićena prirodna i historijska područja, vezano za turističke posjete i obilaske zaštićenih područja;
 - n) podstiče, unapređuje, promoviše i štiti izvorne vrijednosti i stvara uslove za njihovo korištenje u granicama održivog razvoja turizma;
 - o) koordinira na poslovima razvoja turizma na lokalnom, kantonalnom, entitetskom i državnom nivou;
 - r) radi na razvoju gostoprimstva, očuvanju prirodnih i kulturno-historijskih vrijednosti i unapređenju ekološke zaštite prostora na kojem djeluju;
 - s) radi na pripremi i implementaciji događaja od važnosti za općinu/grad i Kanton;
 - t) obavlja i druge poslove koji su u funkciji razvoja turizma i koji nisu u suprotnosti sa ovim zakonom ili drugim propisima.
- (4) Turistička zajednica sudjeluje i provodi programe i akcije drugih oblika organiziranja koji su od zajedničkog interesa za sve subjekte u turizmu u cilju podizanja nivoa kvaliteta turističke ponude.
- (5) Sačinjava finansijski izvještaj sa podacima o izvršavanju programa rada po pojedinačno utvrđenim zadacima, utrošenim finansijskim sredstvima za njihovu realizaciju, s posebnim podacima o stečenim prihodima, načinu i svrsi trošenja sredstava javnih prihoda, te ostvarenje ukupnih prihoda i finansijskom rezultatu poslovanja.
- (6) Turistička zajednica obavlja i druge aktivnosti kojima se obezbjeđuje uspješno provođenje promocije i upravljanja turizmom, kao i ostale aktivnosti od javnog interesa u oblasti turizma po nalogima i uputama osnivača.

Član 55.

(Finansiranje turističke zajednice)

- (1) Prihodi turističke zajednice su:
- a) prihodi iz budžeta osnivača,
 - b) prihodi ostvareni preraspodjelom boravišne takse,

- c) prihodi od obavljanja djelatnosti iz člana 54. stav (2) ovog zakona,
 - d) prihodi po osnovu učešća u posebnim domaćim i međunarodnim programima saradnje,
 - e) prihodi od donacija,
 - f) kreditna zaduženja uz prethodnu saglasnost osnivača,
 - g) prihodi iz drugih izvora.
- (2) Turistička zajednica se može, na osnovu posebne odluke nadzornog odbora, uz prethodnu saglasnost osnivača, finansijski zaduživati u cilju realizacije programa rada i finansijskog plana, ali ukupna vrijednost zaduženja ne smije prelaziti 25% finansijskim planom predviđenih prihoda.
- (3) Pored izvora prihoda navedenih u stavu (1) ovog člana, poslovanje ili pojedine aktivnosti turističke zajednice mogu se finansirati i dodatnim sredstvima koja osiguravaju druge zainteresirane organizacije.

Član 56.

(Statut turističke zajednice)

- (1) Prava i obaveze turističke zajednice utvrđuju se ovim zakonom i statutom turističke zajednice.
- (2) Statut turističke zajednice sadrži odredbe kojima se bliže uređuje:
- a) naziv i sjedište,
 - b) djelatnosti i zadaci turističke zajednice,
 - c) prava, obaveze i odgovornosti zaposlenih,
 - d) način predstavljanja i zastupanja turističke zajednice,
 - e) djelokrug, organizacija, način izbora i opoziva, mandat te odgovornost članova organa turističke zajednice,
 - f) način odlučivanja u turističkoj zajednici i organima turističke zajednice,
 - g) način ostvarivanja javnosti rada,
 - h) način donošenja statuta i drugih općih akata,
 - i) imovina, način sticanja imovine i raspolaganja imovinom,
 - j) postupak sa imovinom u slučaju prestanka turističke zajednice,
 - k) druga pitanja od značaja za djelovanje turističke zajednicea.
- (3) Nadzorni odbor Turističke zajednice Kantona donosi statut i odluku o izmjenama i dopunama statuta uz prethodnu saglasnost Vlade.
- (4) Nadzorni odbor turističke zajednice općine/grada donosi statut i odluku o izmjenama i dopunama statuta uz prethodnu saglasnost načelnika/gradonačelnika.
- (5) Ako turistička zajednica ne donese statut, odnosno odluku o izmjenama i dopunama statuta u roku od mjesec dana od dana prijema saglasnosti iz stava (3) i (4) ovog člana, smatrat će se da saglasnost nije ni data.
- (6) Statut Turističke zajednice Kantona i njegove izmjene i dopune objavljuju se u "Službenim novinama Zeničko-dobojskog kantona".
- (7) Statut Turističke zajednice općine/grada i njegove izmjene i dopune objavljuju se u Službenom glasilu općine/grada.

Član 57.

(Godišnji program rada i finansijski plan turističke zajednice)

- (1) Turistička zajednica je obavezna koristiti raspoloživa finansijska sredstva u skladu sa programom rada i finansijskim planom.
- (2) Prijedlog programa rada i prijedlog finansijskog plana za narednu godinu, direktor turističke zajednice podnosi nadzornom odboru turističke zajednice do kraja novembra tekuće godine.

- (3) Nadzorni odbor turističke zajednice dužan je do kraja tekuće godine sačiniti program rada i finansijski plan za narednu godinu i uputiti na usvajanje u skladu sa članovima 65. stav (6) i 71. stav (6) ovog zakona.
- (4) Godišnji program rada i finansijski plan turistička zajednica općina/gradova dužna je dostaviti turističkoj zajednici Kantona u roku od 8 dana od dana usvajanja.
- (5) Ako Turistička zajednica Kantona po dostavljenim godišnjim programima rada i finansijskim planovima utvrdi da nisu ispunjene sve zakonom propisane obaveze, dužna je o tome obavijestiti odgovarajuću turističku zajednicu i Ministarstvo.

Član 58.

(Sadržaj programa rada i finansijskog plana turističke zajednice)

- (1) Godišnji program rada i finansijski plan turističke zajednice obavezno sadrže sve pojedinačno utvrđene planirane zadatke i potrebna finansijska sredstva za njihovo izvršenje.
- (2) Prijedlog programa rada i finansijskog plana iz stava (1) ovoga člana, obavezno se dostavlja na razmatranje članovima nadzornog odbora turističke zajednice osam dana prije održavanja sjednice na kojoj se isti donose.
- (3) Nadzorni odbor Turističke zajednice Kantona podnosi godišnji program rada i finansijski plan Skupštini Zeničko-dobojskog kantona na usvajanje.
- (4) Nadzorni odbor turističke zajednice općine/grada podnosi godišnji program rada i finansijski plan općinskom/gradskom vijeću na usvajanje.
- (5) Tokom godine turistička zajednica može mijenjati i dopunjavati svoj program rada i godišnji finansijski plan.
- (6) Ako tokom godine dođe do odstupanja od utvrđenog programa rada i finansijskog plana turistička zajednica je dužna donijeti izmjene, odnosno dopune programa rada i finansijskog plana.
- (7) Izmjene programa rada i finansijskog plana iz stava (5) ovoga člana obavljaju se na način i prema postupku kojim se donosi program rada i finansijski plan.

Član 59.

(Godišnji izvještaj o radu i finansijski izvještaj turističke zajednice)

- (1) Nadzorni odbor turističke zajednice dužan je do kraja marta tekuće godine podnijeti godišnji izvještaj o radu i finansijski izvještaj za prethodnu godinu.
- (2) Godišnji izvještaj o radu i finansijski izvještaj za prethodnu godinu se usvaja na način propisan članom 65. stav (6) i članom 71. stav (6) ovog Zakona.
- (3) Prijedlog godišnjeg izvještaj o radu i finansijskog izvještaj za prethodnu godinu direktor podnosi nadzornom odboru turističke zajednice do kraja februara tekuće godine.
- (4) Prijedlog godišnjeg izvještaj o radu i finansijskog izvještaj mora se staviti na uvid članovima nadzornog odbora turističke zajednice osam dana prije održavanja sjednice na kojoj se isti razmatra.
- (5) Usvojen godišnji izvještaj o radu i finansijski izvještaj za prethodnu godinu turističke zajednice općina/gradova dužne su dostaviti Turističkoj zajednici kantona, a Turistička zajednica Kantona Ministarstvu.
- (6) Godišnji izvještaj o radu i finansijski izvještaj obavezno sadrži podatke o izvršenju programom rada pojedinačno utvrđenih zadataka, izdacima njihovog izvršenja, izdacima za poslovanje turističkog ureda i rad organa turističke zajednice, ostvarenju prihoda po izvorima, finansijskom rezultatu poslovanja, usporedbu finansijskog plana i njegovog ostvarenja s obrazloženjem odstupanja, analizu i ocjenu izvršenja

programa, te procjenu učinka poduzetih aktivnosti na razvoj turizma, kao i nalaz ovlaštene revizorske kuće.

Član 60.

(Nabavka roba i usluga turističke zajednice)

Turistička zajednica je dužna u svom poslovanju obavljati nabavke u skladu sa propisima koji regulišu oblast javnih nabavki.

Član 61.

(Razlozi za prestanak postojanja turističke zajednice)

- (1) Turistička zajednica prestaje postojati na osnovu odluke osnivača o zabrani djelovanja turističke zajednice.
- (2) Odluku iz stava (1) ovog člana, osnivač donosi iz sljedećih razloga:
 - a) ako turistička zajednica donosi opće akte suprotno zakonu, statutu ili drugom propisu, ili zbog povreda zakona i drugih propisa,
 - b) ako ne izvrši mjere koje je naložio osnivač.
- (3) Protiv odluke iz stava (2) ovog člana nije dopuštena žalba, već se protiv iste može pokrenuti upravni spor u roku od 30 dana od dana dostavljanja odluke.

Član 62.

(Okončanje djelovanja i raspolaganje imovinom u slučaju prestanka turističke zajednice)

- (1) U slučaju prestanka postojanja Turističke zajednice Kantona Ministarstvo je dužno okončati poslove turističke zajednice koji su u toku, naplatiti potraživanja i podmiriti povjerioce, a pravo raspolaganja imovinom koja preostane stječe Vlada Kantona.
- (2) U slučaju prestanka postojanja turističke zajednice općine/grada nadležna služba općine/grada dužna je okončati poslove turističke zajednice općine/grada, koji su u toku, naplatiti potraživanja i podmiriti povjerioce, a pravo raspolaganja imovinom koja preostane stječe općina/grad.

POGLAVLJE II. TURISTIČKA ZAJEDNICA KANTONA

Član 63.

(Turistička zajednica Kantona)

- (1) Turistička zajednica Kantona se osniva radi razvoja turizma, unapređenja turizma i promocije turizma na području Kantona u cjelini i privrednih interesa pravnih i fizičkih lica koja pružaju ugostiteljske i druge turističke usluge ili obavljaju drugu djelatnost neposredno povezanu s turizmom.
- (2) Odluku o osnivanju Turističke zajednice Kantona, na prijedlog Vlade Kantona, donosi Skupština Kantona, a pripremne radnje za osnivanje Turističke zajednice Kantona obavlja Ministarstvo.
- (3) Sjedište Turističke zajednice Kantona je u Zenici.

Član 64.

(Organi Turističke zajednice Kantona)

- (1) Organi Turističke zajednice Kantona su:
 - a) nadzorni odbor,

- b) direktor i
- c) turističko vijeće.
- (2) Članove Nadzornog odbora imenuje i razrješava Vlada Kantona na prijedlog Ministarstva.
- (3) Direktora Turističke zajednice Kantona imenuje i razrješava Vlada Kantona na prijedlog Ministarstva.
- (4) Turističko vijeće formira Direktor Turističke zajednice Kantona na način propisan ovim zakonom.
- (5) Članovi organa Turističke zajednice Kantona odgovorni su za zakonito i savjesno obavljanje svojih dužnosti.
- (6) Mandat članova organa Turističke zajednice Kantona iz stava (1) tačke a) i b) je četiri godine, a članovi mogu biti ponovno birani, odnosno imenovani najviše na još jedan mandat.
- (7) U slučaju prestanka mandata člana organa Turističke zajednice Kantona iz stava (1) tačke a) prije isteka vremena na koje je biran, novi član se bira na vrijeme do isteka mandata na koji je izabran prethodnik.

Član 65.

(Nadzorni odbor Turističke zajednice Kantona)

- (1) Nadzorni odbor Turističke zajednice Kantona ima tri člana.
- (2) U Nadzorni odbor obavezno se imenuje jedan predstavnik ispred osnivača, a ostali članovi imenuju se iz reda naučnih i stručnih lica iz oblasti turizma putem javnog oglasa u skladu sa Zakonom o ministarskim, vladinim i drugim imenovanjima u Federaciji BiH („Službene novine Federacije BiH“, broj: 12/03, 34/03 i 65/13).
- (3) Nadzorni odbor iz redova svojih članova bira predsjednika.
- (4) Nadzorni odbor:
 - a) donosi statut Turističke zajednice Kantona,
 - b) donosi poslovnik o svom radu,
 - c) podnosi godišnji program rada sa finansijskim planom,
 - d) podnosi godišnji izvještaj o radu i finansijski izvještaj,
 - e) donosi pravilnik o radu;
 - f) donosi druge opće akte u skladu sa zakonom i Statutom Turističke zajednice kantona,
 - g) odlučuje o korištenju sredstava u skladu sa zakonom i statutom,
 - h) obavlja i druge poslove u skladu sa zakonom i statutom.
- (5) Akt iz stava (4) tačka a) i e) ovog člana donosi se uz prethodnu saglasnost Vlade.
- (6) Akte iz stava (4) tačka c) i d) usvaja Skupština Kantona.
- (7) Članovi Nadzornog odbora, pored općih uvjeta propisanih zakonom, trebaju ispunjavati i posebne uvjete:
 - a) VSS-VII stepen stručne spremlje ili drugi ili treći ciklus Bolonjskog sistema obrazovanja;
 - b) najmanje 5 godina radnog iskustva nakon sticanja VSS.

Član 66.

(Direktor Turističke zajednice Kantona)

- (1) Direktora Turističke zajednice Kantona imenuje Vlada Kantona na prijedlog Ministarstva.
- (2) Direktor Turističke zajednice Kantona se imenuje na period od četiri godine, putem javnog oglasa u skladu sa Zakonom o ministarskim, vladinim i drugim imenovanjima u Federaciji BiH.

- (3) Direktor Turističke zajednice Kantona:
- a) predstavlja i zastupa Turističku zajednicu Kantona,
 - b) organizira i rukovodi radom i poslovanjem Turističke zajednice Kantona,
 - c) predlaže akte koje donosi Nadzorni odbor,
 - d) izvršava odluke Nadzornog odbora i preduzima mjere za njihovo provođenje,
 - e) stara se o zakonitosti rada,
 - f) odgovara za korištenje i raspolaganje imovinom,
 - g) vrši i druge poslove utvrđene zakonom i statutom.
- (4) Direktor Turističke zajednice Kantona, pored općih uvjeta propisanih zakonom, treba ispunjavati i posebne uvjete:
- a) VSS-VII stepen stručne spreme ili drugi ili treći ciklus Bolonjskog sistema obrazovanja,
 - b) najmanje 3 godine radnog iskustva nakon sticanja VSS.

Član 67.

(Međusobna koordinacija)

- (1) Radi koordinacije aktivnosti između Turističke zajednice Kantona i turističkih zajednica općine /grada, odnosno ovlaštenih predstavnika općina/gradova, u cilju razvoja i promocije turizma u Kantonu, Direktor Turističke zajednice Kantona formira Turističko vijeće.
- (2) Turističko vijeće čine direktor Turističke zajednice Kantona, direktor turističke zajednice općine/grada ili ovlašten predstavnik općinske/gradske službe nadležne za oblast turizma, te jedan predstavnik Ministarstva.
- (3) Turističko vijeće imenuje se na period od 4 godine, sa mogućnošću ponovnog imenovanja.
- (4) Direktor Turističke zajednice Kantona obnaša ulogu predsjednika Turističkog vijeća.
- (5) Turističko vijeće donosi Poslovnik o radu.
- (6) Turističko vijeće je zaduženo za obavljanje sljedećih poslova:
 - a) usaglašava stavove prema zajedničkim promotivnim aktivnostima svih turističkih zajednica u Kantonu njihovom zajedničkom nastupu na turističkim tržištima, razmatra i druga pitanja u vezi sa razvojem turizma u skladu sa ovim zakonom i drugim propisima,
 - b) usaglašava stavove po pitanju razvoja cjelovite turističke ponude, podizanje kvaliteta turističkih i drugih komplementarnih usluga, očuvanje i stvaranje prepoznatljivog i privlačnog turističkog ambijenta Kantona,
 - c) usaglašava stavove po pitanju turističke infrastrukture čija izgradnja se finansira iz budžeta Kantona,
 - d) dostavlja Ministarstvu mišljenje o visini boravišne takse, visini godišnjeg paušalnog iznosa boravišne takse,
 - e) predlaže Pravilnik kojim će se propisati bliži uslovi i kriteriji za proglašavanje turističkog mjesta,
- (7) U obavljanju poslova iz stava (6) ovog člana Turističko vijeće je obavezno da održi sjednicu prema potrebi, a najmanje 4 puta u toku godine.
- (8) U roku od 15 dana od dana završetka sjednice, Turističko vijeće je u obavezi da dostavi izvještaj Ministarstvu koji sadrži prijedlog mjera i zaključke o održanim aktivnostima iz stava (6) ovog člana.
- (9) U svrhu ostvarivanja zajedničkih ciljeva u turizmu mogu se osnivati turistički klasteri, asocijacije i druga stručna udruženja.

Član 68.

(Nadzor nad radom Turističke zajednice Kantona)

- (1) Nadzor nad radom organa Turističke zajednice Kantona obavlja Ministarstvo i Kantonalna uprava za inspekcijske poslove.
- (2) Ministarstvo nadzire zakonitost rada, zakonitost akata i stepen izvršenja programa rada Turističke zajednice Kantona.
- (3) U vršenju nadzora Ministarstvo je ovlašteno da:
 - a) zahtjeva izvještaje i podatke o radu,
 - b) utvrdi stanje izvršavanja poslova, upozori na uočene nepravilnosti i odredi mjere i rokove za njihovo otklanjanje,
 - c) izdaje instrukcije,
 - d) naloži preuzimanje poslova koje smatra potrebnim,
 - e) pokrene postupak za utvrđivanje odgovornosti,
 - f) obavijesti nadležnu inspekciju u skladu sa posebnim zakonom,
 - g) predloži Vladi Kantona da preduzme mjere za koje je ovlaštena.
- (4) Turistička zajednica Kantona dužna je omogućiti Ministarstvu provedbu nadzora, te mu dostaviti ili pripremiti tačne i potpune izvještaje, podatke, materijale i drugu dokumentaciju iz stava (3) ovog člana.
- (5) U slučaju da organi Turističke zajednice Kantona postupe suprotno odredbama ovog zakona, Ministarstvo će uputiti prijedlog Vladi Kantona za pokretanje postupka utvrđivanja njihove odgovornosti.
- (6) U vršenju nadzora iz stava (1) ovog člana Ministarstvo je obavezno da Vladi Kantona pripremi godišnju informaciju o realizovanim projektima Turističke zajednice Kantona koji su finansirani iz sredstava javnih prihoda.

POGLAVLJE III. TURISTIČKA ZAJEDNICA OPĆINE/GRADA

Član 69.

(Turistička zajednica općine/grada)

- (1) Turistička zajednica općine/grada se osniva radi razvoja turizma, unapređenja turizma i promocije turizma na području jedinice lokalne samouprave i privrednih interesa pravnih i fizičkih lica koja pružaju ugostiteljske i druge turističke usluge ili obavljaju drugu djelatnost neposredno povezanu s turizmom.
- (2) Turističku zajednicu općine/grada osniva općinsko/gradsko vijeće.
- (3) Odluku o osnivanju turističke zajednice općine/grada, na prijedlog načelnika/gradonačelnika, donosi općinsko/gradsko vijeće, a pripremne radnje za osnivanje turistička zajednica općine/grada obavlja stručna služba općine/grada.

Član 70.

(Organi turističke zajednice općine/grada)

- (1) Organi turističke zajednice općine/grada su:
 - a) nadzorni odbor i
 - b) direktor.
- (2) Članove Nadzornog odbora imenuje i razrješava načelnik/gradonačelnik.
- (3) Direktora turističke zajednice općine/grada imenuje i razrješava načelnik/gradonačelnik.

- (4) Članovi organa turističke zajednice općine/grada odgovorni su za zakonito i savjesno obavljanje svojih dužnosti.
- (5) Mandat članova organa turističke zajednice općine/grada je četiri godine, a članovi mogu biti ponovno birani, odnosno imenovani najviše na još jedan mandat.
- (6) U slučaju prestanka mandata člana organa iz stava (1) tačka a) ovog člana prije isteka vremena na koje je biran, novi član se bira na vrijeme do isteka mandata na koji je izabran prethodnik.

Član 71.

(Nadzorni odbor turističke zajednice općine/grada)

- (1) Nadzorni odbor turističke zajednice općine/grada ima tri člana.
- (2) U Nadzorni odbor obavezno se imenuje jedan predstavnik ispred osnivača, a ostali članovi imenuju se putem javnog oglasa u skladu sa Zakonom o ministarskim, vladinim i drugim imenovanjima u Federaciji BiH.
- (3) Nadzorni odbor iz redova svojih članova bira predsjednika.
- (4) Nadzorni odbor:
 - a) donosi statut turističke zajednice općine/grada,
 - b) donosi poslovnik o svom radu,
 - c) podnosi godišnji program rada sa finansijskim planom,
 - d) podnosi godišnji izvještaj o radu i finansijski izvještaj,
 - e) donosi pravilnik o radu,
 - f) donosi i druge opće akte u skladu sa zakonom i statutom turističke zajednice općine/grada,
 - g) odlučuje o korištenju sredstava u skladu sa zakonom i statutom,
 - h) obavlja i druge poslove u skladu sa zakonom i statutom.
- (5) Akt iz stava (4) tačka a) i e) ovog člana donosi se uz prethodnu saglasnost načelnika/gradonačelnika.
- (6) Akte iz stava (4) tačka c) i d) usvaja općinsko/gradsko vijeće.
- (7) Članovi Nadzornog odbora, pored općih uvjeta propisanih zakonom, trebaju ispunjavati i posebne uvjete:
 - a) VSS-VII stepen stručne spreme ili drugi ili treći ciklus Bolonjskog sistema obrazovanja;
 - b) najmanje 5 godina radnog iskustva nakon sticanja VSS.

Član 72.

(Direktor turističke zajednice općine/grada)

- (1) Direktora turističke zajednice općine/grada imenuje načelnik/gradonačelnik.
- (2) Direktor turističke zajednice općine/grada se imenuje na period od četiri godine, putem javnog oglasa u skladu sa Zakonom o ministarskim, vladinim i drugim imenovanjima u Federaciji BiH.
- (3) Direktor turističke zajednice općine/grada:
 - a) predstavlja i zastupa turističku zajednicu općine/grada,
 - b) organizira i rukovodi radom i poslovanjem turističke zajednice općine/grada,
 - c) predlaže akte koje donosi Nadzorni odbor,
 - d) izvršava odluke Nadzornog odbora i preduzima mjere za njihovo provođenje,
 - e) stara se o zakonitosti rada,
 - f) odgovara za korištenje i raspolaganje imovinom,
 - g) vrši i druge poslove utvrđene zakonom i statutom.

- (4) Direktor turističke zajednice općine/grada, pored općih uvjeta propisanih zakonom, treba ispunjavati i posebne uvjete:
- a) VSS-VII stepen stručne spreme ili drugi ili treći ciklus Bolonjskog sistema obrazovanja,;
 - b) najmanje 3 godine radnog iskustva nakon sticanja VSS;

Član 73.

(Nadzor nad radom turističke zajednice općine/grada)

- (1) Nadzor nad radom organa turističke zajednice općine/grada obavlja načelnik/gradonačelnik putem službe nadležne za oblast turizma općine/grada i Kantonalna uprava za inspekcijske poslove.
- (2) Načelnik/gradonačelnik nadzire zakonitost rada, zakonitost akata i stepen izvršenja programa rada turističke zajednice općine/grada.
- (3) U vršenju nadzora načelnik/gradonačelnik je ovlašten da:
 - a) zahtjeva izvještaje i podatke o radu,
 - b) utvrdi stanje izvršavanja poslova, upozori na uočene nepravilnosti i odredi mjere i rokove za njihovo otklanjanje,
 - c) izdaje instrukcije,
 - d) naloži preuzimanje poslova koje smatra potrebnim,
 - e) pokrene postupak za utvrđivanje odgovornosti,
 - f) obavijesti nadležnu inspekciju u skladu sa posebnim zakonom,
 - g) preduzme mjere za koje je ovlašten.
- (4) Turistička zajednica općine/grada dužna je omogućiti načelniku/gradonačelniku provedbu nadzora, te mu dostaviti ili pripremiti tačne i potpune izvještaje, podatke, materijale i drugu dokumentaciju iz stava (3) ovog člana.
- (5) U slučaju da organi turističke zajednice općine/grada postupe suprotno odredbama ovog zakona, načelnik/gradonačelnik će pokrenuti postupka utvrđivanja njihove odgovornosti.
- (6) U vršenju nadzora iz stava (1) ovog člana načelnik/gradonačelnik je obavezan da općinskom/gradskom vijeću pripremi godišnju informaciju o realizovanim projektima turističke zajednice općine/grada koji su finansirani iz sredstava javnih prihoda.

POGLAVLJE IV. BORAVIŠNA TAKSA

Član 74.

(Boravišna taksa)

- (1) Boravišna taksa je novčani iznos koji plaća lice koje izvan svog prebivališta koristi usluge smještaja u smještajnom objektu u kojem se obavlja turistička ili ugostiteljska djelatnost (u daljem tekstu: smještajni objekat).
- (2) Lice koje koristi usluge noćenja u smještajnom objektu plaća boravišnu taksu po svakom ostvarenom noćenju, ako ovim zakonom nije drugačije određeno, po dolasku u smještajni objekat.
- (3) Smještajnim objektom, u smislu stava (1) ovog člana, smatra se: hotel, motel, pansion, turistički apartman, odmaralište, kamp, planinarski dom, soba za iznajmljivanje i svi drugi objekti u kojima se pružaju usluge smještaja.
- (4) Lica iz stava (1) ovog člana boravišnu taksu plaćaju pravnom ili fizičkom licu s kojim su ugovorile pružanje usluga smještaja.

- (5) Izuzetno od stava (1) ovog člana lica koja pružaju ugostiteljske usluge smještaja u domaćinstvu (lica u domaćinstvu) plaćaju godišnji paušalni iznos boravišne takse za svaki krevet i smještajnu jedinicu koji se koristi za pružanje usluga smještaja u skladu sa propisima o pružanju usluga smještaja.
- (6) Na dodatne (pomoćne) krevete ne plaća se godišnji paušalni iznos boravišne takse.
- (7) Boravišnu taksu pod jednakim uslovima plaćaju domaći i strani državljani.

Član 75.

(Oslobađanja od obaveze plaćanja boravišne takse)

- (1) Boravišnu taksu ne plaćaju:
 - a) djeca do 12 godina starosti;
 - b) lica sa teškim čulnim i tjelesnim smetnjama (slijepi, gluhi, distrofičari i dr.);
 - c) lica upućena na banjska i klimatska liječenja, odnosno specijalizovanu rehabilitaciju od nadležne ljekarske komisije;
 - d) lica koja obavljaju sezonske poslove sa prijavljenim boravkom u turističkom mjestu;
 - e) lica koja neprekidno borave u objektu za smještaj duže od 30 dana;
 - f) učesnici školskih ekskurzija, odnosno učenici i studenti čiji boravak organizuju škole i fakulteti u okviru redovnih odgojno-obrazovnih programa, održavanja sportskih i kulturnih manifestacija;
 - g) strani državljani koji su po međunarodnim konvencijama i sporazumima oslobođeni plaćanja taksi;
 - h) strani državljani koji organizirano, preko zvaničnih humanitarnih organizacija, dolaze radi pružanja humanitarne pomoći.
- (2) Lica iz stava (1) ovog člana ne plaćaju boravišnu taksu ako podnesu dokaz o ispunjavanju uslova utvrđenih u ovom stavu (odgovarajuća isprava, potvrda, članska karta, potvrda škole, ljekara, ljekarski uput, ugovor o radu i dr.).
- (3) Boravišnu taksu umanjenu za 50% plaćaju lica od 12 do 18 godina starosti ako podnesu dokaz o ispunjavanju uslova (odgovarajuća isprava i sl.).

Član 76.

(Visina i način naplate boravišne takse)

- (1) Odluku o visini boravišne takse i visini godišnjeg paušalnog iznosa boravišne takse, na prijedlog Ministarstva uz prethodno pribavljeno mišljenje Turističkog vijeća, donosi Vlada Kantona, najkasnije do kraja novembra tekuće godine za narednu godinu.
- (2) Odluka o visini boravišne takse iz stava (1) ovoga člana objavljuje se na zvaničnoj internet stranici Vlade Kantona, općina/gradova, turističke zajednice općine/grada.
- (3) Naplatu boravišne takse vrši pravno i fizičko lice koje pruža usluge smještaja (u daljem tekstu: davalac usluga).
- (4) Davalac usluga naplaćuje boravišnu taksu istovremeno sa naplatom usluge smještaja.
- (5) Ako davalac usluga ne naplati boravišnu taksu, dužan je da na svoj teret uplati iznos nenaplaćene boravišne takse.

Član 77.

(Evidencija boravišne takse)

- (1) Davalac usluga je dužan da u račun za usluge smještaja posebno iskaže iznos boravišne takse, a u slučajevima iz člana 75. stav (1) i (3) ovog zakona da navede

osnov oslobađanja od plaćanja boravišne takse, odnosno osnov za plaćanje umanjene takse.

- (2) Davalac usluga vodi evidenciju o uplaćenju boravišnoj taksi u knjizi, odnosno drugoj odgovarajućoj evidenciji i vodi evidenciju o oslobađanju od obaveze plaćanja boravišne takse i umanjenoj boravišnoj taksi.
- (3) Davalac usluga dužan je nadležnoj kantonalnoj inspekciji i turističkoj zajednici općine/grada do 15-og u mjesecu za prethodni mjesec dostaviti izvještaj o broju korisnika usluga smještaja i iznosu naplaćene boravišne takse, na obrascu koji propisuje ministar.
- (4) Turistička zajednica grada/općine, odnosno služba nadležna za turizam dužna je Ministarstvu i Turističkoj zajednici Kantona dostaviti izvještaj iz stava (3) ovog člana u roku od pet dana od dana prijema.

Član 78.

(Prijava i odjava turista)

- (1) Davalac usluga koji pruža usluge smještaja u smještajnim objektima iz člana 74. stav (1) i (3) ovog zakona dužan je u roku od 24 sata po dolasku prijaviti i po odlasku odjaviti turističkoj zajednici općine/grada sva lica kojima se pruža usluga noćenja u smještajnom objektu.
- (2) Oblik i sadržaj obrasca prijave boravka građana koji se koriste uslugom noćenja u smještajnom objektu, te sadržaj i način vođenja evidencije o boravku građana u smještajnom objektu propisat će ministar.

Član 79.

(Način korištenja sredstava boravišne takse)

- (1) Sredstva prikupljena po osnovu boravišne takse su namjenski prihod i koriste se isključivo za razvoj i unapređenje turističke ponude jedinice lokalne samouprave i Kantona.
- (2) Sredstva prikupljena po osnovu naplate boravišne takse iz stava (1) ovog člana, korisnici sredstava koriste za:
 - a) učešće u finansiranju izrade Strategije, studija izvodljivosti turističkih projekata, urbanističkih i prostornih planova, planova turističkih mjesta i mjesta za odmor,
 - b) učešće u finansiranju promotivnih aktivnosti turističkih destinacija, kao i učešće na turističkim manifestacijama u zemlji i inostranstvu,
 - c) poticanje izgradnje turističke infrastrukture i turističke suprastrukture,
 - d) unapređivanje postojeće turističke ponude,
 - e) poticanje domaćeg i receptivnog turizma,
 - f) financiranje projekata iz oblasti turizma ili drugih oblasti srodnih turizmu, kao što su ugostiteljstvo, uslužne djelatnosti, kulturne, sportske i ostale srodne djelatnosti koje se mogu turistički valorizirati,
 - g) jačanje kadrovskih i tehničkih kapaciteta unutar korisnika sredstava i
 - h) pružanje podrške subjektima u turizmu pogođenim posljedicama proglašenja vanrednog stanja, prirodne ili druge nesreće uzrokovane višom silom.
- (3) U svrhu provođenja aktivnosti iz stava (2) ovog člana, u budžetu Kantona i budžetima jedinice lokalne samouprave mogu se planirati i dodatna sredstva.

Član 80.

(Način raspoređivanja sredstava boravišne takse)

- (1) Sredstva prikupljena po osnovu boravišne takse iz člana 79. ovog zakona, raspoređuju se na način da:
 - a) 70% sredstava pripada turističkoj zajednici općine/grada,
 - b) 30% sredstava pripada Turističkoj zajednici Kantona.
- (2) Sredstva od naplaćene boravišne takse i dnevne boravišne takse davalac usluga odnosno naplatilac dnevne boravišne takse, dužan je uplatiti na depozitni račun budžeta Kantona, do 5. u mjesecu za protekli mjesec.
- (3) Lica koja pružaju ugostiteljske usluge smještaja u domaćinstvu koja plaćaju paušalni iznos boravišne takse, obavezna su paušalni iznos boravišne takse uplatiti:
 - a) najkasnije do 15. maja tekuće godine ili
 - b) u tri jednake rate, s tim da prva rata dospijeva 31. maja, druga 31. augusta i treća 30. septembra tekuće godine.
- (4) Sredstva iz stava (1) tačka a) ovog člana, sa budžeta Kantona, raspoređuju se na račun turističke zajednice općine/grada sa područja kojeg je boravišna taksa i naplaćena.
- (5) Ukoliko nije osnovana turistička zajednica općine/grada, sredstva prikupljena po osnovu naplate boravišne takse predstavljaju prihod općine/grada i uplaćuju se na račun općine/grada sa područja kojeg je boravišna taksa i naplaćena.
- (6) Sredstva iz stava (1) tačka b) ovog člana, sa budžeta Kantona, raspoređuju se na račun Turističke zajednice Kantona.
- (7) Ukoliko nije osnovana Turistička zajednica Kantona, sredstva prikupljena po osnovu naplate boravišne takse predstavljaju prihod u budžetu Kantona.

POGLAVLJE V. TURISTIČKA SIGNALIZACIJA

Član 81.

(Turistička signalizacija)

- (1) Turistički potencijali, kao i sadržaji turističke ponude obilježavaju se odgovarajućim slikama, simbolima i natpisima (u daljem tekstu: turistička signalizacija).
- (2) Turistička signalizacija predstavlja znakove, odnosno table, panoe ili karte kojima se usmjeravaju i obavještavaju turisti, pješaci, biciklisti i učesnici u saobraćaju o kulturnim, historijskim, prirodnim i turističkim znamenitostima, objektima turističke infrastrukture i suprastrukture, manifestacijama i ostalim sadržajima turističke ponude.
- (3) Turistička signalizacija ne smije biti oštećena ili nepropisno postavljena.
- (4) Vrsta, značenje, oblik, boja, dimenzije i postavljanje turističke i ostale signalizacije na putevima utvrđen je Pravilnikom o turističkoj i ostaloj signalizaciji na putevima u Bosni i Hercegovini („Službeni glasnik BiH“, broj: 13/07).

Član 82.

(Uslovi za postavljanje turističke signalizacije na putevima)

- (1) Turistička signalizacija se postavlja na osnovu odobrenja nadležnog organa u skladu sa postupkom koji je regulisan Pravilnikom o turističkoj i ostaloj signalizaciji na putevima u Bosni i Hercegovini, a prema zahtjevu općinske/gradske turističke zajednice ili općine/grada.
- (2) Odredba iz stava (1) ovog člana se ne odnosi na zakonski proglašeno zaštićeno područje.

POGLAVLJE VI. REGISTAR TURIZMA

Član 83.

(Registar turizma)

- (1) Ministarstvo vodi Registar turizma u elektronskom obliku.
- (2) U Registru turizma registruju se podaci o broju i vrsti putničkih agencija.
- (3) U registru turizma evidentiraju se i:
 - a) pravna i fizička lica koja pružaju turističke usluge iz članova 30., 35., 36., 39., 41., 42., 45. i 46.
 - b) turistički vodiči;
 - c) ostali subjekti u turizmu.
- (4) Konačno rešenje koje donosi organ na osnovu ovlašćenja iz ovog zakona registruje se odnosno evidentira u Registru turizma na način propisan ovim zakonom i propisima donesenim na osnovu ovog zakona.

Član 84.

(Vođenje Registra turizma)

- (1) Nadležni organ jedinice lokalne samouprave dostavljaju Ministarstvu polugodišnje podatke o broju i vrsti turističkih subjekata koji se vode u Registru turizma.
- (2) Ministar pravilnikom propisuje oblik, sadržaj i način vođenja elektronskog Registra turizma, vrstu i način dostave podataka koji se unose u registar, te oblik i sadržaj obrasca za njihovu dostavu.

POGLAVLJE VII. NADZOR

Član 85.

(Nadzor)

- (1) Upravni nadzor nad provođenjem ovog zakona i propisa donesenih na osnovu ovog zakona obavlja Ministarstvo.
- (2) Inspekcijski nadzor u provođenju ovog zakona i propisa donesenih na osnovu ovog zakona, te pojedinačnih akata, uslova i načina rada nadziranih pravnih i fizičkih lica, provodi Kantonalna uprava za inspekcijske poslove putem nadležne inspekcije i drugih inspekcija u okviru svoje nadležnosti.
- (3) Pravna i fizička lica čije su prostorije i prostori, uređaji i oprema, odnosno predmeti rada i poslovanja podvrgnuti inspekcijskom nadzoru, obavezni su omogućiti nadležnom kantonalnom inspektor (u daljem tekstu: inspektor) nesmetano obavljanje inspekcijskog nadzora.
- (4) Inspekcijski nadzor treba u isto vrijeme biti obavljen tako da ne ometa redovno obavljanje rada i poslovanja.

Član 86.

(Ovlašćenje inspektora)

U provođenju inspekcijskog nadzora inspektor je ovlašćen pregledati: poslovne i druge prostorije u kojima se obavlja turistička djelatnost, opremu, vozila kojima se obavlja turistička djelatnost, poslovne knjige, ugovore, isprave i evidencije i drugu poslovnu dokumentaciju

koja mu omogućava uvid u poslovanje pravnih i fizičkih lica koje pružaju turističke usluge, te obaviti i druge radnje u svrhu inspekcijskog nadzora.

Član 87.

(Zabrana rada)

- (1) Inspektor će donijeti rješenje kojim će zabraniti pružanje turističke usluge ako utvrdi da:
 - a) pravno ili fizičko lice obavlja turističku djelatnost, a da nije upisano u sudski registar, odnosno ne posjeduje rješenje, odnosno odobrenje nadležnog organa,
 - b) pravno ili fizičko lice obavlja turističku djelatnost, a nije pribavilo rješenje da objekat, odnosno poslovni prostor u kojem pruža usluge, udovoljava uslovima propisanim ovim zakonom, ili propisima donesenim na osnovu ovog zakona.
 - c) pravno lice ne posjeduje licencu.
- (2) Žalba na rješenje iz stava (1) ovog člana ne odlaže izvršenje rješenja.
- (3) Ukoliko inspektor, nakon što je rješenje o zabrani rada postalo izvršno, utvrdi da subjekt nadzora, i pored zabrane, obavlja turističku djelatnost, donijet će zaključak o dozvoli izvršenja prinudnim putem.
- (4) Troškovi prinudnog izvršenja kao i troškovi štete nastali prinudnim izvršenjem padaju na teret izvršenika - stranke.

Član 88.

(Mjere za otklanjanje nedostataka)

- (1) Ako su poslovni prostor, uređaji i oprema namijenjeni za obavljanje turističke djelatnosti prestali ispunjavati propisane uslove, po izdatom odobrenju inspektor će, bez odlaganja a najkasnije u roku od osam dana, narediti otklanjanje utvrđenih nedostataka s utvrđenim činjenicama odlučnim za donošenje rješenja, kojim će odrediti rok ne kraći od 30 dana pravnom i fizičkom licu da prilagodi pružanje usluga u skladu sa zakonom.
- (2) Za sve ostale utvrđene nedostatke i nepravilnosti u poslovanju turističkih subjekata, utvrđene na osnovu ovog zakona i propisa donesenih na osnovu ovog zakona, inspektor će postupiti kao u stavu (1) ovog člana.
- (3) Ako nedostaci i nepravilnosti iz stav (1) i (2) ovog člana ne budu otklonjeni u određenom roku, inspektor će zabraniti pružanje turističkih usluga.
- (4) Žalba na rješenje iz stav (1), (2) i (3) ovog člana ne odlaže izvršenje rješenja.

Član 89.

(Nepridržavanje cijena)

Ako inspektor u provedbi inspekcijskog nadzora utvrdi da je korisniku usluge naplaćena ili zaračunata viša cijena od utvrđene, naredit će pružaocu usluge da vrati više naplaćeni iznos oštećenom kupcu usluge i bez odlaganja izdati prekršajni nalog, odnosno podnijeti zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka.

Član 90.

(Saradnja sa drugim organima)

Ako inspektor prilikom obavljanja inspekcijskog nadzora utvrdi nepravilnosti ili nepridržavanje propisa za čiji nadzor nije nadležan, obavijestit će nadležni organ, bez odlaganja, a najkasnije u roku od osam dana.

Član 91.

(Primjena drugih propisa)

U postupku primjene ovog zakona i provedbenih propisa, važe pravila općeg upravnog postupka, odnosno odgovarajuće odredbe propisa koji uređuje inspekcijski nadzor, ako ovim zakonom nije drugačije propisano.

DIO PETI - KAZNE NE ODREDBE

Član 92.

(Novčana kazna za putničke agencije)

- (1) Novčanom kaznom u iznosu od 1.500,00 KM do 15.000,00 KM kaznit će se za prekršaj pravno lice ako:
 - a) pruža usluge putničke agencije, a nije putnička agencija (član 17. stav (1));
 - b) se u prometu nezakonito koristi izrazom "putnička agencija" (član 17. stav (4));
 - c) pruža usluge protivno članu 14. ovog zakona;
 - d) organizira turističko putovanje prije nego što je pribavilo licencu (član 19.);
- (2) Za prekršaje iz stava (1) ovog člana kaznit će se i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom od 200,00 KM do 2.000,00 KM.
- (3) Za prekršaje iz stava (1) ovog člana kaznit će se i voditelj poslovnice novčanom kaznom od 150,00 KM do 1.500,00 KM.

Član 93.

(Novčana kazna za ostale turističke usluge)

- (1) Novčanom kaznom od 500,00 KM do 5.000,00 KM kaznit će se za prekršaj pravno lice ako:
 - a) pisano ne obavijesti davaoca usluga o turističkom zastupniku, njegovim ovlaštenjima i svim nastalim promjenama (član 28. stav (2)).
 - b) pruža usluge u kongresnom turizmu bez pribavljenog rješenja o ispunjavanju minimalno-tehničkih uslova od nadležnog organa (član 37. stav (1));
 - c) pruža usluge u zdravstvenom turizmu bez pribavljenog rješenja o ispunjavanju uslova, odnosno rješenja o odobrenju za pružanje tih turističkih usluga od nadležnog organa (član 40. stav (1));
 - d) pruža usluge u avanturističkom turizmu bez pribavljenog rješenja o ispunjavanju minimalno-tehničkih uslova, odnosno rješenja o odobrenju za pružanje tih turističkih usluga izdatog od strane nadležnog organa (član 44. stav (1));
 - e) za aktivnosti koje se provode na nepristupačnim mjestima, kao i specifičnim destinacijama što se tiče prirodnih i klimatskih uvjeta (rijeke, planine i sl.), organizator i/ili lica koja ih izvode ne izvrše procjenu rizika i nemaju donesen elaborat spašavanja (član 42. stav (3) i član 45. stav (4));
 - f) pruža usluge u avanturističkom turizmu, a ne ispunjava propisane obaveze (član 43. stav (1));
 - g) pruža usluge u avanturističkom turizmu licima mlađim od 18 godina bez pismene saglasnosti roditelja odnosno staratelja, ukoliko roditelj, odnosno staratelj nije prisutan (član 43. stav (2)).

- h) pruža usluge na divljim vodama bez pribavljenog rješenja o ispunjavanju minimalno-tehničkih uslova, odnosno rješenja o odobrenju za pružanje tih turističkih usluga izdatog od strane nadležnog organa (član 48. stav (1));
 - i) pruža usluge na divljim vodama, a ne ispunjava propisane obaveze (član 47. stav (1));
 - j) pruža usluge na divljim vodama licima mlađim od 18 godina bez pismene saglasnosti roditelja odnosno staratelja, ukoliko roditelj, odnosno staratelj nije prisutan (član 47. stav (2)).
- (2) Za prekršaje iz stava (1) ovog člana kaznit će se i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom od 100,00 KM do 1.000,00 KM.
 - (3) Za prekršaje iz stava (1) ovog člana kaznit će se i voditelj poslovnice novčanom kaznom od 70,00 KM do 700,00 KM.
 - (4) Za prekršaje iz stava (1) ovog člana kaznit će se i fizičko lice novčanom kaznom od 100,00 KM do 1000,00 KM.

Član 94.

(Novčana kazna za fizička lica)

Novčanom kaznom u iznosu od 100,00 KM do 1.000,00 KM kaznit će se za prekršaj fizičko lice ako:

- a) bez odobrenja nadležnog organa obavlja poslove turističkog vodiča (član 24.);
- b) pri obavljanju poslova turističkog vodiča nema iskaznicu turističkog vodiča ili koji iskaznicu turističkog vodiča ne nosi na vidljivom mjestu (član 25.);
- c) pruža usluge turističkog pratioca, a ne ispunjava propisane uslove (član 26.);
- d) pruža usluge turističkog animatora, a ne ispunjava propisane uslove (član 27.);
- e) pruža usluge u seoskom turizmu, a ne ispunjava uslove propisane ovim zakonom i drugim propisima (čl. 30. i 31.);
- f) pruža usluge u avanturističkom turizmu, a ne ispunjava propisane obaveze (član 43. stav (1));

Član 95.

(Novčana kazna za nepostupanje po rješenju)

Novčanom kaznom za nepostupanje po rješenju inspektora kaznit će se:

- a) pravno lice novčanom kaznom od 500,00 KM do 1.500,00 KM;
- b) odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom od 200,00 KM do 500,00 KM;
- c) fizičko lice novčanom kaznom od 300,00 KM do 500,00 KM.

Član 96.

(Zaštitna mjera)

Za prekršaje utvrđene u članovima 92., 93. i 94. ovog zakona, ako se ponove u roku od jedne godine od pravosnažnosti rješenja o prekršaju, uz novčanu kaznu sud može izreći i zaštitnu mjeru pravnom i fizičkom licu zabrane obavljanja turističke djelatnosti u trajanju do šest mjeseci.

Član 97.

(Novčana kazna za turističku zajednicu)

- (1) Novčanom kaznom u iznosu od 2.000,00 KM do 5.000,00 KM kaznit će se za prekršaj turistička zajednica ako:
 - a) započne obavljati djelatnost prije nego što je upisana u sudski registar (član 53. stav (1));

- b) ne prijavi promjenu upisanih podataka (član 53. stav (3));
 - c) donese statut i /ili izmjene i dopune statuta bez prethodne saglasnosti (član 56. stav (3) i (4));
 - d) ne objavi statut ili njegove izmjene i dopune (član 56. stav (6) i (7));
 - e) ne ostvaruje zakonom utvrđene zadatke (član 54.);
 - f) ne koristi finansijska sredstva u skladu s programom rada i finansijskim planom (član 57. stav (1));
 - g) ne sačini, ne uputi, ne dostavi godišnji izvještaj o radu i finansijski izvještaj na propisan način (član 57. stav (3) i (4));
 - h) ne podnese godišnji godišnji izvještaj o radu i finansijski izvještaj na propisan način (član 59. stav (1));
 - i) ne omogući Ministarstvu i načelniku/gradonačelniku provedbu nadzora ili mu ne dostavi ili ne pripremi tačne i potpune izvještaje, podatke i druge materijale i obavijesti (član 68. stav (3) i član 73. stav (3));
 - j) ne otkloni nepravilnosti i nezakovitosti utvrđene nadzorom (član 68. i član 73.).
- (2) Za prekršaje iz stava (1) ovog člana kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 500,00 KM do 2.500,00 KM i odgovorno lice u turističkoj zajednici.

Član 98.

(Novčane kazne za boravišnu taksu)

- (1) Novčanom kaznom od 3.000,00 KM do 10.000,00 KM kazniće se za prekršaj pravno lice koje pruža usluge smještaja, ako:
- a) ne naplati boravišnu taksu istovremeno sa naplatom usluge (član 76. stav (4));
 - b) u računu posebno ne iskaže iznos boravišne takse ili ne navede osnov oslobođanja od njenog plaćanja (član 77. stav (1));
 - c) ne vodi ili netačno vodi evidenciju o uplaćenju boravišnoj taksi (član 77. stav (2));
 - d) u propisanom roku ne podnese nadležnom organu izvještaj o broju korisnika usluge smještaja i iznosu naplaćene boravišne takse (član 77. stav (3));
 - e) ne vrši prijavu i odjavu turista na propisan način (član 78. stav (1));
 - f) sredstva od naplaćene boravišne takse ne uplati u propisanom roku (član 80. stav (2) i (3)).
- (2) Za prekršaj iz stava (1) ovog člana kazniće se odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom od 500,00 KM do 2.500,00 KM.
- (3) Za prekršaj iz stava (1) ovog člana kaznit će se fizičko lice koje pruža usluge smještaja novčanom kaznom od 2.000,00 KM do 5.000,00 KM.

DIO ŠESTI – PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 99.

(Rok za donošenje podzakonskih i drugih akata)

Podzakonske akte i obrasce iz ovog zakona donijet će ministar u roku od jedne godine od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 100.

(Usklađivanje poslovanja)

Turistički subjekti uskladiće svoje poslovanje sa odredbama ovog zakona u roku od jedne godine od dana stupanja na snagu zakona.

Član 101.

(Ravnopravnost spolova)

Gramatička terminologija korištena u ovom zakonu podrazumijeva oba spola.

Član 102.

(Primjena zakona na postupke koji nisu pravosnažno okončani)

Postupci koji su pokrenuti prije stupanja na snagu ovog zakona dovršit će se u skladu s propisima koji su važili do dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 103.

(Visina boravišne takse)

Do donošenja odluke Vlade o visini boravišne takse, visina boravišne takse na području Kantona obračunava se, naplaćuje i uplaćuje u iznosu od 2,00 KM.

Član 104.

(Stupanje na snagu)

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenim novinama Zeničko-dobojskog kantona ".

**Broj:
Zenica**

PREDSJEDAVAJUĆI

Ćazim Huskić s.r.

OBRAZLOŽENJE NACRTA ZAKONA O TURIZMU

I – USTAVNOPRAVNI OSNOV ZA DONOŠENJE OVOG ZAKONA

Ustavni osnovi za donošenje Zakona o turizmu sadržan je u odredbi člana III.2 tačka g), članu III.4. tačka k., I članu V.6. tačka b. Ustava Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, broj: 1/94, 13/97, 16/02, 22/02, 52/02, 60/02, 63/03, 9/04, 20/04, 33/04, 72/05, 71/05 I 88/08), članu 18. tačka 1., članu 19. tačka h. i članu 20. Ustava Zeničko-dobojskog kantona („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 4/95).

Član III. 2. tačka g. Ustava Federacije Bosne i Hercegovine reguliše turizam kao nadležnost federalne vlasti i kantona.

Član III. 4. Tačka k. Ustava Federacije Bosne i Hercegovine definiše da su kantoni posebno nadležni za stvaranje i primjenu politike kantonalnog turizma i razvoja turističkih resursa.

Član V. 6. tačka e. Ustava Federacije Bosne i Hercegovine propisuje obavezu zakonodavnog organa kantona da donosi propise za izvršavanje kantonalnih nadležnosti.

Član 18. tačka 1. Ustava Zeničko-dobojskog kantona propisuje da je kanton posebno nadležan za stvaranje i primjenu politike kantonalnog turizma i razvoj turističkih resursa.

Član 19. tačka h. Ustava Zeničko-dobojskog kantona propisuje da su Kanton i Federacija nadležni za turizam.

Član 20. Ustava Zeničko-dobojskog kantona propisuje da nadležnosti iz člana 19. Ustava mogu biti ostvarene zajednički ili odvojeno, ili od strane Kantona uz koordinaciju sa federalnom vlašću, u skladu sa odredbama Ustava Federacije ili Zakonom.

Član 37. tačka f. Ustava Zeničko-dobojskog kantona propisuje da Skupština Zeničko-dobojskog kantona donosi zakone i ostale propise za izvršavanje kantonalnih nadležnosti.

II – RAZLOZI ZA DONOŠENJE

Iz razloga postojanja pravne praznine kada je u pitanju rad turističkih zajednica, kao i tendencije donošenja novih propisa u pojedinim kantonima za oblast turističke djelatnosti kojim se drugačije ili detaljnije uređuju i pitanja pružanja usluga u turizmu općenito, kao i potrebe definisanja i uređenja novih pitanja koja postojećim Zakonom o turističkoj djelatnosti nisu obuhvaćena, Ministarstvo za privredu Zeničko-dobojskog kantona je pristupilo izradi Zakona o turizmu Zeničko-dobojskog kantona.

Osnivanje i djelovanje turističkih zajednica u Federaciji Bosne i Hercegovine bilo je uređeno Zakonom o turističkim zajednicama i promicanju turizma („Službene novine FBiH“, broj: 19/96 i 28/03).

Ustavni sud Federacije Bosne i Hercegovine, na sjednici održanoj 03.07.2014. godine, donio je Presudu broj: U-34/13 („Službene novine FBiH“, broj: 61/14) kojom je utvrdio da Zakon o turističkim zajednicama i promicanju turizma u Federaciji BiH nije saglasan Ustavu Federacije Bosne i Hercegovine. Ustavni sud FBiH je istom Presudom odredio i prijelaznu mjeru kojom je data mogućnost Parlamentu Federacije Bosne i Hercegovine da u roku od šest mjeseci od dana objavljivanja presude zakonom uredi materiju koja je regulisana osporenim Zakonom, do kada se isti mogao primjenjivati. Rješenjem Ustavnog suda Federacije broj: U-36/13 od 09.12.2015. godine utvrđeno je da navedena presuda nije izvršena.

Zakon o turističkim zajednicama i promicanju turizma u FBiH je prestao da važi dana 30.01.2015. godine, tako da predmetna oblast turizma koja reguliše rad turističke zajednice i promociju turizma trenutno nije uređena drugim propisima, pa se pristupilo izradi

kantonalnog Zakona kako bi se zakonski uredilo i ovo pitanje, te prevazišla nastala pravna praznina.

Na nivou Federacije BiH turistička djelatnost regulisana je Zakonom o turističkoj djelatnosti („Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine“, broj 32/09). Obzirom da se radi o podijeljenoj nadležnosti, te o činjenici da isti nije uopće tretirao nadležnosti kantona, također i iz tog razloga ukazala se potreba da se na nivou Zeničko-dobojskog kantona obavljanje turističke djelatnosti, sa svim svojim specifičnostima, reguliše zakonom.

Mišljenja smo da će predloženo zakonsko rješenje značajno doprinijeti unapređenju i bržem razvoju turizma, kroz podizanje ukupne turističke ponude Kantona, te aktivnijem sudjelovanju Kantona u razvoju turističke djelatnosti, kvalitetnijem finansijskom nadzoru, povećanju učinkovitosti sistema, boljoj koordinaciji, svrsihodnijem trošenju sredstava, zakonitosti rada turističkih subjekata, promociji turističkog proizvoda i povećanju stručnosti zaposlenih u oblasti turizma, a u konačnici kvalitetnijem turističkom proizvodu.

Prijedlog je sačinjen i usklađen sa primjedbama i prijedlozima dostavljenim u okviru Javne rasprave u period od 04.02.2022. godine do 06.04.2022. godine. O dostavljenim primjedbama i prijedlozima datim u okviru Javne rasprave sačinjen je Izvještaj, koji čini sastavni dio ovog obrazloženja.

III – EFEKTI OD DONOŠENJA ZAKONA

Donošenje Zakona u predloženom tekstu doprinosi:

- aktivnom sudjelovanju jedinica lokalne samouprave u razvoju turizma,
- povećanju efikasnosti Sistema,
- bolja koordiniranost unutar Sistema,
- svrsihodnije trošenje sredstava,
- bolja promocija turističkog proizvoda,
- kvalitetnija turistička ponuda,
- promocija privrednih interesa pravnih i fizičkih lica koji pružaju turističke usluge ili obavljaju druge djelatnosti neposredno povezane sa turizmom
- suzbijanje rada na crno u oblasti turizma.

IV – OSNOVNA PITANJA KOJA SE UREĐUJU ZAKONOM

Ovaj tekst Zakona obuhvata šest dijelova sa jedanaest poglavlja tako da će se u daljem tekstu obrazloženja prikazati pojedina zakonska rješenja po dijelovima i poglavljima.

DIO PRVI – UVODNE ODREDBE Zakona sadrži opće odredbe koje obuhvataju članove od 1. do 3. definirajući predmet Zakona, definicije pojmova odnosno značenje pojedinih izraza i načela u turizmu. U ovom dijelu Zakona, između ostalog, daju se definicije turizma, turista, turističke infrastrukture i suprastrukture, turističkih paketa, putničkih agencija, uzansi u turizmu i sl. Ovaj dio Zakona reguliše načela na kojima se zasniva uređenje oblasti turizma: načelo sveobuhvatnosti, održivog razvoja turizma, usaglašavanja nivoa usluga u cilju obezbjeđivanja jedinstvenih standarda za pružanje usluga u turizmu, zaštite korisnika turističke usluge i turističkih profesija, načelo primjene Etičkog kodeksa u turizmu Svjetske turističke organizacije UN i načelo planiranja i ostvarivanja politike razvoja turizma u skladu sa strateškim dokumentima.

DIO DRUGI – PLANIRANJE I RAZVOJ TURIZMA

Ovaj dio obuhvata odredbe članova od 4. do 9. a koje se odnose na planiranje i razvoj turizma, kroz donošenje strateškog dokumenta Strategije razvoja turizma Zeničko-dobojskog kantona, proglašenje i održivo korištenje turističkih mjesta i prostora. Također su obuhvaćene i odredbe koje se tiču korištenja i upravljanja prirodnim bogatstvom ili dobara u općoj upotrebi, te proglašenju i kategorizaciji turističkog mjesta.

DIO TREĆI – TURISTIČKA DJELATNOST obuhvata četiri poglavlja i usklađen je sa Zakonom o turističkoj djelatnosti FBiH.

POGLAVLJE I. OBAVLJANJE TURISTIČKE DJELATNOSTI Ovaj dio obuhvata odredbe članova od 10. do 16., i isti se tiču definicije turističke djelatnosti i turističkih usluga. Utvrđeno je ko su subjekti koji mogu obavljati turističku djelatnost – sva pravna i fizička lica registrovana za obavljanje turističke djelatnosti, odnosno koja imaju rješenje nadležnog tijela i ispunjavaju uslove propisane zakonom, kao i mogućnost pružanja pojedinih vrsta turističkih usluga. Pobrojano je šta sve obuhvata turistička djelatnost. Utvrđene su obaveze pravnih i drugih lica koja obavljaju turističku djelatnost, između ostalih: isticanje firme i radnog vremena i pridržavanje utvrđenog radnog vremena u poslovanju, na zahtjev korisnika usluga izjašnjenje da li nastupaju u svojstvu organizatora putovanja ili posrednika i koliki obim ovlaštenja imaju pri zastupanju drugih turističkih agencija, da objave uslove, sadržaj i cijenu svake pojedine usluge i pridržavaju se tih uslova, sadržaja i cijena, objavljivanje uslova, sadržaja i cijena za svaku pojedinu uslugu i pridržavanje istih, izdavanje računa za svaku pojedinu uslugu i čuvanje kopija istih u skladu sa računovodstvenim propisima, a najmanje godinu dana, vođenje poslovnih knjiga u skladu sa važećim propisima, dužnost poslovanja u skladu sa dobrim poslovnim običajima i dr. Propisani su uslovi za obavljanje turističke djelatnosti, zabrana oglašavanja i reklamiranja kao i period obavljanja turističke djelatnosti.

POGLAVLJE II. PUTNIČKA AGENCIJA Obuhvata odredbe članova od 17. do 22., i isti se odnose na definiciju putničkih agencija te uputu da su minimalno-tehnički uslovi koje moraju ispunjavati putničke agencije i način pružanja usluga, uslovi za pružanje usluga putničke agencije, sadržaj zahtjeva putničke agencije za izdavanje rješenja o odobrenju za rad, sadržaj rješenja, obaveze putničke agencije i prijevoz putnika, jamčevina, ugovor o osiguranju, grupna putovanja, program, prospekt ili katalog putovanja, poslovni prostor i poslovnica, voditelj poslovnice, uslovi za voditelja poslovnice, kao i prestanak pružanja usluga putničke agencije, propisani federalnim zakonom koji uređuje oblast turističke djelatnosti. Ovim odredbama postavljeni su i uslovi pružanja usluga putničke agencije interneta, uslovi za pribavljanje licence za putničku agenciju organizatora turističkog putovanja, njeno izdavanje, ali i načini prestanka važenja iste. Utvrđen je i postupak oduzimanja licence o čemu odlučuje Ministar u slučaju kada su ispunjeni uslovi o oduzimanju iste, propisani zakonom.

POGLAVLJE III. TURISTIČKI VODIČ, PRATILAC, ANIMATOR I ZASTUPNIK Ovaj dio obuhvata odredbe članova od 23. do 28. koje se odnose na određivanje pojmova turističkog vodiča, pratitelja, animatora i zastupnika, a u skladu sa važećim Zakonom o turističkoj djelatnosti FBiH. . Utvrđeni su uslovi za izdavanje odobrenja za pružanje usluga turističkog vodiča, koje je turistički vodič dužan imati za pružanje datih usluga. Pravomoćno rješenje o odobrenju za pružanje usluga turističkog vodiča upisuje se u Upisnik turističkih vodiča koji vodi nadležno tijelo. Također je propisan i način obavljanja poslova turističkog vodiča, obaveza pribavljanja iskaznice turističkog vodiča, obrazac i izgled kao i način i nadležnost izdavanja iste.

POGLAVLJE IV. OSTALE TURISTIČKE USLUGE Obuhvata članove od 29. do 49. kojima su uređeni pojedinačni oblici turizma (obuhvatajući ali ne ograničavajući se na seoski turizam, lovno-ribolovni, turističke usluge u planinskom turizmu, turističke usluge u avanturističkom turizmu i dr.), način pružanja usluga u pojedinačnim oblicima turizma, rješenje o odobrenju za pružanje turističkih usluga koje donosi nadležno tijelo, uslovi za njegovo dobijanje, sadržaj i prestanak važenja istog, i ostale turističke usluge.

DIO ČETVRTI – PROMOCIJA I UNAPREĐENJE TURIZMA obuhvata sedam poglavlja i to:

POGLAVLJE I. ZAJEDNIČKE ODREDBE Obuhvata odredbe članova od 50. do 63. kojima je predviđeno osnivanje, ciljevi, vrste, pravni status, djelatnosti i zadaci, finansiranje, statut turističkih zajednica. Dalje je uređena obaveza sačinjavanja i sadržaj godišnjeg programa rada i finansijskog plana, obaveza sačinjavanja i podnošenja osnivaču godišnjeg izvještaja o radu i finansijskog izvještaja, nabavka roba i usluga, razlozi prestanka postojanja turističkih zajednica, okončanje djelovanja i raspolaganje imovinom u slučaju prestanka turističke zajednice. Vezano za prihode iz budžeta osnivača u Budžetu Zeničko-dobojskog kantona za 2022. godinu na poziciji Ministarstva za privredu - razdjel 18, budžetska organizacija 01, potrošačka jedinica 0001, ekonomski kod 614 300, pozicija «Tekući transfer neprofitnim organizacijama» planirana su sredstva u iznosu od 100.000,00 KM za finansiranje redovnih troškova Turističke zajednice Zeničko-dobojskog kantona.

Na ovaj način je izbjegnuto ponovno uvođenje obaveze plaćanja članarine turističkim zajednicama, a što je predstavljalo jedan od niza parafiskalnih nameta koji dodatno opterećuju privrednike – pravna i fizička lica.

POGLAVLJE II. TURISTIČKA ZAJEDNICA KANTONA Obuhvata odredbe članova od 64. do 69. kojima je propisano način osnivanja i sjedište, organi, nadzorni odbor, direktor Turističke zajednice Zeničko-dobojskog kantona, turističko vijeće kao organ s ciljem međusobne koordinacije i nadzor nad radom Turističke zajednice Zeničko-dobojskog kantona.

POGLAVLJE III. TURISTIČKA ZAJEDNICA OPĆINE/GRADA Obuhvata članove od 69. do 73. kojima je uređeno način osnivanja i sjedište, organi, nadzorni odbor, direktor turističke zajednice općine/grada i nadzor nad radom turističke zajednice općine/grada.

POGLAVLJE IV. BORAVIŠNA TAKSA Ovaj dio obuhvata odredbe članova od 74. do 80., a istim je definisana boravišna taksa, obveznici plaćanja boravišne takse, oslobođanja od obaveza plaćanja, visina i način naplate i evidencija iste, kao i prijava i odjava turista i način korištenja i raspoređivanja sredstava boravišne takse.

POGLAVLJE V. TURISTIČKA SIGNALIZACIJA Obuhvata odredbe članova od 81. do 82. a istim je definisana turistička signalizacija i uslovi za postavljanje turističke signalizacije na putevima.

POGLAVLJE VI. REGISTAR TURIZMA Obuhvata odredbe od člana 83. do 84. Kojima se uspostavlja Registar turizma, nadležnost za vođenje Registra turizma, obaveza evidentiranja u registar turizma i način vođenja Registra turizma.

POGLAVLJE VII – NADZOR Obuhvata odredbe članova od 85. do 91. i u ovom dijelu Zakona precizirane su odredbe o upravnom i inspekcijskom nadzoru. Predloženim tekstom Zakona cilj je zaštititi i turiste ali i turističke agencije jer je namjera predlagača uvođenje reda i kod turističkih agencija. Upravni nadzor nad primjenom odredaba ovog Zakona i propisa donesenih na osnovu ovog Zakona obavlja načelnik/gradonačelnik i Ministarstvo za privredu Zeničko-dobojskog kantona, svako u okviru svojih nadležnosti, a inspekcijski nadzor obavlja Kantonalna uprava za inspekcijske poslove. Propisana su ovlaštenja inspektora, zabrana rada, mjere za otklanjanje nedostataka, nepridržavanje cijena, saradnja sa ostalim organima i primjena drugih propisa.

DIO PETI – KAZNE ODREDBE Obuhvata odredbe članova od 92. do 98. i istim se propisuju kazne za počinioce prekršaja, visina kazni i prekršaji.

DIO ŠESTI - PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE Obuhvata odredbe članova od 99. do 104. U prijelaznim i završnim odredbama utvrđeni su rokovi za usklađivanje poslovanja turističkih subjekata sa odredbama ovog zakona, visina boravišne takse do donošenja odluke

Vlade Kantona, rokovi za donošenje podzakonskih akata, ravnopravnost spolova te stupanje na snagu ovog Zakona.

V – FINANSIJSKA SREDSTVA ZA PROVOĐENJE PROPISA

U Budžetu Zeničko-dobojskog kantona za 2022. godinu (“Službene novine Zeničko-dobojskog kantona”, broj: 1/22) na poziciji Ministarstva za privredu - razdjel 18, budžetska organizacija 01, potrošačka jedinica 0001, ekonomski kod 614 300, pozicija «Tekući transferi neprofitnim organizacijama» planirana su sredstva u iznosu od 100.000,00 KM za finansiranje redovnih troškova Turističke zajednice Zeničko-dobojskog kantona.

Za donošenje i primjenu ovog zakona nisu potrebna dodatna sredstva u odnosu na sredstva planirana u Budžetu Zeničko-dobojskog kantona.

Donošenje i primjena ovog Zakona će po osnovu naplate boravišne takse doprinijeti povećanju javnih prihoda godišnje u iznosu od cca 70.000,00 KM.

VI – KONSULTACIJE VOĐENE U PROCESU IZRADE PROPISA

Zaključkom Skupštine Zeničko-dobojskog kantona, broj: 01-02-1722/22 od 03.02.2022.godine, prihvaćen je Nacrt Zakona o turizmu.

Ovim povodom Skupština Kantona je odlučila da se o Nacrtu Zakona otvori Javna rasprava u svim općinama Zeničko-dobojskog kantona, Gradu Zenica i Gradu Visoko koja će trajati 60 dana. Organizatori Javne rasprave su općinski načelnici, gradonačelnik Grada Zenice, gradonačelnik Grada Visoko i Ministarstvo za privredu.

Na web stranici Skupštine Zeničko-dobojskog kantona dana 04.02.2022. godine objavljen je Nacrt Zakona o turizmu sa Zaključkom Skupštine o prihvatanju i Izvodom iz transkripta.

Postupajući po Zaključku Skupštine Ministarstvo za privredu je svim općinama i gradovima Zeničko-dobojskog kantona, udruženjima privrednika, Privrednoj komori Zeničko-dobojskog kantona, Obrtničkoj komori Zeničko-dobojskog kantona, razvojnim agencijama uputilo obavještenju o otvaranju javne rasprave o Nacrtu zakona o turizmu i poziv da do 06.04.2022. godine dostave prijedloge, sugestije i primjedbe na predmetni tekst. Poziv za dostavljanje obrazloženih prijedloga, sugestija i primjedbi objavljeno je i na web stranici Kantona dana 28.02.2022. godine. Dana 10.03.2022. godine na web stranici Kantona je objavljeno saopćenje o održavanju Javne rasprave o Zakonu o turizmu Zeničko-dobojskog kantona dana 21.03.2022. godine u sjedištu Zeničko-dobojskog kantona, sala 301, u 11, sati. Navedeno saopćenje je putem mail dostavljeno i svim općinama i gradovima Zeničko-dobojskog kantona, udruženjima privrednika, Privrednoj komori Zeničko-dobojskog kantona, Obrtničkoj komori Zeničko-dobojskog kantona, razvojnim agencijama. Dana 29.03.2022. godine je ponovo svim općinama i gradovima Zeničko-dobojskog kantona, udruženjima privrednika, Privrednoj komori Zeničko-dobojskog kantona, Obrtničkoj komori Zeničko-dobojskog kantona, razvojnim agencijama, upućen poziv za dostavljanje prijedloga, primjedbi i sugestija na tekst Nacrta Zakona o turizmu. Konsultacije sa Savezom općina i gradova Federacije Bosne i Hercegovine su vođene u procesu izrade nacrtu Zakona o turizmu i dostavljeni prijedlozi, primjedbe i sugestije su uvrštene u samom Nacrtu, a kroz javnu raspravu pojedinačno svim općinama i gradovima Zeničko-dobojskog kantona je omogućeno učešće u pripremi Prijedloga Zakona o turizmu.

Nacrt Zakona o turizmu je upućen i na davanje mišljenja Federalnom ministarstvu okoliša i turizma i Konkurencijskom vijeću Bosne i Hercegovina, i za utvrđeni Nacrt su isti dali pozitivno mišljenje. Također je dostavljen i Prijedlog Zakona o turizmu, ali mišljenja nisu dostavljena.

Provedene su i konsultacija sa Kantonalnom upravom za inspeksijske poslove Zeničko-dobojskog kantona.

Ministarstvo za privredu je utvrđeni Nacrt Zakona o turizmu uputilo i na razmatranje Ekonomsko-socijalnom vijeću za područje Zeničko-dobojskog kantona (ESV). ESV je na sjednici održanoj 09.03.2022. godine isti razmatralo i jednoglasno usvojilo.

Ministarstvu za privredu, kao obrađivaču teksta Nacrta Zakona o turizmu, dostavljene su pismene primjedbe, prijedlozi i sugestije.

U skladu sa Jedinstvenim pravila za izradu pravnih propisa u Zeničko-dobojskom kantonu ("Službene novine Zeničko-dobojskog kantona", broj: 5/18), Poslovníkom o radu vlade Zeničko-dobojskog kantona ("Službene novine Zeničko-dobojskog kantona", broj: 10/21) i Poslovníka Skupštine Zeničko-dobojskog kantona ("Službene novine Zeničko-dobojskog kantona", broj: 14/18, 18/18 isp., 7/19 i 7/20), obezbjeđena su i mišljenja organa i organizacija, i to: Ministarstva za pravosuđe i upravu Zeničko-dobojskog kantona, Ministarstva finansija Zeničko-dobojskog kantona, Sekretarijata za zakonodavstvo Zeničko-dobojskog kantona, Zakon o turizmu je usklađen sa dostavljenim mišljenjima.

Jent

OBRAZAC IZJAVA O FISKALNOJ PROCJENI

Obrazac IFP NE

1. Obradivač propisa

	KOD	NAZIV
Razdjel	18	MINISTARSTVO ZA PRIVREDU

2. Osnovni podaci o prijedlogu propisa

Vrsta propisa/akta	Zakon	DA	Odluka	NE	Strategija	NE
	Uredba	NE	Drugi akti	NE	Drugi akti planiranja	NE
Naziv propisa/akta	Zakon o turizmu - prijedlog					

3. Izjava o nepostojanju dodatnih fiskalnih efekata predloženog propisa

U Budžetu Zeničko-dobojskog kantona za 2022. godinu ("Službene novine Zeničko-dobojskog kantona", broj: 1/22) na poziciji Ministarstva za privredu - razdjel 18, budžetska organizacija 01, potrošačka jedinica 0001, ekonomski kod 614 300, pozicija «Tekući transfer neprofitnim organizacijama» planirana su sredstva u iznosu od 100.000,00 KM za finansiranje redovnih troškova Turističke zajednice Zeničko-dobojskog kantona.

Za donošenje i primjenu ovog zakona nisu potrebna dodatna sredstva u odnosu na sredstva planirana u Budžetu Zeničko-dobojskog kantona.

4. Pečat i potpis odgovornog lica

Slavko Jent
 pomoćnik ministra, vanjski odjel

Mjesto i
datum

Zenica, 17.06.2022. godine

Broj: 03-02-9365-4/22

Zenica, 17.06.2022. godine

MINISTARSTVO ZA PRIVREDU
ZENIČKO-DOBOJSKOG KANTONA

PREDMET: Mišljenje o prijedlogu Zakona o turizmu- dostavlja se
- veza Vaš akt broj: 04-02-9365-3-1/22 od 16.06.2022. godine -

U skladu sa članom 2. Uredbe o Sekretarijatu za zakonodavstvo Vlade Zeničko – dobojskog kantona («Službene novine Federacije BiH» broj 8/96 i «Službene novine Zeničko-dobojskog kantona» broj: 2/05) i članom 31. stav (1) tačka a) Poslovnika o radu Vlade Zeničko-dobojskog kantona («Službene novine Zeničko – dobojskog kantona» broj: 10/21), te na osnovu uvida u konačan tekst prijedloga Zakona o turizmu, u postupku koji se odnosi na utvrđivanje usklađenosti istog sa Ustavom, pravnim sistemom i metodološkim jedinstvom u izradi propisa dostavljamo vam slijedeće

MIŠLJENJE

Ustavni osnov prijedloga Zakona o turizmu (u daljem tekstu: prijedlog Zakona) je pravilno utvrđen i usklađen sa pravnim sistemom iz ove oblasti.

Članom III. 2. g) Ustava Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH", broj: 1/94, 13/97, 16/02, 22/02, 52/02, 60/02, 63/03, 9/04, 20/04, 33/04, 72/05, 71/05 i 88/08) propisano je da su pored ostalih nadležnosti, Federacija i kantoni nadležni za turizam. Ova nadležnost se prema Ustavu Federacije Bosne i Hercegovine, može ostvariti zajednički ili odvojeno, ili od strane kantona koordinirano od federalne vlasti, kako je to propisano u članu III. 3. (1) Ustava Federacije Bosne i Hercegovine. Članom III. 3. (3) Ustava Federacije Bosne i Hercegovine propisano je da u ispunjavanju svojih ovlasti, kada je riječ o zakonima i propisima koji su obavezujući na cijelom području Federacije, u skladu sa ovim Ustavom i odlukama Parlamenta Federacije, federalna vlast djeluje poštujući ovlasti kantona, specifičnu situaciju u pojedinim kantonima i potrebu za fleksibilnosti u primjeni.

Isto tako, u skladu sa članom III. 4. k) Ustava Federacije Bosne i Hercegovine, kantonima pripadaju sve ovlasti koje nisu izričito dodijeljene Federaciji. Posebno su nadležni za stvaranje i primjenu politike kantonalnog turizma, razvoja turističkih resursa, dok federalna vlast ima pravo utvrđivati politiku i donositi zakone u pogledu svake od ovih ovlasti.

Članom 18. stav 1. tačka l) Ustava Zeničko-dobojskog kantona („Službene novine Federacije BiH", broj: 7/96 i „Službene novine Zeničko-dobojskog kantona", broj: 1/96, 10/2000, 8/04, 10/04 - ispr. i 10/04) propisano je da je Kanton nadležan, ako ovim Ustavom nije drugačije određeno, za stvaranje i primjenu politike kantonalnog turizma i razvoj turističkih resursa.

Članom 19. stav 1. tačka h) i članom 20. Ustava Zeničko-dobojskog kantona, propisano je da su, u skladu sa Ustavom Federacije BiH, Federacija i Kanton nadležni za turizam, te da nadležnosti iz člana 19. ovog

Ustava mogu biti ostvarivane zajednički ili odvojeno, ili od strane Kantona uz koordinaciju sa federalnom vlašću, u skladu sa odredbama Ustava Federacije ili Zakonom.

Cijeneći naprijed navedene odredbe Ustava Federacije Bosne i Hercegovine u oblasti turizma doneseni su federalni Zakon o turističkim zajednicama i promicanju turizma u Federaciji Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine", br. 19/96 i 28/03), kao i Zakon o turističkoj djelatnosti ("Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine" broj: 32/09). Presudom Ustavnog suda Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine", broj: 61/14), federalni Zakon o turističkim zajednicama i promicanju turizma u Federaciji Bosne i Hercegovine proglašen je neustavnim, iz razloga što u postupku njegovog donošenja nije proveden postupak u smislu člana III.3.(2) Ustava Federacije Bosne i Hercegovine, koji se odnosi na međusobna dogovaranja federalnih vlasti i kantona na trajnoj osnovi u pogledu ove oblasti, čime su povrijeđene odredbe člana III 3. (1), (2), (3) i (4) Ustava Federacije Bosne i Hercegovine.

Ovom presudom Ustavni sud je odredio prijelaznu mjeru kojom se daje mogućnost Parlamentu Federacije Bosne i Hercegovine da u roku od šest mjeseci od dana objavljivanja ove Presude u "Službenim novinama Federacije Bosne i Hercegovine" uredi materiju koja je regulisana osporenim zakonom. Nakon isteka ovog roka osporeni federalni zakon, kao i na osnovu njega doneseni podzakonski akti, ne mogu se dalje primjenjivati.

Nakon skoro osam godina od donošenja ove Presude, materija koja je bila predmetom osporenog federalnog zakona nije pravno regulisana. Na ovaj način stvorena je pravna praznina kojom se u značajnoj mjeri ugrožavaju interesi kantona u primjeni politike turizma i razvoja turističkih resursa na području Zeničko-dobojskog kantona.

Mišljenja smo da se kantonalni zakon može primjenjivati do donošenja federalnog zakona, ukoliko se ispoštuje stav i mišljenje Ustavnog suda Federacije Bosne i Hercegovine o međusobnom dogovaranju federalnih vlasti i kantona na trajnoj osnovi, osim ako se federalnim zakonom drugačije ne propiše.

Procjena opravdanosti razloga za donošenje prijedloga Zakona u isključivoj je nadležnosti Vlade, odnosno Skupštine Zeničko-dobojskog kantona.

U nomotehničkom smislu, prijedlog Zakona je urađen u skladu sa Jedinственим pravilima za izradu pravnih propisa u Zeničko-dobojskom kantonu („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“ broj 5/08).

Nakon obavljenih konsultacija sa predlagачem materijala i izvršenog usklađivanja teksta prijedloga Zakona, mišljenja smo da se predmetni prijedlog Zakona može uputiti u dalju proceduru.

Dostavljeno:

☒ naslovu,

1x a/a.

Ministarstvo gospodarstva
n/r ministra
-ovdje-

Zenica, 17.6.2022. godine
Veza Vaš broj: 04-02-9365-2/22 od 16.6.2022.

Naš znak: 06/02-02-9365-3/22

PREDMET: Prijedlog Zakona o turizmu - stajalište, dostavlja se

Ministarstvo za pravosuđe i upravu (u daljem tekstu: Ministarstvo), sukladno članku 11. Zakona o kantonalnim ministarstvima i drugim tijelima kantonalne uprave („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 10/15), i članku 31. stavak (1) točka b) Poslovnika o radu Vlade Zeničko-dobojskog kantona („Službene novine Zeničko – dobojskog kantona“ broj: 10/21), te na osnovu uvida u tekst Prijedloga Zakona o turizmu (u daljem tekstu: Prijedlog Zakona), dostavljenog aktom broj i datum veze, a u postupku pravne analize, provedene s ciljem utvrđivanje usklađenosti istog sa:

- Europskom konvencijom o zaštiti ljudskih prava i sloboda i drugim pravima;
- Zakonom o prekršajima u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine“, broj: 63/14);
- Zakonom o organizaciji organa uprave u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine“, broj: 35/05) i
- Zakonom o kantonalnim ministarstvima i drugim tijelima kantonalne uprave („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 10/15 i 8/22),

daje:

stajalište

Ministarstvo, s aspekta svoje mjerodavnosti, nema primjedbi na dostavljeni Prijedlog Zakona.

Napominjemo, Ministarstvo ne snosi odgovornost za pravna rješenja predložena od strane Predlagača u Prijedlogu Zakona, niti odgovara za nejasnoće, dileme, te različita tumačenja koja se eventualno mogu pojaviti prilikom primjene predloženih odredbi Prijedloga Zakona.

Poštovanje,

Dostaviti:
1 x Naslovu
1 x U pismohranu

Broj: 07-02-9365/22
Zenica, 15.06.2022. godine

MINISTARSTVO ZA PRIVREDU

PREDMET: Mišljenje na Prijedlog Zakona o turizmu - *dostavlja se*

Ministarstvo finansija je razmotrilo Prijedlog Zakona o turizmu, koji je dostavljen uz Vaš akt broj: 04-02-17264-1/21 od 10.06.2022. godine, te u skladu sa članom 8. Pravilnika o proceduri izrade izjave o fiskalnoj procjeni zakona, drugih propisa i akata planiranja na budžet („Službene novine Federacije BiH“, broj: 34/16 i 15/18) i članom 31. stav (1) tačka c) Poslovnika o radu Vlade Zeničko-dobojskog kantona („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 10/21), u pogledu finansijskih sredstava potrebnih za izvršenje ovog propisa, odnosno o fiskalnoj procjeni propisa, daje slijedeće

MIŠLJENJE

Članom 5. stav 2. Zakona o budžetima u Federaciji BiH („Službene novine FBiH“, broj: 102/13, 9/14, 13/14, 8/15, 91/15, 102/15, 104/16, 5/18, 11/19, 99/19 i 25a/22), propisano je da „propisi koji imaju finansijske posljedice na budžet moraju biti obrazloženi, odnosno opravdani analizom troškova i koristi“.

U članu 55. stav (1) tačka a) Prijedloga Zakona o turizmu, navedeno je: „Prihodi turističkih zajednica su: prihodi iz budžeta osnivača...“.

U aktu Ministarstva za privredu broj: 04-02-17264-1/21 od 10.06.2022. godine, navedeno je: „Napominjemo da za izvršenje ovog Zakona nisu potrebna dodatna finansijska sredstva.“

U tački V dostavljenog Obrazloženja Prijedloga Zakona o turizmu, navedeno je:

„U Budžetu Zeničko-dobojskog kantona za 2022. godinu („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 1/22) na poziciji Ministarstva za privredu – razdjel 18, budžetska organizacija 01, potrošačka jedinica 0001, ekonomski kod 614 300, pozicija „Tekući transferi neprofitnim organizacijama“, planirana su sredstva u iznosu od 100.000,00 KM za finansiranje redovnih troškova Turističke zajednice Zeničko-dobojskog kantona. Za donošenje i primjenu ovog zakona nisu potrebna dodatna sredstva u odnosu na sredstva planirana u Budžetu Zeničko-dobojskog kantona...“

U dostavljenoj Izjavi o fiskalnoj procjeni – Obrazac IFP-NE od 10.06.2022. godine, navedeno je: „U Budžetu Zeničko-dobojskog kantona za 2022. godinu („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 1/22) na poziciji Ministarstva za privredu – razdjel 18, budžetska organizacija 01, potrošačka jedinica 0001, ekonomski kod 614 300, pozicija „Tekući transferi neprofitnim organizacijama“, planirana su sredstva u iznosu od 100.000,00 KM za finansiranje redovnih troškova Turističke zajednice Zeničko-dobojskog kantona. Za donošenje i primjenu ovog zakona nisu potrebna dodatna sredstva u odnosu na sredstva planirana u Budžetu Zeničko-dobojskog kantona.“

Imajući u vidu navedeno Obrazloženje Prijedloga Zakona i dostavljenu Izjavu o fiskalnoj procjeni, Ministarstvo finansija nema drugih primjedbi i sugestija iz svoje nadležnosti, s tim da je u slučaju eventualne potrebe za dodatnim sredstvima za provedbu navedenog Zakona, nedostajuća finansijska sredstva obavezno obezbijediti samo Ministarstvo za privredu, kroz uštede ili unutrašnje preraspodjele sredstava.

Ministarstvo finansija ne snosi odgovornost za pravna rješenja predložena od strane obrađivača u dostavljenom Prijedlogu Zakona.

S poštovanjem!

Dostavljeno:

1x Naslovu,

1x a/a.

MINISTAR

Josip Lovrić

**BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
ZENIČKO-DOBOJSKI KANTON
Ministarstvo za privredu**

IZVJEŠTAJ
o provedenoj Javnoj raspravi po
nacrtu Zakona o turizmu
(sastavni dio Obrazloženja prijedloga Zakona)

Zaključkom Skupštine Zeničko-dobojskog kantona, broj: 01-02-1722/22 od 03.02.2022.godine, prihvaćen je Nacrt Zakona o turizmu.

Ovim povodom Skupština Kantona je odlučila da se o Nacrtu Zakona otvori Javna rasprava u svim općinama Zeničko-dobojskog kantona, Gradu Zenica i Gradu Visoko koja će trajati 60 dana. Organizatori Javne rasprave su općinski načelnici, gradonačelnik Grada Zenice, gradonačelnik Grada Visoko i Ministarstvo za privredu.

Na web stranici Skupštine Zeničko-dobojskog kantona dana 04.02.2022. godine objavljen je Nacrt Zakona o turizmu sa Zaključkom Skupštine o prihvatanju i Izvodom iz transkripta.

Postupajući po Zaključku Skupštine Ministarstvo za privredu je svim općinama i gradovima Zeničko-dobojskog kantona, udruženjima privrednika, Privrednoj komori Zeničko-dobojskog kantona, Obrtničkoj komori Zeničko-dobojskog kantona, razvojnim agencijama uputilo obavještenju o otvaranju javne rasprave o Nacrtu zakona o turizmu i poziv da do 06.04.2022. godine dostave prijedloge, sugestije i primjedbe na predmetni tekst. Poziv za dostavljanje obrazloženih prijedloga, sugestija i primjedbi objavljeno je i na web stranici Kantona dana 28.02.2022. godine. Dana 10.03.2022. godine na web stranici Kantona je objavljeno saopćenje o održavanju Javne rasprave o Zakonu o turizmu Zeničko-dobojskog kantona dana 21.03.2022. godine u sjedištu Zeničko-dobojskog kantona, sala 301, u 11, sati. Navedeno saopćenje je putem mail dostavljeno i svim općinama i gradovima Zeničko-dobojskog kantona, udruženjima privrednika, Privrednoj komori Zeničko-dobojskog kantona, Obrtničkoj komori Zeničko-dobojskog kantona, razvojnim agencijama. Dana 29.03.2022. godine je ponovo svim općinama i gradovima Zeničko-dobojskog kantona, udruženjima privrednika, Privrednoj komori Zeničko-dobojskog kantona, Obrtničkoj komori Zeničko-dobojskog kantona, razvojnim agencijama, upućen poziv za dostavljanje prijedloga, primjedbi i sugestija na tekst Nacrta Zakona o turizmu.

Ministarstvo za privredu je Nacrt Zakona o turizmu uputilo i na razmatranje Ekonomsko-socijalnom vijeću za područje Zeničko-dobojskog kantona (ESV). ESV je na sjednici održanoj 09.03.2022. godine isti razmatralo i jednoglasno usvojilo.

Ministarstvu za privredu, kao obrađivaču teksta Nacrta Zakona o turizmu, dostavljene su pismene primjedbe, prijedlozi i sugestije.

1. NAČELNE PRIMJEDBE, PRIJEDLOZI I SUGESTIJE:

Skupština Zeničko-dobojskog kantona

- Zastupnica Sanja Renić – Prijedlog je da se osigura povećanje sredstava za ovaj Zakon i da iznos od 50.000,00 KM za finansiranje redovnih troškova Turističke zajednice Zeničko-dobojskog kantona treba biti veći po uzoru na zemlje u okruženju ili u drugim kantonima, jer je to ono što može pomoći razvoju naše ekonomije. Prijedlog je da se napravi turistička karta Zeničko-dobojskog kantona kroz koju će se odrediti mjesta koja treba da budu u centru našeg turističkog razvoja.

- Zastupnik Enes Piljug – Kako se evidentiraju boravci turista tj.stranaca i njihova zadržavanja u Zeničko-dobojskom kantonu? Da se u Prijedlog uvrste primjedbe iznesene od strane pravnih i fizičkih lica kao i nevladinog sektora.
- Zastupnica Mirela Mateša Bukva – Da boravišna taksa ne bude samo preduslov za ubiranje prihoda nego i način evidencije kretanja i boravka stranih turista zbog sigurnosti lokalnih zajednica.
- Zamjenik predsjedavajućeg Ivo Tadić – Ovaj Zakon će urediti oblast turizma i na pravi način će se moći iskoristiti turistički i prirodni potencijali. Jako je važno da se javna rasprava provede što kvalitetnija javna rasprava koja će trajati mjesec dana. U raspravu treba da se uključe svi subjekti, lokalne zajednice, načelnici, gradonačelnici i da se uzmu u obzir sve primjedbe kako bi došli do što boljeg rješenja.
- Zastupnik Himzo Smajić – Ovo je veliki iskorak u uređenju turističke djelatnosti i finansiranje je preciznije uređeno. Dobro je što je lokalnim zajednicama ostavljena mogućnost odluke da li da formiraju turističku zajednicu na nivou opštine, lokalne zajednice ili u okviru službe. Pojedine opštine nemaju značajna finansijska sredstva tako da nemaju neki interes i mogućnost za razvoj turizma.

AMELA JUSUFOVIĆ, BA Turizma i zaštite životne sredine

- Obraća se kao akademski građanin koji je stekao diplomu iz oblasti turizma i zaštite životne sredine, ne zastupajući nikakve pravne subjekte ni interese. Pozdravlja odluku i Zaključak kojim se prihvata Nacrt Zakona o turizmu Zeničko-dobojskog kantona kao i mogućnost otvorene rasprave.

Stručna služba za razvoj i međunarodne projekte Zeničko-dobojskog kantona

- Primjedba što se u Obrazloženju navelo da je pribavljeno mišljenje od određenih organa i organizacija i što se Nacrt Zakona nije dostavio Službi jer bi se na taj način otklonile neusklađenosti sa federalnim propisima o strateškom planiranju i upravljanju razvojem.
- U Obrazloženju, poglavlje V – Finansijska sredstva za provođenje propisa, potrebno je navesti trošak i za izradu Strategije razvoja turizma i s tim u vezi uraditi vjerodostojnu i ispravnu Procjenu uticaja propisa na Budžet.

Privredna komora Zeničko-dobojskog kantona

- Nema sugestija i primjedbi na kreirani Nacrt Zakona o turizmu Zeničko-dobojskog kantona.

Udruženje poslodavaca Zenica

- Sekcija turističke djelatnosti pri Udruženju poslodavaca Zenica (čiji su članovi devet turističkih/putničkih agencija sa područja Zeničko-dobojskog kantona) pozdravlja donošenje Zakona o turizmu Zeničko-dobojskog kantona koji je veoma bitan za Zeničko-dobojski kanton, razvoj i unapređenje turističke djelatnosti i cjelokupno stanovništvo Zeničko-dobojskog kantona. Zaključak je da je veoma bitno da se Nacrt Zakona o turizmu Zeničko-dobojskog kantona uskladi sa Nacrtom Zakona o turizmu Federacije BiH.
- U Zakonu treba da se koristi izraz „turistička/putnička agencija“ gdje god se spominje putnička agencija ili turistička agencija. U turističkoj teoriji svaki turista je i putnik, ali svaki putnik nije turista. To isto vrijedi i za pojam agencije. Iz toga slijedi da agencije mogu biti i turističke i putničke agencije.
- Turistička djelatnost je djelatnost koja je najviše pogođena pandemijom COVID 19. Turističke/putničke agencije su pretrpjele najveće gubitke u poslovanju zbog ograničenja kretanja i okupljanja. Zbog toga je veoma bitno poticajnim mjerama podržati turističke /putničke agencije i projekte iz oblasti turizma. Također, s obzirom na nedavnu izmjenu

Zakona o pripadnosti javnih prihoda, Zeničko-dobojski kanton će imati povećane prihode od raspodjele, jedan dio sredstava bi trebalo preusmjeriti na razvoj turizma.

1.1. STAV PREDLAGAČA PO NAČELNIM PRIMJEDBAMA, PRIJEDLOZIMA I SUGESTIJAMA

- Po prijedlogu da se osigura povećanje sredstava za ovaj Zakon i da se iznos od 50.000,00 KM za finansiranje redovnih troškova Turističke zajednice Zeničko-dobojskog kantona uveća po uzoru na zemlje u okruženju ili u drugim kantonima ukazujemo da su u Budžetu Zeničko-dobojskog kantona za 2022. godinu predmetna sredstva uvećana 100% i iznose 100.000,00 KM.
- Po prijedlogu da se napravi turistička karta Zeničko-dobojskog kantona kroz koju će se odrediti mjesta koja treba da budu u centru našeg turističkog razvoja ukazujemo da je navedeno obuhvaćeno članom 58. Zakona.
- Po pitanju kako se evidentiraju boravci turista tj. stranaca i njihova zadržavanja u Zeničko-dobojskom kantonu ukazujemo da navedeno nije predmetom ovog zakona nego posebnih propisa koji regulišu boravak stranaca u Bosni i Hercegovini.
- Po prijedlogu da boravišna taksa ne bude samo preduslov za ubiranje prihoda nego i način evidencije kretanja i boravka stranih turista zbog sigurnosti lokalnih zajednica ukazujemo da je obaveza prijave i odjave turista regulisana članom 86. Zakona kao i posebnim propisima koji regulišu boravak stranaca u Bosni i Hercegovini.
- Po prijedlogu da se javna rasprava provede što kvalitetnija i da traje mjesec dana i da se u raspravu uključe svi subjekti, lokalne zajednice, načelnici, gradonačelnici i da se uzmu u obzir sve primjedbe kako bi došli do što boljeg rješenja ukazujemo da je u skladu sa Zaključkom broj: 01-02-1722/22 od 03.02.2022. godine Skupštine Zeničko-dobojskog kantona rok za provođenje javne rasprave bio 60 dana, da je 04.02.2022. godine na web stranici Kantona objavljen Nacrt Zakona o turizmu sa Zaključkom Skupštine o prihvatanju i Izvodom iz transkripta. Ministarstvo za privredu Zeničko-dobojskog kantona je svim općinama i gradovima Zeničko-dobojskog kantona, Privrednoj komori Zeničko-dobojskog kantona, Obrtničkoj komori Zeničko-dobojskog kantona, razvojnim agencijama i udruženjima poslodavaca uputilo dopis za dostavljanje obrazloženih sugestija, primjedbi i prijedloga, objavilo poziv za Javnu raspravu zakazanu za 21.03.2022. godine u sjedištu Kantona i o istom dodatno obavijestilo sve općine i gradove Zeničko-dobojskog kantona, Privrednu komoru Zeničko-dobojskog kantona, Obrtničku komoru Zeničko-dobojskog kantona, razvojne agencije i udruženja poslodavaca.
- Po primjedbi što se u Obrazloženju navelo da je pribavljeno mišljenje od određenih organa i organizacija i što se Nacrt Zakona nije dostavio Službi jer bi se na taj način otklonile neusklađenosti sa federalnim propisima o strateškom planiranju i upravljanju razvojem ukazujemo da je Nacrt Zakona o turizmu u skladu sa Jedinственим pravila za izradu pravnih propisa u Zeničko-dobojskom kantonu ("Službene novine Zeničko-dobojskog kantona", broj: 5/18), Poslovníkom o radu vlade Zeničko-dobojskog kantona ("Službene novine Zeničko-dobojskog kantona", broj: 10/21) i Poslovníka Skupštine Zeničko-dobojskog kantona ("Službene novine Zeničko-dobojskog kantona", broj: 14/18, 18/18 isp., 7/19 i 7/20), obezbjeđena su i mišljenja organa i organizacija, i to: Ministarstva za pravosuđe i upravu Zeničko-dobojskog kantona, Ministarstva finansija Zeničko-dobojskog kantona, Sekretarijata za zakonodavstvo Zeničko-dobojskog kantona, Federalnog ministarstva okoliša i turizma, Konkurencijskog vijeća Bosne i Hercegovine i Saveza općina i gradova Federacije Bosne i Hercegovine. Prihvata se primjedba u vezi neusklađenosti sa federalnim propisima o strateškom planiranju i upravljanju razvojem i u Zakonu DIO DRUGI – PLANIRANJE I RAZVOJ TURIZMA se mijenja i usklađuje sa federalnim propisima.

- Prijedlog da se u Obrazloženju, poglavlje V – Finansijska sredstva za provođenje propisa, navede i trošak za izradu Strategije razvoja turizma i s tim u vezi uradi vjerodostojna i ispravna Procjenu uticaja propisa na Budžet se ne može prihvatiti jer izrada Strategije razvoja turizma kao sektorskog strateškog dokumenta nije obavezno da se finansira iz Budžeta.
- Prijedlog da se Nacrt Zakona o turizmu Zeničko-dobojskog kantona uskladi sa Nacrtom Zakona o turizmu Federacije BiH se ne može prihvatiti iz razloga što se propis usklađuje sa važećim propisima a ne sa propisima koji su u proceduri izrade ili donošenja. Nacrt Zakona o turizmu je usklađen sa važećim Zakonom o turističkoj djelatnosti („Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine“, broj: 32/09).
- Prijedlog da se u Zakonu koristi izraz „turistička/putnička agencija“ gdje god se spominje putnička agencija ili turistička agencija se ne može prihvatiti iz razloga što je termin „putnička agencija“ utvrđen Zakonom o turističkoj djelatnosti („Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine“, broj: 32/09) (član 1. i članovi od 7. do 26.)
- Prijedlog da se poticajnim mjerama podrže turistička/putničke agencije i projekti iz oblasti turizma se ne može prihvatiti jer nije problematika koju tretira ovaj zakon.

2. KONKRETNE PRIMJEDBE I PRIJEDLOZI NA NACRT ZAKONA

Član 1.

- Ako se izdvaja seoski turizam potrebno je navesti i ostale vrste ili makar one glavne koje su karakteristične za ZDK (kulturno-historijski, zdravstveni, banjsko-rekreativni, lovno-ribolovni, avanturistički i sl.).

(Stručna služba za razvoj i međunarodne projekte)

Stav predlagača po prijedlogu:

Primjedba se prihvata i član 1. se mijenja i glasi:

„Ovim zakonom uređuje se planiranje i razvoj turizma, obavljanje turističke djelatnosti, osnivanje i djelovanje turističkih zajednica i druga pitanja od značaja za razvoj i unapređenje turizma.”

Član 2.

- Član 2. tačka (m) - Uz navedene prateće turističke djelatnosti, mogu se dodati još i građevinarstvo, kao i određene industrijske grane, prije svega uslužne djelatnosti tercijarnog sektora, koje su direktno ili indirektno povezane sa turističkom privredom.

(Amela Jusufović, BA Turizma i zaštite životne sredine)

Stav predlagača po prijedlogu:

Primjedba se ne prihvata iz razloga što se pod pratećim djelatnostima turizam smatraju djelatnosti usko povezane sa turizmom.

- U članu 2. trebaju da se dodaju sljedeće alineje:
 - Registar turizma je javno dostupna, centralna baza podataka u elektronskom obliku koja sadrži podatke o subjektima koji obavljaju turističku djelatnost, i drugim podacima čija je registracija odnosno evidentiranje obavezno u skladu sa ovim zakonom;
 - Djelatnost turističke/putničke agencije je organizovanje, ponuda, prodaja i realizovanje turističkih putovanja, izleta i pružanje drugih usluga u turizmu; čl.2., čl.16 stav 2, čl.18, čl.24
 - Elektronska prodaja je prodaja turističkog putovanja, izleta, kao i drugih usluga u turizmu putem interneta, bez neposrednog kontakta sa strankama;

- Turistička grupa je organizovana grupa od najmanje 10 turista kojoj putnička agencija, organizator putovanja, po unaprijed utvrđenom programu pruža turističku uslugu; odbija se iz razloga što se turistička grupa ne spominje u zakonu
- Turistička infrastruktura podrazumijeva objekte za odmor i predah, informisanje, snabdijevanje, rekreaciju, edukaciju i zabavu turista, i to: skijališta, kupališta i plaže, tematski i zabavni parkovi, turistički informativni centri, centri za prihvata turista i posjetilaca, odmorišta pored puteva, objekti nautičkog turizma, tereni za golf, tenis tereni, otvoreni i zatvoreni objekti sportske rekreacije, male vještačke akumulacije s kupalištem, bazeni za kupanje, velnes objekti, zabavno rekreativne staze i putevi (trim staze, staze zdravlja, vidikovci, panoramski putevi, biciklističke staze, pješačke staze, staze za motorne sanke i slično), uređene obale rijeka i jezera, objekti za posmatranje prirodnih rijetkosti, objekti za predah i kraće zadržavanje turista, objekti za avanturističke aktivnosti i drugo;
- Turistički vodič je fizičko lice koje pruža usluge vođenja, pokazivanja i stručnog objašnjavanja prirodnih, kulturno-istorijskih i drugih znamenitosti;
- Turistički pratilac je lice koje prati turističku grupu i obavlja operativno-tehničke poslove vezane za putovanje do turističke destinacije ili odredišta i nazad;
- Predstavnik na turističkoj destinaciji je fizičko lice, koje na osnovu zaključenog ugovora sa organizatorom turističkog putovanja pruža turistima obavještenja i daje uputstva u vezi sa realizacijom programa putovanja u odredištu putovanja i obavlja druge aktivnosti radi zaštite interesa turista;
- Turistički animator je lice koje planira i ostvaruje zabavne, kulturne, sportsko rekreativne i druge programe kojima organizuje slobodno vrijeme turista;
- Destinacijska menadžment organizacija je organizacija koja upravlja turističkom destinacijom – turističkim mjestom, kroz udruživanje više organizacija i interesnih grupa (turističke zajednice jedinica lokalne samouprave, subagenti, turoperator, hotelijeri i drugi javni i privatni subjekti);
- Podsticajne mjere u turizmu (subvencije) predstavljaju finansijske i druge vrste podsticaja iz budžeta ZDK turističkim subjektima radi realizacije programskih i projektnih zadataka u cilju unapređenja turizma.

(Sekcija turističke djelatnosti pri Udruženju poslodavaca Zenica)

Stav predlagača po prijedlogu:

Prijedlog se djelimično prihvata na način da se:

- u članu 2. dodaje tačka o) koja glasi:

o) Registar turizma je javno dostupna, centralna baza podataka u elektronskom obliku koja sadrži podatke o subjektima koji obavljaju turističku djelatnost, i drugim podacima čija je registracija odnosno evidentiranje obavezno u skladu sa ovim zakonom;

- u članu 2. dodaje se tačka m) koja glasi:

m) Elektronska prodaja je prodaja turističkog putovanja, izleta, kao i drugih usluga u turizmu putem interneta, bez neposrednog kontakta sa strankama;

Ostalo se ne prihvata iz sljedećih razloga:

- Djelatnost turističke/putničke agencije je organizovanje, ponuda, prodaja i realizovanje turističkih putovanja, izleta i pružanje drugih usluga u turizmu;- navedeno je definisano članom 2. tačke k) i l), članom 16. stav (2), članom 18. i članom 24. a u skladu sa Zakonom o turističkoj djelatnosti („Službene novine Federacije BiH“, broj: 32/09);
- Turistička grupa je organizovana grupa od najmanje 10 turista kojoj putnička agencija, organizator putovanja, po unaprijed utvrđenom programu pruža turističku uslugu; - turistička grupa nije izraz koji se koristi u ovom Zakonu;

- Turistička infrastruktura podrazumijeva objekte za odmor i predah, informisanje, snabdijevanje, rekreaciju, edukaciju i zabavu turista, i to: skijališta, kupališta i plaže, tematski i zabavni parkovi, turistički informativni centri, centri za prihvatanje turista i posjetilaca, odmorišta pored puteva, objekti nautičkog turizma, tereni za golf, tenis tereni, otvoreni i zatvoreni objekti sportske rekreacije, male vještačke akumulacije s kupalištem, bazeni za kupanje, velnes objekti, zabavno rekreativne staze i putevi (trim staze, staze zdravlja, vidikovci, panoramski putevi, biciklističke staze, pješačke staze, staze za motorne sanke i slično), uređene obale rijeka i jezera, objekti za posmatranje prirodnih rijetkosti, objekti za predah i kraće zadržavanje turista, objekti za avanturističke aktivnosti i drugo;- navedeno utvrđeno u članu 2. tačka e) Zakona;
 - Turistički vodič je fizičko lice koje pruža usluge vođenja, pokazivanja i stručnog objašnjavanja prirodnih, kulturno-istorijskih i drugih znamenitosti; - navedeno nije u skladu sa članovima od 27.-35. Zakonom o turističkoj djelatnosti („Službene novine Federacije BiH“, broj: 32/09);
 - Turistički pratilac je lice koje prati turističku grupu i obavlja operativno-tehničke poslove vezane za putovanje do turističke destinacije ili odredišta i nazad; - navedeno nije u skladu sa članovima od 36.-38. Zakonom o turističkoj djelatnosti („Službene novine Federacije BiH“, broj: 32/09);
 - Predstavnik na turističkoj destinaciji je fizičko lice, koje na osnovu zaključenog ugovora sa organizatorom turističkog putovanja pruža turistima obavještenja i daje uputstva u vezi sa realizacijom programa putovanja u odredištu putovanja i obavlja druge aktivnosti radi zaštite interesa turista; - navedeno nije u skladu sa Zakonom o turističkoj djelatnosti („Službene novine Federacije BiH“, broj: 32/09);
 - Turistički animator je lice koje planira i ostvaruje zabavne, kulturne, sportsko rekreativne i druge programe kojima organizuje slobodno vrijeme turista; navedeno nije u skladu sa članom 39. Zakonom o turističkoj djelatnosti („Službene novine Federacije BiH“, broj: 32/09);
 - Destinacijska menadžment organizacija je organizacija koja upravlja turističkom destinacijom – turističkim mjestom, kroz udruživanje više organizacija i interesnih grupa (turističke zajednice jedinica lokalne samouprave, subagenti, turoperatori, hotelijeri i drugi javni i privatni subjekti); - navedeno nije u skladu sa Zakonom o turističkoj djelatnosti („Službene novine Federacije BiH“, broj: 32/09);
 - Podsticajne mjere u turizmu (subvencije) predstavljaju finansijske i druge vrste podsticaja iz budžeta ZDK turističkim subjektima radi realizacije programskih i projektnih zadataka u cilju unapređenja turizma. – navedeno je predmetom Zakona o poticanju razvoja male privrede („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 7/16 i 7/20).
- U članu 2. tačka h) – Definiciju pojma putnik potrebno je navesti niže zbog logičnog slijeda pojmova i definicija.
(Stručna služba za razvoj i međunarodne projekte)
Stav predlagača po prijedlogu:
Primjedba se prihvata i tačka h) postaje tačka i).
 - U članu 2. tačka o) – Uskladiti sa definicijom iz Pravilnika o turističkoj i ostaloj signalizaciji na putevima.
(Stručna služba za razvoj i međunarodne projekte)
Stav predlagača po prijedlogu:
Primjedba se prihvata i tačka o) postaje tačka r) mijenja se i glasi:
„Turistička signalizacija su odgovarajući znaci, kao i simboli i znaci turističke saobraćajne signalizacije, kojim se obilježava turistička atrakcija i sadržaj turističke ponude; znakovi

obavijesti o kulturnim, historijskim, prirodnim i turističkim znamenitostima, znakovi za usmjeravanje prema kulturnim, historijskim, prirodnim i turističkim znamenitostima i znakovi za pružanje turističkih i drugih informacija;”

Član 3.

- Uz navedena načela u turizmu, jedno od njih trebalo bi da bude utemeljeno na saradnji i povezivanju javnog i privatnog sektora (s tim da ste samo saradnju javnog i privatnog sektora naveli u članu 4. stav (2), zatim povezivanje vladinih i nevladinih organizacija, udruženja građana, društava, pravnih i fizičkih lica, kako bi se maksimalno interesi lokalnog stanovništva zadovoljili, te im se omogućilo da se na taj način uključe i imaju ekonomske dobiti od turističkih kretanja. Time bi se upotpunila ponuda, prije svega lokalne samouprave, kao i Kantona, što bi u konačnici predstavljalo pokretački faktor razvoja zajednice, kao i standard domicilnog stanovništva.
(Amela Jusufović, BA Turizma i zaštite životne sredine)

Stav predlagača po prijedlogu:

Primjedba se prihvata i u članu 3. dodaje se tačka e) koja glasi:

e) partnerskog odnosa privatnog i javnog sektora i civilnog društva kod planiranja, oblikovanja i plasmana turističkog proizvoda na tržištu;

- Član 3. tačka a) - S obzirom da federalni normativni okvir ne poznaje pojam „sveobuhvatnog razvoja” isti je potrebno zamijeniti pojmom „strateški razvoj”.
(Stručna služba za razvoj i međunarodne projekte)

Stav predlagača po prijedlogu:

Primjedba se prihvata i u članu 3. riječ „sveobuhvatnog” se zamjenjuje riječju „strateškog”.

- Član 3. tačka (f) – Naveli ste: “Planiranja i ostvarivanja politike razvoja turizma u skladu sa strateškim dokumentima”
Sasvim je nedorečeno na koje aktuelne strateške dokumente ste mislili, ako uzmemo u obzir činjenicu da na nivou našeg kantona samo postoji usvojen opći strateški document “Strategija razvoja Zeničko-dobojskog kantona za period 2021.-2027.godina” u kojem je između ostalog navedeno da je u pripremi donošenja Nacrt Zakona o turizmu, koji će prioritetno imati za cilj osnivanje turističkih zajednica, odnosno organa u lokalnim samoupravama i na nivou Kantona. Planski dokumenti su navedeni u članu 5. stav (1), ali nepoznat nam je vremenski okvir i hronološki tok donošenja istih, imajući u vidu da su tek preuzeti prvi koraci ka kreiranju Strategije razvoja turizma Federacije Bosne i Hercegovine, te da bi strateški dokument iz oblasti turizma na nivou našeg Kantona trebao biti usaglašen sa tim dokumentom.

(Amela Jusufović, BA Turizma i zaštite životne sredine)

Stav predlagača po prijedlogu:

U Zakonu se DIO DRUGI-PLANIRANJE I RAZVOJ TURIZMA mijenja u skladu sa Zakonom o razvojnom planiranju i upravljanju razvojem Federacije BiH („Službene novine Federacije BiH“, broj: 32/17) i podzakonskim aktima;

- Član 3. – Potrebno je izvršiti terminološku izmjenu i uskladiti je sa federalnim normativnim okvirom te da se u članu 3. (Načela u turizmu) pojam “sveobuhvatan razvoj” zamijeni pojmom “strateški razvoj”

(Stručna služba za razvoj i međunarodne projekte)

Stav predlagača po prijedlogu:

Primjedba se prihvata i riječi „sveobuhvatni razvoj” se zamjenjuje riječima „strateški razvoj”.

- Član 3. - Dodati novu alineju koja glasi: „obezbjedivanja javne, jedinstvene elektronske evidencije registrovanih i evidentiranih podataka iz oblasti turizma”.

(Sekcija turističke djelatnosti pri Udruženju poslodavaca Zenica)

Stav predlagača po prijedlogu:

Primjedba se prihvata i u članu 3. dodaje se tačka h) koja glasi:

h) obezbjeđivanja javne, jedinstvene elektronske evidencije registrovanih i evidentiranih podataka iz oblasti turizma.

Član 4.

- Član 4. – Potrebno je izvršiti terminološku izmjenu i uskladiti je sa federalnim normativnim okvirom na način da se u članu 4. Pojmovi „strateški planovi“ i „integralni razvoj“ zamijene pojmovima „strateški dokumenti“ i „integrirani razvoj“.

(Stručna služba za razvoj i međunarodne projekte)

Stav predlagača po prijedlogu:

Primjedba se prihvata i u Zakonu se DIO DRUGI-PLANIRANJE I RAZVOJ TURIZMA mijenja u skladu sa Zakonom o razvojnom planiranju i upravljanju razvojem Federacije BiH („Službene novine Federacije BiH“, broj: 32/17) i podzakonskim aktima;

Član 5.

- Član 5. Stav (1) tačka (b) – „marketing strategija“ je termin koji je bliži i ustaljeniji u turizmološkoj terminologiji u odnosu na „marketing plan“, ali ovaj termin se proteže kroz sve zakonske okvire iz oblasti turizma na nivou Federacije Bosne i Hercegovine. Očito da se išlo tom logikom korištenja te aktuelne terminologije i u ovom Zakonu. Uzmite u obzir činjenicu da su već neke općine usvojile ovaj strateški dokument, koji nosi naziv „marketing strategija“.

(Amela Jusufović, BA Turizma i zaštite životne sredine)

Stav predlagača po prijedlogu:

Primjedba se prihvata i u Zakonu se DIO DRUGI-PLANIRANJE I RAZVOJ TURIZMA mijenja u skladu sa Zakonom o razvojnom planiranju i upravljanju razvojem Federacije BiH („Službene novine Federacije BiH“, broj: 32/17) i podzakonskim aktima;

- Član 5. Stav (2) – Naveli ste: „Planska dokumenta iz stava (1) tačke b) do tačke e) moraju biti usaglašeni sa Strategijom razvoja turizma Zeničko-dobojskog kantona“.

Upoznata sam sa činjenicom da su već pojedine općine i gradovi u zeničko-dobojskom kantonu u prethodnom periodu prepoznale važnost strateškog planiranja, te pristupile kreiranju i usvajanju strategije razvoja turizma, kao i marketing strategije. Na koji način će već pomenuti organi lokalne samouprave usaglasiti već donešene strateške dokumente sa budućom Strategijom razvoja turizma Zeničko-dobojskog kantona, ako se u planiranju razvoja turizma nakndno utvrdi da postoje praznine, različitosti, neusaglašenosti u planiranju lokalnog i kantonalnog nivoa? Niste u ovom stavu tu činjenicu uzeli u razmatranje.

(Amela Jusufović, BA Turizma i zaštite životne sredine)

Stav predlagača po prijedlogu:

U Zakonu se DIO DRUGI-PLANIRANJE I RAZVOJ TURIZMA mijenja u skladu sa Zakonom o razvojnom planiranju i upravljanju razvojem Federacije BiH („Službene novine Federacije BiH“, broj: 32/17) i podzakonskim aktima;

- Član 5. stav (1) – Navode se „Planska dokumenta“ koja nisu propisana Zakonom i Uredbom. S tim u vezi u članu 5. stav (1) tačke b) do d) potrebno je brisati, te dodati pojam „Akcioni plan“. U istom članu stav (1) tačka e) se mora brisati, budući da Zakonom o razvojnom planiranju i upravljanju razvojem u FBiH nije propisana mogućnost izrade sektorskih strategija jedinica lokalne samouprave s obzirom da integrisane strategije razvoja JLS obuhvataju sve sektore iz nadležnosti jedinica lokalne samouprave. Brisanjem navedenih odredbi izbjeci će se dodatni troškovi za primjenu ovog Zakona.
(Stručna služba za razvoj i međunarodne projekte)

Stav predlagača po prijedlogu:

Primjedba se prihvata i u Zakonu se DIO DRUGI-PLANIRANJE I RAZVOJ TURIZMA mijenja u skladu sa Zakonom o razvojnom planiranju i upravljanju razvojem Federacije BiH („Službene novine Federacije BiH“, broj: 32/17) i podzakonskim aktima;

- Član 5. Stav (2) – Tekst u članu 5. stav (2) potrebno je zamijeniti tekстом: “Strategija razvoja turizma Zeničko-dobojskog kantona izrađuje se na osnovu strategije razvoja kantona, prioriteta sektorskih strategija u Federaciji i strateških dokumenata na nivou Bosne i Hercegovine, te dokumenata relevantnih za proces integracije Bosne i Hercegovine u Evropsku uniju”, što je u skladu sa članom 19. stav (2) Zakona.

(Stručna služba za razvoj i međunarodne projekte)

Stav predlagača po prijedlogu:

Primjedba se prihvata i u Zakonu se DIO DRUGI-PLANIRANJE I RAZVOJ TURIZMA mijenja u skladu sa Zakonom o razvojnom planiranju i upravljanju razvojem Federacije BiH („Službene novine Federacije BiH“, broj: 32/17) i podzakonskim aktima;

Član 6.

- Član 6. stav (1) – Definiše način donošenja Strategije razvoja turizma Zeničko-dobojskog kantona na način koji nije usklađen sa Zakonom i Uredbom, između ostalog u pogledu faza izrade strateških dokumenata i minimalne strukture, kao i vremenskog perioda za koji se Strategija donosi. S obzirom da član 3. stav (1) tačka s) Zakona definiše da je sektorska strategija razvoja strateški dokument nadležnih institucija Federacije i kantona koji definira javne politike, pravce, ciljeve i resurse razvoja sektora i proizilazi iz integrisane strategije razvoja, isto je potrebno inkorporirati u član 6. stav (1), te tekst „Strategija je sveobuhvatan dokument“, zamijeniti tekстом „Strategija je strateški dokument“.

Sa ciljem terminološkog usklađivanja sa federalnim normativnim okvirom, u članu 6. potrebno je umjesto skraćenog naziva: „Strategija Kantona“ koristiti skraćeni naziv: „Strategija turizma“. Izraz „Strategija Kantona“ indicira da se govori o Strategiji razvoja Zeničko-dobojskog kantona.

(Stručna služba za razvoj i međunarodne projekte)

Stav predlagača po prijedlogu:

Primjedba se prihvata i u Zakonu se DIO DRUGI-PLANIRANJE I RAZVOJ TURIZMA mijenja u skladu sa Zakonom o razvojnom planiranju i upravljanju razvojem Federacije BiH („Službene novine Federacije BiH“, broj: 32/17) i podzakonskim aktima;

- Član 6. stav (3) – Navedeno je da se Strategija razvoja turizma donosi za period od najmanje 5 godina, međutim član 9. stav (4) Uredbe propisuje da Vlada kantona donosi odluku o izradi sektorske strategije za nivo kantona, na period važenja Strategije razvoja kantona. S tim u vezi, potrebno je tekst „Strategija se donosi za period od najmanje pet godina“ zamijeniti tekстом „Strategija se donosi za period važenja Strategije razvoja kantona“.

(Stručna služba za razvoj i međunarodne projekte)

Stav predlagača po prijedlogu:

kei

Primjedba se prihvata i u Zakonu se DIO DRUGI-PLANIRANJE I RAZVOJ TURIZMA mijenja u skladu sa Zakonom o razvojnom planiranju i upravljanju razvojem Federacije BiH („Službene novine Federacije BiH“, broj: 32/17) i podzakonskim aktima;

- Član 6. stav (4) – Navodi se minimalna struktura strategije. U skladu sa članom 20. i prilogom broj 1. Uredbe minimalnu strukturu strateških dokumenata čine: „Uvod (svrha i značaj strateškog dokumenta, regulatorni okvir, kratak opis procesa izrade i konsultacija, usklađenost sa drugim strateškim dokumentima i strateškim dokumentima proizašlim iz procesa evropskih integracija i globalnim ciljevima održivog razvoja, za period važenja strateškog dokumenta); Strateška platforma (izvod iz situacione analize i projekcije, osvrt na stanje i usklađenost sa prostorno planskom dokumentacijom, vizija razvoja i strateški ciljevi sa indikatorima); Prioriteti i mjere, sa indikatorima; Strateški projekti; Indikativni finansijski okvir; Sažeti pregled strateškog dokumenta; Okvir za provođenje, praćenje, izvještavanje i evaluaciju strateškog dokumenta“, što je potrebno inkorporirati u stav (4).

(Stručna služba za razvoj i međunarodne projekte)

Stav predlagača po prijedlogu:

Primjedba se prihvata i u Zakonu se DIO DRUGI-PLANIRANJE I RAZVOJ TURIZMA mijenja u skladu sa Zakonom o razvojnom planiranju i upravljanju razvojem Federacije BiH („Službene novine Federacije BiH“, broj: 32/17) i podzakonskim aktima;

- Član 6. stav (6) – Tekst „U slučaju značajnijih promjena ekonomskih, socijalnih, ekoloških i drugih parametara za izradu Strategije, Skupština Zeničko-dobojskog kantona na prijedlog Vlade može donijeti novu strategiju na način i po postupku koji je predviđen za njeno donošenje i prije isteka roka propisanog u stavu (3) ovog člana“, je potrebno brisati, s obzirom da član 30. Zakona i Uredba o evaluaciji strateških dokumenata u FBiH (Službene novine FBiH“, broj: 74/19 i 2/21) uređuje pitanje evaluacije strateških dokumenata na snazi i jasno propisuje uslove i način izrade nove strategije prije isteka perioda važenja strategije na snazi, što nije potrebno posebno propisivati ovim Zakonom.

(Stručna služba za razvoj i međunarodne projekte)

Stav predlagača po prijedlogu:

Primjedba se prihvata i u Zakonu se DIO DRUGI-PLANIRANJE I RAZVOJ TURIZMA mijenja u skladu sa Zakonom o razvojnom planiranju i upravljanju razvojem Federacije BiH („Službene novine Federacije BiH“, broj: 32/17) i podzakonskim aktima;

- Član 6. tačka 3 dodati tekst „odnosno na vremenski period usklađen sa ciklusom planiranja EU“

(Sekcija turističke djelatnosti pri Udruženju poslodavaca Zenica)

Stav predlagača po prijedlogu:

Primjedba se prihvata i u Zakonu se DIO DRUGI-PLANIRANJE I RAZVOJ TURIZMA mijenja u skladu sa Zakonom o razvojnom planiranju i upravljanju razvojem Federacije BiH („Službene novine Federacije BiH“, broj: 32/17) i podzakonskim aktima;

Član 7.

- Član 7. razrađuje „Planske dokumente“ koji nisu propisani Zakonom i Uredbom, te ga je potrebno brisati.

(Stručna služba za razvoj i međunarodne projekte)

Stav predlagača po prijedlogu:

Primjedba se prihvata i u Zakonu se DIO DRUGI-PLANIRANJE I RAZVOJ TURIZMA mijenja u skladu sa Zakonom o razvojnom planiranju i upravljanju razvojem Federacije BiH („Službene novine Federacije BiH“, broj: 32/17) i podzakonskim aktima;

Član 8.

- Član 8. razrađuje „Planske dokumente“ koji nisu propisani Zakonom i Uredbom, te ga je potrebno brisati.
(Stručna služba za razvoj i međunarodne projekte)

Stav predlagača po prijedlogu:

Primjedba se prihvata i u Zakonu se DIO DRUGI-PLANIRANJE I RAZVOJ TURIZMA mijenja u skladu sa Zakonom o razvojnom planiranju i upravljanju razvojem Federacije BiH („Službene novine Federacije BiH“, broj: 32/17) i podzakonskim aktima;

Član 9.

- Član 9. razrađuje „Planske dokumente“ koji nisu propisani Zakonom i Uredbom, te ga je potrebno brisati.
(Stručna služba za razvoj i međunarodne projekte)

Stav predlagača po prijedlogu:

Primjedba se prihvata i u Zakonu se DIO DRUGI-PLANIRANJE I RAZVOJ TURIZMA mijenja u skladu sa Zakonom o razvojnom planiranju i upravljanju razvojem Federacije BiH („Službene novine Federacije BiH“, broj: 32/17) i podzakonskim aktima;

Član 10.

- Član 10. stav (3) – Naveli ste: “Strategija razvoja se mora donijeti u roku od godine dana od dana donošenja odluke o proglašenju nekog lokaliteta turističkim mjestom.”
Potpuno nejasna i neutemeljena konstatacija iz nekoliko razloga. Zašto povezivati donošenje Strategije razvoja turizma na lokalnom nivou sa proglašenjem općine ili grada “turističkim mjestom”, a još problematičniji je vremenski okvir od 1 godine dana donošenja ovog dokumenta, od dana proglašenja “turističkim mjestom”. Smatram da ovakav važan dokument ne bi trebalo uvjetovati vremenskim okvirima, a pogotovo kratkoročnim, uzimajući u obzir kompleksnost kreiranja istog. U ovom slučaju bi trebalo pažnju fokusirati na kvalitet, učinkovitost, opsežno pristupanje izradi ovog dokumenta, što će rezultirati u krajnjem cilju održivosti destinacije.
Do sada u praksi se pokazalo, usvajanje i donošenje Strategije razvoja turizma jedne lokalne samouprave potaknuto je od strane općinske/gradske administracije, koja u saradnji sa stručnim timom formira i kreira takav strateški document. Na kreiranje takvog dokumenta utiče niz faktora, od kojih su najznačajniji: raznovrsna turistička ponuda, atraktivni, komunikativni, receptivni faktori jedne lokalne samouprave, koja prepoznavši takve potencijale stavlja razvoj turizma kao jedan od elemenata ekonomskog razvoja općine, odnosno grada. Iz toga proizilazi da ne postoji osnova da svaka općina nužno pristupi izradi ovog dokumenta ako ne postoje osnove i potencijali za razvoj turizma.
Zar nije hronološki logičnije da općina/grad koja ne ispunjava kriterije za proglašenjem “turističkog mjesta”, a da bi ispunili taj cilj, prije svega kreiraju i donesu pomenuti dokument, na osnovu kojeg će implementirati i realizovati projekte turističke valorizacije, što bi za krajnji cilj imalo zadovoljenje tih kriterija. U protivnom imat ćete stanje da veliki dio naših lokalnih samouprava ne zadovoljava pokazatelje, odnosno da će biti kategorisani u niže razrede.
Smatram da biste trebali razmotriti i stavku da lokalitet odnosno općina/grad koja bude proglašena “turističkim mjestom”, ima zakonske prednosti kada je u pitanju novčana podrška i apliciranje na različite projekte sa kantonalnog nivoa. Ova stavka bi se trebala

odnositi i na nosioce turističke ponude Zeničko-dobojskog kantona. Kroz tu zakonsku osnovu bi se turističkim mjestima i nosiocima turističke ponude pomoglo u kontekstu održivosti i konkurentnosti, a istovremeno podstaklo nedovoljno razvijena mjesta da svoj ekonomski rast usmjere ka turističkom razvoju, odnosno ka ispunjavanju pokazatelja proglašenja "turističkim mjestom".

(Amela Jusufović, BA Turizma i zaštite životne sredine)

Stav predlagača po prijedlogu:

Primjedba se prihvata i u Zakonu se DIO DRUGI-PLANIRANJE I RAZVOJ TURIZMA mijenja u skladu sa Zakonom o razvojnom planiranju i upravljanju razvojem Federacije BiH („Službene novine Federacije BiH“, broj: 32/17) i podzakonskim aktima;

- Članom 10. se nameće obaveza jedinicama lokalne samouprave izrade strategija razvoja turizma. S obzirom da Zakonom nije propisana mogućnost izrade sektorskih strategija jedinica lokalne samouprave, jer integrisane strategije razvoja obuhvataju sve sektore iz nadležnosti jedinica lokalne samouprave, potrebno je da se ovaj član briše. Neophodno je također preispitati da li bi nametanje izrade strategije razvoja turizma jedinicama lokalne samouprave bilo u suprotnosti sa Zakonom o lokalnoj samoupravi.

(Stručna služba za razvoj i međunarodne projekte)

Stav predlagača po prijedlogu:

Primjedba se prihvata i u Zakonu se DIO DRUGI-PLANIRANJE I RAZVOJ TURIZMA mijenja u skladu sa Zakonom o razvojnom planiranju i upravljanju razvojem Federacije BiH („Službene novine Federacije BiH“, broj: 32/17) i podzakonskim aktima;

Član 11.

- Član 11. stav (1) i stav(4) – koji će biti kriteriji po kojima će kantonalni, odnosno općinski/gradski organi utvrditi da li je neko područje atraktivno za razvoj turizma, odnosno prostor od posebnog značaja, ili će se to zasnivati samo na osnovu „mišljenja“, samoprocjene i vizuelnog izgleda određenog prostora. Pretpostavljam da bi se trebao formirati stručni tim, koji će na inicijativu načelnika /gradonačelnika prepoznati određeni lokalitet od posebnog značaja, te tu odluku proslijediti nadležnom Ministru.

(Amela Jusufović, BA Turizma i zaštite životne sredine)

Stav predlagača po prijedlogu:

Primjedba se prihvata i član 11. se briše jer se „prostor od posebnog obilježja“ uređuje propisima iz oblasti prostornog uređenja i građenja.

Član 12.

- U članu 12. se predlaže da se briše tačka iza riječi „koncesije“ i doda tekst „ili neki drugi oblik javno-privatnog partnerstva, a u skladu sa propisima koji tretiraju ovu oblast i koji su na snazi“.

(Stručna služba za razvoj i međunarodne projekte)

Stav predlagača po prijedlogu:

Prijedlog se prihvata i član 12. se mijenja i glasi:

(Korištenje i upravljanje prirodnim bogatstvom ili dobra u općoj upotrebi)

(1) Vlada Kantona može proglašeno prirodno bogatstvo ili dobro u općoj upotrebi pogodno za izgradnju turističke infrastrukture i turističke suprastrukture dati na korištenje i upravljanje pravnom licu dodjelom koncesije ili putem javno-privatnog partnerstva u skladu s propisima koji tretiraju oblasti koncesije i javno-privatnog partnerstva.

(2) Navedeno u stavu (1) ovog člana ne odnosi se na zaštićena prirodna područja i speleološke objekte za koje je mogućnost davanja koncesija regulisana propisima iz oblasti zaštite prirode.

Član 13.

- Poslije člana 12. dodati novi član:
Podsticajne mjere za razvoj turizma
- (3) U cilju usmjeravanja i podsticanja razvoja turizma u budžetu ZDK mogu se planirati sredstva za razvoj turizma.
- (4) Vlada ZDK na prijedlog Ministarstva donosi Odluku o programu utroška sredstava sa kriterijima raspodjele u oblasti turizma.
- (5) Ministar donosi odluku o izboru korisnika sredstava finansiranja i zaključuje ugovor o finansiranju projekta iz oblasti turizma.
- (6) Ugovor o finansiranju projekta iz oblasti turizma sadrži podatke o dodijeljenom finansijskom iznosu, precizno utvrđenu svrhu trošenja budžetskih sredstava, visinu učešća korisnika sredstava u finansiranju projekta iz sopstvenih ili drugih izvora, dinamiku prenosa budžetskih sredstava, obavezu redovnog izvještavanja Ministarstva o namjenskom utrošku sredstava, način kontrole utroška dodijeljenih sredstava, te ostala međusobna prava i obaveze ugovornih strana.
- (7) Ministar će propisati uslove i način dodjele sredstava, uslove i kriterijume za dodjelu sredstava, kao i postupak i način dodjele i korišćenja sredstava, odnosno način kontrole utroška sredstava i povrata nenamjenskih utrošenih sredstava.

Turistička djelatnost je djelatnost koja je najviše pogođena pandemijom COVID 19. Turističke/putničke agencije su pretrpjele najveće gubitke u poslovanju zbog ograničenja i okupljanja. S toga je veoma bitno poticajnim mjerama podržati turističke/putničke agencije i projekte iz oblasti turizma. Također, s obzirom na nedavnu izmjenu Zakona o pripadnosti javnih prihoda, ZDK će imati povećane prihode od raspodjele, smatramo da bi jedan dio ovih sredstava trebalo preusmjeriti u poticaje za razvoj turizma.

(Sekcija turističke djelatnosti pri Udruženju poslodavaca Zenica)

Stav predlagača po prijedlogu:

Primjedba se ne prihvata jer je navedeno uređeno Zakonom o poticanju razvoja male privrede („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 7/16 i 7/20).

Član 14.

- Član 14. – Da bi se neka općina/grad proglasila „turističkim mjestom“ potrebno je ispuniti kvantitativne i kvalitativne kriterije. U ovom dijelu su samo nabrojani statistički pokazatelji. U zakonskom okviru trebalo je navesti i kvalitativne kriterije, koji su u suštini i jedna od osnova za ispunjavanje kvantitativnih kriterija, jer od njihove razvijenosti i izgrađenosti u konačnici zavisi broj posjeta odnosno noćenja u određenom mjestu. Pretpostavljam da će se ovaj nedostatak posebnim pravilnikom utvrditi.

(Amela Jusufović, BA Turizma i zaštite životne sredine)

Stav predlagača po prijedlogu:

Primjedba se ne prihvata jer je u članu 13. stav (5) Zakona propisano „Ministar Ministarstva za privredu (u daljem tekstu: ministar), na prijedlog Turističkog vijeća, donosi pravilnik kojim će propisati bliže uslove i kriterije za proglašavanje turističkog mjesta, te odrediti kvalitativne i kvantitativne kriterije za proglašavanje turističkog mjesta.“

Član 15.

- U članu 15 stav (1): Potrebno je definirati sastav komisije i broj članova. Npr. Komisija se sastoji od pet članova, od kojih su tri iz reda stručnjaka i dva iz reda ministarstva.

(Stručna služba za razvoj i međunarodne projekte)

Stav predlagača po prijedlogu:

Prijedlog se djelimično prihvata i u članu 15. dodaje se stav (2) koji glasi:

„Komisija se sastoji od tri člana od kojih je jedan član ispred Ministarstva, jedan član ispred Turističkog vijeća i jedan član ispred jedinice lokalne samouprave na čijem području se nalazi turističko mjesto koje je predmet kategorizacije.”

Član 16.

- U članu 16 stav (2) - Navesti i druge oblike turizma koji postoje ili potencijalno mogu postojati u ZDK, npr: kulturno-historijski turizam, avanturistički turizam, liječilišni turizam i sl.: Potrebno je definirati sastav komisije i broj članova. Npr. Komisija se sastoji od pet članova, od kojih su tri iz reda stručnjaka i dva iz reda ministarstva.

(Stručna služba za razvoj i međunarodne projekte)

Stav predlagača po prijedlogu:

Prijedlog se prihvata i član 16. se mijenja i glasi:

- (1) Turistička djelatnost, u smislu ovog zakona, je pružanje usluga i posredovanje u turističkom prometu.
- (2) Turističke usluge, u smislu ovog zakona, su:
 - a) pružanje usluga putničke agencije,
 - b) pružanje usluga turističkih profesija (turističkog vodiča, pratioca, animatora, zastupnika),
 - c) pružanje ostali turističkih usluga u seoskom, zdravstvenom, kongresnom, vjerskom, omladinskom, lovnom, ribolovnom, avanturističkom, zimskom, i drugim oblicima turizma.
- (3) Turistička djelatnost obuhvata:
 - a) organizovanje i provođenje putovanja i boravka lica,
 - b) posredovanje u pružanju pojedinačnih i grupnih usluga putovanja i boravaka i obavljanje drugih za njih vezanih usluga,
 - c) pružanje usluga turističkog vodiča, pratioca i zastupnika,
 - d) turističku animaciju,
 - e) usluge iznajmljivanja objekata, plovni objekata za odmor i rekreaciju,
 - f) davanje obavijesti i savjeta o ponudi korištenja usluga prijevoza, boravka i drugih za putnika važnih usluga,
 - g) staranje o prtljagu putnika tokom korištenja turističkih usluga,
 - h) posredovanje kod osiguranja putnika i prtljage,
 - i) poslovi na razvijanju i organiziranju posebnih oblika turizma (seoski, zdravstveni, kongresni, lovno-ribolovni, planinski, vjerski, avanturistički, izletnički i dr.),
 - j) pribavljanje viza i drugih isprava potrebnih za prijelaz granice i boravak u inozemstvu,
 - k) izdavanje u zakup vozila, bicikla, skijaške opreme i druge sportske opreme, kao i posredovanje kod davanja usluga radi njihovog pribavljanja,
 - l) poslove u vezi s pribavljanjem dozvola za lov i ribolov,
 - m) poslove na organiziranju i izvođenju programa putovanja i boravka na zahtjev ili po programu putnika, grupe putnika ili pravnih lica-organizatora inicijative putovanja i boravka, organiziranje skupova ili izložbi sa ili bez putovanja i boravka sudionika, usluge u okviru kulturno-historijskog turizma, zdravstvenog, lovno-ribolovnog turizma, liječilišnog turizma, seoskog turizma i dr.,
 - n) prodaju i posredovanje u prodaji turističkih usluga,
 - o) prodaju utobuskih, avionskih i vozničkih karata,
 - p) prodaju ulaznica za sportske, kulturne i druge priredbe,

- r) prodaju robe vezane za potrebe putovanja, posredovanje pri izdavanju i naplati putničkih čekova i kreditnih kartica,
- s) i druge poslove vezane za turističku djelatnost.

Član 17.

- Član 17. – Kompletan tekst člana 17. zamijeniti sa tekstom člana 14. Federalnog zakona. Isti treba da glasi:

(Subjekti koji mogu obavljati turističku djelatnost)

(1) Turističku djelatnost obavljaju pravna i fizička lica koja su upisna u odgovarajuće registre za vršenje te djelatnosti (u daljem tekstu: turistički subjekti) koji ispunjavaju uslove za pružanje turističkih usluga propisane ovim zakonom i propisima donesenim na osnovu ovog zakona.

(2) Pod uslovima propisanim ovim zakonom i propisima donesenim na osnovu ovoga zakona pojedine vrste turističkih usluga mogu pružati i:

- a) subjekti/javne ustanove koje upravljaju zaštićenim područjima prirode,
- b) specijalne bolnice i lječilišta u zdravstvenom turizmu,
- c) ustanove u kulturi,
- d) udruženja, škole i druge odgojno-obrazovne i nastavne ustanove,
- e) vjerske organizacije.

(3) Udruženje/fondacija može obavljati privredne djelatnosti samo ako je osnovna svrha takvih djelatnosti ostvarivanje ciljeva utvrđenih Statutom. Udruženja/fondacije mogu obavljati nesrodne privredne djelatnosti (privredne djelatnosti koje nisu neposredno povezane sa ostvarivanjem osnovnih statutarinih ciljeva udruženja/fondacija) samo preko posebno osnovane pravne osobe.

(4) Ministar će Pravilnikom propisati sadržaj i oblik knjige žalbi turističkih subjekata.

(Sekcija turističke djelatnosti pri Udruženju poslodavaca Zenica)

Stav predlagača po prijedlogu:

Primjedba se djelimično prihvata i član 17. se mijenja i glasi:

(1) Turističku djelatnost obavljaju pravna i fizička lica koja su registrovana za obavljanje turističke djelatnosti, odnosno imaju rješenje nadležnog općinskog/gradskog organa i ispunjavaju uslove propisane ovim zakonom.

(2) Pod uslovima propisanim ovim zakonom i propisima donesenim na osnovu ovoga zakona pojedine vrste turističkih usluga mogu pružati i:

- d) subjekti/javne ustanove koje upravljaju zaštićenim područjima prirode,
- e) specijalne bolnice i lječilišta u zdravstvenom turizmu,
- f) ustanove u kulturi,
- g) udruženja i fondacije,
- h) škole i druge odgojno-obrazovne i nastavne ustanove,
- i) vjerske organizacije.

(3) Udruženja i fondacije mogu obavljati privredne djelatnosti samo ako je osnovna svrha takvih djelatnosti ostvarivanje ciljeva utvrđenih statutom. Udruženja mogu obavljati nesrodne privredne djelatnosti (privredne djelatnosti koje nisu neposredno povezane sa ostvarivanjem osnovnih statutarinih ciljeva udruženja) samo preko posebno osnovane pravne osobe.

Primjedba da Ministar propisuje Pravilnikom sadržaj i oblik knjige žalbi turističkih subjekata se ne prihvata iz razloga što je navedeno regulisano Zakonom o turističkoj djelatnosti („Službene novine Federacije BiH“, broj: 32/09).

Član 18.

- Član 18 - Razmotriti objedinjavanje sa članom 16. kao stav (3); Prema Zakonu o putnim ispravama Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH" broj: 4/97, 1/99, 9/99, 27/00, 32/00, 19/01, 47/04, 53/07, 33/08, 39/08 i 60/13); Član 4. Putna isprava je javna isprava kojom se dokazuje identitet i državljanstvo Bosne i Hercegovine. Član 18. "Zahtjev za izdavanje putne isprave podnosi se lično, osim zahtjeva za izdavanje diplomatskog i službenog pasoša koji podnosi nadležni organ Bosne i Hercegovine, odnosno entiteta, kao i putnog lista za državljane Bosne i Hercegovine koji nadležni organ može izdati i po službenoj dužnosti..." U skladu s navedenim razmotriti brisanje fraza putne isprave ili da se decidno definira šta se pod njima podrazumjeva. Dodati tekst "kako je to propisano Zakonom o lovstvu ("Službene novine Federacije BiH", broj: 4/06, 8/10 i 81/14) i Zakonom o slatkovodnom ribarstvu ("Službene novine Federacije BiH", broj: 64/04)" ili "u skladu sa važećom regulativom"; Dodati "autobuskih, avionskih i voznih karata".

(Stručna služba za razvoj i međunarodne projekte)

Stav predlagača po prijedlogu:

Prijedlog se prihvata i član 18. se mijenja i objedinjava sa članom 16.

Član 20.

- Poslije člana 20. dodati novi član :
(Odgovornost turističkog subjekta)
Turistički subjekt odgovara za štetu prouzrokovanu trećim licima koja je izazvana davanjem netačne izjave o ispunjavanju uslova iz člana 20. ovog zakona u skladu sa posebnim propisima.

(Sekcija turističke djelatnosti pri Udruženju poslodavaca Zenica)

Stav predlagača po prijedlogu:

Primjedba se ne prihvata jer Zakon ne definiše „izjavu“ na koju se odgovornost odnosi.

Član 22.

- Član 22. stav (2) - Mijenja se stav (2) i glasi:
"Organizacije mogu organizovati izlet paket aranžman iz stava (1) ovog člana samo povremeno i bez sticanja dobiti u maksimalnom trajanju od dva noćenja.
Smatramo da svaki turistički/putnički aranžman organizovan na vremenski period duži od dva noćenja treba da se organizuje preko turističkih/putničkih agencija. Organizacije bi trebalo da organizuju izlete za svoje članove a ne turističke/putničke aranžmane, jer nisu registrovani kao turistička/putnička agencija.

(Sekcija turističke djelatnosti pri Udruženju poslodavaca Zenica)

Stav predlagača po prijedlogu:

Primjedba se prihvata i član 22. se mijenja i glasi:

(Ostali subjekti)

- (1) Sportski klubovi i savezi, sindikati, škole i druge obrazovne ustanove, kulturno-umjetnička društva, udruženja penzionera, stručna udruženja i sl. (u daljem tekstu: organizacije), mogu organizovati putovanje i boravak isključivo za svoje članove.
 - (2) Organizacije mogu organizovati putovanje i boravak iz stava (1) ovog člana samo povremeno i bez sticanja dobiti.
 - (3) Propaganda i predstavljanje putovanja i boravka iz stava (1) ovog člana dopuštena je samo svojim sredstvima u vidu obavijesti i saopćenja članovima organizacije.
 - (4) Organizacije su obavezne za organizaciju putovanje i boravak iz stava (1) ovog člana koristiti samo prijevozna sredstva u kojima su putnici i prtljaga osigurani.
- Član 22. – dodati novu alineju koja glasi:

„Organizacije iz stava (1) ovog člana, koje organizuju izlet paket aranžman za svoje članove obavezni su prije realizacije izlet paket aranžmana dostaviti opis izleta i spisak članova na ovjeru Turističkoj zajednici grada/općine ili ukoliko isti ne postoji u gradu/općini, Turističkoj zajednici ZDK“.

Da ne bi došlo do zloupotrebe organizacije izleta paket aranžmana od strane organizacija iz stava (1) ovog člana, u smislu prodaje drugim licima koji nisu članovi organizacije.

(Sekcija turističke djelatnosti pri Udruženju poslodavaca Zenica)

Stav predlagača po prijedlogu:

Primjedba se ne prihvata jer je navedeno predmetom inspeksijskog nadzora.

Član 24.

- Član 24 - S obzirom na to da je ovo veoma širok dijapazon, potrebno je utvrditi Pravilnik o minimalnim uvjetima za rad putničke agencije u pogledu tehničkih uslova te osoblja ili članove federalnog zakona preuzeti u kantonalni zakon.

(Stručna služba za razvoj i međunarodne projekte)

Stav predlagača po prijedlogu:

Prijedlog se ne prihvata iz razloga što je navedeno propisano Zakonom o turističkoj djelatnosti („Službene novine Federacije BiH“, broj: 32/09) i Pravilnikom o minimalno-tehničkim uvjetima i načinu pružanja usluga putničkih agencija („Službene novine Federacije BiH“, broj: 30/10)

Član 25.

- Član 25. (Licenca) stav (1) – dodati „Putnička agencija“

(Stručna služba za razvoj i međunarodne projekte)

Stav predlagača po prijedlogu:

Prijedlog se prihvata i u članu 25., 26., 27., i 28. riječi „organizator“ se zamjenjuje riječima „putnička agencija organizator putovanja“.

Član 25.

- Član 25. (Licenca) stav (3) alineja „f“ treba da glasi:

„Odluku o osnivanju poslovne jedinice (kopija općeg akta) ukoliko su iste osnovane samo ukoliko društvo ima više poslovnih jedinica“.

Ukoliko poduzetnik osnuje društvo sa osnovnom djelatnošću Turistička/putnička agencija, onda je sjedište društva i turističke/putničke agencije na istoj adresi i imaju isti PDV i ID broj.

(Sekcija turističke djelatnosti pri Udruženju poslodavaca Zenica)

Stav predlagača po prijedlogu:

Primjedba se prihvata i u članu 25. stav (3) se dopunjuje na sljedeći način:

tačka f) - iza riječi „poslovne jedinice“ dodaju se riječi „ukoliko su iste osnovane“,

tačka g) – iza riječi „adrese poslovnih jedinica“ dodaju se riječi „ukoliko su iste osnovane“.

- Član 25. (Licenca) Stav (3) alineja „j“ treba da glasi:

„Opće uslove putovanja ovjerene od strane pravnog lica u skladu sa standardima turističke djelatnosti“. UTA je nevladina organizacija čije članstvo u istoj je na dobrovoljnoj osnovi. Sve turističke/putničke agencije sa područja ZDK, FBiH i BiH nisu članovi UTA-e niti ih zakon obavezuje da budu članovi iste.

(Sekcija turističke djelatnosti pri Udruženju poslodavaca Zenica)

Stav predlagača po prijedlogu:

Primjedba se prihvata i u članu 25. stav (3) tačka j) se mijenja i glasi:

Dec 4

„Opće uslove putovanja usklađene sa standardima turističke djelatnosti i ovjerene od strane ovlaštenog lica organizatora putovanja“.

Član 28.

- Član 28.— Potrebno navesti kojim zakonom. U federalnom Zakonu je to član 41. (Stručna služba za razvoj i međunarodne projekte)

Stav predlagača po prijedlogu:

Prijedlog se prihvata i u članu 28. se riječi „ako ispunjava zakonom propisane uslove za tu djelatnost“ zamjenjuju riječima „ako ispunjava uslove za tu djelatnost propisane važećim federalnim propisom“.

Član 29.

- Član 29. Član 30. i Član 31. - Nedorečeno je na koji način može biti definisana pozicija lica, koje je istovremeno stručni saradnik za turizam u gradskim/općinskim službama ili turističkom uredu, a posjeduje i licencu turističkog vodiča. Ta stavka nije definisana, kao ni način izdavanja ni odobrenja iskaznice takvom licu, ako mu posao turističkog vodiča nije registrovana djelatnost. Da li organi ili agencije za koje radi takvo lice imaju zakonsku mogućnost zastupanja tog lica u navedenim zahtjevima. Pretpostavljam da će se taj dio posebnim pravilnikom regulisati.

(Amela Jusufović, BA Turizma i zaštite životne sredine)

Stav predlagača po prijedlogu:

Primjedba se ne prihvata jer je u suprotnosti sa članovima od 27.-35. Zakona o turističkoj djelatnosti („Službene novine Federacije BiH“, broj: 32/09).

Član 31.

- Član 31.: Potrebno je prenijeti član 45. iz federalnog zakona, radi definiranja načina pružanja usluga turističkog vodiča: “Član 45.(Način pružanja usluga turističkog vodiča)
(1) Turistički vodič mora da posjeduje uvjerenje o položenom stručnom ispitu izdato od strane Ministarstva i iskaznicu turističkog vodiča izdatu od strane kantonalnog organa nadležnog za poslove turizma.

(2) Turistički vodič može da pruža usluge samostalno ili kao zaposlenik putničke agencije privrednog društva ili drugog pravnog lica koje obavlja turističku djelatnost kao pretežnu.

(3) Turistički vodič koji pruža usluge samostalno kao osnovno, dopunsko ili dodatno zanimanje, mora imati odobrenje za rad izdato od strane nadležnog organa jedinice lokalne samouprave u skladu sa propisima koji regulišu obavljanje obrtničke djelatnosti.

(4) Putničke agencije, privredna društva ili druga pravna lica koja obavljaju turističku djelatnost, usluge turističkog vodiča mogu pružati putem svojih zaposlenika koji ispunjavaju uslove iz stava (1) ovog člana ili za pružanje usluga turističkog vodiča angažovati lica iz stava (3) ovog člana.

(5) Za pružanje usluga turistički vodič ne mora posjedovati poslovni prostor.

Turistički vodič dužan je poslove vodiča obavljati savjesno i stručno u skladu sa odredbama ovog zakona, poslovnim običajima u turizmu, statutom i aktima udruženja turističkih vodiča čiji je član.”

(Stručna služba za razvoj i međunarodne projekte)

Stav predlagača po prijedlogu:

Prijedlog se ne prihvata jer navedeni član 45. je član u Nacrtu Zakona o turizmu koji je u proceduri donošenja. Član 31. je usklađen sa odredbama važećeg Zakona o turističkoj djelatnosti („Službene novine Federacije BiH“, broj: 32/09).

Član 32.

- Član 32. dodati novi stav koji treba da glasi:
„Turistički pratilac može da pruža usluge samostalno ili kao zaposlnik turističke/putničke agencije privrednog društva ili drugog pravnog lica koje obavlja turističku djelatnost kao pretežnu“
(Sekcija turističke djelatnosti pri Udruženju poslodavaca Zenica)
Stav predlagača po prijedlogu:
Primjedba se ne prihvata jer je u suprotnosti sa članovima od 36.-38. Zakona o turističkoj djelatnosti („Službene novine Federacije BiH“, broj: 32/09).
- POGLAVLJE IV – mijenja se naslov i glasi:
„POGLAVLJE IV – USLUGE U TURIZMU“
Usluge u turizmu predstavljaju mnogo više oblasti djelovanja od seoskog turizma. Zato predlažemo da se poglavlje zove Usluge u turizmu.
(Sekcija turističke djelatnosti pri Udruženju poslodavaca Zenica)
Stav predlagača po prijedlogu:
Primjedba se prihvata i mijenja se naziv tako da glasi: „POGLAVLJE IV. OSTALE TURISTIČKE USLUGE“

Član 35.

- Prije Člana 35. Treba dodati novi član koji treba da glasi:
„Turističke usluge“
(1) Turističke usluge u smislu ovog zakona su: turističke usluge u zdravstvenom, kongresnom, vjerskom, omladinskom, ruralnom, lovnom, ribolovnom, avanturističkom, zimskom turizmu, turističke usluge na vodama, te ostale turističke usluge, kao i turističke usluge koje se mogu pružati u ostalim oblicima turizma.
(2) Turističke usluge iz stava (1) ovog člana mogu pružati pravna lica koja ispunjavaju uslove za obavljanje turističke djelatnosti iz člana 24. ovog zakona i lica, fizička lica upisana u registar kod nadležnog organa u skladu s propisima kojim se reguliše obavljanje obrtničke djelatnosti, kao i lica upisana u druge registre u skladu sa ovim ili posebnim zakonom,
(3) Turističke usluge u zdravstvenom i banjском turizmu pružaju se u skladu sa propisima iz oblasti zdravstva.
(4) Usluge u kongresnom turizmu u smislu ovog zakona predstavljaju skup turističkih usluga u vezi sa organizovanjem naučnih, političkih, stručnih, kulturnih i drugih skupova, prihvata i smještaj učesnika, priređivanje kulturno-zabavnih i drugih manifestacija u vezi sa organizacijom slobodnog vremena učesnika, kao i priređivanje pratećih priredbi (izložbe, prezentacije proizvoda, prodaja proizvoda i slično).
(5) Usluge u omladinskom turizmu, u smislu ovog zakona, predstavljaju organiziranje i provođenje boravka turista u hostelima ili drugim objektima koji su predviđeni za omladinu, kao što su studentski i omladinski domovi, kampovi, kao i organiziranje kulturno-zabavnih, muzičkih, edukativnih i drugih programa i sadržaja koji su u vezi sa boravkom omladine.
(Sekcija turističke djelatnosti pri Udruženju poslodavaca Zenica)
Stav predlagača po prijedlogu:
Primjedba se djelimično prihvata i član 16. Zakona se mijenja i glasi:

Član 16.

(Turistička djelatnost i turističke usluge)

- (4) Turistička djelatnost, u smislu ovog zakona, je pružanje usluga i posredovanje u turističkom prometu.
- (5) Turističke usluge, u smislu ovog zakona, su:
 - a) pružanje usluga putničke agencije,
 - b) pružanje usluga turističkih profesija (turističkog vodiča, pratioca, animatora, zastupnika),
 - c) pružanje ostali turističkih usluga u seoskom, zdravstvenom, kongresnom, vjerskom, omladinskom, lovnom, ribolovnom, avanturističkom, zimskom, i drugim oblicima turizma.
- (6) Turistička djelatnost obuhvata:
 - a) organizovanje i provođenje putovanja i boravka lica,
 - b) posredovanje u pružanju pojedinačnih i grupnih usluga putovanja i boravaka i obavljanje drugih za njih vezanih usluga,
 - c) pružanje usluga turističkog vodiča, pratioca i zastupnika,
 - d) turističku animaciju,
 - e) usluge iznajmljivanja objekata, plovni objekata za odmor i rekreaciju,
 - f) davanje obavijesti i savjeta o ponudi korištenja usluga prijevoza, boravka i drugih za putnika važnih usluga,
 - g) staranje o prtljagu putnika tokom korištenja turističkih usluga,
 - h) posredovanje kod osiguranja putnika i prtljage,
 - i) poslovi na razvijanju i organiziranju posebnih oblika turizma (seoski, zdravstveni, kongresni, lovno-ribolovni, planinski, vjerski, avanturistički, izletnički i dr.),
 - j) pribavljanje viza i drugih isprava potrebnih za prijelaz granice i boravak u inozemstvu,
 - k) izdavanje u zakup vozila, bicikla, skijaške opreme i druge sportske opreme, kao i posredovanje kod davanja usluga radi njihovog pribavljanja,
 - l) poslove u vezi s pribavljanjem dozvola za lov i ribolov,
 - m) poslove na organiziranju i izvođenju programa putovanja i boravka na zahtjev ili po programu putnika, grupe putnika ili pravnih lica-organizatora inicijative putovanja i boravka, organiziranje skupova ili izložbi sa ili bez putovanja i boravka sudionika, usluge u okviru kulturno-historijskog turizma, zdravstvenog, lovno-ribolovnog turizma, liječilišnog turizma, seoskog turizma i dr.,
 - n) prodaju i posredovanje u prodaji turističkih usluga,
 - o) prodaju autobuskih, avionskih i vozničkih karata,
 - p) prodaju ulaznica za sportske, kulturne i druge priredbe,
 - r) prodaju robe vezane za potrebe putovanja, posredovanje pri izdavanju i naplati putničkih čekova i kreditnih kartica,
 - s) i druge poslove vezane za turističku djelatnost.

Ostalo navedeno je pojedinačno definisano članovima iz Poglavlja IV Zakona.

Član 42.

- Da se u članu 42. U stavu (3) riječi “se organizira za svoje članove, korisnike i zaposlenike, u okviru svoje djelatnosti ili u skladu sa svojim općim aktima, ne primjenjuju se odredbe ovog zakona” zamjene riječima „koje za svoje članove korisnike i zaposlenike organizira pravno lice, u okviru svoje djelatnosti ili u skladu sa svojim općim aktima, ne primjenjuju se odredbe ovog Zakona“

(Stručna služba za razvoj i međunarodne projekte)

Stav predlagača po prijedlogu:

Primjedba se prihvata i u članu 42. stav (3) se riječi „se organizira za svoje članove, korisnike i zaposlenike, u okviru svoje djelatnosti ili u skladu sa svojim općim aktima, ne primjenjuju se odredbe ovog zakona“ zamjenjuju riječima „koje za svoje članove korisnike i zaposlenike organizira pravno lice, u okviru svoje djelatnosti ili u skladu sa svojim općim aktima, ne primjenjuju se odredbe ovog Zakona“

Član 58.

- S obzirom da bi turistička zajednica po svom sadržaju i obliku trebala biti organizacija destinacijskog menadžmenta potrebno je u članu 58., koji govori o djelatnostima i zadacima zajednice, uključiti i elemente strateškog i razvojnog planiranja i promišljanja u segmentu turizma.

(Stručna služba za razvoj i međunarodne projekte)

Stav predlagača po prijedlogu:

Primjedba se prihvata i članu 58. stav (3) se dodaje tačka d) koja glasi:

d) provode mjere i aktivnosti utvrđene strateškim dokumentima;

Član 71.

- Član 71. Stav (1), stav (2) i stav (3) – Prema ovom članu organi Turističke zajednice na lokalnom nivou su: direktor i nadzorni odbor. U vezi s tom konstatacijom, postavlja se pitanje koja će biti uloga Turističkog vijeća, ako zakonski nije uvršteno u organ Turističke zajednice, obzirom da bi članovi istog trebali biti iz reda privatnog i javnog sektora, pravnih i fizičkih lica, odnosno subjekti čija je djelatnost poslovanja povezana sa turizmom. Njegova uloga bi trebala biti bazirana na savjetovanju, razmatranju i predlaganju odrđenih turističkih aktivnosti.

Kada govorite o ovlastima načelnika/gradonačelnika i nadzornog odbora, ni u jednoj stavci ne spominju se lica stručna za turističku djelatnost, koja bi djelovala u okviru gradskih/općinskih službi i predlagala donošenje ovakvih odluka. Mišljenja sam da se za oblasti turizma moraju navesti uvjeti, koji će podrazumijevati kadrove koji su edukovani i stručni za turističku oblast.

(Amela Jusufović, BA Turizma i zaštite životne sredine)

Stav predlagača po prijedlogu:

Primjedba se djelimično prihvata i član 64. se mijenja i glasi:

- (1) Organi Turističke zajednice Kantona su:
 - a) nadzorni odbor,
 - b) direktor i
 - c) turističko vijeće.
- (2) Članove Nadzornog odbora imenuje i razrješava Vlada Kantona na prijedlog Ministarstva.
- (3) Direktora Turističke zajednice Kantona imenuje i razrješava Vlada Kantona na prijedlog Ministarstva.
- (4) Turističko vijeće formira Direktor Turističke zajednice Kantona na način propisan ovim zakonom.
- (5) Članovi organa Turističke zajednice Kantona odgovorni su za zakonito i savjesno obavljanje svojih dužnosti.
- (6) Mandat članova organa Turističke zajednice Kantona iz stava (1) tačke a) i b) je četiri godine, a članovi mogu biti ponovno birani, odnosno imenovani najviše na još jedan mandat.
- (7) U slučaju prestanka mandata člana organa Turističke zajednice Kantona iz stava (1) tačke a) prije isteka vremena na koje je biran, novi član se bira na vrijeme do isteka mandata na koji je izabran prethodnik.

U dijelu koji se odnosi na uslove za imenovanje članova nadzornog odbora prijedlog se odbija iz razloga što je zakonom definisano da se članovi nadzornog odbora imenuju u skladu sa Zakonom o ministarskim, vladinim i drugim imenovanjima u Federaciji BiH („Službene novine Federacije BiH“, broj: 12/03, 34/03 i 65/13) a koji između ostalog propisuje se „Osim ovih općih uvjeta u svrhu određivanja osnove za izbor prema kvalitetu odgovorni javni službenik utvrdit će standarde za izbor i ocjenjivanje u smislu stepena obrazovanja, znanja, iskustva, poznavanja stranih jezika i drugog, što je, prema njegovom mišljenju, neophodno ili poželjno s obzirom na prirodu poslova koje treba obavljati“. „Odgovorni javni službenik“ je ministar ili drugo lice ili organ u čijoj je nadležnosti regulirani organ i koji, prema odredbama ovog zakona, ima krajnju odgovornost da osigura da postupak izbora na koji se primjenjuje ovaj zakon bude proveden u skladu sa principima iz člana 3. ovog zakona i postupcima utvrđenim ovim zakonom. Odgovorni javni službenik iz ove tačke je lice ili organ koje je osnovao navedeni regulirani organ. Ako je regulirani organ ili organe osnovao Parlament Federacije Bosne i Hercegovine, skupština kantona, skupština grada ili općinsko vijeće tada je odgovorni javni službenik Parlament Federacije Bosne i Hercegovine, skupština kantona, skupština grada ili općinsko vijeće. Ako je regulirani organ osnovala Vlada Federacije Bosne i Hercegovine, vlada kantona, gradonačelnik ili općinski načelnik tada se oni smatraju za odgovornog javnog službenika u smislu ovog zakona.

Član 72.

- Član 72. Stav (1), stav (2) i stav (7) – Kada govorite o nadzornom odboru i imenovanju članova potpuno izostavljeni kriteriji za imenovanje, koji bi podrazumijevali stručne kadrove iz oblasti turizma, kulture, historije i dr. Pitanje se postavlja kako može funkcionirati nadzorni odbor i donositi određene odluke ako zakonski nije uvjetovano da minimalno jednom članu nije uža specijalnost turistička oblast, niti ima radnog iskustva koje je povezano s tom djelatnošću.

(Amela Jusufović, BA Turizma i zaštite životne sredine)

Stav predlagača po prijedlogu:

Primjedba se odbija iz razloga što je zakonom definisano da se članovi nadzornog odbora imenuju u skladu sa Zakonom o ministarskim, vladinim i drugim imenovanjima u Federaciji BiH („Službene novine Federacije BiH“, broj: 12/03, 34/03 i 65/13) a koji između ostalog propisuje se „Osim ovih općih uvjeta u svrhu određivanja osnove za izbor prema kvalitetu odgovorni javni službenik utvrdit će standarde za izbor i ocjenjivanje u smislu stepena obrazovanja, znanja, iskustva, poznavanja stranih jezika i drugog, što je, prema njegovom mišljenju, neophodno ili poželjno s obzirom na prirodu poslova koje treba obavljati“. „Odgovorni javni službenik“ je ministar ili drugo lice ili organ u čijoj je nadležnosti regulirani organ i koji, prema odredbama ovog zakona, ima krajnju odgovornost da osigura da postupak izbora na koji se primjenjuje ovaj zakon bude proveden u skladu sa principima iz člana 3. ovog zakona i postupcima utvrđenim ovim zakonom. Odgovorni javni službenik iz ove tačke je lice ili organ koje je osnovao navedeni regulirani organ. Ako je regulirani organ ili organe osnovao Parlament Federacije Bosne i Hercegovine, skupština kantona, skupština grada ili općinsko vijeće tada je odgovorni javni službenik Parlament Federacije Bosne i Hercegovine, skupština kantona, skupština grada ili općinsko vijeće. Ako je regulirani organ osnovala Vlada Federacije Bosne i Hercegovine, vlada kantona, gradonačelnik ili općinski načelnik tada se oni smatraju za odgovornog javnog službenika u smislu ovog zakona.

Član 73.

- Član 73. – Isti slučaj kao i u prethodnim članovima što se tiče stručnog kadra i imenovanjima. Na čiji prijedlog i na osnovu kojih kriterija će načelnik/gradonačelnik imenovati direktora turističke zajednice općine/grada. Zar nije po drugom zakonskom okviru definisano da kada se radi o imenovanjima formira stručna komisija, koja na osnovu prikupljenih kvalifikacija rangira najbolje kandidate, te daje prijedlog rukovodiocu uprave za imenovanje.

(Amela Jusufović, BA Turizma i zaštite životne sredine)

Stav predlagača po prijedlogu:

Primjedba se odbija iz razloga što je zakonom definisano da se članovi nadzornog odbora imenuju u skladu sa Zakonom o ministarskim, vladinim i drugim imenovanjima u Federaciji BiH („Službene novine Federacije BiH“, broj: 12/03, 34/03 i 65/13) a koji između ostalog propisuje se „Osim ovih općih uvjeta u svrhu određivanja osnove za izbor prema kvalitetu odgovorni javni službenik utvrdit će standarde za izbor i ocjenjivanje u smislu stepena obrazovanja, znanja, iskustva, poznavanja stranih jezika i drugog, što je, prema njegovom mišljenju, neophodno ili poželjno s obzirom na prirodu poslova koje treba obavljati“. „Odgovorni javni službenik“ je ministar ili drugo lice ili organ u čijoj je nadležnosti regulirani organ i koji, prema odredbama ovog zakona, ima krajnju odgovornost da osigura da postupak izbora na koji se primjenjuje ovaj zakon bude proveden u skladu sa principima iz člana 3. ovog zakona i postupcima utvrđenim ovim zakonom. Odgovorni javni službenik iz ove tačke je lice ili organ koje je osnovao navedeni regulirani organ. Ako je regulirani organ ili organe osnovao Parlament Federacije Bosne i Hercegovine, skupština kantona, skupština grada ili općinsko vijeće tada je odgovorni javni službenik Parlament Federacije Bosne i Hercegovine, skupština kantona, skupština grada ili općinsko vijeće. Ako je regulirani organ osnovala Vlada Federacije Bosne i Hercegovine, vlada kantona, gradonačelnik ili općinski načelnik tada se oni smatraju za odgovornog javnog službenika u smislu ovog zakona. Navedenim Zakonom je definisana i procedura izbora i imenovanja.

Član 75.

- Član 75. – Nije jasno na koju turističku zajednicu se odnose odredbe u članovima 75., 76. i 77. U Poglavlju II – Turistička zajednica općine/grada, da li se govori, tj. Da li su ove zajedničke odredbe za turističku zajednicu kantona i turističkih zajednica općina/gradova. Akose odnosi na obje potrebno je to naglasiti i eventualno posebno označiti kao Poglavlje III – Zajedničke odredbe. Ako se ne odnosi na obje, onda je potrebno definirati ova dokumenta i za turističku zajednicu kantona.

(Stručna služba za razvoj i međunarodne projekte)

Stav predlagača po prijedlogu:

Primjedba se prihvata i u DIO ČETVRTI se dodaje POGLAVLJE I. ZAJEDNIČKE ODREDBE

- Član 5. Zakona navodi da institucionalni okvir za razvojno planiranje i upravljanje razvojem u kantonu čine: vlade kantona, kantonalni organi uprave i kantonalne upravne organizacije, te ukoliko Turistička zajednica bude imala status kantonalnog organa uprave ili kantonalne upravne organizacije, ista će podlijeagati obavezama propisanim Zakonom i uredbama, zbog čega je potrebno u članove 75., 76. i 77., koji govore o godišnjem programu rada, finansijskom planu i izvještajima, definisati trogodišnje i godišnje planiranje u skladu sa Uredbom o trogodišnjem i godišnjem planu rada, monitoringu i izvještavanju („Službene novine FBiH“, broj: 74/19 i 2/21)

(Stručna služba za razvoj i međunarodne projekte)

Stav predlagača po prijedlogu:

Primjedba se ne prihvata jer Turistička zajednica nije organ uprave niti upravna organizacija prema Zakonu o organizaciji organa uprave u Federaciji BiH („Službene novine Federacije BiH“, broj: 35/05).

Član 83.

- Član 83. – Uz sve navedeno, mišljenja sam da u stavci oslobađanja boravišne takse treba razmotriti i uvrstiti i strane državljane volontere, koji svake godine sezonski dolaze da učestvuju u arheološkim iskopavanjima na određenim lokalitetima našeg Kantona, te na taj način doprinose razvoju turističke ponude. Dokaz o njihovom statusu te vremenskom okviru volonterskog (dobrovoljnog) rada potvrđuju fondacije odnosno kulturne ustanove ispred kojih obavljaju tu aktivnost. U ovu stavku bi se trebali ubrajati i pojedinci iz naučnih oblasti, kao i stručni timovi koji kroz različite terenske opservacije i istraživanja iz oblasti turizma, arheologije, historije, kulture doprinose turističkom razvoju u granicama Kantona. (Amela Jusufović, BA Turizma i zaštite životne sredine)

Stav predlagača po prijedlogu:

Primjedba se ne prihvata iz razloga što bi navedeno moglo dovesti do zloupotreba.

Član 98.

- Član 98. stav (1) mijenja se tekst i glasi:
„ Novčanom kaznom u iznosu od 750,00 KM do 7.500,00 KM kaznit će se za prekršaj pravno lice ako:“

Zbog veoma teškog stanja u turističkoj djelatnosti, prouzrokovanoj rigoroznim mjerama zbog pandemije COVID 19, koje su u nekim zemljama još uvijek na snazi smatramo da bi kazne trebale biti za 50% niže od predloženih.

(Sekcija turističke djelatnosti pri Udruženju poslodavaca Zenica)

Stav predlagača po prijedlogu:

Primjedba se ne prihvata iz razloga jer su novčane kazne utvrđene u skladu sa Zakonom o prekršajima u Federaciji BiH („Službene novine Federacije BiH“, broj: 63/14) i u skladu sa težinom i ozbiljnošću učinjenog prekršaja.

Član 99.

- Član 99. stav (1) mijenja se i glasi:
„Novčanom kaznom u iznosu od 250,00 KM do 2.500,00 KM kaznit će se za prekršaj pravno lice ako:“

Zbog veoma teškog stanja u turističkoj djelatnosti, prouzrokovanoj rigoroznim mjerama zbog pandemije COVID 19, koje su u nekim zemljama još uvijek na snazi smatramo da bi kazne trebale biti za 50% niže od predloženih.

(Sekcija turističke djelatnosti pri Udruženju poslodavaca Zenica)

Stav predlagača po prijedlogu:

Primjedba se ne prihvata iz razloga jer su novčane kazne utvrđene u skladu sa Zakonom o prekršajima u Federaciji BiH („Službene novine Federacije BiH“, broj: 63/14) i u skladu sa težinom i ozbiljnošću učinjenog prekršaja.

Član 100.

- Član 100. – dio uvodnog teksta mijenja se i glasi:
„Novčanom kaznom u iznosu od 250,00 KM do 1.500,00 KM kaznit će se za prekršaj fizičko lice ako“.

Zbog povećanja nelegalnog obavljanja turističke djelatnosti od fizičkih lica, koja ilegalno prodaju i organizuju turističke/ putničke aranžmane, predlažemo da se povećaju kaznene mjere kako bi se onemogućilo njihovo dalje djelovanje.

(Sekcija turističke djelatnosti pri Udruženju poslodavaca Zenica)

Stav predlagača po prijedlogu:

Primjedba se ne prihvata iz razloga jer su novčane kazne utvrđene u rasponu, usklađene sa Zakonom o prekršajima u Federaciji BiH („Službene novine Federacije BiH“, broj: 63/14) i sa težinom i ozbiljnošću učinjenog prekršaja.

2.1 IZMJENJENI, DOPUNJENI I NOVI ČLANOVI ZAKONA SHODNO PRIHVACENIM PRIMJEDBAMA I PRIJEDLOZIMA NA NACRT ZAKONA

Član _.

(Značenje pojedinih izraza)

Pojedini izrazi upotrijebljeni u ovom zakonu imaju sljedeće značenje:

- a) **Turizam** je skup odnosa i pojava koje proizilaze iz putovanja i boravka posjetilaca na nekoj lokaciji ili mjestu ako se tim boravkom ne zasniva stalno prebivalište i ako sa takvim boravkom nije povezana nikakva njihova privredna djelatnost;
- b) **Turista** je fizičko lice koje najmanje 24 sata boravi van svog mjesta prebivališta, radi zadovoljavanja kulturnih, društvenih, socijalnih, istorijskih i drugih potreba, relaksacije i odmora, a bez svrhe sticanja dobiti;
- c) **Korisnik** turističke usluge je turista, putnik, potrošač ili drugo fizičko lice koje neposredno koristi usluge turističkih subjekata iz ovog zakona;
- d) **Turistička destinacija** je država, region odnosno mjesto koje u sebi sadrži više atrakcija koje se na tržištu mogu ponuditi kao turistički proizvod;
- e) **Turistička infrastruktura** su objekti za odmor i predah, informisanje, snabdijevanje, rekreaciju, edukaciju i zabavu turista, i to: skijališta, kupališta i plaže, tematski i zabavni parkovi, turistički informativni centri, centri za prihvata turista i posjetilaca, odmorišta pored puteva, tereni za golf, tenis tereni, otvoreni i zatvoreni objekti sportske rekreacije, male vještačke akumulacije sa kupalištem, bazeni za kupanje, velnes objekti, zabavno rekreativne staze i putevi (trim staze, staze zdravlja, vidikovci, panoramski putevi, biciklističke staze, pješačke staze, staze za motorne sanke i slično), uređene obale rijeka i jezera, objekti za posmatranje prirodnih rjetkosti, objekti za predah i kraće zadržavanje turista, objekti za avanturističke aktivnosti, za lovne i ribolovne aktivnosti i drugo;
- f) **Turistička suprastruktura** su ugostiteljski objekti, galerije, izložbeni, kongresni i zabavni objekti koji su u neposrednoj vezi sa ugostiteljskim objektima i objektima sportsko rekreativnog sadržaja ili sa njima čine jedinstvenu cjelinu;
- g) **Turistička zajednica** je pravno lice osnovano od strane kantona, grada ili općine, upisano u sudski registar, a osniva se radi unapređenja, razvoja i promocije turizma i privrednih interesa pravnih i fizičkih lica koja pružaju ugostiteljske i druge turističke usluge ili obavljaju drugu djelatnost neposredno povezanu s turizmom;
- h) **Paket aranžman** je unaprijed utvrđena kombinacija od najmanje dvije pojedinačne usluge koje se sastoje od prijevoza, smještaja ili drugih turističkih i ugostiteljskih usluga koje čine cjelinu i pružaju se u vremenu dužem od 24 sata ili uključuju barem jedno noćenje, te se prodaju po ukupnoj unaprijed utvrđenoj (paušalnoj) cijeni;
- i) **Putnik** je kupac koji kupuje ili je saglasan kupiti turistički paket aranžman, odnosno turističko putovanje ili druge turističke usluge. Putnik je i lice u korist

kojeg kupac kupuje turistički aranžman, odnosno usluge ili lice na koje kupac ili lice za koje je kupac kupio turistički paket aranžman, prenese pravo korištenja turističkog paket aranžmana ili usluge;

- j) **Izlet** je unaprijed utvrđena kombinacija od najmanje dvije pojedinačne usluge koja se sastoji od prijevoza ili drugih turističkih i ugostiteljskih usluga, a trajaju manje od 24 sata i ne uključuje noćenje, odnosno smještaj;
- k) **Putnička agencija-organizator** putovanja je putnička agencija koja organizuje turistički paket aranžman i koja ga neposredno prodaje ili nudi na prodaju putem posrednika;
- l) **Putnička agencija-posrednik (subagent)** je putnička agencija koja prodaje ili nudi za kupnju turistički paket aranžman koji je sastavio organizator putovanja, ili koja pruža druge posredničke usluge;
- m) **Elektronska prodaja** je prodaja turističkog putovanja, izleta, kao i drugih usluga u turizmu putem interneta, bez neposrednog kontakta sa strankama;
- n) **Prateća djelatnost** u turizmu su djelatnost saobraćaja, trgovine, ugostiteljska djelatnost, poljoprivredna djelatnost, zanatstvo i komunalne djelatnosti;
- o) **Registar turizma** je javno dostupna, centralna baza podataka u elektronskom obliku koja sadrži podatke o subjektima koji obavljaju turističku djelatnost, i drugim podacima čija je registracija odnosno evidentiranje obavezno u skladu sa ovim zakonom;
- p) **Turističko putovanje** je kombinacija dvije ili više turističkih usluga (prevoz, smještaj i druge turističke usluge), koje je utvrdio ili pripremio organizator putovanja samostalno ili po zahtjevu putnika, u trajanju dužem od 24 sata ili u kraćem trajanju ako uključuje jedno noćenje, kao i višednevni boravak koji uključuje samo uslugu smještaja u određenim terminima ili vremenskom trajanju koje se nudi na prodaju i prodaje po jedinstvenoj cijeni;
- q) **Turistička signalizacija** su odgovarajući znaci, kao i simboli i znaci turističke saobraćajne signalizacije, kojim se obilježava turistička atrakcija i sadržaj turističke ponude; znakovi obavijesti o kulturnim, historijskim, prirodnim i turističkim znamenitostima, znakovi za usmjeravanje prema kulturnim, historijskim, prirodnim i turističkim znamenitostima i znakovi za pružanje turističkih i drugih informacija;
- r) **Prebukiranje (over-booking)** je multiplikovanje broja potvrđenih rezervacija od pojedinih pružalaca usluga koji pružaju usluge smještaja ili putničkih agencija, a koje ima za posljedicu ne pružanje usluge smještaja ili ne pružanje usluge na ugovoreni način.
- s) **Uzanse u turizmu** su pravila kojima se uređuju poslovni običaji nastali iz ugovora o pružanju turističkih ili ugostiteljskih usluga, koja se primjenjuju ako su ih stranke ugovorile ili ako iz okolnosti proizilazi da su htjele njihovu primjenu, a koji se definišu u okviru komorskih udruženja subjekata u turizmu.
- t) **Klaster** čine geografski koncentrisane, međusobno povezane organizacije iz srodnih ili različitih djelatnosti koje se udružuju radi jačanja pojedinačnih organizacija učesnika u klasteru i klastera kao cjeline.

Član _.

(Načela u turizmu)

Uređenje odnosa u oblasti turizma zasniva se na slijedećim načelima:

- a) strateškog razvoja turizma i pratećih djelatnosti na teritoriji Zeničko-dobojskog kantona, kao bitnih faktora ukupnog privrednog i društvenog razvoja, kojim se

- u skladu sa zakonom i drugim propisima obezbjeđuje provođenje donijetih planova i programa;
- b) održivog razvoja turizma kao usklađenog sistema srodnih i povezanih aktivnosti koje se zasnivaju na ekonomskom razvoju, očuvanju prirodnih i kulturnih dobara i razvoju lokalnih zajednica;
 - c) usaglašavanju nivoa usluga u cilju obezbjeđivanja jedinstvenih standarda za pružanje usluga u turizmu;
 - d) zaštite korisnika turističke usluge i turističkih profesija;
 - e) partnerskog odnosa privatnog i javnog sektora i civilnog društva kod planiranja, oblikovanja i plasmana turističkog proizvoda na tržištu;
 - f) planiranja i ostvarivanja politike razvoja turizma u skladu sa strateškim dokumentima.
 - g) sadržanim u Etičkom kodeksu u turizmu Svjetske turističke organizacije Ujedinjenih nacija;

DIO DRUGI - PLANIRANJE I RAZVOJ TURIZMA

Član __. (Planiranje)

- (1) Planiranje i razvoj turizma obuhvata donošenje strateških dokumenata, proglašenje i održivo korištenje turističkih prostora, te kategorizaciju turističkog mjesta.
- (2) Planiranje u oblasti turizma zasniva se na principima integrisanog razvoja turizma i ostalih komplementarnih djelatnosti, načelima održivog razvoja turizma, obezbjeđenja jedinstvenih standarda za pružanje usluga u turizmu, kao i saradnje javnog i privatnog sektora u kreiranju turističkog proizvoda, uz osiguranje efikasnog korišćenja turističkog mjesta.
- (3) Održivim turizmom smatra se svaki vid turizma koji doprinosi zaštiti životne sredine, socijalnom i ekonomskom integritetu i unapređivanju prirodnih, stvorenih i kulturnih vrijednosti na trajnoj osnovi.

Član __. (Planski dokument)

- (1) Planiranje i razvoj turizma realizira se putem Strategije razvoja turizma Zeničko-dobojskog kantona (u daljem tekstu: Strategija turizma).
- (2) Strategija turizma je strateški dokument koji definiira srednjoročni razvoj turističke privrede u skladu sa ukupnim ekonomskim, socijalnim, ekološkim i kulturno – historijskim razvojem Kantona, sa osnovnim ciljevima i vizijom razvoja turizma Kantona i služi kao polazna osnova za izradu ostalih planskih dokumenata u turizmu.
- (3) Strategija turizma izrađuje se na osnovu strategije razvoja kantona, prioriteta sektorskih strategija u Federaciji i strateških dokumenata na nivou Bosne i Hercegovine, te dokumenata relevantnih za proces integracije Bosne i Hercegovine u Evropsku uniju.
- (4) Strategiju turizma donosi Skupština Zeničko-dobojskog kantona, na prijedlog Vlade Zeničko-dobojskog kantona (u daljem tekstu: Vlada).
- (5) Strategija turizma se donosi na period važenja Strategije razvoja kantona.
- (6) Strategija turizma sadrži minimalnu analizu postojećeg stanja razvoja turizma uključujući i osvrt na stanje i usklađenost prostorno-planske dokumentacije, viziju razvoja turizma, ciljeve razvoja turizma sa indikatorima, prioriteti i mjere sa indikatorima za ostvarenje strateških ciljeva, plan implementacije, indikativni

finansijski okvir i ostale bitne elemente za planiranje razvoja turizma koji se definišu projektnim zadatkom.

- (7) Strategija turizma se realizuje putem akcionog plana i prostornih i urbanističkih planova u skladu sa zakonom koji reguliše oblast prostornog uređenja.

Član _.

(Korištenje i upravljanje prirodnim bogatstvom ili dobra u općoj upotrebi)

(Korištenje i upravljanje prirodnim bogatstvom ili dobra u općoj upotrebi)

- (1) Vlada Kantona može proglašeno prirodno bogatstvo ili dobro u općoj upotrebi pogodno za izgradnju turističke infrastrukture i turističke suprastrukture dati na korištenje i upravljanje pravnom licu dodjelom koncesije ili putem javno-privatnog partnerstva u skladu s propisima koji tretiraju oblasti koncesije i javno-privatnog partnerstva.
- (2) Navedeno u stavu (1) ovog člana ne odnosi se na zaštićena prirodna područja i speleološke objekte za koje je mogućnost davanja koncesija regulisana propisima iz oblasti zaštite prirode.

Član _.

(Komisija za kategorizaciju turističkog mjesta)

- (1) Ispunjenost propisanih uslova za razvrstavanje turističkog mjesta u kategoriju provjerava Komisija za kategorizaciju turističkih mjesta (u daljnjem tekstu: Komisija), koju rješenjem imenuje ministar.
- (2) Komisija se sastoji od tri člana od kojih je jedan član ispred Ministarstva, jedan član ispred Turističkog vijeća i jedan član ispred jedinice lokalne samouprave na čijem području se nalazi turističko mjesto koje je predmet kategorizacije.
- (3) Komisija sačinjava zapisnik o svom radu i dostavlja ga ministru sa prijedlogom za razvrstavanje turističkog mjesta u odgovarajuću kategoriju.
- (4) Razvrstavanje turističkog mjesta u kategoriju vrši se rješenjem koje donosi ministar.
- (5) Rješenje iz stava (4) ovog člana konačno je, a protiv istog se može pokrenuti upravni spor.
- (6) Rješenje iz stava (4) ovog člana podliježe reviziji nakon isteka roka od pet godina od dana njegovog dostavljanja.
- (7) Ministarstvo po službenoj dužnosti vodi računa o isteku roka iz stava (6) ovog člana.
- (8) Ministarstvo vodi evidenciju o proglašenim turističkim mjestima na području Kantona.

DIO TREĆI – TURISTIČKA DJELATNOST

POGLAVLJE I. OBAVLJANJE TURISTIČKE DJELATNOSTI

Član _.

(Turistička djelatnost i turističke usluge)

- (7) Turistička djelatnost, u smislu ovog zakona, je pružanje usluga i posredovanje u turističkom prometu.
- (8) Turističke usluge, u smislu ovog zakona, su:
 - a) pružanje usluga putničke agencije,
 - b) pružanje usluga turističkih profesija (turističkog vodiča, pratioca, animatora, zastupnika),
 - c) pružanje ostali turističkih usluga u seoskom, zdravstvenom, kongresnom, vjerskom, omladinskom, lovnom, ribolovnom, avanturističkom, zimskom, i drugim oblicima turizma.
- (9) Turistička djelatnost obuhvata:

- a) organizovanje i provođenje putovanja i boravka lica,
- b) posredovanje u pružanju pojedinačnih i grupnih usluga putovanja i boravaka i obavljanje drugih za njih vezanih usluga,
- c) pružanje usluga turističkog vodiča, pratioca i zastupnika,
- d) turističku animaciju,
- e) usluge iznajmljivanja objekata, plovni objekata za odmor i rekreaciju,
- f) davanje obavijesti i savjeta o ponudi korištenja usluga prijevoza, boravka i drugih za putnika važnih usluga,
- g) staranje o prtljagu putnika tokom korištenja turističkih usluga,
- h) posredovanje kod osiguranja putnika i prtljage,
- i) poslovi na razvijanju i organiziranju posebnih oblika turizma (seoski, zdravstveni, kongresni, lovno-ribolovni, planinski, vjerski, avanturistički, izletnički i dr.),
- j) pribavljanje viza i drugih isprava potrebnih za prijelaz granice i boravak u inozemstvu,
- k) izdavanje u zakup vozila, bicikla, skijaške opreme i druge sportske opreme, kao i posredovanje kod davanja usluga radi njihovog pribavljanja,
- l) poslove u vezi s pribavljanjem dozvola za lov i ribolov,
- m) poslove na organiziranju i izvođenju programa putovanja i boravka na zahtjev ili po programu putnika, grupe putnika ili pravnih lica-organizatora inicijative putovanja i boravka, organiziranje skupova ili izložbi sa ili bez putovanja i boravka sudionika, usluge u okviru kulturno-historijskog turizma, zdravstvenog, lovno-ribolovnog turizma, liječilišnog turizma, seoskog turizma i dr.,
- n) prodaju i posredovanje u prodaji turističkih usluga,
- o) prodaju autobuskih, avionskih i voznih karata,
- p) prodaju ulaznica za sportske, kulturne i druge priredbe,
- r) prodaju robe vezane za potrebe putovanja, posredovanje pri izdavanju i naplati putničkih čekova i kreditnih kartica,
- s) i druge poslove vezane za turističku djelatnost.

Član 2.

(Subjekti koji mogu obavljati turističku djelatnost)

- 1) Turističku djelatnost obavljaju pravna i fizička lica koja su registrovana za obavljanje turističke djelatnosti, odnosno imaju rješenje nadležnog općinskog/gradskog organa i ispunjavaju uslove propisane ovim zakonom.
- 2) Pod uslovima propisanim ovim zakonom i propisima donesenim na osnovu ovoga zakona pojedine vrste turističkih usluga mogu pružati i:
 - a) subjekti/javne ustanove koje upravljaju zaštićenim područjima prirode,
 - b) specijalne bolnice i liječilišta u zdravstvenom turizmu,
 - c) ustanove u kulturi,
 - d) udruženja i fondacije,
 - e) škole i druge odgojno-obrazovne i nastavne ustanove,
 - f) vjerske organizacije.
- 3) Udruženja i fondacije mogu obavljati privredne djelatnosti samo ako je osnovna svrha takvih djelatnosti ostvarivanje ciljeva utvrđenih statutom. Udruženja mogu obavljati nesrodne privredne djelatnosti (privredne djelatnosti koje nisu neposredno povezane sa ostvarivanjem osnovnih statutarinih ciljeva udruženja) samo preko posebno osnovane pravne osobe.

Član _.
(Ostali subjekti)

- (1) Sportski klubovi i savezi, sindikati, škole i druge obrazovne ustanove, kulturno-umjetnička društva, udruženja penzionera, stručna udruženja i sl. (u daljem tekstu: organizacije), mogu organizovati putovanje i boravak isključivo za svoje članove.
- (2) Organizacije mogu organizovati putovanje i boravak iz stava (1) ovog člana samo povremeno i bez sticanja dobiti.
- (3) Propaganda i predstavljanje putovanja i boravka iz stava (1) ovog člana dopuštena je samo svojim sredstvima u vidu obavijesti i saopćenja članovima organizacije.
- (4) Organizacije su obavezne za organizaciju putovanje i boravak iz stava (1) ovog člana koristiti samo prijevozna sredstva u kojima su putnici i prtljaga osigurani.

POGLAVLJE II. PUTNIČKA AGENCIJA

Član _.
(Putnička agencija)

- (1) Putničkom agencijom u smislu ovog zakona, smatra se pravno lice upisano u registar društava koja se bave organizovanjem turističkih i poslovnih putovanja i boravaka, posredovanjem i pružanjem svih ostalih usluga u vezi s tim, te prodajom svog vlastitog turističkog proizvoda kojeg stvara objedinjavanjem raznih vrsta turističkih usluga.
- (2) Prema vrsti usluga koje pružaju putničke agencije su:
 - a) putnička agencija organizator putovanja i
 - b) putnička agencija posrednik (subagent).
- (3) Poslovi iz stava (1) ovog člana mogu se obavljati i putem interneta.
- (4) Korištenje naznake "putnička agencija", usluge putničke agencije, minimalno-tehnički uslovi koje moraju ispunjavati putničke agencije i način pružanja usluga, uslovi za pružanje usluga putničke agencije, sadržaj zahtjeva putničke agencije za izdavanje rješenja o odobrenju za rad, sadržaj rješenja, obaveze putničke agencije i prijevoz putnika, jamčevina, ugovor o osiguranju, grupna putovanja, program, prospekt ili katalog putovanja, poslovni prostor i poslovnica, voditelj poslovnice, uslovi za voditelja poslovnice, kao i prestanak pružanja usluga putničke agencije propisani su federalnim propisima.

Član _.
(Usluge putničke agencija putem interneta - elektronska prodaja)

- (1) Putnička agencija koja prodaje uslugu putniku putem interneta (elektronska prodaja), posluje u skladu sa ovim zakonom i propisima kojim se uređuje elektronsko poslovanje, unutrašnja trgovina i zaštita potrošača.
- (2) Putnička agencija iz stava (1) ovog člana mora da ima registrovan nacionalni internet domen Bosne i Hercegovine preko koga prodaje usluge.
- (3) Putnička agencija iz stava (1) ovog člana na svojoj internet stranici, odnosno web prezentaciji mora vidno da objavi slijedeće podatke:
 - a) poslovno ime i jedinstveni identifikacioni broj;
 - b) adresu, sjedište, odnosno poslovnica ili izdvojeno mesto;
 - c) kontakt podatke (telefon, e-mail adresa i dr);
 - d) broj i kategorija licence;
 - e) garanciju putovanja, osiguravača, rok važenja garancije, kao i visinu jemstva;
 - f) opšte uslove putovanja;
 - g) program putovanja koji se prodaje, sa propisanim elementima;
 - h) ime i prezime i kontakt lica zaduženog za prijem reklamacije;

- i) broj tekućeg računa putničke agencije.
- (4) Ako putnička agencija putem društvenih mreža, drugih sajtova i sl, daje obaveštenje o turističkom putovanju, izletu i drugim uslugama koje pruža, dužna je da ispuni uslove iz stava (3) ovog člana.

POGLAVLJE IV. OSTALE TURISTIČKE USLUGE

DIO ČETVRTI – PROMOCIJA I UNAPREĐENJE TURIZMA

POGLAVLJE I. ZAJEDNIČKE ODREDBE

Član _.

(Promocija i unapređivanje turizma)

- (1) Poslovi na promociji i unapređivanju turizma su poslovi davanja informacija i propagandne djelatnosti u turizmu, formiranje i razvoj informacionog sistema u turizmu Kantona i ostvarivanje regionalne i međunarodne saradnje u oblasti turizma.
- (2) Za obavljanje poslova iz stava (1) ovog člana osnivaju se turističke zajednice s ciljem:
 - a) unapređenje općih uslova boravka turista kroz formiranje cjelovite turističke ponude, podizanje kvaliteta turističkih i drugih komplementarnih usluga, očuvanje i stvaranje prepoznatljivog i privlačnog turističkog ambijenta;
 - b) razvijanje svijesti o važnosti turizma, kao i privrednim, društvenim i drugim efektima turizma, o potrebi i važnosti očuvanja i unapređenja svih elemenata turističkog proizvoda, a posebno zaštite životne sredine;
 - c) podsticanje razvoja turističke infrastrukture i pružanja informacija turistima;
 - d) promocija turističkog proizvoda.

Član _.

(Osnivanje turističkih zajednica)

- (1) Za područje Kantona osniva se Turistička zajednica Kantona.
- (2) Jedinica lokalne samouprave u skladu sa potrebama i planovima u oblasti turizma može osnovati turističku zajednicu ili poslove obavlja služba nadležna za oblast turizma.

Član _.

(Vrste turističkih zajednica)

- (1) Turističke zajednice mogu biti:
 - e) Turistička zajednica kantona;
 - f) Turistička zajednica grada;
 - g) Turistička zajednica općine;

Član _.

(Pravni status turističkih zajednica)

- (1) Turističke zajednice imaju svojstvo pravnog lica i upisuju se u sudski registar.
- (2) Svojstvo pravnog lica turistička zajednica stiče danom upisa u sudski registar.
- (3) Prijavu za upis u sudski registar kao i sve upisane promjene, osnivač odnosno lice ovlašteno osnivačkim aktom, dužno je podnijeti u roku od 15 dana od dana donošenja odluke.
- (4) Rad turističkih zajednica je javan, što se ostvaruje na način propisan statutom turističke zajednice.
- (5) U pogledu prava, obaveza i odgovornosti zaposlenih u turističkim zajednicama primjenjuju se propisi koji regulišu oblast radnih odnosa.

Član 16.

(Djelatnost i zadaci turističkih zajednica)

- (1) Djelatnost turističkih zajednica zasniva se na načelu ostvarivanja javnog interesa u oblasti turizma, čiji je osnovni cilj promocija turizma na području Kantona, bez ostvarivanja neposredne dobiti.
- (2) Izuzetno od stava (1) ovog člana, turističke zajednice mogu da:
 - a) upravljaju dobrima i resursima koji su im data na upravljanje odlukom osnivača u skladu sa posebnim propisima (izletišta, lovišta, parkovi, plaže, jezera, rijeke, prirodno i kulturno-historijsko nasljeđe),
 - b) organizira manifestacije i priredbe,
 - c) objavljuje turističke komercijalne oglase u oglasnim medijima,
 - d) prodaje suvenire, ulaznice, turističke karte i brošure, osim sopstvenog promotivnog materijala,
 - e) obavlja i druge poslove od javnog interesa koji su u funkciji razvoja turizma i koji nisu u suprotnosti sa ovim zakonom i drugim propisima.
- (3) Osnovni zadaci turističkih zajednica su sljedeći:
 - a) objedinjavaju turističku ponudu;
 - b) upravljaju javnom turističkom infrastrukturom danom na upravljanje;
 - c) preduzimaju mjere i aktivnosti na kreiranju turističkog proizvoda i turističkog imidža, kao i radnje na formiranju marke turističkog proizvoda destinacije;
 - d) rade na promociji, plasmanu i podršci realizacije turističkog proizvoda, kao i pojedinih njegovih dijelova, vrijednosti i usluga, koji čine integralni turistički proizvod;
 - e) vrše promociju plansko-projektne, plansko-razvojne i investicione dokumentacije iz oblasti turizma i njima komplementarnih djelatnosti;
 - f) rade na kontinuiranom inoviranju turističkog proizvoda i aktiviranju novih turističkih prostora;
 - g) sarađuju u aktivnostima i poslovima vezanim za standardizaciju, kategorizaciju i klasifikaciju turističkog proizvoda, usluga i objekata;
 - h) rade na istraživanju turističkog tržišta u cilju pozicioniranja turističkog proizvoda na turističkom tržištu;
 - i) prate stanje na turističkom tržištu u cilju blagovremenog donošenja odgovarajućih odluka;
 - j) preduzimaju mjere i aktivnosti za razvoj i promociju turizma u turistički nerazvijenim dijelovima Kantona;
 - k) obavljaju informativne poslove u vezi sa turističkom ponudom i promovišu turističke ponude Kantona u zemlji i inozemstvu;
 - l) sarađuju sa turističkim zajednicama u Bosni i Hercegovini, u zemljama u okruženju, Evropi i svijetu;
 - m) sarađuju sa putničkim agencijama i ustanovama za zaštićena prirodna i historijska područja, vezano za turističke posjete i obilaske zaštićenih područja;
 - n) podstiču, unapređuju, promovišu i štite izvorne vrijednosti i stvaraju uslove za njihovo korištenje u granicama održivog razvoja turizma;
 - o) koordiniraju na poslovima razvoja turizma na lokalnom, kantonalnom, entitetskom i državnom nivou;
 - r) rade na razvoju gostoprimstva, očuvanju prirodnih i kulturno-historijskih vrijednosti i unapređenju ekološke zaštite prostora na kojem djeluju;
 - s) rade na pripremi i implementaciji događaja (event) od važnosti za općinu/grad i Kanton;

- t) obavljaju i druge poslove koji su u funkciji razvoja turizma i koji nisu u suprotnosti sa ovim zakonom ili drugim propisima.
- (4) Turističke zajednice sudjeluju i provode programe i akcije drugih oblika organiziranja koji su od zajedničkog interesa za sve subjekte u turizmu u cilju podizanja nivoa kvaliteta turističke ponude.
- (5) Sačinjavaju finansijski izvještaj sa podacima o izvršavanju programa rada po pojedinačno utvrđenim zadacima, utrošenim finansijskim sredstvima za njihovu realizaciju, s posebnim podacima o stečenim prihodima, načinu i svrsi trošenja sredstava javnih prihoda, te ostvarenje ukupnih prihoda i finansijskom rezultatu poslovanja.
- (6) Turističke zajednice obavlja i druge aktivnosti kojima se obezbjeđuje uspješno provođenje promocije i upravljanja turizmom, kao i ostale aktivnosti od javnog interesa u oblasti turizma po nalogima i uputama osnivača.

Član .

(Finansiranje turističkih zajednica)

- (1) Prihodi turističkih zajednica su:
 - a) prihodi iz budžeta osnivača,
 - b) prihodi ostvareni preraspodjelom boravišne takse,
 - c) prihodi od obavljanja djelatnosti iz člana 54. stav (2) ovog Zakona,
 - d) prihodi po osnovu učešća u posebnim domaćim i međunarodnim programima saradnje,
 - e) prihodi od donacija,
 - f) kreditna zaduženja uz prethodnu saglasnost osnivača,
 - g) prihodi iz drugih izvora.
- (2) Turističke zajednice se mogu, na osnovu posebne odluke nadzornog odbora, uz prethodnu saglasnost osnivača, finansijski zaduživati u cilju realizacije programa rada i finansijskog plana, ali ukupna vrijednost zaduženja ne smije prelaziti 25% finansijskim planom predviđenih prihoda.
- (3) Pored izvora prihoda navedenih u stavu (1) ovog člana, poslovanje ili pojedine aktivnosti turističkih zajednica mogu se finansirati i dodatnim sredstvima koja osiguravaju druge zainteresirane organizacije.

Član .

(Statut turističke zajednice)

- (1) Prava i obaveze turističke zajednice utvrđuju se ovim zakonom i statutom turističke zajednice.
- (2) Statut turističke zajednice sadrži odredbe kojima se bliže uređuje:
 - a) naziv i sjedište,
 - b) djelatnosti i zadaci turističke zajednice,
 - c) prava, obaveze i odgovornosti zaposlenih,
 - d) način predstavljanja i zastupanja turističke zajednice,
 - e) djelokrug, organizacija, način izbora i opoziva, mandat te odgovornost članova organa turističke zajednice,
 - f) način odlučivanja u turističkoj zajednici i organima turističke zajednice,
 - g) način ostvarivanja javnosti rada,
 - h) način donošenja statuta i drugih općih akata,
 - i) imovina, način sticanja imovine i raspolaganja imovinom,
 - j) postupak sa imovinom u slučaju prestanka turističke zajednice,
 - k) druga pitanja od značaja za djelovanje turističke zajednice.

- (3) Nadzorni odbor Turističke zajednice Kantona donosi statut i odluku o izmjenama i dopunama statuta uz prethodnu saglasnost Vlade.
- (4) Nadzorni odbor turističke zajednice općine/grada donosi statut i odluku o izmjenama i dopunama statuta uz prethodnu saglasnost načelnika/gradonačelnika.
- (5) Ako turistička zajednica ne donese statut, odnosno odluku o izmjenama i dopunama statuta u roku od mjesec dana od dana prijema saglasnosti iz stava (3) i (4) ovog člana, smatrat će se da saglasnost nije ni data.
- (6) Statut Turističke zajednice Kantona i njegove izmjene i dopune objavljuju se u "Službenim novinama Zeničko-dobojskog kantona".
- (7) Statut Turističke zajednice općine/grada i njegove izmjene i dopune objavljuju se u Službenim glasilima općine/grada.

Član _.

(Godišnji program rada i finansijski plan turističke zajednice)

- (1) Turistička zajednica je obavezna koristiti raspoloživa finansijska sredstva u skladu sa programom rada i finansijskim planom.
- (2) Prijedlog programa rada i prijedlog finansijskog plana za narednu godinu, direktor turističke zajednice podnosi nadzornom odboru turističke zajednice do kraja novembra tekuće godine.
- (3) Nadzorni odbor turističke zajednice dužan je do kraja tekuće godine sačiniti program rada i finansijski plan za narednu godinu i uputiti na usvajanje u skladu sa članovima 65. stav (6) i 71. stav (6) ovog zakona.
- (4) Godišnji program rada i finansijski plan turistička zajednica općina/gradova dužna je dostaviti turističkoj zajednici Kantona u roku od 8 dana od dana usvajanja.
- (5) Ako Turistička zajednica Kantona po dostavljenim godišnjim programima rada i finansijskim planovima utvrdi da nisu ispunjene sve zakonom propisane obaveze, dužna je o tome obavijestiti odgovarajuću turističku zajednicu i Ministarstvo.

Član _.

(Sadržaj programa rada i finansijskog plana turističke zajednice)

- (1) Godišnji program rada i finansijski plan turističke zajednice obavezno sadrže sve pojedinačno utvrđene planirane zadatke i potrebna finansijska sredstva za njihovo izvršenje.
- (2) Prijedlog programa rada i finansijskog plana iz stava (1) ovoga člana, obavezno se dostavlja na razmatranje članovima nadzornog odbora turističke zajednice osam dana prije održavanja sjednice na kojoj se isti donose.
- (3) Nadzorni odbor Turističke zajednice Kantona podnosi godišnji program rada i finansijski plan Skupštini Zeničko-dobojskog kantona na usvajanje.
- (4) Nadzorni odbor turističke zajednice općine/grada podnosi godišnji program rada i finansijski plan općinskom/gradskom vijeću na usvajanje.
- (5) Tokom godine turistička zajednica može mijenjati i dopunjavati svoj program rada i godišnji finansijski plan.
- (6) Ako tokom godine dođe do odstupanja od utvrđenog programa rada i finansijskog plana turistička zajednica je dužna donijeti izmjene, odnosno dopune programa rada i finansijskog plana.
- (7) Izmjene programa rada i finansijskog plana iz stava (5) ovoga člana obavljaju se na način i prema postupku kojim se donosi program rada i finansijski plan.

Član _.**(Godišnji izvještaj o radu i finansijski izvještaj turističke zajednice)**

- (1) Nadzorni odbor turističke zajednice dužan je do kraja marta tekuće godine podnijeti godišnji izvještaj o radu i finansijski izvještaj za prethodnu godinu.
- (2) Godišnji izvještaj o radu i finansijski izvještaj za prethodnu godinu se usvaja na način propisan članom 65. stav (6) i članom 71. stav (6) ovog Zakona.
- (3) Prijedlog godišnjeg izvještaj o radu i finansijskog izvještaj za prethodnu godinu direktor podnosi nadzornom odboru turističke zajednice do kraja februara tekuće godine.
- (4) Prijedlog godišnjeg izvještaj o radu i finansijskog izvještaj mora se staviti na uvid članovima nadzornog odbora turističke zajednice osam dana prije održavanja sjednice na kojoj se isti razmatra.
- (5) Usvojen godišnji izvještaj o radu i finansijski izvještaj za prethodnu godinu turističke zajednice općina/gradova dužne su dostaviti Turističkoj zajednici kantona, a Turistička zajednica Kantona Ministarstvu.
- (6) Godišnji izvještaj o radu i finansijski izvještaj obavezno sadrži podatke o izvršenju programom rada pojedinačno utvrđenih zadataka, izdacima njihovog izvršenja, izdacima za poslovanje turističkog ureda i rad organa turističke zajednice, ostvarenju prihoda po izvorima, finansijskom rezultatu poslovanja, usporedbu finansijskog plana i njegovog ostvarenja s obrazloženjem odstupanja, analizu i ocjenu izvršenja programa, te procjenu učinka poduzetih aktivnosti na razvoj turizma, kao i nalaz ovlaštene revizorske kuće.

Član _.**(Nabavka roba i usluga turističke zajednice)**

Turistička zajednica je dužna u svom poslovanju obavljati nabavke u skladu sa propisima koji regulišu oblast javnih nabavki.

Član _.**(Razlozi za prestanak postojanja turističke zajednice)**

- (1) Turistička zajednica prestaje postojati na osnovu odluke osnivača o zabrani djelovanja turističke zajednice.
- (2) Odluku iz stava (1) ovog člana, osnivač donosi iz sljedećih razloga:
 - a) ako turistička zajednica donosi opće akte suprotno zakonu, statutu ili drugom propisu, ili zbog povreda zakona i drugih propisa,
 - b) ako ne izvrši mjere koje je naložio osnivač.
- (3) Protiv odluke iz stava (2) ovog člana nije dopuštena žalba, već se protiv iste može pokrenuti upravni spor u roku od 30 dana od dana dostavljanja odluke.

Član _.**(Okončanje djelovanja i raspolaganje imovinom u slučaju prestanka turističke zajednice)**

- (1) U slučaju prestanka postojanja Turističke zajednice Kantona Ministarstvo je dužno okončati poslove turističke zajednice koji su u toku, naplatiti potraživanja i podmiriti povjerioce, a pravo raspolaganja imovinom koja preostane stječe Vlada Kantona.
- (2) U slučaju prestanka postojanja turističke zajednice općine/grada nadležna služba općine/grada dužna je okončati poslove turističke zajednice općine/grada, koji su u toku, naplatiti potraživanja i podmiriti povjerioce, a pravo raspolaganja imovinom koja preostane stječe općina/grad.

POGLAVLJE II. TURISTIČKA ZAJEDNICA ZENIČKO-DOBOJSKOG KANTONA

Član _.

(Organi Turističke zajednice Kantona)

- (1) Organi Turističke zajednice Kantona su:
 - a) nadzorni odbor,
 - b) direktor i
 - c) turističko vijeće.
- (2) Članove Nadzornog odbora imenuje i razrješava Vlada Kantona na prijedlog Ministarstva.
- (3) Direktora Turističke zajednice Kantona imenuje i razrješava Vlada Kantona na prijedlog Ministarstva.
- (4) Turističko vijeće formira Direktor Turističke zajednice Kantona na način propisan ovim zakonom.
- (5) Članovi organa Turističke zajednice Kantona odgovorni su za zakonito i savjesno obavljanje svojih dužnosti.
- (6) Mandat članova organa Turističke zajednice Kantona iz stava (1) tačke a) i b) je četiri godine, a članovi mogu biti ponovno birani, odnosno imenovani najviše na još jedan mandat.
- (7) U slučaju prestanka mandata člana organa Turističke zajednice Kantona iz stava (1) tačke a) prije isteka vremena na koje je biran, novi član se bira na vrijeme do isteka mandata na koji je izabran prethodnik.

POGLAVLJE IV. BORAVIŠNA TAKSA

Član _.

(Oslobađanja od obaveze plaćanja boravišne takse)

- (1) Boravišnu taksu ne plaćaju:
 - a) djeca do 12 godina starosti;
 - b) lica sa teškim čulnim i tjelesnim smetnjama (slijepi, gluhi, distrofičari i dr.);
 - c) lica upućena na banjska i klimatska liječenja, odnosno specijalizovanu rehabilitaciju od nadležne ljekarske komisije;
 - d) lica koja obavljaju sezonske poslove sa prijavljenim boravkom u turističkom mjestu;
 - e) lica koja neprekidno borave u objektu za smještaj duže od 30 dana;
 - f) učesnici školskih ekskurzija, odnosno učenici i studenti čiji boravak organizuju škole i fakulteti u okviru redovnih odgojno-obrazovnih programa, održavanja sportskih i kulturnih manifestacija;
 - g) strani državljani koji su po međunarodnim konvencijama i sporazumima oslobođeni plaćanja taksi;
 - h) strani državljani koji organizirano, preko zvaničnih humanitarnih organizacija, dolaze radi pružanja humanitarne pomoći.
- (2) Lica iz stava (1) ovog člana ne plaćaju boravišnu taksu ako podnesu dokaz o ispunjavanju uslova utvrđenih u ovom stavu (odgovarajuća isprava, potvrda, članska karta, potvrda škole, ljekara, ljekarski uput, ugovor o radu i dr.).
- (3) Boravišnu taksu umanjenu za 50% plaćaju lica od 12 do 18 godina starosti.
- (4) Lica iz stava (3) ovog člana plaćaju boravišnu taksu umanjenu za 50% ako podnesu dokaz o ispunjavanju uslova utvrđenih u ovom stavu (odgovarajuća isprava i sl.).

POGLAVLJE VI - REGISTAR TURIZMA

Član _. (Registar turizma)

- (1) Ministarstvo vodi Registar turizma u elektronskom obliku.
- (2) U Registru turizma registruju se podaci o broju i vrsti putničkih agencija.
- (3) U registru turizma evidentiraju se i:
 - a) pravna i fizička lica koja pružaju turističke usluge iz članova 30., 35., 36., 39., 41., 42., 45. i 46.
 - b) turistički vodiči;
 - c) ostali subjekti u turizmu.
- (4) Konačna rešenja koja donose organi na osnovu ovlaštenja iz ovog zakona registruju se odnosno evidentiraju u Registru turizma na način propisan ovim zakonom i propisima donijetim na osnovu ovog zakona.

Član _. (Vođenje Registra turizma)

- (1) Nadležni organi jedinica lokalne samouprave dostavljaju Ministarstvu polugodišnje podatke o broju i vrsti turističkih subjekata koji se vode u Registru turizma.
- (2) Ministar pravilnikom propisuje oblik, sadržaj i način vođenja elektronskog Registra turizma, vrstu i način dostave podataka koji se unose u registar, te oblik i sadržaj obrasca za njihovu dostavu.

Numeracija članova Zakona se mijenja i biće usklađena sa uvaženim primjedbama.

ZENIČKO-DOBOJSKI KANTON

**sve općine
Grad Zenica
Grad Visoko**

Zenica, 23.02.2022. godine

Vaš znak:

Naš znak: 04-02-17264/21

PREDMET: : Nacrt Zakona o turizmu Zeničko-dobojskog kantona

Skupština Zeničko-dobojskog kantona je na 42. sjednici održanoj dana 03.02.2022.godine donijela Zaključak broj: 01-02-1722/22 kojim prihvata Nacrt Zakona o turizmu Zeničko-dobojskog kantona i upućuje u javnu raspravu u sve općine Zeničko-dobojskog kantona, Grad Zenicu i Grad Visoko.

Shodno donesenom Zaključku, Ministarstvo za privredu Zeničko-dobojskog kantona otvara javnu raspravu o Nacrtu zakona o turizmu Zeničko-dobojskog kantona u trajanju od 60 dana od dana postavljanja teksta Nacrta zakona na web stranici Kantona.

Pozivamo Vas da svoje obrazložene sugestije, primjedbe i prijedloge na tekst Nacrta zakona dostavite na e-mail: min.privreda@zdk.ba ili pisanim putem na adresu: Ministarstvo za privredu Zeničko-dobojskog kantona, Kučukovići br. 2, 72000 Zenica.

Rok za dostavljanje obrazloženih sugestija, primjedbi i prijedloga na tekst Nacrta zakona je 06.04.2022. godine.

Sve obrazložene prijedloge, sugestije i primjedbe koje budu dostavljene u propisanom roku, na e-mail ili adresu ovog Ministarstva bit će razmotrene i uzete u obzir pri izradi teksta Prijedloga zakona.

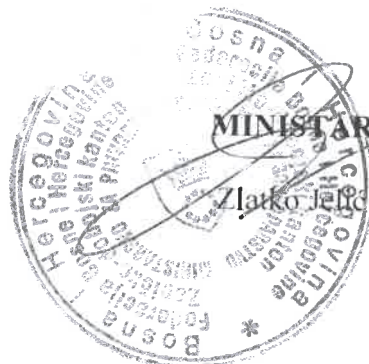
S ciljem što kvalitetnije pripreme Prijedloga Zakona i šireg uključivanja svih zainteresiranih strana, molimo da informaciju o provođenju javne rasprave, u skladu s Vašom praksom i na odgovarajući način, prosljedite svim zainteresovanim.

Nacrt Zakona o turizmu Zeničko-dobojskog kantona objavljen je dana 04.02.2022. godine na web stranici Zeničko-dobojskog kantona i isti se može preuzeti na linku:

<https://www.zdk.ba/component/k2/item/10323-nacrt-zakona-o-turizmu-zenicko-dobojskog-kantona> kao i u Ministarstvu za privredu.

S poštovanjem,

Dostavljeno
1 x Naslov
1 x a/a

ZENIČKO-DOBOJSKI KANTON

sve općine
Grad Zenica
Grad Visoko
Privredna komora
Obrtnička komora
Razvojne agencije
Udruženje poslodavaca

Zenica, 28.03.2022. godine

Vaš znak:

Naš znak: 04-02-17264-1/21

PREDMET: Nacrt Zakona o turizmu Zeničko-dobojskog kantona

Skupština Zeničko-dobojskog kantona je na 42. sjednici održanoj dana 03.02.2022.godine donijela Zaključak broj: 01-02-1722/22 kojim prihvata Nacrt Zakona o turizmu Zeničko-dobojskog kantona i uputilo u javnu raspravu u sve općine Zeničko-dobojskog kantona, Grad Zenicu i Grad Visoko.

Shodno donesenom Zaključku, Ministarstvo za privredu Zeničko-dobojskog kantona je otvorilo javnu raspravu o Nacrtu zakona o turizmu Zeničko-dobojskog kantona u trajanju od 60 dana od dana postavljanja teksta Nacrta zakona na web stranici Kantona.

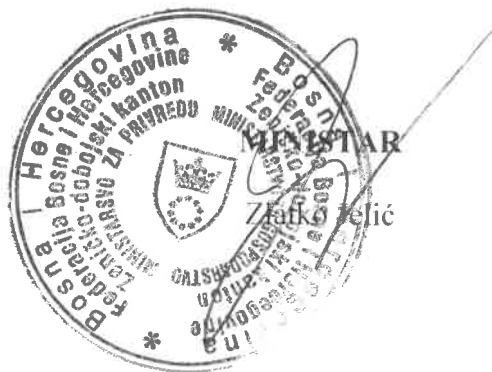
Ovim putem Vas podsjećamo da je krajnji rok za dostavljanje obrazloženih sugestija, primjedbi i prijedloga na tekst Nacrta 06.04.2022. godine.

Sve obrazložene prijedloge, sugestije i primjedbe koje budu dostavljene u propisanom roku, na e-mail ili adresu ovog Ministarstva bit će razmotrene i uzete u obzir pri izradi teksta Prijedloga zakona.

Nacrt Zakona o turizmu Zeničko-dobojskog kantona objavljen je dana 04.02.2022. godine na web stranici Zeničko-dobojskog kantona i isti se može preuzeti na linku:
<https://www.zdk.ba/component/k2/item/10323-nacrt-zakona-o-turizmu-zenicko-dobojskog-kantona>
kao i u Ministarstvu za privredu.

S poštovanjem,

Dostavljeno
1 x Naslov
1 x a/a

BOSNA I HERCEGOVINA
Federacija Bosne i Hercegovine

Federalno ministarstvo okoliša i turizma

Ul. Hamdije Čemerlića br.2
71 000 Sarajevo

Zenica, 10.06.2022. godine

Vaš znak:

Naš znak: 04-02-17264-5/21

PREDMET: Mišljenje, traži se

Poštovani,

Ministarstvo za privredu je Federalnom ministarstvu okoliša i turizma uputilo akt "Mišljenje, traži se" broj:04-02-6736-11/19 od 10.05.2021. godine, kojim je uzimajući u obzir zajedničku ustavnu nadležnost u oblasti turizma tražilo mišljenje u pogledu odredaba predloženog teksta nacrtu Zakona.

Postupajući po navedenom zahtjevu, Federalno ministarstvo okoliša i turizma je dalo „Mišljenje“ broj: 06/1-18-1-329/21 od 19.05.2021. godine, u kojem je navedeno da „načelno podržava donošenje propisa na teritoriji Federacije BiH kojima se uređuje oblast turističke djelatnosti u cilju uspostavljanja pravnog okvira u ovoj oblasti i njegovog usklađivanja sa pravnom steševinom Europske unije“.

Nakon što je Skupština Zeničko-dobojskog kantona Zaključkom broj: 01-02-1722/22 od 03.02.2022. godine prihvatila Nacrt Zakona o turizmu Zeničko-dobojskog kantona, provedena je Javna rasprava i shodno dostavljenim i usvojenim primjedbama, prijedlozima i sugestijama sačinjen je prijedlog Zakona o turizmu Zeničko-dobojskog kantona.

U prilogu dostavljamo tekst prijedloga Zakona o turizmu sa obrazloženjem i molimo da nam, u roku od 8 dana, dostavite svoje mišljenje u pogledu odredaba predloženog teksta nacrtu Zakona.

Ukoliko u ostavljenom roku ne date svoje mišljenje, smatrat će se da ste s istim saglasni.

S poštovanjem,

Prilog:

1x prijedlog Zakona o turizmu

Dostavljeno

1 x Naslov

1 x a/a

MINISTAR
Zlatko Dizdarević
MINISTAR
Bijan

**KONKURENCIJSKO VIJEĆE
BOSNE I HERCEGOVINE**

Dubrovačka 6, B zgrada, III sprat

71 000 SARAJEVO

Zenica, 10.06.2022. godine

Vaš znak:

Naš znak: 04-02-17264-4/21

PREDMET: Prijedlog Zakona o turizmu Zeničko-dobojskog kantona, dostavlja se

Poštovani,

Ministarstvo za privredu je Konkurencijskom vijeću Bosne i Hercegovine uputilo akt "Mišljenje, traži se" broj:04-02-6736-9/19 od 10.05.2021. godine, kojim je u skladu sa odredbama člana 25. stav (1) tačka f) Zakona o konkurenciji ("Službeni glasnik Bosne i Hercegovine", broj: 48/05, 76/07 i 80/09), tražilo mišljenje o usklađenosti Nacrta Zakona o turizmu sa Zakonom o konkurenciji.

Postupajući po navedenom zahtjevu, Konkurencijsko vijeće je donijelo „Mišljenje“ broj: 01-26-7-005-2/21 od 14. jula 2021. godine, kojim je ocijenilo da „isti ne sadrži odredbe čijom bi se primjenom mogla spriječavati, ograničavati ili narušavati tržišta konkurencija, na tržištu Županije Zeničko-dobojskog kantona, kao ni Bosne i Hercegovine“.

Nakon što je Skupština Zeničko-dobojskog kantona Zaključkom broj:01-02-1722/22 od 03.02.2022. godine prihvatila Nacrt Zakona o turizmu Zeničko-dobojskog kantona, provedena je Javna rasprava i shodno dostavljenim i usvojenim primjedbama, prijedlozima i sugestijama sačinjen je prijedlog Zakona o turizmu Zeničko-dobojskog kantona.

U prilogu dostavljamo tekst prijedloga Zakona o turizmu sa obrazloženjem i molimo da nam, u roku od 8 dana, dostavite svoje mišljenje u pogledu odredaba predloženog teksta nacrta Zakona.

Ukoliko u ostavljenom roku ne date svoje mišljenje, smatrat će se da ste s istim saglasni.

S poštovanjem,

Prilog:

1x kao u tekstu

Dostavljeno

1 x Naslov

1 x a/a

Broj: 01-02-1722-1/22
Zenica, 04.02.2022. godine

04-02-2022

04-02

ZENIČKO-DOBOJSKI KANTON
VLADA KANTONA
- n/r premijera
- n/r sekretara

PREDMET: Zaključci sa 42. sjednice Skupštine Kantona, dostavljaju se

U prilogu ovog dopisa dostavljamo vam zaključke donesene na 42. sjednici Skupštine Zeničko-dobojskog kantona održanoj dana 03.02.2022. godine kako slijedi:

1. Zaključak broj: 01-02-1722/22
2. Zaključak broj: 01-24-1725/22
3. Zaključak broj: 01-11-1726/22
4. Zaključak broj: 01-02-1727/22

svi od 03.02.2022. godine.

NAPOMENA: Vladi i Ministarstvu za privredu Zeničko-dobojskog kantona, u prilogu Zaključka pod r/br. 1 dostavljamo i Izvod iz transkripta sa 42. sjednice Skupštine Zeničko-dobojskog kantona održane 03.02.2022. godine, koji sadrži raspravu o Nacrtu Zakona o turizmu Zeničko-dobojskog kantona. Isti smo, takođe dostavili i u elektronskom obliku na e-mail adresu Ministarstva za privredu Zeničko-dobojskog kantona min.privreda@zdk.ba.

S poštovanjem,

PRILOZI: Kao u tekstu

Dostavljeno:

1x Naslov – **svi zaključci**

1x Ministarstvo za privredu Ze-do kantona, **n/r ministra (zaključci pod r/br. 1, 2 i 3)**

1x Ministarstvo za obrazovanje, nauku, kulturu i sport Ze-do kantona, **n/r ministra (zaključak pod r/br. 4)**

1x Zakonodavno-pravna komisija Skupštine Ze-do kantona, **n/r predsjedavajućeg Rame Pivića, putem Stručne službe Skupštine ZDK-Odjeljenje za poslove radnih i drugih tijela Skupštine i radno-pravne odnose/04 (zaključak pod r/br. 4)**

1x U registrator 42. sjednice Skupštine/05-03

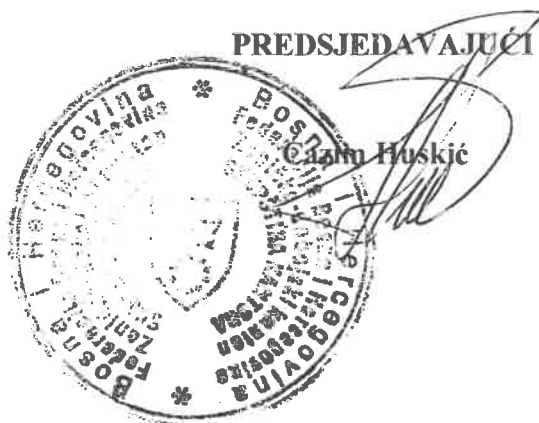
Na osnovu člana 102. stav 2. i 122. Poslovnika Skupštine Zeničko-dobojskog kantona - Treći prečišćeni tekst («Službene novine Zeničko-dobojskog kantona», broj: 14/18, 18/18-isp., 7/19 i 7/20), Skupština Zeničko-dobojskog kantona, na 42. sjednici održanoj 03.02.2022. godine, donijela je:

ZAKLJUČAK

1. Skupština Zeničko-dobojskog kantona prihvata Nacrt Zakona o turizmu Zeničko-dobojskog kantona.
2. Nacrt Zakona upućuje se u javnu raspravu u sve općine Zeničko-dobojskog kantona, Grad Zenicu i Grad Visoko. Rok za provođenje javne rasprave je 60 dana.
3. Organizatori javne rasprave su Ministarstvo za privredu Zeničko-dobojskog kantona, te u općinama i općinski načelnici, a u Gradu Zenica i Gradu Visoko gradonačelnici Grada.
4. O datumu, vremenu i mjestu održavanja javne rasprave organizatori će na pogodan način obavijestiti javnost, kao i o mjestu gdje je moguće izvršiti uvid u Nacrt Zakona.
5. Nacrt Zakona će biti objavljen na web stranici Zeničko-dobojskog kantona i dostupan u Ministarstvu za privredu Zeničko-dobojskog kantona.
6. Skupština Zeničko-dobojskog kantona zadužuje Vladu Zeničko-dobojskog kantona i Ministarstvo za privredu Zeničko-dobojskog kantona, da prilikom izrade Prijedloga Zakona o turizmu Zeničko-dobojskog kantona uzmu u obzir sve prijedloge, stavove i sugestije radnih tijela, te zastupnika iznesene u raspravi na sjednici Skupštine, kao i one istaknute u toku javne rasprave ili podnesene od strane pojedinaca, organizacija, ustanova, udruženja i drugih učesnika u raspravi i da o tome podnesu izvještaj Skupštini.
7. Zaključak stupa na snagu danom donošenja.

Broj: 01-02-1722/22

Datum, 03.02.2022. godine
Zenica

IZVOD IZ TRANSKRIPTA SA 42. SJEDNICE SKUPŠTINE ZENIČKO-DOBOJSKOG KANTONA, ODRŽANE 03.02.2022. GODINE U KOJEM JE SADRŽANA RASPRAVA PO 1. TAČCI DNEVNOG REDA - "NACRT ZAKONA O TURIZMU ZENIČKO-DOBOJSKOG KANTONA"

PREDSJEDAVAJUĆI

Otvaram raspravu po ovoj tački dnevnog reda. Dajem riječ zastupnici Sanji Renić.

SANJA RENIĆ

Još jednom pozdravljam sve prisutne i ministra. Drago mi je da se vidimo i da se čujemo uživo. Nema sumnje da ću podržat' ovaj Zakon, upravo iz razloga što je to bila jedna moja inicijativa na početku mandata. Znači, išla sam s inicijativom da Zeničko-dobojski kanton mora imat' Zakon o turizmu..... Uglavnom, uvijek je dobro da se ima bilo kakav zakon nego da nema nikakav, a u ovom slučaju ovo je dobar Zakon zato što je vrlo, vrlo sličan zakonu koji je na snazi u Kantonu Sarajevo. On je dobar i on je nama izuzetno potreban. Ovaj Zakon definiše procese poput licenciranja turističkih vodiča, osnivanja turističkih zajednica, kao što ste rekli na kantonalnom i lokalnom nivou, prikupljanje boravišnih taksi, određivanje pripadnosti, definisanje sektora turizma itd. Znači, sve ovdje što je navedeno upravo smanjuje mogućnost bilo kakvo kriminalnih radnji ili protivzakonitih ko ... ovaj..., koji će se tako tretirati kad' se ovaj Zakon usvoji. Ono što bi bila negdje moj prijedlog u ovom Nacrtu.... jeste da se osigura povećanje sredstava za ovaj Zakon. Vidimo, mišljenje ministra finansija je u iznosu 50 hiljada maraka za finansiranje redovnih troškova Turističke zajednice Zeničko-dobojskog kantona. Ja mislim realno da on treba bit' veći, da tu budu značajnija sredstva po uzoru na zemlje u okruženju ili u drugim kantonima, jer je to ono što može pomoći razvoju naše ekonomije. To je isplativa strana vašeg Ministarstva, ministre, pa evo ja ću se borit' da se poveća ovo i ono što još treba samo da predložim jeste napraviti turističku kartu Zeničko-dobojskog kantona i da se kroz tu turističku kartu odrede, mapiraju ustvari.... npr. Bobovac i neka druga sredstva koja trebaju da budu u centru našeg turističkog razvoja. E, hvala.

PREDSJEDAVAJUĆI

Zahvaljujem. Dajem riječ zastupniku Enesu Piljugu.

ENES PILJUG

Pozdravljam sve prisutne ponovo. Ja bih zahvalio ministru na iscrpnom izlaganju i puno toga je on kazao za govornicom ovdje, što sam ja im'o namjeru da pitam i, onaj, da u svom izlaganju iznesem. Al' evo ostalo je nešto što ... što ... što tražim da mi odgovorite i nešto da se uvrsti. Pitanje evidencije kako se regulišu boravci turista, to se smatra na strance, i njihova kretanja odnosno zadržavanja u Zeničko-dobojskom kantonu, da mi se to dostavi, da se kaže zato. I da se u Prijedlog uvrsti primjedbe koje su iznesene od privatnih lica, fizičkih i nevladinog sektora. Nadam se da će zakonska rješenja iz Prijedloga biti praćena federalnim Zakonom koji treba biti donešen. Toliko, ja ništa više.

PREDSJEDAVAJUĆI

Zahvaljujem.

ENES PILJUG

Ja se izvinjavam, SD ... Klub SDP-a će podržat' ovu inic ... ovaj Nacrt.

PREDSJEDAVAJUĆI

Doktorica Amela Granić.

AMELA GRANIĆ

Evo ja ću vas ponovno pozdraviti. Ja ću biti kratka. Ja ću samo reći dakle da će Klub zastupnika Nezavisnog bloka također podržati ovaj Nacrt. Svakako je ovo trebalo i mnogo ranije. Znači, ovaj..... ako treba donijet ćemo, dakle, svoj doprinos i u toku javne rasprave. Nacrt je prilično dobar, tako da u svakom slučaju evo podrška ispred Kluba Nezavisnog bloka.

PREDSJEDAVAJUĆI

Mirela Mateša Bukva, zastupnica, izvolite.

MIRELA MATEŠA BUKVA

Sve vas još jednom pozdravljam. Svakako da je ovaj Nacrt Zakona odlična platforma za djelovanje po pitanju turizma. Ima nas zastupnika koji smo od početka mandata, ovaj... išli u ovom pravcu da se napravi ovakva ... ovakav zakon. Ono što mi moramo imati na umu da nijedan zakon ne smije biti represivan. Mi dobro znamo koliko općina i gradova ovog Kantona se pouzdaju u granu turizma i u sam taj razvoj. Ovo je još uvijek nacrt, ali nikad ne smijemo ni jedan zakon gledat' da ćemo mi sad nekoga kaznit', da ćemo mi nekog sputat', već ustvari mi treba da budemo vjetar u leđa svim onim općinama i gradovima koji se prije svega bave turizmom. Na jednoj od prethodnih sjednica sam se vjeć ... zastupničkim pitanjem dotakla ovih boravišnih taksi o kojima....., stalno pričamo, detaljno je tamo obrađeno oslobađanje od takse i na koji način je taj finansijski okvir od 70 hiljada koji je i sam ministar spomenuo i ono ostalo što ide. I ja samo evo ću iskoristiti priliku, ovaj, ministra ... Ministarstva unutrašnjih poslova i same ove Policijske uprave, što je spomenuo i prethodni ovaj zastupnik, kretanje, ovaj, stranih državljana i turista. Ta boravišna taksa nama treba na neki način bude i podloga za....., evidenciju kretanja i boravka određenih stranih turista, čisto zbog sigurnosti naših lokalnih zajednica, jer tokom ljetnih perioda imamo, ovaj..... dolaske raznih grupa, porodica koji ustvari izdaju i preizdaju odnosno rentaju drugima, drugim svojim sunarodnjacima i mi nikad ne znamo ko je ustvari trenutno, ko boravi u tim našim manjim dijelovima samih lokalnih zajednica, ko su ti ljudi, ko su te komšije. Zna se tu desiti problema jer su drugačije kulture. Mi svakako da ne trebamo ići represivno. Turizam i služi i sve ovo služi da ... da pojačamo, ovaj, ovu granu, ali moramo uvijek imati u vidu i ovu stranu, ovaj, čitave te situacije, da ne bi određene situacije eskalirale. Znači, boravišna taksa nije samo, ovaj, naš preduslov za ubiranje prihoda već i da možemo pratiti kretanja, ovaj, i boravak stranih turista. Hvala.

PREDSJEDAVAJUĆI

Zahvaljujem. Dajem riječ zamjeniku predsjedavajućeg Ivi Tadiću.

IVO TADIĆ

Evo i ja vas želim sve pozdraviti. Želim kazat' samo nekoliko riječi. Zaista mi je drago da je Vlada i resorno Ministarstvo pripremili ovaj Zakon. Jako je dobro što ga dobijamo ovako u formi nacrt. Nažalost, evo svi znamo da mi od 2015. godine nemamo Zakona. Bila je ona presuda Ustavnog suda i ondje se zapravo radilo o nadležnostima. Ovdje ... ovdje županije, kantoni imaju velike nadležnosti zato je i Ustavni sud ono stavio .. stavio van snage. Međutim, s druge strane, imamo potpuno na jedan način možda neuređenu oblast, a znamo koliko imamo turističkih, prirodnih, svakih drugih destinacija i mislim da to treba urediti jednim ovakvim Zakonom. Ovdje je jako važno kako i na koji način ćemo provest' da bi došli do što kvalitetnijeg zakona, da bi proveli što kvalitetnije javnu raspravu i ne znam kol'ko ćemo donijet' odluku za javnu raspravu, treba bar jedan mjesec dana. Mislim da bi jako bilo važno da se uključe lokalna zajednica, načelnici, gradonačelnici općina i da vidimo kako ... kako doći do što boljeg dokumenta. Ne vidimo za sad ništa, mislim da je Nacrt dosta dobar. Naravno da treba uvažiti sve primjedbe koje se dese. Vidim da je ovdje predviđeno čini mi se, znači, direktor, vjerovatno ne znam kol'ko 2-3 uposlana, ide Nadzorni odbor od 3 člana. Mi smo u proračunu planirali čini mi se 50 tisuća maraka. U ovom trenutku je to, evo neću kazat' da je dovoljno, ali ja vjerujem dok se ta agencija formira i sve ostalo da bi to već moglo biti formirano i postat funkcionalno u sredinom ili drugom polovici godine. Tako da s te strane, će ta sredstva vjerovatno biti dovoljna ukoliko vidimo da ... da nije sve uredu..., naravno da je putem rebalansa i svega ostalog možemo ... možemo to ... možemo to riješiti. Uglavnom, još jednom naglašavam da Ministarstvo vodi dobro računa oko javne rasprave, da pokušamo uključiti sve ove subjekte kako bi svi bili zadovoljni i kako bi došli do što boljeg rješenja. Evo zahvaljujem.

PREDSJEDAVAJUĆI

Zahvaljujem zamjeniku predsjedavajućeg Ivi Tadiću. Dajem riječ Himzi Smajiću.

HIMZO SMAJIĆ

Ja selamim i pozdravljam sve prisutne. Smatram, evo, da je ova ... velik iskorak u uređenju, znači, turističke djelatnosti. Kao što su evo prethodnici naveli, znači, imali smo pravni vakum od 2015. godine i zakonsko rješenje ranije na koji su mnogi imali primjedbe. Pa dobra je stvar evo isto što ... što je i finansiranje preciznije uređeno. Neće biti opterećenja privrednih subjekata koji nemaju veze sa ... sa turizmom. Znači, finansiranje uže vezano za ... za boravišne takse iz budžeta, kao i iz projekata koji se ... iz ono..... ne znam, evropskih sredstava itd. Klub SDA, evo će podržati ovaj Nacrt Zakona. Vidim evo da je dobro raspoloženje u Skupštini, da će to i ostali. Isto tako evo spomenuo bih da je dobro što je lokalnim zajednicama predviđena mogućnost da oni odluče da ... da li formiraju onaj..... turističku zajednicu na nivou opštine, lokalne zajednice, ili će se to biti u okviru službe. To je za opštine koje nemaju značajna finansijska sredstva i vjerovatno nemaju neki interes i mogućnosti za razvoj turizma. Toliko. Hvala.

PREDSJEDAVAJUĆI

Zahvaljujem.

.....Ima li više iko da se javlja? Nisam imao evidentirano. Zaključujem raspravu po ovoj tački dnevnog reda i predlažem Skupštini sljedeći Zaključak. ...

Na osnovu člana 99. Poslovnika Skupštine Zeničko-dobojskog kantona - Treći prečišćeni tekst («Službene novine Zeničko-dobojskog kantona», broj: 14/18, 18/18-isp., 7/19 i 7/20), Skupština Zeničko-dobojskog kantona, na 42. sjednici održanoj 03.02.2022. godine, donijela je:

ZAKLJUČAK

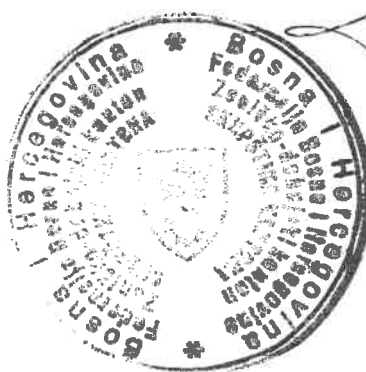
Skupština Zeničko-dobojskog kantona prihvata Informaciju o stanju privrede na području Zeničko-dobojskog kantona za 2020. godinu sa posebnim osvrtom na stanje poduzetništva.

Broj: 01-24-1725/22

Datum, 03.02.2022. godine
Zenica

PREDSEDavajući

Čazim Huskić

Na osnovu člana 99. Poslovnika Skupštine Zeničko-dobojskog kantona - Treći prečišćeni tekst («Službene novine Zeničko-dobojskog kantona», broj: 14/18, 18/18-isp., 7/19 i 7/20), Skupština Zeničko-dobojskog kantona, na 42. sjednici održanoj 03.02.2022. godine, donijela je:

ZAKLJUČAK

Skupština Zeničko-dobojskog kantona prihvata Informaciju o realizaciji poticajnih mjera Vlade Zeničko-dobojskog kantona za 2020. godinu.

Broj: 01-11-1726/22

Datum, 03.02.2022. godine
Zenica

PREDSJEDAVAJUĆI

Čazim Huskić

Broj: 01-127/22.
Zenica, 01.04.2022.g.

ZENIČKO-DOBOJSKI KANTON
MINISTARSTVO ZA PRIVREDU
n/r ministra, g. Zlatko Jelić

PREDMET: Mišljenje po osnovu Nacrta Zakona o turizmu ZDK.-

Poštovani,

Shodno dostavljenom dopisu broj: 04-02-17264-1/21 od 28.3.2022., vezano za traženu dostavu mišljenja po osnovu kreiranog Nacrta Zakona o turizmu ZDK, obavještavamo Vas da nemamo sugestija i primjedbi na kreirani Nacrt Zakona o turizmu ZDK.

S poštovanjem,

PREDSJEDNICA

~~mr. sci. Diana Babić~~

Pošiljatelj: Amela Jusufovic <amelaj_turizam@hotmail.com>
Poslano: subota, 26. ožujka 2022. 13:29
Prima: min.privreda@zdk.ba
Predmet: Mišljenje- Nacrt Zakona o turizmu Zeničko- dobojskog kantona
Privici: MIŠLJENJE- Nacrt zakona o turizmu ZDK.docx

Poštovani,

u prilog Vam šaljem lično mišljenje na osnovu otvorene Javne rasprave vezane za Nacrt Zakona o turizmu Zeničko- dobojskog kantona.

Srdačan pozdrav!

Amela Jusufović
BA Turizma i zaštite životne sredine

**Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
Zeničko- dobojski kanton**

**Ministarstvo za privredu
Zeničko- dobojskog kantona**

Predmet: Mišljenje o Nacrtu Zakona o turizmu Zeničko- dobojskog kantona

Poštovani,

povodom donošenja Zaključka kojim se prihvata Nacrt Zakona o turizmu Zeničko- dobojskog kantona, te otvorene rasprave, želim da iznesem svoje mišljenje i sugestije o istom. Obraćam Vam se u svojstvu običnog akademskog građana, koji stekao diplomu upravo iz oblasti turizma i zaštite životne sredine, pri tom ne zastupajući nikakve pravne subjekte, ni interese. Prije svega pozdravljam ovu odluku vašeg Ministarstva, te iskazujem sve pohvale radnoj grupi koja je učestvovala u kreiranju ovog izuzetno važnog dokumenta, imajući u vidu višegodišnju stagnaciju i pravnu prazninu u turističkoj djelatnosti na nivou Federacije Bosne i Hercegovine.

Čitajući i analizirajući tekst o Nacrtu Zakona, a dobro poznavajući turističke prilike u Zeničko-dobojskom kantonu, oslanjajući se na stečeno znanje o samom funkcionisanju turističke djelatnosti, iznijet ću svoje mišljenje o navedenom Zakonu. Naglašavam da moje mišljenje ne biste trebali shvatiti kao kritiku na vaš rad, nego kao konstruktivne opaske i sugestije, koje nemate obavezu usvojiti ni u jednom segmentu Zakona.

Član 2. tačka (m)

Uz navedene prateće turističke djelatnosti, mogu se dodati još i građevinarstvo, kao i određene industrijske grane, prije svega uslužne djelatnosti tercijarnog sektora, koje su direktno ili indirektno povezane sa turističkom privredom.

Član 3.

Uz navedena načela u turizmu, jedno od njih trebalo bi da bude utemeljeno na saradnji i povezivanju javnog i privatnog sektora (s tim da ste samo saradnju javnog i privatnog sektora naveli u članu 4, stav (2)), zatim povezivanje vladinih i nevladinih organizacija, udruženja građana, društava, pravnih i fizičkih lica, kako bi se maksimalno interesi lokalnog stanovništva zadovoljili, te im se omogućilo da se na taj način uključe i imaju ekonomske

dobiti od odvijanja turističkih kretanja. Time bi se upotpunila ponuda, prije svega lokalne samouprave, kao i Kantona, što bi u konačnici predstavljalo pokretački faktor razvoja zajednice, kao i standarda domicilnog stanovništva.

Član 3. tačka (f)

Naveli ste: “ planiranja i ostvarivanja politike razvoja turizma u skladu sa strateškim dokumentima. “

Sasvim je nedorečeno na koje aktuelne strateške dokumenete ste mislili, ako uzmemo u obzir činjenicu da na nivou našeg Kantona samo postoji usvojen opći strateški dokument “ Strategija razvoja Zeničko- dobojskog kantona za period 2021. – 2027. godina “, u kojem je između ostalog navedeno da je u pripremi donošenja Nacrt Zakona o turizmu, koji će prioritetno imati za cilj osnivanja turističkih zajednica, odnosno organa u lokalnim samoupravama i na nivou Kantona. Planski dokumenti su navedeni u članu 5. stav (1) , ali nepoznat nam je vremenski okvir i hronološki tok donošenja istih, imajući u vidu da su tek preuzeti prvi koraci ka kreiranju Strategije razvoja turizma Federacije Bosne i Hercegovine, te da bi strateški dokument iz oblasti turizma na nivou našeg Kantona trebao biti usaglašen sa tim dokumentom.

Član 5.

Stav (1) tačka b) “ marketing strategija “ je termin koji je bliži i ustaljeniji u turizmološkoj terminologiji u odnosu na “ marketing plan “, ali ovaj termin se proteže kroz sve zakonske okvire iz oblasti turizma na nivou Federacije Bosne i Hercegovine. Očito da se išlo tom logikom korištenja te aktuelne terminologije i u ovom Zakonu. Uzmite u obzir činjenicu da su već neke općine usvojile ovaj strateški dokument, koji nosi naziv “ marketing strategija “.

Stav (2)

Naveli ste: “ Planska dokumenta iz stava (1) tačke b) do tačke e) moraju biti usaglašeni sa Strategijom razvoja turizma Zeničko- dobojskog kantona .“

Upoznata sam sa činjenicom da su već pojedine općine i gradovi u Zeničko- dobojskom kantonu u predhodnom periodu prepoznale važnost strateškog planiranja, te pristupile kreiranju i usvojanju strategije razvoja turizma, kao i marketing strategije. Na koji način će već pomenuti organi lokalne samouprave usaglasiti već donešene strateške dokumente sa budućom Strategijom razvoja turizma Zeničko- dobojskog kantona, ako se u planiranju razvoja turizma naknadno utvrdi da postoje praznine, različitosti, neusaglašenosti u planiranju lokalnog i kantonalnog nivoa? Niste u ovom stavu tu činjenicu uzeli u razmatranje.

Član 10.

Stav (3)

Naveli ste: “ Strategija razvoja se mora donijeti u roku od godine dana od dana donošenja odluke o proglašenju nekog lokaliteta turističkim mjestom . “

Potpuno nejasna i neutemeljena konstatacija iz nekoliko razloga. Zašto povezivati donošenje Strategije razvoja turizma na lokalnom nivou sa proglašenjem općine ili grada “ turističkim mjestom “, a još problematičniji je vremenski okvir od 1 godine dana donošenja ovog dokumenta, od dana proglašenja “ turističkim mjestom “. Smatram da ovakav važan dokument ne bi trebalo uvjetovati vremenskim okvirima, a pogotovo kratkoročnim, uzimajući u obzir kompleksnost kreiranja istog. U ovom slučaju bi trebalo pažnju fokusirati na kvalitet, učinkovitost, opsežno pristupanje izradi ovog dokumenta, što će rezultirati u krajnjem cilju održivosti destinacije.

Do sada u praksi se pokazalo, usvajanje i donošenje Strategije razvoja turizma jedne lokalne samouprave potaknuto je od strane općinske/ gradske administracije, koja u saradnji sa stručnim timom formira i kreira takav strateški dokument. Na kreiranje takvog dokumenta utiče niz faktora, od kojih su najznačajniji: raznovrsna turistička ponuda, atraktivni, komunikativni, receptivni faktori jedne lokalne samouprave, koja prepoznavši takve potencijale stavlja razvoj turizma kao jedan od elemenata ekonomskog razvoja općine, odnosno grada. Iz toga proizilazi da ne postoji osnova da svaka općina nužno pristupi izradi ovog dokumenta ako ne postoje osnove i potencijali za razvoj turizma.

Zar nije hronološki logičnije da općina/ grad koja ne ispunjava kriterije za proglašenjem “ turističkog mjesta “, a da bi ispunili taj cilj, prije svega kreiraju i donesu pomenuti dokument, na osnovu kojeg će implementirati i realizovati projekte turističke valorizacije, što bi za krajnji cilj imalo zadovoljenje tih kriterija. U protivnom imat ćete stanje da veliki dio naših lokalnih samouprava ne zadovoljava pokazatelje, odnosno da će biti kategorisani u niže razrede.

Smatram da biste trebali razmotriti i stavku da lokalitet odnosno grad/ općina koja bude proglašena “ turističkim mjestom “, ima zakonske prednosti kada je u pitanju novčana podrška i apliciranje na različite projekte sa kantonalnog nivoa. Ovaj stavka bi se trebala odnositi i na nosioce turističke ponude Zeničko- dobojskog kantona. Kroz tu zakonsku osnovu bi se turističkim mjestima i nosiocima turističke ponude pomoglo u kontekstu održivosti i konkurentnosti, a istovremeno podstaklo nedovoljno razvijena mjesta da svoj ekonomski rast usmjere ka turističkom razvoju, odnosno ka ispunjavanju pokazatelja proglašenja “ turističkim mjestom “.

Član 11.

Stav (1) i stav (4)

Koji će biti kriteriji po kojima će kantonalni , odnosno općinski/ gradski organi utvrditi da li je neko područje atraktivno za razvoj turizma, odnosno prostor od posebnog značaja, ili će se to zasnivati samo na osnovu “ mišljenja “, samoprocijene i vizuelnog izgleda određenog prostora. Pretpostavljam da bi se trebao formirati stručni tim, koji će na inicijativu načelnika/ gradonačelnika prepoznati određeni lokalitet od posebnog značaja, te tu odluku proslijediti nadležnom Ministru.

Član 14.

Da bi se neka općina/ grad proglasila “ turističkim mjestom “ potrebno je ispuniti kvantitativne i kvalitativne kriterije. U ovom dijelu su samo nabrojani statistički pokazatelji. U zakonskom okviru trebalo je navesti i kvalitativne kriterije, koji su u suštini i jedna od osnova za ispunjavanje kvantitativnih kriterija, jer od njihove razvijenosti i izgrađenosti u konačnici zavisi broj posjeta odnosno noćenja u određenom mjestu. Pretpostavljam da će se ovaj nedostatak posebnim pravilnikom utvrditi.

Član 29. , Član 30 i Član 31.

Nedorečeno je na koji način može biti definisana pozicija lica, koje je istovremeno stručni saradnik za turizam u gradskim/ općinskim službama ili turističkom uredu, a posjeduje i licencu turističkog vodiča. Ta stavka nije definisana, kao ni način izdavanja, ni odobrenja iskaznice takvom licu, ako mu posao turističkog vodiča nije registrovana djelatnost. Da li organi ili agencije za koje radi takvo lice imaju zakonsku mogućnost zastupanja tog lica u navedenim zahtjevima. Pretpostavljam da će se taj dio posebnim pravilnikom regulisati.

Član 71.

Stav (1), stav (2) i stav (3)

Stav (1) Prema ovom članu organi Turističke zajednice na lokalnom nivou su: direktor i nadzorni odbor. U vezi s tom konstatacijom, postavlja se pitanje koja će biti uloga Turističkog vijeća, ako zakonski nije uvršteno u organ funkcionisanja Turističke zajednice. Smatram da Turističko vijeće treba uvrstiti u organe Turističke zajednice, obzirom da bi članovi istog trebali biti iz reda privatnog i javnog sektora, pravnih i fizičkih lica, odnosno subjekti čija je djelatnost poslovanja povezana sa turizmom. Njegova uloga bi trebala biti bazirana na savjetovanju, razmatranju i predlaganju određenih turističkih aktivnosti.

Kada govorite o ovlastima načelnika/ gradonačelnika i nadzornog odbora, ni u jednoj stavci ne spominju se lica stručna za turističku djelatnost, koja bi djelovala u okviru gradskih/općinskih službi i predlagala donošenje ovakvih odluka. Mišljenja sam da se za

oblasti turizma moraju zakonski navesti uvjeti, koji će podrazumijevati kadrove koji su edukovani i stručni za turističku oblast.

Član 72.

Stav (1), stav (2) i stav (7)

Kada govorite o nadzornom odboru i imenovanju članova potpuno izostavljeni kriteriji za imenovanje, koji bi podrazumijevali stručne kadrove iz oblasti turizma, kulture, historije i dr. Pitanje se postavlja kako može funkcionisati nadzorni odbor i donositi određene odluke ako zakonski nije uvjetovano da minimalno jednom članu nije uža specijalnost turistička oblast, niti ima radnog iskustva koje je povezano s tom djelatnošću.

Član 73.

Isti slučaj kao i u predhodnim članovima što se tiče stručnog kadra i imenovanjima . Na čiji predlog i na osnovu kojih kriterija će načelnik/gradonačelnik imenovati direktora Turističke zajednice općine/grada. Zar nije po drugom zakonskom okviru definisano da kada se radi o imenovanjima formira stručna komisija, koja na osnovu prikupljenih kvalifikacija rangira najbolje kandidate, te daje prijedlog rukovodiocu uprave za imenovanje.

Član 83.

Uz sve navedeno, mišljenja sam da u stavci oslobađanja boravišne takse treba razmotriti i uvrstiti i strane državljane- volontere, koji svake godine sezonski dolaze da učestvuju u arheološkim iskopavanjima na određenim lokalitetima našeg Kantona, te na taj način doprinose razvoju turističke ponude. Dokaz o njihovom statusu te vremenskom okviru volonterskog (dobrovoljnog) rada potvrđuju fondacije odnosno kulturne ustanove ispred kojih obavljaju tu aktivnost.

U ovu stavku bi se trebali ubrajati i pojedinci iz naučnih oblasti, kao i stručni timovi koji kroz različite terenske opservacije i istraživanja iz oblasti turizma, arheologije, historije, kulture doprinose turističkom razvoju u granicama Kantona.

S poštovanjem!

Amela Jusufović

Broj: 19-02-1722-1/22
Zenica, 25.03.2022. godine

MINISTARSTVO ZA PRIVREDU
n/r g. Zlatko Jelić, ministar

Predmet: Nacrt Zakona o turizmu Zeničko-dobojskog kantona - prijedlozi i primjedbe,
dostavljaju se

Poštovani,

U vezi sa Zaključkom Skupštine Zeničko-dobojskog kantona broj: 01-02-1722/22 od 03.02.2022. godine, kojim se prihvata Nacrt Zakona o turizmu Zeničko-dobojskog kantona i kojim se isti upućuje u Javnu raspravu, Stručna služba za razvoj i međunarodne projekte Zeničko-dobojskog kantona (u daljnjem tekstu: Služba) je u okviru svojih nadležnosti, kao tijelo za poslove razvojnog planiranja i upravljanja razvojem za nivo Zeničko-dobojskog kantona, a u skladu sa Zakonom o razvojnog planiranju i upravljanju razvojem Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine“, broj: 32/17) (u daljnjem tekstu: Zakon) i Uredbom o izradi strateških dokumenata u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine“, broj: 74/19 i 2/21) (u daljnjem tekstu: Uredba), analizirala predmetni Nacrt Zakona u kojem je uočeno slijedeće:

- U **članovima 3. i 4.** potrebno je izvršiti terminološke izmjene i uskladiti ih sa federalnim normativnim okvirom, na način da se u članu 3. (Načela u turizmu) pojam „sveobuhvatan razvoj“ zamjeni pojmom „strateški razvoj“, a u članu 4. pojmove „strateški planovi“ i „integralni razvoj“, potrebno je zamijeniti pojmovima „strateški dokumenti“ i „integrirani razvoj“.

- U **članu 5.** navode se „Planska dokumenta“ koja nisu propisana Zakonom i Uredbom. S tim u vezi u članu 5. stav (1) tačke b) do d) potrebno je brisati, te dodati pojam „Akcioni plan“. U istom članu stav (1) tačka e) se mora brisati, budući da Zakonom o razvojnog planiranju i upravljanju razvojem u FBiH nije propisana mogućnost izrade sektorskih strategija jedinica lokalne samouprave s obzirom da integrirane strategije razvoja JLS obuhvataju sve sektore iz nadležnosti jedinica lokalne samouprave. Brisanjem navedenih odredbi izbjeći će se dodatni troškovi za primjenu ovog Zakona.

Tekst u članu 5. stav (2) potrebno je zamijeniti tekstem: „Strategija razvoja turizma Zeničko-dobojskog kantona izrađuje se na osnovu strategije razvoja kantona, prioriteta sektorskih strategija u Federaciji i strateških dokumenata na nivou Bosne i Hercegovine, te dokumenata relevantnih za proces integracije Bosne i Hercegovine u Evropsku uniju“, što je u skladu sa članom 19. stav (2) Zakona.

- **Član 6.** definiše način donošenja Strategije razvoja turizma Zeničko-dobojskog kantona na način koji nije usklađen sa Zakonom i Uredbom, između ostalog u pogledu faza izrade strateških dokumenata i minimalne strukture, kao i vremenskog perioda za koji se Strategija donosi. S obzirom da član 3. stav (1) tačka s) Zakona definiše da je sektorska strategija razvoja strateški dokument nadležnih institucija Federacije i kantona koji definira javne politike, pravce, ciljeve i resurse razvoja sektora i proizlazi iz integrirane strategije

K. M. A. C.

razvoja, isto je potrebno inkorporirati u član 6. stav (1), te tekst „Strategija je sveobuhvatan dokument“, zamijeniti tekstem „Strategija je strateški dokument“.

Sa ciljem terminološkog usklađivanja sa federalnim normativnim okvirom, u članu 6. potrebno je umjesto skraćenog naziva: „Strategija Kantona“ koristiti skraćeni naziv: "Strategija turizma". Izraz „Strategija Kantona“ indirektno da se govori o Strategiji razvoja Zeničko-dobojskog kantona.

U stavu (3) istog člana navedeno je da se Strategija razvoja turizma donosi za period od najmanje 5 godina, međutim član 9. stav (4) Uredbe propisuje da Vlada kantona donosi odluku o izradi sektorske strategije za nivo kantona, na period važenja Strategije razvoja kantona. S tim u vezi, potrebno je tekst „Strategija se donosi za period od najmanje pet godina“ zamijeniti tekstem „Strategija se donosi za period važenja Strategije razvoja kantona“.

U stavu (4) istog člana se navodi minimalna struktura strategije. U skladu sa članom 20. i Prilogom broj 1. Uredbe minimalnu strukturu strateških dokumenata čine: "Uvod (svrha i značaj strateškog dokumenta, regulatorni okvir, kratak opis procesa izrade i konsultacija, usklađenost sa drugim strateškim dokumentima i strateškim dokumentima proizašlim iz procesa evropskih integracija i globalnim ciljevima održivog razvoja, za period važenja strateškog dokumenta); Strateška platforma (izvod iz situacione analize i projekcije, osvrt na stanje i usklađenost sa prostornoplanskom dokumentacijom, vizija razvoja i strateški ciljevi sa indikatorima); Prioriteti i mjere, sa indikatorima; Strateški projekti; Indikativni finansijski okvir; Sažeti pregled strateškog dokumenta; Okvir za provođenje, praćenje, izvještavanje i evaluaciju strateškog dokumenta", što je potrebno inkorporirati u stav (4).

U stavu (6) istog člana, tekst „U slučaju značajnijih promjena ekonomskih, socijalnih, ekoloških i drugih parametara za izradu Strategije, Skupština Zeničko-dobojskog kantona na prijedlog Vlade može donijeti novu strategiju na način i po postupku koji je predviđen za njeno donošenje i prije isteka roka propisanog u stavu (3) ovog člana.", je potrebno brisati, s obzirom da član 30. Zakona i Uredba o evaluaciji strateških dokumenata u FBiH („Službene novine FBiH“, broj: 74/19 i 2/21) uređuje pitanje evaluacije strateških dokumenata na snazi i jasno propisuje uslove i način izrade nove strategije prije istekao perioda važenja strategije na snazi, što nije potrebno posebno propisivati ovim Zakonom.

- Članovi 7. do 10. razrađuju „Planske dokumente“ koji nisu propisani Zakonom i Uredbom, te ih je potrebno brisati.

- Članom 10. se nameće obaveza jedinicama lokalne samouprave izrade strategija razvoja turizma. S obzirom da Zakonom nije propisana mogućnost izrade sektorskih strategija jedinica lokalne samouprave, jer integrisane strategije razvoja obuhvataju sve sektore iz nadležnosti jedinica lokalne samouprave, potrebno je da se ovaj član briše. Neophodno je također preispitati da li bi nametanje izrade strategije razvoja turizma jedinicama lokalne samouprave bilo u suprotnosti sa Zakonom o lokalnoj samoupravi.

- S obzirom da bi turistička zajednica po svom sadržaju i obliku trebala biti organizacija destinacijskog menadžmenta potrebno je u članu 58., koji govori o djelatnostima i zadacima zajednice, uključiti i elemente strateškog i razvojnog planiranja i promišljanja u segmentu turizma.

- Nije jasno na koju turističku zajednicu se odnose odredbe u članovima 75., 76. i 77. u Poglavlju II - Turistička zajednica općine/grada, da li se govori, tj. da li su ove zajedničke odredbe za turističku zajednicu kantona i turističkih zajednica općina/gradova. Ako se odnosi na obje potrebno je to naglasiti i eventualno posebno označiti kao Poglavlje III - Zajedničke odredbe. Ako se ne odnosi na obje, onda je potrebno definirati ova dokumenta i za turističku zajednicu kantona.

- Član 5. Zakona navodi da institucionalni okvir za razvojno planiranje i upravljanje razvojem u kantonu čine: vlade kantona, kantonalni organi uprave i kantonalne upravne

organizacije, te ukoliko Turistička zajednica bude imala status kantonalnog organa uprave ili kantonalne upravne organizacije, ista će podlijevati obavezama propisanim Zakonom i uredbama, zbog čega je potrebno u članove 75.-77., koji govore o godišnjem programu rada, finansijskom planu i izvještajima, definisati trogodišnje i godišnje planiranje u skladu sa Uredbom o trogodišnjem i godišnjem planiranju rada, monitoringu i izvještavanju („Službene novine FBiH“, broj: 74/19 i 2/21).

- U Obrazloženju, **poglavlje V** – Finansijska sredstva za provođenje propisa, potrebno je navesti trošak i za izradu Strategije razvoja turizma i s tim u vezi uraditi vjerodostojnu i ispravnu Procjenu uticaja propisa na Budžet.

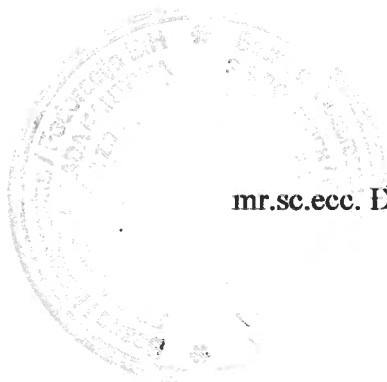
Napominjemo da je kantonalna Strategija razvoja turizma sektorska strategija na koju se obavezno moraju primjenjivati odredbe Zakona i Uredbe. Iako je u Obrazloženju, Poglavlje VI – Konsultacije vođene u procesu izrade propisa, navedeno pribavljanje mišljenja od određenih organa i organizacija, jasno je da se ne radi o konsultacijama jer da je Nacrt Zakona o turizmu dostavljen Službi, svi elementi neusklađenosti sa federalnim propisima o strateškom planiranju i upravljanju razvojem bi pravovremeno bili otklonjeni.

Pored navedenog, u prilogu Vam dostavljamo i tekst Nacrta zakona u word formatu koji sadrži sve komentare (track changes) i sugestije koje je Služba pripremila.

S poštovanjem,

Dostavljeno:

☒ Naslov
☐ a/a

SEKRETAR

Denana Čolaković

mr.sc.ecc. Denana Čolaković, dipl.ing.maš.

**BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
ZENIČKO-DOBOJSKI KANTON**

NACRT

**ZAKON
O TURIZMU ZENIČKO-DOBOJSKOG KANTONA**

Zenica, decembar/prosinac 2021. godine

Na osnovu člana 37. stav (1) tačka f) Ustava Zeničko-dobojskog kantona, Skupština Zeničko-dobojskog kantona, na ____ sjednici održanoj _____ godine, donosi

ZAKON O TURIZMU ZENIČKO-DOBOJSKOG KANTONA

DIO PRVI - PREDMET

Član 1. (Predmet zakona)

Ovim zakonom uređuje se planiranje i razvoj turizma, turistički subjekti, obavljanje turističke djelatnosti, putnička agencija, turistički vodič, pratilac, animator i zastupnik, turističke usluge u seoskom turizmu, drugim oblicima turizma i ostale turističke usluge, uređuje se osnivanje, organizacija i rad turističkih zajednica, kategorizacija turističkih mjesta, boravišna taksa, nadzor nad sprovođenjem ovog zakona i druga pitanja od značaja za razvoj i unapređenje turizma.

Commented [SSRMP1]: Komentar broj 1: Ako se izdvaja seoski turizam potrebno je navesti i ostale vrste ili makar one glavne koje su karakteristične za ZDK (kulturno-historijski, zdravstveni, banjsko-rekreativni, lovno-ribolovni, avanturistički i sl.).

Commented [SSRMP2]: Komentar broj 2: Potrebno navesti koje usluge.

Član 2. (Značenje pojedinih izraza)

Pojedini izrazi upotrijebljeni u ovom zakonu imaju sljedeće značenje:

- a) **Turizam** je skup odnosa i pojava koje proizilaze iz putovanja i boravka posjetilaca na nekoj lokaciji ili mjestu ako se tim boravkom ne zasniva stalno prebivalište i ako sa takvim boravkom nije povezana nikakva njihova privredna djelatnost;
- b) **Turista** je fizičko lice koje najmanje 24 sata boravi van svog mjesta prebivališta, radi zadovoljavanja kulturnih, društvenih, socijalnih, istorijskih i drugih potreba, relaksacije i odmora, a bez svrhe sticanja dobiti;
- c) **Korisnik turističke usluge** je turista, putnik, potrošač ili drugo fizičko lice koje neposredno koristi usluge turističkih subjekata iz ovog zakona;
- d) **Turistička destinacija** je država, region odnosno mjesto koje u sebi sadrži više atrakcija koje se na tržištu mogu ponuditi kao turistički proizvod;
- e) **Turistička infrastruktura** su objekti za odmor i predah, informisanje, snabdijevanje, rekreaciju, edukaciju i zabavu turista, i to: skijališta, kupališta i plaže, tematski i zabavni parkovi, turistički informativni centri, centri za prihvatanje turista i posjetilaca, odmorišta pored puteva, tereni za golf, tenis tereni, otvoreni i zatvoreni objekti sportske rekreacije, male vještačke akumulacije sa kupalištem, bazeni za kupanje, velnes objekti, zabavno rekreativne staze i putevi (trim staze, staze zdravlja, vidikovci, panoramski putevi, biciklističke staze, pješačke staze, staze za motorne sanke i slično), uređene obale rijeka i jezera, objekti za posmatranje prirodnih rijetkosti, objekti za predah i kraće zadržavanje turista, objekti za avanturističke aktivnosti, područja za lovne i ribolovne aktivnosti, i drugo;
- f) **Turistička suprastruktura** su ugostiteljski objekti, galerije, izložbeni, kongresni i zabavni objekti koji su u neposrednoj vezi sa ugostiteljskim

Formatted: Font: Bold, Polish

objektima i objektima sportsko rekreativnog sadržaja ili sa njima čine jedinstvenu cjelinu;

- g) **Turistička zajednica** je pravno lice osnovano od strane kantona, grada ili općine, upisano u sudski registar, a osniva se radi unapređenja, razvoja i promocije turizma i privrednih interesa pravnih i fizičkih lica koja pružaju ugostiteljske i druge turističke usluge ili obavljaju drugu djelatnost neposredno povezanu s turizmom;
- h) ~~Putnik je kupac koji kupuje ili je saglasan kupiti turistički paket aranžman, odnosno turističko putovanje ili druge turističke usluge. Putnik je i lice u korist kojeg kupac kupuje turistički aranžman, odnosno usluge ili lice na koje kupac ili lice za koje je kupac kupio turistički paket aranžman, prenese pravo korištenja turističkog paket aranžmana ili usluge;~~
- h) **Paket aranžman** je unaprijed utvrđena kombinacija od najmanje dvije pojedinačne usluge koje se sastoje od prijevoza, smještaja ili drugih turističkih i ugostiteljskih usluga koje čine cjelinu i pružaju se u vremenu dužem od 24 sata ili uključuju barem jedno noćenje, te se prodaju po ukupnoj unaprijed utvrđenoj (paušalnoj) cijeni;
- i) ~~Putnik je kupac koji kupuje ili je saglasan kupiti turistički paket aranžman, odnosno turističko putovanje ili druge turističke usluge. Putnik je i lice u korist kojeg kupac kupuje turistički aranžman, odnosno usluge ili lice na koje kupac ili lice za koje je kupac kupio turistički paket aranžman, prenese pravo korištenja turističkog paket aranžmana ili usluge;~~
- j) **Izlet** je unaprijed utvrđena kombinacija od najmanje dvije pojedinačne usluge, kojase se sastoje od prijevoza ili drugih turističkih i ugostiteljskih usluga, a traju manje od 24 sata i ne uključuje noćenje, odnosno smještaj;
- k) **Putnička agencija-organizator putovanja** je putnička agencija koja organizuje turistički paket aranžman i koja ga neposredno prodaje ili nudi na prodaju putem posrednika;
- l) **Putnička agencija-posrednik (subagent)** je putnička agencija koja prodaje ili nudi za kupnju turistički paket aranžman koji je sastavila putnička agencija-o organizator putovanja, ili koja pruža druge posredničke usluge;
- m) **Prateća djelatnost** u turizmu su djelatnost saobraćaja, trgovine, ugostiteljska djelatnost, poljoprivredna djelatnost, zanatstvo, organiziranje kongresa, simpozija, sportskih i profesionalnih takmičenja, organiziranje sajmova, izložbi i komunalne djelatnosti;
- n) **Turističko putovanje** je kombinacija dvije ili više turističkih usluga (prevoz, smještaj i druge turističke usluge), koje je utvrdio ili pripremio organizator putovanja samostalno ili po zahtjevu putnika, u trajanju dužem od 24 sata ili u kraćem trajanju ako uključuje jedno noćenje, kao i višednevni boravak koji uključuje samo uslugu smještaja u određenim terminima ili vremenskom trajanju koje se nudi na prodaju i prodaje po jedinstvenoj cijeni;
- o) **Turistička signalizacija** su odgovarajući simboli i znaci, kao i simboli i znaci turističke saobraćajne signalizacije, kojim se obilježava turistička atrakcija i sadržaj turističke ponude, znakovi obavijesti o kulturnim, historijskim, prirodnim i turističkim znamenitostima; znakovi za usmjeravanje prema kulturnim, historijskim, prirodnim i turističkim znamenitostima i znakovi za pružanje turističkih i drugih informacija.;

Commented [SSRMP3]: Komentar broj 3: Definiciju pojma putnik potrebno je navesti niže zbog logičnog slijeda pomova i definicija.

Formatted: Font: Bold

Commented [SSRMP4]: Komentar broj 4: Definirano Pravilnikom o turističkoj i ostaloj signalizaciji na putevima
http://jpcfbih.ba/assets/files/pravilnik_o_turistickoj_i_ostaloj_signalizaciji.pdf

- r) **Prebukiranje (over-booking)** je multiplikovanje broja potvrđenih rezervacija od pojedinih pružalaca usluga koji pružaju usluge smještaja ili putničkih agencija, a koje ima za posljedicu ne pružanje usluge smještaja ili ne pružanje usluge na ugovoreni način.
- s) **Uzanse u turizmu** su pravila kojima se uređuju poslovni običaji nastali iz ugovora o pružanju turističkih ili ugostiteljskih usluga, koja se primjenjuju ako su ih stranke ugovorile ili ako iz okolnosti proizilazi da su htjele njihovu primjenu, a koji se definišu u okviru komorskih udruženja subjekata u turizmu.
- t) **Klaster** čine geografski koncentrisane, međusobno povezane organizacije iz srodnih ili različitih djelatnosti koje se udružuju radi jačanja pojedinačnih organizacija učesnika u klasteru i klastera kao cjeline.

Član 3.

(Načela u turizmu)

Uređenje odnosa u oblasti turizma zasniva se na slijedećim načelima:

- a) ~~sveobuhvatnog strateškog razvoja turizma i pratećih djelatnosti na teritoriji Zeničko-dobojskog kantona~~, kao bitnih faktora ukupnog privrednog i društvenog razvoja, kojim se u skladu sa zakonom i drugim propisima obezbjeđuje provođenje donijetih planova i programa;
- b) održivog razvoja turizma kao uskladenog sistema srodnih i povezanih aktivnosti koje se zasnivaju na ekonomskom razvoju, očuvanju prirodnih i kulturnih dobara i razvoju lokalnih zajednica;
- c) usaglašavanju nivoa usluga u cilju obezbjeđivanja jedinstvenih standarda za pružanje usluga u turizmu;
- d) zaštite korisnika turističke usluge i turističkih profesija;
- e) sadržanim u Etičkom kodeksu u turizmu Svjetske turističke organizacije Ujedinjenih nacija;
- f) planiranja i ostvarivanja politike razvoja turizma u skladu sa strateškim dokumentima.

Formatted: Bosnian (Latin)

Commented [SSRMP5]: Komentar broj 5: S obzirom da federalni normativni okvir ne poznaje pojam „sveobuhvatnog razvoja“ isti je potrebno zamijeniti pojmom „strateški razvoj“.

DIO DRUGI - PLANIRANJE I RAZVOJ TURIZMA

Član 4.

(Planiranje)

- (1) Planiranje i razvoj turizma obuhvata donošenje strateških ~~planova-dokumenata o~~ budućem razvoju turističke privrede, proglašenje i održivo korištenje turističkih prostora i mjesta.
- (2) Planiranje u oblasti turizma zasniva se na principima ~~integrisanog razvoja~~ turizma i ostalih komplementarnih djelatnosti, načelima održivog razvoja turizma, obezbjeđenja jedinstvenih standarda za pružanje usluga u turizmu, kao i saradnje javnog i privatnog sektora u kreiranju turističkog proizvoda, uz osiguranje efikasnog korišćenja turističkog mjesta.
- (3) Održivim turizmom smatra se svaki vid turizma koji doprinosi zaštiti životne sredine, socijalnom i ekonomskom integritetu i unapređivanju prirodnih, stvorenih i kulturnih vrijednosti na trajnoj osnovi.

Formatted: Bosnian (Latin)

Commented [SSRMP6]: Komentar broj 6: Terminološka uskladenost sa federalnim normativnim okvirom.

Formatted: Bosnian (Latin)

Formatted: Bosnian (Latin)

Commented [SSRMP7]: Komentar broj 7: S obzirom da federalni normativni okvir ne poznaje pojam „integrisanog razvoja“ isti je potrebno zamijeniti pojmom „integrisanog razvoja“.

Formatted: Bosnian (Latin)

Formatted: Bosnian (Latin)

Član 5.

(Planska dokumenta)

- (1) Planska dokumenta u turizmu su:
- a) Strategija razvoja turizma Zeničko-dobojskog kantona;
 - b) Marketing plan turizma Zeničko-dobojskog kantona; **Akcioni plan;**
 - c) Plan promocije turizma Zeničko-dobojskog kantona;
 - d) Master plan;
 - e) **Strategije razvoja turizma jedinica lokalne samouprave;**
- (2) **Strategija razvoja turizma Zeničko-dobojskog kantona izrađuje se na osnovu strategije razvoja kantona, prioriteta sektorskih strategija u Federaciji i strateških dokumenata na nivou Bosne i Hercegovine, te dokumenata relevantnih za proces integracije Bosne i Hercegovine u Evropsku uniju.**
- (2) **Planska dokumenta iz stava (1) tačke b) do e) moraju biti usaglašeni sa Strategijom razvoja turizma Zeničko-dobojskog kantona.**

Član 6.

(Strategija razvoja turizma Zeničko-dobojskog kantona)

- (1) **Strategija razvoja turizma Zeničko-dobojskog kantona (u daljem tekstu: Strategija Kantona turizma) je strateški dokument koji definira sveobuhvatan dokument o srednjoročnom razvoju turističke privrede u skladu sa ukupnim ekonomskim, socijalnim, ekološkim i kulturno – historijskim razvojem Kantona, sa osnovnim ciljevima i vizijom razvoja turizma Kantona i služi kao polazna osnova za izradu ostalih planskih akata dokumenata u turizmu.**
- (2) **Strategiju Kantona turizma donosi Skupština Zeničko-dobojskog kantona, na prijedlog Vlade Zeničko-dobojskog kantona (u daljem tekstu: Vlada).**
- (3) **Strategija turizma se donosi na period važenja Strategije razvoja kantona za period od najmanje pet godina.**
- (4) **Strategija Kantona turizma sadrži minimalnu strukturu analizu postojećeg stanja razvoja turizma, viziju razvoja turizma, ciljeve razvoja turizma, strateške i prioritete pravce razvoja, plan implementacije, investicioni i indikativni finansijski okvir i ostale bitne elemente za planiranje razvoja turizma koji se definišu projektnim zadatkom.**
- (5) **Strategija Kantona turizma se realizuje posredstvom Marketing akcionog plana Zeničko-dobojskog kantona, Plana promocije turizma Zeničko-dobojskog kantona, Master plana, Strategije razvoja turizma jedinica lokalne samouprave, kao i posredstvom prostornih i urbanističkih planova u skladu sa zakonom koji reguliše oblast prostornog uređenja.**
- (6) **U slučaju značajnijih promjena ekonomskih, socijalnih, ekoloških i drugih parametara za izradu Strategije, Skupština Zeničko-dobojskog kantona na prijedlog Vlade može donijeti novu strategiju na način i po postupku koji je predviđen za njeno donošenje i prije isteka roka propisanog u stavu (3) ovog člana.**

Član 7.

(Marketing plan Zeničko-dobojskog kantona)

- (1) **Marketing plan Zeničko-dobojskog kantona (u daljem tekstu: Marketing plan) sadrži istraživanje tržišta, identifikaciju ciljnih grupa tržišta, pozicioniranje marketinškog programa i ostale bitne elemente za planiranje promocije turizma koji se definišu projektnim zadatkom.**

Commented [SSRMP8]: Komentar broj 8: Planska dokumenta se moraju zasnivati na Zakonu o razvojnom planiranju i upravljanju razvojem u Federaciji Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine", broj: 32/17) te se nazivi marketing plan, plan promocije, master plan brišu, a dodaje se u naziv akcioni plan u skladu sa članom 19. Uredbe o izradi strateških dokumenata u Federaciji Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine", broj: 74/19 i 2/21)

Commented [SSRMP9]: Komentar broj 9: Zakonom o razvojnom planiranju i upravljanju razvojem u FBiH nije propisana mogućnost izrade sektorskih strategija jedinica lokalne samouprave s obzirom da integrirane strategije razvoja JLS obuhvataju sve sektore iz nadležnosti jedinica lokalne samouprave. U skladu sa navedenim tačka c) se mora brisati.

Formatted: Indent: Left: 1,9 cm, No bullets or numbering

Commented [SSRMP10]: Komentar broj 10: Dodati stav (2) u skladu sa članom 19. stav (2) Zakona o razvojnom planiranju i upravljanju razvojem u FBiH.

Dosadašnji stav (2) postaje stav (3) ovog člana.

Formatted: Indent: Left: 0,63 cm, No bullets or numbering

Commented [SSRMP11]: Komentar broj 11: Prema članu 3 (1)(s) Zakona "Sektorska strategija je strateški dokument koji definira..."

Commented [SSRMP12]: Komentar broj 12: Zbog terminološke usklađenosti sa federalnim normativnim okvirom, potrebno je umjesto Strategija Kantona koristiti skraćeni naziv "Strategija turizma".

Formatted: Default Paragraph Font

Commented [SSRMP13]: Komentar broj 13: Članom 15. stav (3) Zakona propisano je da se sektorske strategije kantona donose na vremenski period usklađen sa ciklusom planiranja Evropske unije, a u članu 9. stav (4) Uredbe je propisano da vlada kantona donosi odluku o izradi sektorske strategije za nivo kantona, na period važenja Strategije razvoja kantona.

Commented [SSRMP14]: Komentar broj 14: ...u skladu sa Članom 20. i Prilogom broj 1. Uredbe o izradi strateških dokumenata

"1) Uvod (svrha i značaj strateškog dokumenta, regulatorni okvir, kratak opis procesa izrade i konsultacija, usklađenost sa drugim strateškim dokumentima i strateškim dokumentima proizilazim iz procesa evropskih integracija i globalnim ciljevima održivog razvoja, za period važenja strateškog dokumenta); ... [1]

Commented [SSRMP15]: Komentar broj 15: Planska dokumenta se moraju zasnivati na Zakonu o razvojnom planiranju i upravljanju razvojem u Federaciji Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije Bosne i ... [2]

Commented [SSRMP16]: Komentar broj 16: Predlažemo da se navedeni stav (6) briše budući da je procedura evaluacije strategija na snazi propisana Uredbom o evaluaciji strateških dokumenata u Federaciji Bosne i ... [3]

- (2) Marketing plan donosi Vlada na prijedlog Ministarstva za privredu Zeničko-dobojskog kantona (u daljem tekstu: Ministarstvo).
- (3) Turistička zajednica Zeničko-dobojskog kantona izrađuje prijedlog Marketing plana i podnosi ga Ministarstvu.
- (4) Marketing plan se donosi za period od pet godina.

Član 8.

(Plan promocije turizma Zeničko-dobojskog kantona)

U skladu sa Marketing planom, Turistička zajednica Zeničko-dobojskog kantona kreira Plan promocije turizma Zeničko-dobojskog kantona (u daljem tekstu: Plan promocije), kojim definiše svoje promotivne aktivnosti u turizmu na godišnjem nivou.

Član 9.

(Master plan)

- (1) Master plan je kompleksan, istraživački i sveobuhvatan planski dokument, kojim se na osnovu Strategije Kantona utvrđuju ciljevi, programi i planovi razvoja turizma; koncept razvoja prostora u pogledu razmjesta objekata turističke infrastrukture, turističke suprastrukture, investicije u turizmu, planovi marketinga i konkurentnosti; kao i mjere za njihovo provođenje, za određeni prostor od značaja za razvoj turizma; odnosno za turističku destinaciju.
- (2) Master plan naročito sadrži: tehničku ocjenu posmatranog područja; zemljišnih osnova i ukupnu procjenu kapaciteta turističke lokacije u okviru turističke destinacije; koncept razvoja u pogledu razmjesta i moguće lokacije objekata, kao i procjenu potencijala potrebnih kapaciteta; fizički master plan sa osnovnim elementima mogućeg razmjesta objekata turističke infrastrukture, turističke suprastrukture i saobraćajne mreže; poslovni master plan sa ekonomskom evaluacijom turističke infrastrukture, turističke suprastrukture, saobraćajne mreže i komunalne infrastrukture, kao i procjenom ekonomske opravdanosti pojedinačnih i ukupnih investicija.
- (3) Master plan donosi Vlada na prijedlog Ministarstva.

Član 10.

(Strategija razvoja turizma jedinica lokalne samouprave)

- (1) Strategija razvoja turizma jedinica lokalne samouprave je planski dokument, kojim se bliže određuje razvoj prioriteta turističkih proizvoda utvrđenih Strategijom Kantona.
- (2) Strategiju razvoja turizma jedinica lokalne samouprave donosi vijeće jedinice lokalne samouprave uz aktivno učešće svih turističkih subjekata na području jedinice lokalne samouprave.
- (3) Strategija razvoja se mora donijeti u roku od godine dana od dana donošenja odluke o proglašenju nekog lokaliteta turističkim mjestom.

Član 11.

(Prostori od posebnog značaja)

- (1) Vlada može odlukom pojedine prostore proglasiti od posebnog značaja za razvoj turizma.
- (2) Za prostore od posebnog značaja za razvoj turizma može se proglasiti prostor sa posebnim turističko-ugostiteljskim sadržajem pogodan za turističku valorizaciju

Commented [SSRMP17]: Komentar broj 17: Planska dokumenta se moraju zasnivati na Zakonu o razvojnom planiranju i upravljanju razvojem u Federaciji Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine", broj: 32/17) te se nazivi marketing plan, plan promocije, master plan brišu, a dodaje se u naziv akcioni plan u skladu sa članom 19. Uredbe o izradi strateških dokumenata u Federaciji Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine", broj: 74/19 I 2/21)

Commented [SSRMP18]: Komentar broj 18: Zakonom o razvojnom planiranju i upravljanju razvojem u FBiH nije propisana mogućnost izrade sektorskih strategija jedinica lokalne samouprave s obzirom da integrirane strategije razvoja obuhvataju sve sektore iz nadležnosti jedinica lokalne samouprave. Potrebno je preispitati da li je nametanje izrade strategije razvoja turizma JLS u suprotnosti sa Zakonom o lokalnoj samoupravi. U skladu sa navedenim predlažemo da se ovaj član briše.

kulturno-historijskih mjesta, te posebna mjesta locirana u prostornim cjelinama sa izraženim pejzažnim, atraktivnim i rekreativnim osobinama na kojima se planira izgradnja objekata turističke infrastrukture i suprastrukture od općeg interesa.

- (3) Odredbe iz stava (1) i (2) ovog člana se ne odnose na zakonski proglašena zaštićena područja, kojima upravljaju javna preduzeća i javne ustanove, u skladu sa pojedinačnim zakonima o proglašenjima zaštićenih područja, planovima upravljanja, te prostornim planovima područja posebnih obilježja za zaštićena područja.
- (4) Ministarstvo priprema prijedlog odluke iz stava (1) ovog člana, po prethodno pribavljenom mišljenju kantonalnih organa uprave nadležnih za oblast prostornog uređenja i zaštite životne sredine, poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede i uz saglasnost općinskog/gradskog vijeća na čijem području se nalazi prostor koji se predlaže za proglašenje prostora od posebnog značaja.
- (5) Odluka iz stava (1) ovog člana sadrži:
 - a) naziv i opis prostora od posebnog značaja,
 - b) procjenu opravdanosti proglašenja određenog prostora od posebnog značaja za razvoj turizma,
 - c) površinu i grafički (kartografski) prikaz granica,
 - d) ciljeve proglašenja prostora od posebnog značaja,
 - e) ključne turističke atrakcije,
 - f) podatke o vlasništvu i popis katastarskih parcela,
 - g) obaveze u pogledu očuvanja, zaštite i razvoja prostora,
 - h) i druge oblike korištenja prostora.

Član 12. (Koncesija)

- 1) Vlada može proglašeno prirodno bogatstvo ili dobro u općoj upotrebi pogodno za izgradnju turističke infrastrukture i turističke suprastrukture odlukom dati na korišćenje i upravljanje pravnom licu dodjelom koncesije ili neki drugi oblik javno-privatnog partnerstva, a u skladu s propisima koji tretiraju ovu oblast i koji su na snazi.
- 2) Odluka iz stava (1) ne odnosi se na zaštićena prirodna područja i speleološke objekte za koje je mogućnost davanja koncesija regulisana propisima iz oblasti zaštite prirode.
- 3) Odluka iz stava (1) ovog člana sadrži podatke o prirodnom bogatstvu ili dobru u općoj upotrebi koje se daje na koncesiju, iznos koncesione naknade, rok trajanja koncesije, uslove i način korišćenja prostora, prava i obaveze koncesionara i ostale podatke u skladu sa zakonom koji reguliše oblast koncesija.
- 4) Postupak iz stava (1) ovog člana provodi se u skladu sa Zakonom o koncesijama.

Commented [SSRMP19]: Komentar broj 19: predloženo da se briše "... iz riječi "koncesije" i doda tekst: "ili neki drugi oblik javno-privatnog partnerstva, a u skladu s propisima koji tretiraju ovu oblast i koji su na snazi."

Član 13. (Turističko mjesto)

- (1) Turističko mjesto je organizaciona i funkcionalna cjelina sa formiranom turističkom ponudom, prirodnim vrijednostima, kulturnim dobrima, znamenitostima od značaja za turizam, komunalnom, saobraćajnom i turističkom infrastrukturom i drugim sadržajima za smještaj i boravak turista na području jedinice lokalne samouprave (općina ili grad).
- (2) Zahtjev za kategorizaciju turističkog mjesta podnosi se Ministarstvu od strane jedinice lokalne samouprave.

- (3) Ministarstvo proglašava područje jedinice lokalne samouprave za turističko mjesto na osnovu kvalitativnih i kvantitativnih pokazatelja.
- (4) Područje jedinice lokalne samouprave proglašava se kao turističko mjesto ukoliko ispunjava uslove propisane ovim zakonom i propisima donesenim na osnovu ovog zakona.
- (5) Ministar Ministarstva za privredu (u daljem tekstu: ministar), na prijedlog Turističkog vijeća, donosi pravilnik kojim će propisati bliže uslove i kriterije za proglašavanje turističkog mjesta, te odrediti kvalitativne i kvantitativne kriterije za proglašavanje turističkog mjesta.

Član 14.

(Kategorizacija turističkih mjesta)

- (1) Osnov za razvrstavanje u kategorije turističkih mjesta po ovom zakonu čine općine/gradovi, shodno svom značaju za turizam.
- (2) Osnovni kriteriji za kategorizaciju turističkih mjesta su:
 - a) trogodišnji prosjek ostvarenog broja turističkih noćenja u turističkom mjestu (broj noćenja);
 - b) broj noćenja iz tačke a) ovog stava po stanovniku turističkog mjesta (koeficijent intenziteta turističkog prometa);
 - c) ukupna vrijednost prometa u turističkoj i ugostiteljskoj djelatnosti po stanovniku mjesta (koeficijent specifičnog turističkog prometa).
- (3) Shodno kriterijima iz stava (2) ovog člana turistička mjesta se razvrstavaju u kategorije A, B, C i D.

Član 15.

(Komisija za kategorizaciju turističkog mjesta)

- (1) Ispunjenost propisanih uslova za razvrstavanje turističkog mjesta u kategoriju provjerava Komisija za kategorizaciju turističkih mjesta, koju rješenjem imenuje ministar (u daljnjem tekstu: Komisija).
- (2) Komisija sačinjava zapisnik o svom radu i dostavlja ga ministru sa prijedlogom za razvrstavanje turističkog mjesta u odgovarajuću kategoriju.
- (3) Razvrstavanje turističkog mjesta u kategoriju vrši se rješenjem koje donosi ministar.
- (4) Rješenje iz stava (4) ovog člana konačno je, a protiv istog se može pokrenuti upravni spor.
- (5) Rješenje iz stava (4) ovog člana podliježe reviziji nakon isteka roka od pet godina od dana njegovog dostavljanja.
- (6) Ministarstvo po službenoj dužnosti vodi računa o isteku roka iz stava (5) ovog člana.
- (7) Ministarstvo vodi evidenciju o proglašenim turističkim mjestima na području Kantona.

Commented [SSRMP20]: Komentar broj 20: Potrebno je definirati sastav komisije i broj članova. Npr. Komisija se sastoji od pet članova, od kojih su tri iz reda stručnjaka i dva iz reda ministarstva.

DIO TREĆI – TURISTIČKA DJELATNOST

POGLAVLJE I. OBAVLJANJE TURISTIČKE DJELATNOSTI

Član 16.

(Turistička djelatnost i turističke usluge)

- (1) Turistička djelatnost, u smislu ovog zakona, je pružanje usluga i posredovanje u turističkom prometu.
- (2) Turističke usluge, u smislu ovog zakona, su pružanje usluga putničke agencije, turističkog vodiča, pratioca, animatora i zastupnika, pružanje usluga u seoskom turizmu, drugim oblicima turizma i ostale turističke usluge.

Član 17.

(Subjekti koji mogu obavljati turističku djelatnost)

- (1) Turističku djelatnost obavljaju pravna i fizička lica koja su registrovana za obavljanje turističke djelatnosti, odnosno imaju rješenje nadležnog općinskog/gradskog organa i ispunjavaju uslove propisane ovim zakonom.
- (2) Pod uslovima propisanim ovim zakonom turističku djelatnost mogu obavljati i:
 - a) pravna lica koja upravljaju zaštićenim područjima,
 - b) udruženja i fondacije.
- (3) Udruženje može obavljati privredne djelatnosti samo ako je osnovna svrha takvih djelatnosti ostvarivanje ciljeva utvrdjenih statutom. Udruženja mogu obavljati nesrodne privredne djelatnosti (privredne djelatnosti koje nisu neposredno povezane sa ostvarivanjem osnovnih statutarinih ciljeva udruženja) samo preko posebno osnovane pravne osobe.

Član 18.

(Turistička djelatnost)

Turistička djelatnost obuhvata:

- a) organiziranje i provođenje putovanja i boravka lica,
- b) posredovanje u pružanju pojedinačnih i grupnih usluga putovanja i boravaka i obavljanje drugih za njih vezanih usluga,
- c) pružanje usluga turističkog vodiča, pratioca i zastupnika,
- d) turističku animaciju,
- e) usluge iznajmljivanja objekata, plovnihi objekata za odmor i rekreaciju,
- f) davanje obavijesti i savjeta o ponudi korištenja usluga prijevoza, boravka i drugih za putnika važnih usluga,
- g) staranje o prtljagu putnika tokom korištenja turističkih usluga,
- h) posredovanje kod osiguranja putnika i prtljage,
- i) poslovi na razvijanju i organiziranju posebnih oblika turizma (seoski, zdravstveni, kongresni, lovno-ribolovni, planinski, vjerski, avanturistički, izletnički i dr.),
- j) pribavljanje putnih isprava, viza i drugih isprava potrebnih za prijelaz granice i boravak u inozemstvu,
- k) izdavanje u zakup vozila, bicikla, skijaške opreme i druge sportske opreme, kao i posredovanje kod davaoca usluga radi njihovog pribavljanja,
- l) poslove u vezi s pribavljanjem dozvola za lov i ribolov,
- m) poslove na organiziranju i izvodenju programa putovanja i boravka na zahtjev ili po programu putnika, grupe putnika ili pravnih lica - organizatora inicijative putovanja i boravka, organiziranje skupova ili izložbi sa ili bez putovanja i boravka sudionika, usluge u okviru kulturno-historijskog turizma, zdravstvenog, lovno-ribolovnog turizma, lječilišnog turizma, seoskog turizma i dr.,
- n) prodaju i posredovanje u prodaji turističkih usluga,

Commented [SSRMP21]: Komentar broj 21: Navesti i druge oblike turizma koji postoje ili potencijalno mogu postojati u ZDK, npr: kulturno-historijski turizam, avanturistički turizam, lječilišni turizam i sl.

Commented [SSRMP22]: Komentar broj 22: Razmotriti objedinjavanje sa članom 16. kao stav (3)

Commented [SSRMP23]: Komentar broj 23: Prema Zakonu o putnim ispravama Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH" broj: 4/97, 1/99, 9/99, 27/00, 32/00, 19/01, 47/04, 53/07, 33/08, 39/08 i 60/13)

Član 4. Putna isprava je javna isprava kojom se dokazuje identitet i državljanstvo Bosne i Hercegovine.

Član 18. "Zahtjev za izdavanje putne isprave podnosi se lično, osim zahtjeva za izdavanje diplomatskog i službenog pasoša koji podnosi nadležni organ Bosne i Hercegovine, odnosno entiteta, kao i putnog lista za državljane Bosne i Hercegovine koji nadležni organ može izdati i po službenoj dužnosti..."

U skladu s navedenim razmotriti brisanje fraza putne isprave ili da se decidno definiše šta se pod njima podrazumijeva.

Commented [SSRMP24]: Komentar broj 24: Dodati tekst "kako je to propisano Zakonom o lovstvu ("Službene novine Federacije BiH", broj: 4/06, 8/10 i 81/14) i Zakonom o slatkovodnom ribarstvu ("Službene novine Federacije BiH", broj: 64/04)" ili "u skladu sa važećom regulativom".

- o) prodaju ~~voznih~~ karata,
- p) prodaju ulaznica za sportske, kulturne i druge priredbe,
- r) prodaju robe vezane za potrebe putovanja, posredovanje pri izdavanju i naplati putničkih čekova i kreditnih kartica,
- s) i druge poslove vezane za turističku djelatnost.

Commented [SSRMP25]: Komentar broj 25:
"autobuskih, avionskih i voznih"

Član 19.

(Obaveze pravnih i drugih lica)

Subjekti iz člana 17. ovog zakona, koji obavljaju turističku djelatnost, pri pružanju usluga u turizmu dužni su da:

- a) posluju u skladu sa odredbama ovog i drugih vezanih zakona i dobrih poslovnih običaja,
- b) na ulazu u poslovni prostor vidno istaknu firmu i radno vrijeme kao i da se pridržavaju utvrđenog radnog vremena u poslovanju,
- c) na zahtjev korisnika usluga izjasne se da li nastupaju u svojstvu organizatora putovanja ili posrednika i koliki obim ovlaštenja imaju pri zastupanju drugih turističkih agencija,
- d) da objave uslove, sadržaj i cijenu svake pojedine usluge i pridržavaju se tih uslova, sadržaja i cijena,
- e) u okviru turističkog objekta utvrde i naplate istu cijenu za pruženu uslugu domaćim i stranim korisnicima turističkih usluga,
- f) za svaku izvršenu uslugu, korisniku izdaju račun, kartu ili potvrdu s brojem kojom se potvrđuje prijem uplate, čuvaju kopije tih dokumenata i za vrijeme koje je određeno propisima iz područja računovodstva, odnosno najmanje godinu dana od izdavanja računa,
- g) u prostorijama i na mjestima gdje se prodaju turističke usluge voditi knjigu žalbe, te u roku od 15 dana odgovoriti na svaki izneseni prigovor, te prigovor korisnika turističke usluge dostaviti nadležnoj inspekciji u roku od pet dana od dana podnošenja prigovora. Oblik, sadržaj i način vođenja knjige žalbe regulisan je federalnim propisom,
- h) vode poslovne knjige u skladu sa važećim propisima.

Član 20.

(Uslovi za obavljanje turističke djelatnosti)

- (1) Subjekt za obavljanje turističke djelatnosti mora obezbijediti poslovni prostor, uređaje i opremu kao i uslove u pogledu zaposlenih lica, osim ako ovim zakonom nije drugačije određeno.
- (2) Subjekt može da počne obavljati turističku djelatnost kada:
 - a) se kod nadležnog suda registruje za obavljanje turističke djelatnosti u skladu sa zakonom kojim se uređuje registracija poslovnih subjekata, ili
 - b) od nadležnog općinskog/gradskog organa (u daljem tekstu: nadležni organ) dobije rješenje kojim se odobrava obavljanje turističke djelatnosti, osim ako ovim zakonom nije drugačije propisano, ili
 - c) se kod nadležnog ministarstva registruje za obavljanje turističke djelatnosti u skladu sa propisima iz oblasti udruženja i fondacija, osim ako ovim zakonom nije drugačije propisano.
- (3) U obavljanju turističke djelatnosti subjekti iz člana 17. ovog zakona dužni su poslovati u skladu sa zakonom i poslovnim običajima u turizmu (uzansama).

Član 21.

(Zabrana oglašavanja i reklamiranja)

Zabranjuje se pružaocu usluga u turizmu da neposredno ili posredno, putem javnih glasila, internetom, promotivnim materijalom i sl., oglašava i/ili reklamira pružanje turističkih usluga, ako ne ispunjava uslove propisane federalnim zakonom iz oblasti turizma (u daljem tekstu: federalni zakon), propisima donesenim na osnovu federalnog zakona (u daljem tekstu: federalnim propisima), ovim zakonom i propisima donesenim na osnovu ovog zakona, te drugim zakonima.

Član 22.

(Ostali subjekti)

- (1) Sportski klubovi i savezi, sindikati, škole i druge obrazovne ustanove, kulturno-umjetnička društva, udruženja penzionera, strukovna udruženja i sl. (u daljem tekstu: organizacije), mogu organizirati putovanje i boravak isključivo za svoje članove.
- (2) Organizacije iz stava (1) ovog člana mogu organizirati turistički paket aranžman iz stava (1) ovog člana samo povremeno i bez sticanja dobiti.
- (3) Propaganda i predstavljanje turističkog paket aranžmana iz stava (1) ovog člana dopuštena je samo svojim sredstvima u vidu obavijesti i saopćenjima koje dobivaju članovi organizacije.
- (4) Organizacije su obavezne za organizaciju turističkog paket aranžmana iz stava (1) ovog člana koristiti samo prijevozna sredstva u kojima su putnici i prtljaga osigurani.

Član 23.

(Period obavljanja turističke djelatnosti)

- (1) Turistički subjekt posluje tokom cijele godine ili sezonski.
- (2) Turistički subjekt utvrđuje period poslovanja iz stava (1) ovog člana za svaki objekt posebno, prilikom podnošenja zahtjeva za pružanje usluga kod nadležnog organa prema mjestu gdje se nalazi objekt.
- (3) Turistički subjekt određene poslove iz svoje djelatnosti može obavljati i povremeno za vrijeme trajanja određenih manifestacija.

POGLAVLJE II. PUTNIČKA AGENCIJA

Član 24.

(Putnička agencija)

- (1) Putničkom agencijom u smislu ovog zakona, smatra se pravno lice upisano u registar društava koja se bave organiziranjem turističkih i poslovnih putovanja i boravaka, posredovanjem i pružanjem svih ostalih usluga u vezi s tim, te prodajom svog vlastitog turističkog proizvoda kojeg stvara objedinjavanjem raznih vrsta turističkih usluga.
- (2) Korištenje naznake "putnička agencija", usluge putničke agencije, minimalno-tehnički uslovi koje moraju ispunjavati putničke agencije i način pružanja usluga, uslovi za pružanje usluga putničke agencije, sadržaj zahtjeva putničke agencije za izdavanje rješenja o odobrenju za rad, sadržaj rješenja, obaveze putničke agencije i prijevoz putnika, jamčevina, ugovor o osiguranju, grupna putovanja, program, prospekt ili katalog putovanja, poslovni prostor i poslovnica, voditelj poslovnice,

uslovi za voditelja poslovnice, kao i prestanak pružanja usluga putničke agencije propisani su federalnim zakonom.

- (3) Ministarstvo vodi Registar putničkih agencija.
- (2) (4) Ministar pravilnikom propisuje oblik, sadržaj i način vođenja Registra putničkih agencija.

Commented [SSRMP26]: Komentar broj 26: S obzirom na to da je ovo veoma širok dijapazon, potrebno je utvrditi Pravilnik o minimalnim uvjetima za rad putničke agencije u pogledu tehničkih uslova te osoblja ili članove federalnog zakona preuzeti u kantonalni zakon.

Član 25. (Licenca)

- (1) Organizator putovanja iz člana 24. ovog zakona, nakon pribavljanja rješenja o odobrenju za rad iz člana 24. ovog zakona i upisa u registar, za organiziranje turističkog putovanja dužan je od Ministarstva pribaviti licencu za organiziranje turističkog putovanja (u daljem tekstu: licenca).
- (2) U postupku izdavanja licence, Ministarstvo utvrđuje da li je organizator turističkog putovanja registrovan za obavljanje predmetne djelatnosti, odnosno da li su ispunjeni uslovi propisani zakonom.
- (3) Uz zahtjev za izdavanje licence, ovlašteno lice organizatora putovanja podnosi sljedeću dokumentaciju (original ili ovjerenu kopiju):
- a) rješenje o upisu u sudski registar,
 - b) rješenje nadležnog organa kojim se odobrava obavljanje djelatnosti,
 - c) potvrdu nadležnog suda da nad organizatorom putovanja nije otvoren postupak stečaja ili likvidacije,
 - d) potvrdu nadležnog suda da organizatoru putovanja nije izrečena zaštitna mjera zabrane obavljanja djelatnosti i njegovom odgovornom licu,
 - e) rješenje nadležnog poreznog ureda Porezne uprave Federacije Bosne i Hercegovine o određivanju jedinstvenog identifikacionog broja ili uvjerenje Uprave za indirektno oporezivanje Bosne i Hercegovine o određivanju PDV broja,
 - f) odluku o osnivanju poslovne jedinice (kopija općeg akta),
 - g) adrese poslovnih jedinica,
 - h) akt o organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta ili spisak zaposlenih koji direktno rade na organizaciji turističkog putovanja,
 - i) dokaz o registraciji obveznika doprinosa obaveznog osiguranja od Porezne uprave Federacije Bosne i Hercegovine,
 - j) opće uslove putovanja ovjerene od strukovnog Udruženja/udruga turističkih agencija u Bosni i Hercegovini (u daljem tekstu: UTA BiH),
 - k) spisak ovjerenih paket aranžmana ili izleta realizovanih u prethodnoj godini, izuzev novoosnovanog organizatora putovanja,
 - l) dokaz o posjedovanju jemstva definisanog federalnim zakonom,

Commented [SSRMP27]: Komentar broj 27: Putnička agencija

Član 26. (Izdavanje licence)

- (1) Ministarstvo izdaje licencu u formi rješenja najkasnije u roku od 15 dana od dana podnošenja urednog i potpunog zahtjeva organizatora turističkog putovanja.
- (2) Licenca iz stava (1) ovog člana podliježe reviziji nakon isteka tri godine od dana dostavljanja.
- (3) Ministarstvo, po službenoj dužnosti, vodi računa o isteku roka iz stava (2) ovog člana.
- (4) Licenca je konačna i protiv nje nije dozvoljena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor pred nadležnim sudom.

- (5) Podnosilac zahtjeva za izdavanje licence snosi troškove postupka i troškovi se plaćaju prilikom podnošenja zahtjeva. Troškovi izdavanja licence uplaćuju se u korist Budžeta Zeničko-dobojskog kantona.
- (6) Na sva pitanja koja se odnose na izdavanje licence koja ovim zakonom nisu posebno uređena, primjenjuju se odgovarajuće odredbe zakona koji uređuje upravni postupak.
- (7) Ministarstvo vodi Registar izdatih licenci organizatorima turističkih putovanja.
- (8) Ministar pravilnikom propisuje oblik, sadržaj i način vođenja Registra izdatih licenci.

Član 27.

(Prestanak važenja licence)

- (1) Licenca prestaje da važi:
 - a) brisanjem iz Registra organizatora turističkog putovanja na osnovu zahtjeva nosioca licence,
 - b) podjelom organizatora turističkog putovanja na dva ili više društava ili iz drugog razloga utvrđenog Zakonom o privrednim društvima,
 - c) ako organizator turističkog putovanja prestane ispunjavati uslove iz člana 25. ovog zakona.
- (2) Rješenje o prestanku važenja licence donosi ministar.
- (3) Rješenje iz stava (2) ovog člana je konačno i protiv njega nije dozvoljena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor pred nadležnim sudom.

Član 28.

(Oduzimanje licence)

- (1) Ministar donosi rješenje o oduzimanju licence organizatoru turističkog putovanja ako u postupku revizije ili inspeksijskog pregleda utvrdi:
 - a) da je organizator putovanja prestao ispunjavati uslove propisane federalnim zakonom i uslove propisane u članovima 25. i 27. ovog zakona,
 - b) da su usljed neizvršenja ili djelimičnog izvršenja općih uslova putovanja ili programa putovanja greškom organizatora putovanja, u skladu sa uzansama, nastupile teže posljedice po korisnika turističke usluge (ugrožavanje zdravlja, nije obezbijeden smještaj ili povratak u zemlju, putovanje je neopravdano trajalo duže od onog predviđenog programom putovanja i sl.),
 - c) da organizator nudi ili prodaje programe putovanja bez ugovora o organizovanju putovanja ili ekskurzije, manjak ležajeva u ugostiteljskom objektu i sl.),
 - d) da je organizator putovanja otkazao korisniku turističke usluge, a nije u zakonskom roku izvršio povrat uplaćenih sredstava,
 - e) da je organizatoru putovanja u periodu važenja licence dva puta u roku od godinu dana izrečena novčana kazna za prekršaj ili neizvršavanje ugovorenih obaveza,
 - f) da je licenca izdata organizatoru na osnovu neistinitih podataka i
 - g) da organizator nije u toku godine prodao nijedan turistički paket aranžman posrednicima u organizaciji putovanja (subagentima).
- (2) U slučaju oduzimanja licence, organizator putovanja može da realizuje samo prethodno ugovorena putovanja.
- (3) Organizator, kojem je oduzeta licenca, može da obavlja djelatnost subagenta, ako ispunjava zakonom propisane uslove za tu djelatnost.

Commented [SSRMP28]: Komentar broj 28: Potrebno navesti kojim zakonom. U federalnom Zakonu je to član 41.

- (4) Organizator, kojem je oduzeta licenca, ne može podnijeti zahtjev za dobijanje licence prije isteka roka od godinu dana od dana dostavljanja rješenja o oduzimanju licence.
- (5) Rješenje iz stava (1) ovog člana je konačno i protiv njega nije dozvoljena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor pred nadležnim sudom.

POGLAVLJE III. TURISTIČKI VODIČ, PRATILAC, ANIMATOR I ZASTUPNIK

Član 29.

(Turistički vodič)

- (1) Turistički vodič je lice koje turistima pokazuje i stručno objašnjava prirodne ljepote i rijetkost ~~namenitosti~~, kulturno-historijske spomenike, umjetnička djela, etnografske i druge znamenitosti, historijske događaje i kazivanja o osobama vezanim uz određene lokalitete, građevine i historijska razdoblja, i legende o tim događajima i licima, društveno političke tokove i događanja, te ekonomska dostignuća mjesta i područja.
- (2) Ne smatra se turističkim vodičem stručni radnik koji obavlja poslove vodiča na svom radnom mjestu kod pravnog ili fizičkog lica unutar poslovnog prostora u kojem radi (muzej, galerija, nacionalni park i sl.), stručni radnik putničke agencije koji prati grupu turista iz mjesta u mjesto, vodič u planinama i jamama, u lovu i ribolovu, kao i voditelj i pratilac ekskurzije i izleta.
- (3) Turistički vodič vođenje grupe ili pojedinca predaje stručnom licu zaposlenom unutar institucija kulture (muzeji, galerije i sl.), unutar zaštićenih dijelova prirode ili u prostoru pravnog lica koje upravlja određenom atrakcijom.
- ~~(3)~~(4) Turistički vodiči predvode grupu turista i pružaju im navedene informacije na nekom od svjetskih jezika ili na jeziku grupe.

Formatted: Tab stops: 1,5 cm, List tab + Not at 1,38 cm

Član 30.

(Odobrenje i uslovi za turističkog vodiča)

- (1) Za pružanje usluga turističkog vodiča, turistički vodič dužan je imati odobrenje koje na njegov zahtjev izdaje nadležni organ, na čijem području turistički vodič ima prebivalište.
- (2) Odobrenje iz stava (1) ovog člana izdat će se licu koje ispunjava sljedeće uslove:
 - a) da je državljanin Bosne i Hercegovine,
 - b) da ima poslovnu sposobnost,
 - c) da ima najmanje srednju stručnu spremu,
 - d) da ima položen stručni ispit za turističkog vodiča,
 - e) da zna najmanje jedan svjetski jezik na kojem ~~će~~ može pružati usluge turističkog vodiča,
 - f) da mu pravosnažnom presudom ili rješenjem o prekršaju nije izrečena zaštitna mjera zabrane obavljanja poslova turističkog vodiča, dok ta mjera traje,
 - g) da udovoljava propisanim zdravstvenim uslovima.
- (3) Strani državljanin može pružati usluge turističkog vodiča, uz prioritetnu primjenu načela uzajamnosti, pod uslovom da ima radnu dozvolu i da ispunjava uslove iz stava (1) tačka b) do g) ovog člana.
- (4) Rješenje kojim se stranom državljaninu odobrava pružanje usluga turističkog vodiča vrijedi za vremenski period za koji je ta dozvola izdata.

- (5) Sadržaj rješenja o odobrenju za pružanje usluga turističkog vodiča propisan je federalnim zakonom.
- (6) Pravosnažno rješenje o odobrenju za pružanje usluga turističkog vodiča upisuje se u Upisnik turističkih vodiča koji vodi nadležni organ.
- (7) Oblik, sadržaj i način vođenja Upisnika iz stava (6) ovog člana propisan je federalnim propisom.
- (8) Prestanak odobrenja za pružanje usluga turističkog vodiča, postupak, način polaganja i program stručnog ispita, te način obavljanja poslova turističkog vodiča propisani su federalnim propisom.

Član 31.

(Iskaznica turističkog vodiča)

- (1) Turistički vodič, pri obavljanju poslova turističkog vodiča, mora imati iskaznicu turističkog vodiča, kojom se utvrđuje njegovo svojstvo. Iskaznicu turističkog vodiča, turistički vodič pri obavljanju poslova mora nositi na vidljivom mjestu.
- (2) Obrazac i izgled iskaznice turističkog vodiča, kao i način njenog izdavanja i upotrebe propisan je federalnim propisom.
- (3) Iskaznicu turističkog vodiča izdaje Ministarstvo, na zahtjev podnosioca na propisanom obrascu.
- (4) Troškove izrade iskaznice snosi turistički vodič.
- (5) Evidenciju o izdatim iskaznicama vodi Ministarstvo.

Član 32.

(Turistički pratilac)

- (1) Turistički pratilac je lice koje obavlja operativno-tehničke poslove u vođenju i praćenju turista, te daje turistima obavijesti o svrsi putovanja.
- (2) Turistički pratilac je lice koje ispunjava uslove iz člana 30. ovog zakona, osim uslova iz stava (2) tačke d) tog člana.
- (3) Putnička agencija ne može obavljanje poslova turističkog pratioca povjeriti licu koje ne ispunjava uslove propisane ovim zakonom.

Član 33.

(Turistički animator)

- (1) Turistički animator je fizičko lice koje planira i ostvaruje programe provođenja slobodnog vremena turista, a koji se odnose na sportsko-rekreativne, zabavne i kulturno-društvene sadržaje.
- (2) Za turističkog animatora vrijede odredbe ovog zakona koje se odnose na turističkog pratioca.

Član 34.

(Turistički zastupnik)

- (1) Turistički zastupnik je pravno ili fizičko lice koje zastupa domaćeg ili stranog organizatora putovanja ili posrednika u odredištima putovanja.
- (2) Organizator putovanja, odnosno posrednik, dužan je pismeno obavijestiti davaoca usluga o turističkom zastupniku, njegovim ovlaštenjima i svim eventualnim promjenama.
- (3) Ovlaštenja turističkog zastupnika su sljedeća:
 - a) Štiti interese i prava putnika i organizatora putovanja kod davaoca usluga,

Commented [SSRMP29]: Komentar broj 29: Potrebno je prenijeti član 45. iz federalnog zakona, radi definiranja načina pružanja usluga turističkog vodiča: "Član 45. (Način pružanja usluga turističkog vodiča)

- (1) Turistički vodič mora da posjeduje uvjerenje o položenom stručnom ispitu izdato od strane Ministarstva i iskaznicu turističkog vodiča izdatu od strane kantonalnog organa nadležnog za poslove turizma.
 - (2) Turistički vodič može da pruža usluge samostalno ili kao zaposlenik putničke agencije privrednog društva ili drugog pravnog lica koje obavlja turističku djelatnost kao pretežnu.
 - (3) Turistički vodič koji pruža usluge samostalno kao osnovno, dopunsko ili dodatno zanimanje, mora imati odobrenje za rad izdato od strane nadležnog organa jedinice lokalne samouprave u skladu sa propisima koji regulišu obavljanje obrtničke djelatnosti.
 - (4) Putničke agencije, privredna društva ili druga pravna lica koja obavljaju turističku djelatnost, usluge turističkog vodiča mogu pružati putem svojih zaposlenika koji ispunjavaju uslove iz stava (1) ovog člana ili za pružanje usluga turističkog vodiča angažovati lica iz stava (3) ovog člana.
 - (5) Za pružanje usluga turistički vodič ne mora posjedovati poslovni prostor.
- Turistički vodič dužan je poslove vodiča obavljati savjesno i stručno u skladu sa odredbama ovog zakona, poslovnim običajima u turizmu, statutom i aktima udruženja turističkih vodiča čiji je član."

- b) pruža obavještenja i uputstva putnicima kod izvršavanja programa putovanja i dodatnih usluga,
- c) naručuje dodatne usluge u ime organizatora putovanja prema dobivenim ovlaštenjima,
- d) posreduje u pribavljanju dodatnih usluga za putnike (izleti, kulturne i sportske priredbe i sl.),
- e) obavlja i druge poslove potrebne za zaštitu interesa putnika i organizatora putovanja.

POGLAVLJE IV. TURISTIČKE USLUGE U SEOSKOM TURIZMU, DRUGIM OBLICIMA TURIZMA I OSTALE TURISTIČKE USLUGE

Član 35.

(Seoski turizam)

Seoski turizam, u smislu ovog zakona, je boravak turista u domaćinstvu koje je organizirano kao turističko – seoska privreda (u daljem tekstu: seosko domaćinstvo) radi odmora i rekreacije s mogućnošću učestvovanja u aktivnostima seoskog domaćinstva.

Član 36.

(Turističke usluge u seoskom turizmu)

- (1) Turističke usluge u seoskom turizmu naročito su: iznajmljivanje konja za jahanje, zaprega, škola jahanja, lov i ribolov, organiziranje branja plodova i gljiva, berbe voća i povrća, ubiranje ljetine, foto safari i druge usluge u seoskom domaćinstvu.
- (2) Turističke usluge iz stava (1) ovog člana može pružati vlasnik seoskog domaćinstva s članovima svoje porodice ukoliko ispuni uslove propisane ovim zakonom i drugim propisima.
- (3) Ukoliko se u seoskom domaćinstvu pružaju usluge smještaja i ishrane, objekti moraju ispunjavati minimalno-tehničke uslove u skladu sa propisima koji regulišu ugostiteljsku djelatnost.

Član 37.

(Rješenje o odobrenju za pružanje turističkih usluga u seoskom domaćinstvu)

- (1) Za pružanje turističkih usluga iz člana 36. ovog zakona član seoskog domaćinstva dužan je pribaviti rješenje o odobrenju za pružanje turističkih usluga u seoskom domaćinstvu od nadležnog organa prema mjestu pružanja usluga.
- (2) Rješenje iz stava (1) ovog člana izdat će se na zahtjev člana seoskog domaćinstva koji ispunjava sljedeće uslove:
 - a) da je državljanin Bosne i Hercegovine,
 - b) da je poslovno sposoban,
 - c) da je vlasnik ili nosilac prava korištenja objekta i/ili zemljišta na kojem će se pružati turističke usluge u seoskom turizmu,
 - d) da ispunjava propisane zdravstvene uslove,
 - e) da mu nije pravosnažnom sudskom presudom ili rješenjem o prekršaju izrečena mjera sigurnosti ili zaštitna mjera zabrane pružanja usluga u seoskom domaćinstvu
- (3) Nadležni organ dužan je riješiti o zahtjevu iz stava (2) ovog člana u roku od 15 dana od dana podnošenja potpunog zahtjeva sa potrebnom dokumentacijom.

- (4) Izbuzetno od stava (1) ovog člana, član seoskog domaćinstva koji ima odobrenje za pružanje ugostiteljskih usluga u seoskom domaćinstvu, u skladu sa propisima iz oblasti ugostiteljske djelatnosti, može, uz prethodnu obavijest nadležnom organu, pružati usluge iz člana 36. ovog zakona, uz ispunjavanje uslova propisanih ovim zakonom.
- (5) Protiv rješenja iz stava (1) ovog člana može se izjaviti žalba Ministarstvu u roku od 15 dana od dana dostavljanja rješenja.

Commented [SSRMP30]: Komentar broj 30: Ovaj član je nejasan.

Član 38. (Sadržaj rješenja)

- (1) Rješenje iz člana 37. ovog zakona sadrži:
- ime i prezime, datum i mjesto rođenja, te adresu podnosioca zahtjeva,
 - vrste turističkih usluga koje će se pružati,
 - naznaku pruža li se usluga tokom cijele godine ili sezonski.
- (2) Rješenje iz stava (1) ovog člana nadležni organ dostavlja Kantonalnoj upravi za inspeksijske poslove, nadležnom poreznom uredu i Ministarstvu.
- (3) Za pružanje turističkih usluga članu seoskog domaćinstva mogu pomagati članovi njegovog domaćinstva.

Član 39. (Prestanak važenja rješenja)

- (1) Rješenje o odobrenju iz člana 37. ovog zakona prestaje važiti:
- odjavom, danom navedenim u odjavi ili danom podnošenja odjave nadležnom organu u slučaju ako je u odjavi naveden datum unatrag,
 - ako je inspeksijskim nadzorom utvrđeno da za pružanje turističkih usluga nisu ispunjeni uslovi propisani ovim zakonom, propisima donesenim na osnovu ovog zakona, a utvrđeni nedostaci nisu otklonjeni u ostavljenom roku, sa danom isteka tog roka,
 - ako nadležni organ naknadno utvrdi da je izdano rješenje zasnovano na neistinitim podacima ili krivotvorenim dokumentima,
 - ako se turističke usluge u seoskom domaćinstvu ne počnu pružati u roku od godine dana od dana konačnosti rješenja.
- (2) Nadležni organ donosi rješenje o prestanku važenja rješenja iz stava (1) ovog člana i dostavlja nadležnoj inspekciji i nadležnom poreznom uredu i Ministarstvu.
- (3) Protiv rješenja iz stava (1) ovog člana može se izjaviti žalba Ministarstvu u roku od 15 dana od dana dostavljanja rješenja.

Član 40. (Turističke usluge u drugim oblicima turizma)

- (1) Turističke usluge mogu se pružati i u lovno-ribolovnom, kongresnom, zdravstvenom, planinskom, avanturističkom, sportskom, vjerskom, kulturnom, omladinskom turizmu, na divljim vodama, na skijaškom terenu i drugim oblicima turizma.
- (2) Za obavljanje turističkih usluga iz stava (1) ovog člana pravna i fizička lica dužna su pribaviti rješenje kojim se odobrava obavljanje turističke djelatnosti od nadležnog organa, osim ako ovim zakonom nije drugačije propisano.

- (3) Uslugama na skijaškom terenu u smislu ovog zakona smatra se davanje na korištenje prostora, uređaja i opreme za rekreativno i sportsko skijanje, skijašku obuku i druge rekreativne i sportske aktivnosti na snijegu, te iznajmljivanje skijaške opreme, usluge korištenja ski i bebi liftova, žičara i sl.
- (4) Obaveze pravnog ili fizičkog lica koje upravlja skijaškim terenom propisane su federalnim zakonom.
- (5) Uslugama u omladinskom turizmu, u smislu ovog zakona, smatra se organiziranje i provođenje boravka turista u hostelima ili drugim objektima koji su predviđeni za omladinu kao što su: studentski i omladinski domovi, kampovi, organiziranje kulturno-zabavnih, muzičkih, edukativnih i drugih programa iz sadržaja koji su u vezi sa boravkom omladine.

Član 41.

(Lovno-ribolovni turizam)

- (1) Pod turističkim uslugama u lovno-ribolovnom turizmu podrazumijevaju se usluge prihvata i smještaja lovaca i ribolovaca u odgovarajuće objekte, organizovanje lova i ribolova i pružanje drugih usluga za potrebe lovno-ribolovnog turizma, kao što su usluge prijevoza do lovišta i po lovištu, obuku i iznajmljivanje lovačkih pasa, iznajmljivanje lovačkog oružja i sl.
- (2) Turističke usluge u lovno-ribolovnom turizmu mogu pružati lica registrirana za obavljanje te djelatnosti, u skladu sa propisima iz oblasti lova i ribolova.
- (3) Lica iz stava (2) ovog člana dužna su turistima pružati usluge u skladu sa odredbama ovog zakona i propisima iz oblasti lova i ribolova.
- (4) Usluge smještaja u objektima lovno-ribolovnog turizma pružaju se u skladu sa zakonom koji reguliše oblast ugostiteljstva.

Član 42.

(Turističke usluge u kongresnom turizmu)

- (1) Turističke usluge u kongresnom turizmu obuhvataju usluge organiziranja, promocije i/ili održavanje kongresa, konferencija i sličnih događaja, sa ili bez usluge osoblja za provedbu i opremanje prostora u kojem se takvi događaji održavaju.
- (2) Usluge iz stava (1) ovog člana mogu pružati pravna lica iz člana 17. ovog zakona.
- (3) Na pružanje usluga kongresnog turizma iz stava (1) ovog člana koji se organizira za svoje članove, korisnike i zaposlenike, u okviru svoje djelatnosti ili u skladu sa svojim općim aktima, ne primjenjuju se odredbe ovog zakona.

Commented [SSRMP31]: Komentar broj 31: "koje za svoje članove korisnike i zaposlenike organizira pravno lice, u okviru svoje djelatnosti ili u skladu sa svojim općim aktima, ne primjenjuju se odredbe ovog Zakona."

Član 43.

(Rješenje o odobrenju za pružanje usluga u kongresnom turizmu)

- (1) Za pružanje usluga u kongresnom turizmu iz člana 42. ovog zakona pravna lica dužna su pribaviti rješenje o ispunjavanju minimalno-tehničkih uslova od nadležnog organa prema mjestu svog sjedišta.
- (2) Rješenje iz stava (1) ovog člana dostavlja se Kantonalnoj upravi za inspeksijske poslove, nadležnom poreznom uredu i Ministarstvu.
- (3) Troškove postupka izdavanja rješenja snosi podnosilac zahtjeva.
- (4) Protiv rješenja iz stava (1) ovog člana može se izjaviti žalba Ministarstvu u roku od 15 dana od dana dostavljanja rješenja.

- (5) Na prestanak važenja rješenja iz stava (1) ovog člana na odgovarajući način primjenjuju se odredbe člana 39. ovog zakona.

Član 44.

(Turističke usluge u zdravstvenom turizmu)

- (1) Pod turističkim uslugama u zdravstvenom turizmu smatraju se usluge medicinskog turizma, lječilišnog turizma i wellnessa.
- (2) Usluge medicinskog turizma obuhvataju usluge zdravstvene zaštite povezane sa putovanjem izvan mjesta boravka.
- (3) Usluge lječilišnog turizma obuhvataju usluge u kojima se stručno i kontrolisano koriste prirodni ljekoviti postupci (SPA, banje, i terme i sl.) u cilju poboljšanja i očuvanja zdravstvenih i psihofizičkih sposobnosti te obuhvata raznolike aktivnosti vezane uz zdravlje. Obuhvata i uslugu u cijelosti – aktivan odmor, zdravu hranu te poboljšanje osobnog zdravlja.
- (4) Wellness usluge (holistički i medicinski wellness) obuhvataju organizirano provođenje zdravstveno-preventivnih i kurativnih programa u svrhu prevencije bolesti, te unapređenja zdravlja.
- (5) Holistički wellness: beauty, psihofizička rekuperacija (fitness, yoga, meditacija), masaža i sl. Holistička metoda obuhvata cjelovito liječenje čovjeka na metaboličkoj, fizičkoj, psihološkoj, sociološkoj i duhovnoj razini. U holističke pristupe spadaju: ~~tradicionalna kineska medicina, tibetanska medicina, indijska medicina~~ i sa njom najviše zastupljena ~~a~~Ayurveda.
- (6) Medicinski wellness: zdravstveno-preventivni i kurativni tretmani pod stručnim nadzorom multidisciplinarnog tima (liekar, nutricionist, fizioterapeut, psiholog).

Član 45.

(Pružaoци usluga u zdravstvenom turizmu)

- (1) Usluge u zdravstvenom turizmu iz člana 44. ovog zakona mogu pružati specijalne bolnice, lječilišta i druge zdravstvene ustanove, pravna lica registrovana za obavljanje zdravstvene djelatnosti i zdravstveni radnici koji samostalno obavljaju privatnu praksu u skladu sa posebnim propisima kojima je regulisana zdravstvena zaštita, za korisnike svojih zdravstvenih usluga.
- (2) Izuzetno od stava (1) ovog člana, wellness usluge mogu pružati pravna i fizička lica iz člana 17. stav (1) ovog zakona.
- (3) Pružalac usluga u zdravstvenom turizmu pruža usluge u skladu sa odredbama ovog zakona, propisima donesenim na osnovu ovog zakona i u skladu sa odredbama posebnih propisa kojima je regulisana pojedina usluga zdravstvenog turizma iz člana 44. ovog zakona.
- (4) Pružalac usluga u zdravstvenom turizmu iz stava (1) ovog člana može pružati usluge organiziranja putovanja, bez osnivanja turističke agencije, samo za korisnike svojih usluga iz člana 44. ovog zakona.

Commented [SSRMP32]: Komentar broj 32: Da li su ovo pravna ili fizička lica?

Član 46.

(Rješenje o odobrenju za pružanje usluga u zdravstvenom turizmu)

- (1) Za pružanje usluga u zdravstvenom turizmu iz člana 44. ovog zakona pravna i fizička lica dužna su pribaviti rješenje o ispunjavanju uslova za obavljanje zdravstvene djelatnosti od nadležnog organa u skladu sa posebnim propisima kojima je regulisana

Commented [SSRMP33]: Komentar broj 33: Da li zaista fizička lica mogu pružati ovakve usluge s obzirom na posebne uvjete iz Zakona o zdravstvenoj zaštiti, uslovima minimalne tehničke opremljenosti prostora, te posebne stručne spremljenosti kadrova zaposlenih u istoj? Da bi se dobilo rješenje o odobrenju za rad u zdravstvenom turizmu obavezno je priložiti rješenje o odobrenju za rad pravne osobe u smislu zdravstvene zaštite (bolnice, ordinacije, itd.)

zdravstvena zaštita, odnosno rješenje o odobrenju za pružanje tih turističkih usluga od nadležnog organa prema mjestu svog sjedišta.

- (2) Rješenje iz stava (1) ovog člana dostavlja se Kantonalnoj upravi za inspekcijske poslove, nadležnom poreznom uredu i Ministarstvu.

Član 47.

(Turističke usluge u planinskom turizmu)

- (1) Pod turističkim uslugama u planinskom turizmu podrazumijevaju se usluge prihvata i smještaja planinara i turista u planinarske objekte, organizovanje planinarsko - pješačkih tura i pružanje planinarskih vodičkih usluga planinarskih vodiča za potrebe planinskog turizma.
- (2) Turističke usluge u planinskom turizmu mogu pružati registrovane planinarske organizacije, u skladu sa propisima iz oblasti planinarstva.
- (3) Planinarski vodič je osoba koja se bavi planinarenjem duže vrijeme i školovana na kursu u organizaciji verifikovanog planinarskog saveza ili planinarskog društva, uz obavezno kontinuirano usavršavanje i obuku ili licencirana od strane Komisije za vodiče Planinarskog saveza Federacije Bosne i Hercegovine
- (4) Na pružanje usluga planinskog turizma iz stava (1) ovog člana koje pružaju registrovane planinarske organizacije za svoje članove, korisnike, u okviru svoje djelatnosti ili u skladu sa svojim općim aktima, ne primjenjuju se odredbe ovog zakona.

Član 48.

(Turističke usluge u avanturističkom turizmu)

- (1) Turističke usluge u avanturističkom turizmu su usluge koje uključuju sportsko-rekreativne ili avanturističke aktivnosti (skijanje, jahanje, gorsko-planinsko vođenje, brdski biciklizam, padobransko jedrenje /paragliding/, zmajarenje, skakanje s užetom /bungee-jumping/, špiljarenje i sl.).
- (2) Usluge iz stava (1) ovog člana pružaju se pod uslovima propisanim federalnim zakonom, ovim zakonom, propisima donesenim na osnovu ovog zakona i drugim propisima koji uređuju pružanje istih.
- (3) Usluge iz stava (1) ovog člana mogu pružati lica (treneri, instruktori, učitelji, voditelji, vodiči i sl.), koja imaju odgovarajuće licence/dozvole nadležnih institucija ili udruženja, kojim se utvrđuje sposobnost i nivo vještine obavljanja aktivnosti.
- (4) Za aktivnosti koje se provode na nepristupačnim mjestima, kao i specifičnim destinacijama što se tiče prirodnih i klimatskih uvjeta (rijeke, planine i sl.), organizator i/ili lica koja ih izvođe dužni su izvršiti procjenu rizika te donijeti planove i procedure otklanjanja opasnosti (elaborat spašavanja).
- (5) Lica iz stava (3) ovog člana moraju biti osposobljena za postupke i djelovanja u slučaju nesreće ili opasnostima prema posebnom programu koji provodi Kantonalni štab civilne zaštite.

Član 49.

(Način pružanja usluga u avanturističkom turizmu)

- (1) Pružalac turističkih usluga iz člana 48. ovog zakona obavezan je:
 - a) imati odgovarajuću opremu za pružanje usluge, uz deklaraciju ovlaštenih proizvođača ili atestiranu prema važećim standardima u ispravnom stanju,

- b) pribaviti koncesiju u skladu sa propisima kojima se uređuju koncesije, ukoliko je ista potrebna za pružanje usluge,
 - c) upotrebljavati opremu prema uputama proizvođača,
 - d) osigurati sredstva komunikacije,
 - e) osigurati pribor za prvu pomoć ovisno o aktivnosti,
 - f) osigurati ličnu opremu za korisnike usluga,
 - g) u skladu sa procjenom opasnosti, osigurati prisustvo hitne medicinske pomoći i drugih službi za spašavanje,
 - h) prije započinjanja pružanja usluge, istaknutom informacijom u pisanom obliku, te usmeno, upoznati korisnika usluge s vrstama rizika provođenja usluge, te načinom korištenja opreme,
 - i) osigurati korisnike usluga od posljedica nesretnog slučaja, te upoznati korisnika usluge sa sadržajem ugovora o osiguranju (policom osiguranja).
- (2) Licima mladim od 18 godina usluge iz člana 48. stav (1) ovog zakona mogu se pružati samo uz pismenu saglasnost roditelja odnosno staratelja, ukoliko roditelj, odnosno staratelj nije prisutan.
- (3) Pružalac usluga iz člana 48. stav (1) ovog zakona može odbiti pružanje usluga licu mlađem od 18 godina, bez obzira na saglasnost roditelja odnosno staratelja.

Član 50.

(Rješenje o odobrenju za pružanje usluga u avanturističkom turizmu)

- (1) Za pružanje usluga u avanturističkom turizmu pravno ili fizičko lice dužno je pribaviti rješenje o ispunjavanju minimalno-tehničkih uslova, odnosno rješenje o odobrenju za pružanje tih turističkih usluga izdatog od strane nadležnog organa prema mjestu svog sjedišta.
- (2) Rješenje iz stava (1) ovog člana nadležni organ dostavlja Kantonalnoj upravi za inspeksijske poslove, nadležnom poreznom uredu i Ministarstvu.
- (3) Troškove postupka izdavanja rješenja snosi podnosilac zahtjeva.
- (4) Protiv rješenja iz stava (1) ovog člana može se izjaviti žalba Ministarstvu u roku od 15 dana od dana dostavljanja rješenja.
- (5) Na prestanak važenja rješenja iz stava (1) ovog člana na odgovarajući način primjenjuju se odredbe člana 39. ovog zakona.

Član 51.

(Turističke usluge na divljim vodama)

- (1) Turističke usluge na divljim vodama su: rafting, kajak, kanu, kanjoning, spelcoronjenje, hidrospid (hydrospeed) kao i ostale slične aktivnosti.
- (2) Pravna i fizička lica mogu pružati usluge iz stava (1) ovog člana pod uslovima propisanim ovim zakonom i drugim propisima i u skladu sa zakonom koji reguliše oblast unutrašnje plovidbe.
- (3) Davalac usluga iz stava (2) ovog člana može obavljati djelatnost pod uslovom da od nadležnog organa pribavi rješenje u skladu sa članom 68. ovog zakona.

- (4) Usluge iz stava (1) ovog člana mogu pružati lica (treneri, instruktori, učitelji, voditelji, vodiči i sl.) koja imaju odgovarajuće licence/dozvole nadležnih institucija ili udruženja, sposobnost i nivo vještine obavljanja aktivnosti.
- (5) Za aktivnosti koje se provode na nepristupačnim mjestima, kao i specifičnim destinacijama što se tiče prirodnih i klimatskih uvjeta (rijeke, planine i sl.) organizator i/ili lica koja ih izvođe dužni su izvršiti procjenu rizika te donijeti planove i procedure otklanjanja opasnosti (elaborate spašavanja).
- (6) Lica iz stava (4) ovog člana moraju biti osposobljena za postupke i djelovanja u slučaju nesreće ili opasnosti prema posebnom programu koji provodi Kantonalni štab civilne zaštite.

Član 52.

(Turističke usluge u raftingu)

- (1) Turističke usluge u raftingu su:
 - a) iznajmljivanje prostora uz uredene i djelimično ili potpuno zaštićene obale,
 - b) iznajmljivanje plovinih objekata za odmor i rekreaciju,
 - c) prihvatanje, čuvanje i održavanje plovila,
 - d) usluge snabdijevanja raftera (vodom, namirnicama, rezervnim dijelovima, opremom i sl.),
 - e) obuka za skipere i voditelje čamaca,
 - f) uređenje i priprema plovila i čamaca,
 - g) obezbjeđenje službe spašavanja i pružanja hitne medicinske pomoći,
 - h) usluga skipera,
 - i) —druge usluge za potrebe turističkih usluga raftinga.
- (2) Usluge iz stava (1) ovog člana pružaju se pod uslovima propisanim federalnim zakonima, ovim zakonom, propisima donesenim na osnovu ovog zakona i drugim propisima koji uređuju pružanje istih.

Član 53.

(Način pružanja turističkih usluga na divljim vodama)

- (1) Pružalac turističkih usluga iz člana 51. ovog zakona obavezan je:
 - a) imati odgovarajuću opremu za pružanje usluga, uz deklaraciju ovlaštenih proizvođača ili atestiranu, prema važećim standardima u ispravnom stanju,
 - b) pribaviti koncesiju u skladu sa propisima kojima se uređuju koncesije ukoliko je ista potrebna za pružanje usluge,
 - c) upotrebljavati opremu prema uputima proizvođača,
 - d) osigurati sredstva komunikacije,
 - e) osigurati pribor za prvu pomoć ovisno o aktivnosti,
 - f) osigurati ličnu opremu za korisnike usluga,
 - g) u skladu sa procjenom opasnosti, osigurati prisustvo hitne medicinske pomoći i drugih službi za spašavanje,
 - h) prije započinjanja pružanja usluga, istaknutom informacijom u pisanom obliku, te usmeno, upoznati korisnika usluga s vrstama rizika provođenja usluge, te načinom korištenja opreme,
 - i) osigurati korisnike usluga od posljedica nesretnog slučaja, te upoznati korisnika usluge sa sadržajem ugovora o osiguranju (policom osiguranja).

- (2) Licima mladim od 18 godina usluge iz člana 51. stav (1) ovog zakona mogu se pružati samo uz pismenu saglasnost roditelja odnosno staratelja, ukoliko roditelj, odnosno staratelj nije prisutan.
- (3) Pružalac usluga iz člana 51. stav (1) ovog zakona može odbiti pružanje usluga licu mladem od 18 godina, bez obzira na saglasnost roditelja odnosno staratelja.

Član 54.

(Rješenje o odobrenju za pružanje turističkih usluga na divljim vodama)

- (1) Za pružanje turističkih usluga na divljim vodama pravno ili fizičko lice dužno je pribaviti rješenje o ispunjavanju minimalno-tehničkih uslova, odnosno rješenje o odobrenju za pružanje tih turističkih usluga izdato od strane nadležnog organa prema mjestu svog sjedišta.
- (2) Rješenje iz stava (1) ovog člana dostavlja sa Kantonalnoj upravi za inspeksijske poslove, nadležnom poreznom uredu i Ministarstvu.
- (3) Troškove postupka izdavanja rješenja snosi podnosilac zahtjeva.
- (4) Protiv rješenja iz stava (1) ovog člana može se izjaviti žalba Ministarstva u roku od 15 dana od dana od dana dostavljanja rješenja.
- (5) Na prestanak važenja rješenja iz stava (1) ovog člana na odgovarajući način primjenjuju se odredbe člana 39. ovog zakona.

Član 55.

(Ostale turističke usluge)

- (1) Ostale turističke usluge u smislu ovog zakona su:
- usluge na kupalištima,
 - iznajmljivanje sandolina, čamaca, kajaka i njihov smještaj i čuvanje,
 - iznajmljivanje jedrilica, dasaka za jedrenje, bicikla na vodi, skutera i sl.,
 - iznajmljivanje pribora i opreme za kupanje i skijanje na vodi,
 - iznajmljivanje suncobrana, ležaljki i dr.
 - iznajmljivanje skijaške opreme, opreme za ~~bord~~ ribolovne, ronilačke opreme, planinarske i speleološke opreme i sl.
- (2) Turističke usluge u turizmu na vodama mogu da pružaju pravna i fizička lica koja od nadležnog organa pribave rješenje u skladu sa ovim zakonom i u skladu sa zakonom koji reguliše oblast unutrašnje plovidbe.
- (3) Nadležni organ u rješenju određuje mjesto i vrijeme pružanja usluga iz stava (1) ovog člana.
- (4) Kupališta su područja namijenjena za organizovano kupanje i područja na kojima nije zabranjeno kupanje i koje se kao takvo tradicionalno praktikuje.
- (5) Kupalište proglašava nadležni organ u skladu sa propisom koji reguliše korištenje i upotrebu voda.
- (6) Na uređenom i izgrađenom kupalištu mora biti organizovana spasilačka služba.
- (7) Kupalište se mora redovno čistiti i održavati, te ispunjavati sanitarne uslove i uslove u pogledu izgradnje pratećih objekata i sadržaja, kao što su kabine, svlačionice, ležaljke i ostali slični objekti.
- (8) Davalac usluga je dužan da vidno istakne naziv kupališta i da propiše kupališni red, odnosno pravila korištenja kupališta.

Commented [SSRMP34]: Komentar broj 34: bording ili skibording

- (9) Usluge iz stava (1) ovog člana pružaju se pod uslovima propisanim federalnim zakonima, ovim zakonom, propisima donesenim na osnovu ovog zakona i drugim propisima koji uređuju pružanje istih.

DIO ČETVRTI – PROMOCIJA I UNAPREĐENJE TURIZMA

POGLAVLJE I. TURISTIČKA ZAJEDNICA ZENIČKO-DOBOJSKOG KANTONA

Član 56.

(Promocija i unapređivanje turizma)

- (1) Poslovi na promociji i unapređivanju turizma su poslovi davanja informacija i propagandne djelatnosti u turizmu, formiranje i razvoj informacionog sistema u turizmu Kantona i ostvarivanje regionalne i međunarodne saradnje u oblasti turizma.
- (2) Za obavljanje poslova iz stava (1) ovog člana osniva se Turistička zajednica Kantona, a gradovi i općine u skladu sa potrebama i planovima u oblasti turizma mogu osnivati turističke zajednice općina/gradova ili formirati poslove obavljaju službe nadležne za oblast turizma.

Formatted: Numbered + Level: 1 + Numbering Style: 1, 2, 3, ... + Start at: 1 + Alignment: Left + Aligned at: 0,63 cm + Tab after: 1,27 cm + Indent at: 1,27 cm

Član 57.

(Ciljevi osnivanja Turističke zajednice Zeničko-dobojskog kantona)

- (1) Turistička zajednica Zeničko-dobojskog kantona (u daljem tekstu: Turistička zajednica Kantona) se osniva radi razvoja turizma, unapređenja turizma i promocije turizma na području Kantona u cjelini i privrednih interesa pravnih i fizičkih lica koja pružaju ugostiteljske i druge turističke usluge ili obavljaju drugu djelatnost neposredno povezanu s turizmom.
- (2) Ciljevi osnivanja Turističke zajednice Kantona su:
- a) unapređenje općih uslova boravka turista kroz formiranje cjelovite turističke ponude, podizanje kvaliteta turističkih i drugih komplementarnih usluga, očuvanje i stvaranje prepoznatljivog i privlačnog turističkog ambijenta Kantona;
 - b) razvijanje svijesti o važnosti turizma, kao i privrednim, društvenim i drugim efektima turizma, o potrebi i važnosti očuvanja i unapređenja svih elemenata turističkog proizvoda, a posebno zaštite životne sredine;
 - c) podsticanje razvoja turističke infrastrukture i pružanja informacija turistima;
 - d) promocija turističkog proizvoda u Kantonu;
- (3) Odluku o osnivanju Turističke zajednice Kantona, na prijedlog Vlade, donosi Skupština Zeničko – dobojskog kantona, a pripreme radnje za osnivanje Turističke zajednice Kantona obavlja Ministarstvo.
- (4) Sjedište Turističke zajednice Kantona je u Zenici.

Formatted: Indent: Left: 1,27 cm, No bullets or numbering

Član 58.

(Djelatnost i zadaci Turističke zajednice Kantona)

- (1) Djelatnost Turističke zajednice Kantona zasniva se na načelu ostvarivanja javnog interesa u oblasti turizma, čiji je osnovni cilj promocija turizma na području Kantona, bez ostvarivanja neposredne dobiti.
- (2) Izuzetno od stava (1) ovog člana, Turistička zajednica Kantona može da:

- a) upravlja dobrima i resursima koji su joj dati na upravljanje odlukom osnivača u skladu sa posebnim propisima (izletišta, lovišta, parkovi, plaže, jezera, rijeke, prirodno i kulturno-historijsko nasljeđe),
 - b) organizira manifestacije i priredbe,
 - c) objavljuje turističke komercijalne oglase u oglasnim medijima,
 - d) prodaje suvenire, ulaznice, turističke karte i brošure, osim sopstvenog promotivnog materijala,
 - e) obavlja i druge poslove od javnog interesa koji su u funkciji razvoja turizma i koji nisu u suprotnosti sa ovim zakonom i drugim propisima.
- (3) Osnovni zadaci Turističke zajednice Kantona su sljedeći:
- a) objedinjava turističku ponudu Kantona;
 - b) upravlja javnom turističkom infrastrukturom danom na upravljanje od strane Kantona;
 - c) preduzima mjere i aktivnosti na kreiranju turističkog proizvoda i turističkog imidža Kantona, kao i radnje na formiranju marke turističkog proizvoda destinacije Kantona;
 - d) radi na promociji, plasmanu i podršci realizacije turističkog proizvoda, kao i pojedinih njegovih dijelova, vrijednosti i usluga, koji čine integralni turistički proizvod;
 - e) vrši promociju plansko-projektne, plansko-razvojne i investicione dokumentacije iz oblasti turizma i njima komplementarnih djelatnosti;
 - f) radi na kontinuiranom inoviranju turističkog proizvoda i aktiviranju novih turističkih prostora;
 - g) organizira jedinstveni turistički informacijski sistem, sistem prijave i odjave turista i statističku obradu u skladu sa evropskim standardima;
 - h) saraduje u aktivnostima i poslovima vezanim za standardizaciju, kategorizaciju i klasifikaciju turističkog proizvoda, usluga i objekata;
 - i) radi na istraživanju turističkog tržišta u cilju pozicioniranja turističkog proizvoda na turističkom tržištu;
 - j) prati stanje na turističkom tržištu u cilju blagovremenog donošenja odgovarajućih odluka;
 - k) preduzima mjere i aktivnosti za razvoj i promociju turizma u turistički nerazvijenim dijelovima Kantona;
 - l) obavlja informativne poslove u vezi sa turističkom ponudom i promoviše turističke ponude Kantona u zemlji i inozemstvu;
 - m) saraduje sa turističkim zajednicama (organizacijama) u Bosni i Hercegovini, u zemljama u okruženju, Evropi i svijetu;
 - n) saraduje sa putničkim agencijama i ustanovama za zaštićena prirodna i historijska područja, vezano za turističke posjete i obilaske zaštićenih područja;
 - o) podstiče, unapređuje, promoviše i štiti izvorne vrijednosti i stvara uslove za njihovo korištenje u granicama održivog razvoja turizma Kantona;
 - p) koordinira na poslovima razvoja turizma na lokalnom, kantonalnom, entitetskom i državnom nivou;
 - r) radi na razvoju gostoprimstva, očuvanju prirodnih i kulturno-historijskih vrijednosti i unapređenju ekološke zaštite prostora na kojem djeluje Turistička zajednica Kantona;
 - s) radi na pripremi i implementaciji događaja (event) od važnosti za Kanton;

Commented [SSRMP35]: Komentar broj 35: Turistička zajednica po svom sadržaju i obliku trebala bi biti organizacija destinacijskog menadžmenta te je potrebno uključiti i elemente strateškog i razvojnog planiranja i promišljanja u segmentu turizma.

- l) obavlja i druge poslove koji su u funkciji razvoja turizma i koji nisu u suprotnosti sa ovim zakonom ili drugim propisima.
- (4) Turistička zajednica Kantona sudjeluje i provodi programe i akcije drugih oblika organiziranja koji su od zajedničkog interesa za sve subjekte u turizmu u cilju podizanja nivoa kvaliteta turističke ponude Kantona.
 - (5) Sačinjava finansijski izvještaj sa podacima o izvršavanju programa rada po pojedinačno utvrđenim zadacima, utrošenim finansijskim sredstvima za njihovu realizaciju, s posebnim podacima o stečenim prihodima, načinu i svrsi trošenja sredstava javnih prihoda, te ostvarenje ukupnih prihoda i finansijskom rezultatu poslovanja.
 - (6) Turistička zajednica Kantona obavlja i druge aktivnosti kojima se obezbjeđuje uspješno provođenje promocije i upravljanja turizmoma, kao i ostale aktivnosti od javnog interesa u oblasti turizma po nalogima i uputama Ministarstva.
 - (7) Prilikom izrade Plana promocije turizma Zeničko-dobojskog kantona Turistička zajednica Kantona prije njegovog upućivanja Ministarstvu, obavezna je da obavi javnu raspravu sa općinskim/gradskim turističkim zajednicama ili službama nadležnim za oblast turizma.

Član 59.

(Pravni status Turističke zajednice Kantona)

- (1) Turistička zajednica Kantona ima svojstvo pravnog lica.
- (2) Svojstvo pravnog lica Turistička zajednica Kantona stiče danom upisa u sudski registar.
- (3) Prijavu za upis u sudski registar kao i sve upisane promjene, osnivač odnosno lice ovlašteno osnivačkim aktom, dužno je podnijeti u roku od 15 dana od dana donošenja odluke.

Član 60.

(Finansiranje Turističke zajednice Kantona)

- (1) Prihodi Turističke zajednice Kantona su:
 - a) prihodi iz budžeta osnivača,
 - b) prihodi ostvareni preraspodjelom boravišne takse,
 - c) prihodi od obavljanja djelatnosti iz člana 58. stav (2) ovog Zakona,
 - d) prihodi po osnovu učešća u posebnim domaćim i međunarodnim programima saradnje,
 - e) prihodi od donacija,
 - f) kreditna zaduženja uz prethodnu saglasnost osnivača,
 - g) prihodi iz drugih izvora.
- (2) Turistička zajednica Kantona se može, na osnovu posebne odluke Nadzornog odbora, uz prethodnu saglasnost osnivača, finansijski zaduživati u cilju realizacije programa rada i finansijskog plana, ali ukupna vrijednost zaduženja ne smije prelaziti 25% finansijskim planom predviđenih prihoda.
- (3) Pored izvora prihoda navedenih u stavu (1) ovog člana, poslovanje ili pojedine aktivnosti Turističke zajednice Kantona mogu se finansirati i dodatnim sredstvima koja osiguravaju druge zainteresirane organizacije.

Član 61.

(Statut Turističke zajednice Kantona)

- (1) Prava i obaveze Turističke zajednice Kantona utvrđuju se ovim zakonom i statutom Turističke zajednice Kantona.
- (2) Statut Turističke zajednice Kantona sadrži odredbe kojima se bliže uređuje:
 - a) naziv i sjedište,
 - b) djelatnosti i zadaci Turističke zajednice Kantona,
 - c) prava, obaveze i odgovornosti zaposlenih,
 - d) način predstavljanja i zastupanja Turističke zajednice Kantona,
 - e) djelokrug, organizacija, način izbora i opoziva, mandat te odgovornost članova organa Turističke zajednice Kantona,
 - f) način odlučivanja u Turističkoj zajednici Kantona i organima Turističke zajednice Kantona,
 - g) način ostvarivanja javnosti rada,
 - h) način donošenja statuta i drugih općih akata,
 - i) imovina, način sticanja imovine i raspolaganja imovinom,
 - j) postupak sa imovinom u slučaju prestanka Turističke zajednice Kantona,
 - k) druga pitanja od značaja za djelovanje Turističke zajednice Kantona.
- (3) Nadzorni odbor Turističke zajednice Kantona donosi statut i odluku o izmjenama i dopunama statuta uz prethodnu saglasnost Vlade.
- (4) Ako Turistička zajednica Kantona ne donese statut, odnosno odluku o izmjenama i dopunama statuta u roku od mjesec dana od dana prijema saglasnosti iz stava (3) ovog člana, smatrat će se da saglasnost nije ni data.
- (5) Statut Turističke zajednice Kantona i njegove izmjene i dopune objavljuju se u "Službenim novinama Zeničko-dobojskog kantona".

Član 62.

(Organi Turističke zajednice Kantona)

- (1) Organi Turističke zajednice Kantona su:
 - a) nadzorni odbor i
 - b) direktor,
- (2) Članove Nadzornog odbora imenuje i razrješava Vlada Zeničko-dobojskog kantona na prijedlog Ministarstva.
- (3) Direktora Turističke zajednice Kantona imenuje i razrješava Vlada Zeničko-dobojskog kantona na prijedlog Ministarstva.
- (4) Članovi organa odgovorni su za zakonito i savjesno obavljanje svojih dužnosti.
- (5) Mandat članova organa Turističke zajednice Kantona je četiri godine, a članovi mogu biti ponovno birani, odnosno imenovani najviše na još jedan mandat.
- (6) U slučaju prestanka mandata člana organa prije isteka vremena na koje je biran, novi član se bira na vrijeme do isteka mandata na koji je izabran prethodnik.

Član 63.

(Nadzorni odbor Turističke zajednice Kantona)

- (1) Nadzorni odbor Turističke zajednice Kantona ima tri člana.
- (2) U Nadzorni odbor obavezno se imenuje jedan predstavnik Ministarstva, a ostali članovi imenuju se iz reda naučnih i stručnih lica iz oblasti turizma putem javnog oglasa u skladu sa Zakonom o ministarskim, vladinim i drugim imenovanjima u Federaciji BiH.
- (3) Nadzorni odbor iz redova svojih članova bira predsjednika.
- (4) Nadzorni odbor:

- a) donosi statut Turističke zajednice Kantona,
 - b) donosi poslovnik o svom radu,
 - c) podnosi godišnji program rada sa finansijskim planom,
 - d) podnosi godišnji izvještaj o radu i finansijski izvještaj,
 - e) donosi opći akt o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji poslova, pravilnik o radu i druge opće akte u skladu sa zakonom i Statutom Turističke zajednice kantona,
 - f) odlučuje o korištenju sredstava u skladu sa zakonom i statutom,
 - g) obavlja i druge poslove u skladu sa zakonom i statutom.
- (5) Akt iz stava (4) tačka a) ovog člana donosi se uz prethodnu saglasnost Vlade.
- (6) Akte iz stava (4) tačka c) i d) usvaja Skupština Kantona.
- (7) Članovi Nadzornog odbora, pored općih uvjeta propisanih zakonom, trebaju ispunjavati i posebne uvjete:
- a) VSS-VII stepen stručne spremlje ili drugi ili treći ciklus Bolonjskog sistema obrazovanja;
 - b) najmanje 5 godina radnog iskustva nakon sticanja VSS.

Član 64.

(Direktor Turističke zajednice Kantona)

- (1) Direktora Turističke zajednice Kantona imenuje Vlada na prijedlog Ministarstva.
- (2) Direktor Turističke zajednice Kantona se imenuje na period od četiri godine, putem javnog oglasa u skladu sa Zakonom o ministarskim, vladinim i drugim imenovanjima u Federaciji BiH.
- (3) Direktor Turističke zajednice Kantona:
- a) predstavlja i zastupa Turističku zajednicu Kantona,
 - b) organizira i rukovodi radom i poslovanjem Turističke zajednice Kantona,
 - c) predlaže akte koje donosi Nadzorni odbor,
 - d) izvršava odluke Nadzornog odbora i preduzima mjere za njihovo provođenje,
 - e) stara se o zakonitosti rada,
 - f) odgovara za korištenje i raspolaganje imovinom,
 - g) vrši i druge poslove utvrđene zakonom i statutom.
- (4) Direktor Turističke zajednice Kantona, pored općih uvjeta propisanih zakonom, treba ispunjavati i posebne uvjete:
- a) VSS-VII stepen stručne spremlje ili drugi ili treći ciklus Bolonjskog sistema obrazovanja,
 - b) najmanje 53 godine radnog iskustva nakon sticanja VSS.

Član 65.

(Nadzor nad radom Turističke zajednice Kantona)

- (1) Nadzor nad radom organa upravljanja i rukovođenja Turističke zajednice Kantona obavlja Ministarstvo i Kantonalna uprava za inspeksijske poslove.
- (2) Ministarstvo nadzire zakonitost rada, zakonitost akata i stepen izvršenja programa rada Turističke zajednice Kantona.
- (3) U vršenju nadzora Ministarstvo je ovlašteno da:
- a) zahtjeva izvještaje i podatke o radu,
 - b) utvrdi stanje izvršavanja poslova, upozori na uočene nepravilnosti i odredi mjere i rokove za njihovo otklanjanje,
 - c) izdaje instrukcije,

- d) naloži preuzimanje poslova koje smatra potrebnim,
 - e) pokrene postupak za utvrđivanje odgovornosti,
 - f) obavijesti nadležnu inspekciju u skladu sa posebnim zakonom,
 - g) predloži Vladi da preduzme mjere za koje je ovlaštena.
- (4) Turistička zajednica Kantona dužna je omogućiti Ministarstvu provedbu nadzora, te mu dostaviti ili pripremiti tačne i potpune izvještaje, podatke, materijale i drugu dokumentaciju iz stava (3) ovog člana.
- (5) U slučaju da organi upravljanja i rukovođenja Turističke zajednice Kantona postupi suprotno odredbama ovog Zakona, Ministarstvo će uputiti prijedlog Vladi za pokretanje postupka utvrđivanja njihove odgovornosti.
- (6) U vršenju nadzora iz stava (1) ovog člana Ministarstvo je obavezno da Vladi pripremi godišnju informaciju o realizovanim projektima Turističke zajednice Kantona koji su finansirani iz sredstava javnih prihoda.

POGLAVLJE II. TURISTIČKA ZAJEDNICA OPĆINE/GRADA

Član 66.

(Ciljevi osnivanja Turističke zajednice općine/grada)

- (1) Turistička zajednica općine/grada se osniva radi razvoja turizma, unapređenja turizma i promocije turizma na području jedinica lokalne samouprave i privrednih interesa pravnih i fizičkih lica koja pružaju ugostiteljske i druge turističke usluge ili obavljaju drugu djelatnost neposredno povezanu s turizmom.
- (2) Ciljevi osnivanja Turistička zajednica općine/grada su:
- a) unapređenje općih uslova boravka turista kroz formiranje cjelovite turističke ponude, podizanje kvaliteta turističkih i drugih komplementarnih usluga, očuvanje i stvaranje prepoznatljivog i privlačnog turističkog ambijenta jedinica lokalne samouprave;
 - b) razvijanje svijesti o važnosti turizma, kao i privrednim, društvenim i drugim efektima turizma, o potrebi i važnosti očuvanja i unapređenja svih elemenata turističkog proizvoda, a posebno zaštite životne sredine;
 - c) podsticanje razvoja turističke infrastrukture i pružanja informacija turistima;
 - d) promocija turističkog proizvoda jedinica lokalne samouprave.
- (3) Turistička zajednica općine/grada osniva općinsko/gradsko vijeće.
- (4) Odluku o osnivanju Turistička zajednica općine/grada, na prijedlog načelnika/gradonačelnika, donosi općinsko/gradsko vijeće, a pripremne radnje za osnivanje Turistička zajednica općine/grada obavlja stručna služba općine/grada.

Član 67.

(Djelatnost i zadaci Turističke zajednice općine/grada)

- (1) Djelatnost Turističke zajednice općine/grada zasniva se na načelu ostvarivanja javnog interesa u oblasti turizma, čiji je osnovni cilj promocija turizma na području jedinica lokalne samouprave, bez ostvarivanja neposredne dobiti.
- (2) Izuzetno od stava (1) ovog člana, Turistička zajednica općine/grada može da:
- a) upravlja dobrima i resursima koji su joj dati na upravljanje odlukom osnivača u skladu sa posebnim propisima (izletišta, lovišta, parkovi, plaže, jezera, rijeke, prirodno i kulturno-historijsko nasljeđe),
 - b) organizira manifestacije i priredbe,

Formatted: Justified, Indent: Left: 0,2 cm, Right: 0 cm

- c) objavljuje turističke komercijalne oglase u oglasnim medijima,
 - d) prodaje suvenire, ulaznice, turističke karte i brošure, osim sopstvenog promotivnog materijala,
 - e) obavlja i druge poslove od javnog interesa koji su u funkciji razvoja turizma i koji nisu u suprotnosti sa ovim zakonom i drugim propisima.
- (3) Osnovni zadaci Turističke zajednice općine/grada su sljedeći:
- a) objedinjava turističku ponudu općine/grada;
 - b) upravlja javnom turističkom infrastrukturom danom na upravljanje od strane općine/grada;
 - c) preduzima mjere i aktivnosti na kreiranju turističkog proizvoda i turističkog imidža općine/grada, kao i radnje na formiranju marke turističkog proizvoda destinacije općine/grada;
 - d) radi na promociji, plasmanu i podršci realizacije turističkog proizvoda, kao i pojedinih njegovih dijelova, vrijednosti i usluga, koji čine integralni turistički proizvod;
 - e) vrši promociju plansko-projektne, plansko-razvojne i investicione dokumentacije iz oblasti turizma i njima komplementarnih djelatnosti;
 - f) radi na kontinuiranom inoviranju turističkog proizvoda i aktiviranju novih turističkih prostora;
 - g) organizira jedinstveni turistički informacijski sistem, sistem prijave i odjave turista i statističku obradu u skladu sa evropskim standardima;
 - h) saraduje u aktivnostima i poslovima vezanim za standardizaciju, kategorizaciju i klasifikaciju turističkog proizvoda, usluga i objekata;
 - i) radi na istraživanju turističkog tržišta u cilju pozicioniranja turističkog proizvoda na turističkom tržištu;
 - j) prati stanje na turističkom tržištu u cilju blagovremenog donošenja odgovarajućih odluka;
 - k) preduzima mjere i aktivnosti za razvoj i promociju turizma u svim dijelovima općine/grada;
 - l) obavlja informativne poslove u vezi sa turističkom ponudom i promoviše turističku ponudu općine/grada u zemlji i inozemstvu;
 - m) saraduje sa turističkim zajednicama u Bosni i Hercegovini, u zemljama u okruženju, Evropi i svijetu;
 - n) saraduje sa putničkim agencijama i ustanovama za zaštićena prirodna područja, vezano za turističke posjete i obilaskе zaštićenih područja;
 - o) podstiče, unapređuje, promoviše i štiti izvorne vrijednosti i stvara uslove za njihovo korištenje u granicama održivog razvoja turizma općine/grada;
 - p) koordinira na poslovima razvoja turizma na lokalnom, kantonalnom, entitetskom i državnom nivou;
 - r) radi na razvoju gostoprimstva, očuvanju prirodnih i kulturnih vrijednosti i unapređenju ekološke zaštite prostora na kojem djeluje Turistička zajednica;
 - s) radi na pripremi i implementaciji događaja (event) od važnosti za općinu/grada;
 - t) obavlja i druge poslove propisane ovim zakonom ili drugim propisom.
- (4) Turistička zajednica općine/grada sudjeluje i provodi programe i akcije drugih oblika organiziranja koji su od zajedničkog interesa za sve subjekte u turizmu u cilju podizanja nivoa kvaliteta turističke ponude općine/grada.

- (5) Sačinjava finansijski izvještaj sa podacima o izvršavanju programa rada po pojedinačno utvrđenim zadacima, utrošenim finansijskim sredstvima za njihovu realizaciju, s posebnim podacima o stečenim prihodima, načinu i svrsi trošenja sredstava javnih prihoda, te ostvarenje ukupnih prihoda i finansijskom rezultatu poslovanja.
- (6) Turistička zajednica općine/grada obavlja i druge aktivnosti kojima se obezbjeđuje uspješno provođenje promocije turizma, kao i ostale aktivnosti od javnog interesa u oblasti turizma po nalogima i uputama načelnika/gradonačelnika.
- (7) Prilikom izrade Plana promocije turizma Zeničko-dobojskog kantona Turistička zajednica općine/grada obavezno učestvuje u javnoj raspravi.

Član 68.

(Pravni status Turističke zajednice općine/grada)

- (1) Turistička zajednica općine/grada ima svojstvo pravnog lica.
- (2) Svojstvo pravnog lica Turistička zajednica općine/grada stiče danom upisa u sudski registar.
- (3) Prijavu za upis u sudski registar kao i sve upisane promjene, osnivač odnosno lice ovlašteno osnivačkim aktom, dužno je podnijeti u roku od 15 dana od dana donošenja odluke.
- (4) U pogledu prava, obaveza i odgovornosti zaposlenih u Turističkoj zajednici općine/grada primjenjuju se propisi koji regulišu oblast radnih odnosa.

Član 69.

(Finansiranje Turističke zajednice općine/grada)

- (1) Prihodi Turističke zajednice općine/grada su:
 - a) prihodi iz budžeta osnivača,
 - b) prihodi ostvareni preraspodjelom boravišne takse,
 - c) prihodi od obavljanja djelatnosti iz člana 67. stav (2) ovog Zakona,
 - d) prihodi po osnovu učešća u posebnim domaćim i međunarodnim programima saradnje,
 - e) prihodi od donacija,
 - f) kreditna zaduženja uz prethodnu saglasnost osnivača,
 - g) prihodi iz drugih izvora.
- (2) Turistička zajednica općine/grada se može, na osnovu posebne odluke Nadzornog odbora, uz prethodnu saglasnost osnivača, finansijski zaduživati u cilju realizacije programa rada i finansijskog plana, ali ukupna vrijednost zaduženja ne smije prelaziti 25% finansijskim planom predviđenih prihoda.
- (3) Pored izvora prihoda navedenih u stavu (1) ovog člana, poslovanje ili pojedine aktivnosti turističke zajednice općine/grada mogu se finansirati i dodatnim sredstvima koja osiguravaju druge zainteresirane organizacije.

Član 70.

(Statut Turističke zajednice općine/grada)

- (1) Prava i obaveze Turističke zajednice općine/grada utvrđuju se ovim zakonom i statutom Turističke zajednice općine/grada.
- (2) Statut Turističke zajednice općine/grada sadrži odredbe kojima se bliže uređuje:
 - a) naziv i sjedište,
 - b) djelatnosti i zadaci Turističke zajednice općine/grada,

- c) prava, obaveze i odgovornosti zaposlenih,
 - d) načinu predstavljanja i zastupanja Turističke zajednice općine/grada,
 - e) djelokrugu, organizaciji, načinu izbora i opoziva, mandatu te odgovornosti članova organa Turističke zajednice općine/grada,
 - f) načinu odlučivanja u Turističkoj zajednici općine/grada i organima Turističke zajednice općine/grada,
 - g) načinu ostvarivanja javnosti rada,
 - h) načinu donošenja statuta i drugih općih akata,
 - i) imovini, načinu sticanja imovine i raspolaganju imovinom,
 - j) postupku sa imovinom u slučaju prestanka Turističke zajednice općine/grada,
 - k) drugim pitanjima od značaja za djelovanje Turističke zajednice općine/grada.
- (3) Nadzorni odbor Turističke zajednice općine/grada donosi statut i odluku o izmjenama i dopunama statuta uz prethodnu saglasnost načelnika/gradonačelnika.
- (4) Ako Turistička zajednica općine/grada ne donese statut, odnosno odluku o izmjenama i dopunama statuta u roku od mjesec dana od dana prijema saglasnosti iz stava (3) ovog člana, smatrat će se da saglasnost nije ni data.
- (5) Statut Turističke zajednice općine/grada i njegove izmjene i dopune objavljuju se u Službenim glasilima općine/grada.

Član 71.

(Organi Turističke zajednice općine/grada)

- (1) Organi Turističke zajednice općine/grada su:
- a) nadzorni odbor i
 - b) direktor,
- (2) Članove Nadzornog odbora imenuje i razrješava načelnik/gradonačelnik.
- (3) Direktora Turističke zajednice općine/grada imenuje i razrješava načelnik/gradonačelnik.
- (4) Članovi organa odgovorni su za zakonito i savjesno obavljanje svojih dužnosti.
- (5) Mandat članova organa Turističke zajednice općine/grada je četiri godine, a članovi mogu biti ponovno birani, odnosno imenovani najviše na još jedan mandat.
- (6) U slučaju prestanka mandata člana organa prije isteka vremena na koje je biran, novi član se bira na vrijeme do isteka mandata na koji je izabran prethodnik.

Član 72.

(Nadzorni odbor Turističke zajednice općine/grada)

- (1) Nadzorni odbor Turističke zajednice općine/grada ima tri člana.
- (2) U Nadzorni odbor obavezno se imenuje jedan predstavnik općine/grada, a ostali članovi imenuju se putem javnog oglasa u skladu sa Zakonom o ministarskim, vladinim i drugim imenovanjima u Federaciji BiH.
- (3) Nadzorni odbor iz redova svojih članova bira predsjednika.
- (4) Nadzorni odbor:
- a) donosi statut Turističke zajednice općine/grada,
 - b) donosi poslovnik o svom radu,
 - c) podnosi godišnji program rada sa finansijskim planom,
 - d) podnosi godišnji izvještaj o radu i finansijski izvještaj,
 - e) donosi opći akt o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji poslova, pravilnik o radu i druge opće akte u skladu sa zakonom i Statutom Turističke zajednice općine/grada,

- f) odlučuje o korištenju sredstava u skladu sa zakonom i statutom,
 - g) obavlja i druge poslove u skladu sa zakonom i statutom.
- (5) Akt iz stava (4) tačka a) ovog člana donosi se uz prethodnu saglasnost načelnika/gradonačelnika.
- (6) Akte iz stava (4) tačka c) i d) usvaja općinsko/gradsko vijeće.
- (7) Članovi Nadzornog odbora, pored općih uvjeta propisanih zakonom, trebaju ispunjavati i posebne uvjete:
- a) VSS-VII stepen stručne spreme ili drugi ili treći ciklus Bolonjskog sistema obrazovanja;
 - b) najmanje 5 godina radnog iskustva nakon sticanja VSS.

Član 73.

(Direktor Turističke zajednice općine/grada)

- (1) Direktora Turističke zajednice općine/grada imenuje načelnik/gradonačelnik.
- (2) Direktor Turističke zajednice općine/grada se imenuje na period od četiri godine, putem javnog oglasa u skladu sa Zakonom o ministarskim, vladinim i drugim imenovanjima u Federaciji BiH.
- (3) Direktor Turističke zajednice općine/grada:
- a) predstavlja i zastupa Turističku zajednicu općine/grada,
 - b) organizira i rukovodi radom i poslovanjem Turističke zajednice općine/grada,
 - c) predlaže akte koje donosi Nadzorni odbor,
 - d) izvršava odluke Nadzornog odbora i preduzima mjere za njihovo provođenje,
 - e) stara se o zakonitosti rada,
 - f) odgovara za korištenje i raspolaganje imovinom,
 - g) vrši i druge poslove utvrdene zakonom i statutom.
- (4) Direktor Turističke zajednice općine/grada, pored općih uvjeta propisanih zakonom, treba ispunjavati i posebne uvjete:
- a) VSS-VII stepen stručne spreme ili drugi ili treći ciklus Bolonjskog sistema obrazovanja,;
 - b) najmanje 3 godine radnog iskustva nakon sticanja VSS;

Član 74.

(Nadzor nad radom Turističke zajednice općine/grada)

- (1) Nadzor nad radom organa upravljanja i rukovođenja Turističke zajednice općine/grada obavlja načelnik/gradonačelnik putem službe nadležne za oblast turizma općine/grada i Kantonalna uprava za inspeksijske poslove.
- (2) Načelnik/gradonačelnik nadzire zakonitost rada, zakonitost akata i stepen izvršenja programa rada Turističke zajednice općine/grada.
- (3) U vršenju nadzora načelnik/gradonačelnik je ovlašten da:
- a) zahtjeva izvještaje i podatke o radu,
 - b) utvrdi stanje izvršavanja poslova, upozori na uočene nepravilnosti i odredi mjere i rokove za njihovo otklanjanje,
 - c) izdaje instrukcije,
 - d) naloži preuzimanje poslova koje smatra potrebnim,
 - e) pokrene postupak za utvrđivanje odgovornosti,
 - f) obavijesti nadležnu inspekciju u skladu sa posebnim zakonom,
 - g) preduzme mjere za koje je ovlašten.

- (4) Turistička zajednica općine/grada dužna je omogućiti načelniku/gradonačelniku provedbu nadzora, te mu dostaviti ili pripremiti tačne i potpune izvještaje, podatke, materijale i drugu dokumentaciju iz stava (3) ovog člana.
- (5) U slučaju da organi upravljanja i rukovođenja Turističke zajednice općine/grada postupe suprotno odredbama ovog Zakona, načelnik/gradonačelnik će pokrenuti postupka utvrđivanja njihove odgovornosti.
- (6) U vršenju nadzora iz stava (1) ovog člana načelnik/gradonačelnik je obavezan da općinskom/gradskom vijeću pripremi godišnju informaciju o realizovanim projektima Turističke zajednice općine/grada koji su finansirani iz sredstava javnih prihoda.

Član 75.

(Godišnji program rada i finansijski plan)

- (1) Turistička zajednica je obavezna koristiti raspoloživa finansijska sredstva u skladu sa programom rada i finansijskim planom.
- (2) Prijedlog programa rada i prijedlog finansijskog plana za narednu godinu, direktor turističke zajednice podnosi nadzornom odboru turističke zajednice do kraja novembra tekuće godine.
- (3) Nadzorni odbor turističke zajednice dužan je do kraja tekuće godine sačiniti program rada i finansijski plan za narednu godinu i uputiti na usvajanje u skladu sa članovima 63. stav (6) i 72. stav (6) ovog zakona.
- (4) Godišnji program rada i finansijski plan turističke zajednice općina/gradova dužne su dostaviti turističkoj zajednici Kantona odmah po usvajanju.
- (5) Ako Turistička zajednica Kantona po dostavljenim godišnjim programima rada i finansijskim planovima utvrdi da nisu ispunjene sve zakonom propisane zadatke, dužna je o tome obavijestiti odgovarajuću turističku zajednicu i Ministarstvo.

Član 76.

(Sadržaj programa rada i finansijskog plana)

- (1) Godišnji program rada i finansijski plan turističke zajednice obavezno sadrže sve pojedinačno utvrđene planirane zadatke i potrebna finansijska sredstva za njihovo izvršenje.
- (2) Prijedlog programa rada i finansijskog plana iz stava (1) ovoga člana, obavezno se dostavlja na razmatranje članovima nadzornog odbora turističke zajednice osam dana prije održavanja sjednice na kojoj se isti donose.
- (3) Nadzorni odbor Turističke zajednice Kantona podnosi godišnji program rada i finansijski plan Skupštini Zeničko-dobojskog kantona na usvajanje.
- (4) Nadzorni odbor turističke zajednice općine/grada podnosi godišnji program rada i finansijski plan općinskom/gradskom vijeću na usvajanje.
- (5) Tokom godine turistička zajednica može mijenjati i dopunjavati svoj program rada i godišnji finansijski plan.
- (6) Ako tokom godine dođe do odstupanja od utvrđenog programa rada i finansijskog plana turistička zajednica je dužna donijeti izmjene, odnosno dopune programa rada i finansijskog plana.
- (7) Izmjene programa rada i finansijskog plana iz stava (5) ovoga člana obavljaju se na način i prema postupku kojim se donosi program rada i finansijski plan.

Član 77.

Commented [SSRMP36]: Komentar broj 36:

U Poglavlju II - Turistička zajednica općine/grada, u članovima 75., 76. i 77. nije jasno na koju turističku zajednicu se odredbe odnose, tj. da li su ove zajedničke odredbe za turističku zajednicu kantona i turističkih zajednica općina/gradova. Ako se odnosi na obje potrebno je to naglasiti i eventualno posebno označiti kao Poglavlje III - Zajedničke odredbe. Ako se ne odnosi na obje onda je potrebno definirati ova dokumenta i za turističku zajednicu kantona.

Formatted: Highlight

Formatted: Highlight

Formatted: Highlight

Commented [SSRMP37]: Komentar broj 37: Član 5.

Zakona navodi da institucionalni okvir za razvojno planiranje i upravljanje razvojem u kantonu čine: vlade kantona, kantonalni organi uprave i kantonalne upravne organizacije, te u slučaju da će Turistička zajednica imati status kantonalnog organa uprave ili kantonalne upravne organizacije, ista će podlijeći obavezama propisanim Zakonom i uredbama, zbog čega je potrebno u članove 75.-77., koji govore o godišnjem programu rada, finansijskom planu i izvještajima, inkorporirati trogodišnje i godišnje planiranje u skladu sa Uredbom o trogodišnjem i godišnjem planiranju rada, monitoringu i izvještavanju („Službene novine FBiH“, broj: 74/19 i 2/21).

Formatted: Highlight

Formatted: Highlight

Formatted: Highlight

(Godišnji izvještaj o radu i finansijski izvještaj)

- (1) Nadzorni odbor turističke zajednice dužan je do kraja marta tekuće godine podnijeti godišnji izvještaj o radu i finansijski izvještaj za prethodnu godinu.
- (2) Godišnji izvještaj o radu i finansijski izvještaj za prethodnu godinu se usvaja na način propisan članom 63. stav (6) i članom 72. stav (6) ovog Zakona.
- (3) Prijedlog godišnjeg izvještaj o radu i finansijskog izvještaj za prethodnu godinu direktor podnosi nadzornom odboru turističke zajednice do kraja februara tekuće godine.
- (4) Prijedlog godišnjeg izvještaj o radu i finansijskog izvještaj mora se staviti na uvid članovima nadzornog odbora turističke zajednice osam dana prije održavanja sjednice na kojoj se isti razmatra.
- (5) Usvojen godišnji izvještaj o radu i finansijski izvještaj za prethodnu godinu turističke zajednice općina/gradova dužne su dostaviti Turističkoj zajednici kantona, a Turistička zajednica Kantona Ministarstvu.
- (6) Godišnji izvještaj o radu i finansijski izvještaj obavezno sadrži podatke o izvršenju programom rada pojedinačno utvrđenih zadataka, izdacima njihovog izvršenja, izdacima za poslovanje turističkog ureda i rad organa turističke zajednice, ostvarenju prihoda po izvorima, finansijskom rezultatu poslovanja, usporedbu finansijskog plana i njegovog ostvarenja s obrazloženjem odstupanja, analizu i ocjenu izvršenja programa, te procjenu učinka poduzetih aktivnosti na razvoj turizma, kao i nalaz ovlaštene revizorske kuće.

Član 78.

(Medusobna koordinacija)

- (1) Radi koordinacije aktivnosti između Turističke zajednice Kantona i turističkih zajednica odnosno ovlaštenih predstavnika općina/gradova, u cilju razvoja i promocije turizma u Kantonu, Direktor Turističke zajednice Kantona formira Turističko vijeće (u daljem tekstu: Turističko vijeće).
- (2) Turističko vijeće čine direktor Turističke zajednice Kantona i direktor ili ovlašteni predstavnici općinskih/gradskih turističkih zajednica odnosno općina/gradova, te jedan predstavnik Ministarstva.
- (3) Turističko vijeće imenuje se na period od 4 godine, sa mogućnošću ponovnog imenovanja.
- (4) Direktor Turističke zajednice Kantona obnaša ulogu predsjednika Turističkog vijeća.
- (5) Turističko vijeće donosi Poslovnik o radu.
- (6) Turističko vijeće je zaduženo za obavljanje sljedećih poslova:
 - a) usaglašava stavove prema zajedničkim promotivnim aktivnostima svih turističkih zajednica u Kantonu njihovom zajedničkom nastupu na turističkim tržištima, razmatra i druga pitanja u vezi sa razvojem turizma u skladu sa ovim zakonom i drugim propisima,
 - b) usaglašava stavove po pitanju razvoja cjelovite turističke ponude, podizanje kvaliteta turističkih i drugih komplementarnih usluga, očuvanje i stvaranje prepoznatljivog i privlačnog turističkog ambijenta Kantona,
 - c) usaglašava stavove po pitanju turističke infrastrukture čija izgradnja se financira iz budžeta Kantona,
 - d) dostavlja Ministarstvu mišljenje o visini boravišne takse, visini godišnjeg paušalnog iznosa boravišne takse,

- e) predlaže Pravilnik kojim će se propisati bliži uslovi i kriteriji za proglašavanje turističkog mjesta,
- f) učestvuje u izradi Plana promocije.
- (7) U obavljanju poslova iz stava (6) ovog člana Turističko vijeće je obavezno da održi sjednicu prema potrebi, a najmanje 4 puta u toku godine.
- (8) U roku od 15 dana od dana završetka sjednice, Turističko vijeće je u obavezi da dostavi izvještaj Ministarstvu koji sadrži prijedlog mjera i zaključke o održanim aktivnostima iz stava (6) ovog člana.
- (9) Za obavljanje poslova iz stava (6) ovog člana, članovi Turističkog vijeća ne primaju naknadu.
- (10) U svrhu ostvarivanja zajedničkih ciljeva u turizmu mogu se osnivati turistički klasteri, asocijacije i druga strukovna udruženja.

Član 79.

(Nabavka roba i usluga)

Turistička zajednica je dužna u svom poslovanju obavljati nabavke u skladu sa propisima koji regulišu oblast javnih nabavki.

Član 80.

(Razlozi za prestanak postojanja turističke zajednice)

- (1) Turistička zajednica prestaje postojati na osnovu odluke osnivača o zabrani djelovanja turističke zajednice.
- (2) Odluku iz stava (1) ovog člana, osnivač donosi iz sljedećih razloga:
 - a) ako turistička zajednica donosi opće akte suprotno zakonu, statutu ili drugom propisu, ili zbog povreda zakona i drugih propisa,
 - b) ako ne izvrši mjere koje je naložio osnivač.
- (3) Protiv odluke iz stava (2) ovog člana nije dopuštena žalba, već se protiv iste može pokrenuti upravni spor u roku od 30 dana od dana dostavljanja odluke.

Član 81.

(Okončanje djelovanja i raspolaganje imovinom u slučaju prestanka turističke zajednice)

- (1) U slučaju prestanka postojanja Turističke zajednice Kantona Ministarstvo je dužno okončati poslove turističke zajednice koji su u toku, naplatiti potraživanja i podmiriti povjerioce, a pravo raspolaganja imovinom koja preostane stječe Vlada Kantona.
- (2) U slučaju prestanka postojanja turističke zajednice općine/grada nadležna služba općine/grada dužna je okončati poslove turističke zajednice općine/grada, koji su u toku, naplatiti potraživanja i podmiriti povjerioce, a pravo raspolaganja imovinom koja preostane stječe općina/grad.

POGLAVLJE III. BORAVIŠNA TAKSA

Član 82.

(Boravišna taksa)

- (1) Boravišna taksa je novčani iznos koji plaća lice koje izvan svog prebivališta koristi usluge smještaja u smještajnom objektu u kojem se obavlja turistička ili ugostiteljska djelatnost (u daljem tekstu: smještajni objekat).

- (2) Lice koje koristi usluge noćenja u smještajnom objektu u kojem se obavlja ugostiteljska djelatnost plaća boravišnu taksu po svakom ostvarenom noćenju, ako ovim zakonom nije drugačije određeno, po dolasku u smještajni objekat.
- (3) Smještajnim objektom, u smislu stava (1) ovog člana, smatra se: hotel, motel, pansion, turistički apartman, odmaralište, kamp, planinarski dom, soba za iznajmljivanje i svi drugi objekti u kojima se pružaju usluge smještaja.
- (4) Lica iz stava (1) ovog člana boravišnu taksu plaćaju pravnom ili fizičkom licu s kojim su ugovorile pružanje usluga smještaja. Izuzetno od stava (1) ovog člana lica koja pružaju ugostiteljske usluge smještaja u domaćinstvu (lica u domaćinstvu) plaćaju godišnji paušalni iznos boravišne takse za svaki krevet i smještajnu jedinicu koji se koristi za pružanje usluga smještaja u skladu sa propisima o pružanju usluga smještaja. Na dodatne (pomoćne) krevete ne plaća se godišnji paušalni iznos boravišne takse.
- (5) Dnevnu boravišnu taksu plaća organizator grupnog putovanja - agencija, po svakom grupnom dolasku turista u turističko mjesto bez noćenja.
- (6) Boravišnu taksu i dnevnu boravišnu taksu pod jednakim uslovima plaćaju domaći i strani državljani.

Član 83.

(Oslobađanja od obaveze plaćanja boravišne takse)

- (1) Boravišnu taksu ne plaćaju:
 - a) djeca do 12 godina starosti;
 - b) lica sa teškim čulnim i tjelesnim smetnjama (slijepi, gluhi, distrofičari i dr.);
 - c) lica upućena na banjska i klimatska liječenja, odnosno specijalizovanu rehabilitaciju od nadležne ljekarske komisije;
 - d) lica koja obavljaju sezonske poslove sa prijavljenim boravkom u turističkom mjestu;
 - e) lica koja neprekidno borave u objektu za smještaj duže od 30 dana;
 - f) učesnici školskih ekurzija, odnosno učenici i studenti čiji boravak organizuju škole i fakulteti u okviru redovnih odgojno-obrazovnih programa, održavanja sportskih i kulturnih manifestacija;
 - g) strani državljani koji su po međunarodnim konvencijama i sporazumima oslobođeni plaćanja taksi;
 - h) strani državljani koji organizirano, preko zvaničnih humanitarnih organizacija, dolaze radi pružanja humanitarne pomoći.
- (2) Lica iz stava (1) ovog člana ne plaćaju boravišnu taksu ako podnesu dokaz o ispunjavanju uslova utvrđenih u ovom stavu (članska karta, potvrda škole, ljekara, ljekarski uput i dr.).
- (3) Boravišnu taksu umanjenu za 50% plaćaju lica od 12 do 18 godina starosti.
- (4) Dnevnu boravišnu taksu ne plaćaju:
 - a) djeca do 12 godina starosti;
 - b) lica sa teškim čulnim i tjelesnim smetnjama (slijepi, gluhi, distrofičari i dr.);
 - c) učesnici školskih ekurzija, odnosno učenici i studenti čiji boravak organizuju škole i fakulteti u okviru redovnih odgojno-obrazovnih programa, održavanja sportskih i kulturnih manifestacija;
 - d) strani državljani koji su po međunarodnim konvencijama i sporazumima oslobođeni plaćanja taksi;

- e) strani državljani koji organizovano, preko zvaničnih humanitarnih organizacija, dolaze radi pružanja humanitarne pomoći.

Član 84.

(Visina i način naplate boravišne takse)

- (1) Odluku o visini boravišne takse i visini godišnjeg paušalnog iznosa boravišne takse, na prijedlog Ministarstva uz prethodno pribavljeno mišljenje Turističkog vijeća, donosi Vlada, najkasnije do kraja novembra tekuće godine za narednu godinu.
- (2) Odluka o visini boravišne takse iz stava (1) ovoga člana objavljuje se na zvaničnoj internet stranici Vlade, općina/gradova, turističkih zajednica općina/gradova.
- (3) Naplatu boravišne takse vrši pravno i fizičko lice koje pruža usluge smještaja (u daljem tekstu: davalac usluga).
- (4) Davalac usluga naplaćuje boravišnu taksu istovremeno sa naplatom usluge smještaja.
- (5) Ako davalac usluga ne naplati boravišnu taksu, dužan je da na svoj teret uplati iznos nenaplaćene boravišne takse.
- (6) Dnevna boravišna taksa iz člana 82. stav (5) ovog zakona iznosi 50% boravišne takse.

Član 85.

(Evidencija boravišne takse)

- (1) Davalac usluga je dužan da u račun za usluge smještaja posebno iskaže iznos boravišne takse, a u slučajevima iz člana 83. st. (1) i (4) ovog zakona da navede osnov oslobođanja od plaćanja boravišne takse, odnosno osnov za plaćanje umanjene takse.
- (2) Davalac usluga vodi evidenciju o uplaćenju boravišnoj taksi u knjizi, odnosno drugoj odgovarajućoj evidenciji i vodi evidenciju o oslobođanju od obaveze plaćanja boravišne takse i umanjenoj boravišnoj taksi.
- (3) Davalac usluga dužan je nadležnoj kantonalnoj inspekciji i Turističkoj zajednici općine/grada do 15-og u mjesecu za prethodni mjesec dostaviti izvještaj o broju korisnika usluga smještaja i iznosu naplaćene boravišne takse, na obrascu koji propisuje ministar.
- (4) Turistička zajednica grada/općine, odnosno služba nadležna za turizam, dužna je Ministarstvu i Turističkoj zajednici Kantona dostaviti izvještaj iz stava (3) ovog člana u roku od pet dana od dana prijema.

Član 86.

(Prijava i odjava turista)

- (1) Davalac usluga koji pruža usluge smještaja u smještajnim objektima iz člana 82. st. (1) i (3) ovog zakona dužan je u roku od 24 sata po dolasku prijaviti i po odlasku odjaviti Turističkoj zajednici općine/grada sva lica kojima se pruža usluga noćenja u smještajnom objektu.
- (2) Oblik i sadržaj obrasca prijave boravka građana koji se koriste uslugama noćenja u smještajnim objektima, te sadržaj i način vođenja evidencije o boravku građana u smještajnim objektima propisat će ministar.

Član 87.

(Način korištenja sredstava boravišne takse)

- (1) Sredstva prikupljena po osnovu boravišne takse su namjenski prihod i koriste se isključivo za razvoj i unapređenje turističke ponude jedinice lokalne samouprave i Zeničko-dobojskog kantona.

(2) Sredstva prikupljena po osnovu naplate boravišne takse iz stava (1) ovog člana, korisnici sredstava koriste za:

- a) učešće u financiranju izrade Strategije, Marketing plana, Plana promocije, Master plana, studija izvodljivosti turističkih projekata, urbanističkih i prostornih planova, planova turističkih mjesta i mjesta za odmor,
- b) učešće u financiranju promotivnih aktivnosti turističkih destinacija, kao i učešće na turističkim manifestacijama u zemlji i inostranstvu,
- c) poticanje izgradnje turističke infrastrukture i turističke suprastrukture,
- d) unapređivanje postojeće turističke ponude,
- e) poticanje domaćeg i receptivnog turizma,
- f) financiranje projekata iz oblasti turizma ili drugih oblasti srodnih turizmu, kao što su ugostiteljstvo, uslužne djelatnosti, kulturne, sportske i ostale srodne djelatnosti koje se mogu turistički valorizirati,
- g) jačanje kadrovskih i tehničkih kapaciteta unutar Korisnika sredstava i
- h) pružanje podrške subjektima u turizmu pogođenim posljedicama proglašenja vanrednog stanja, prirodne ili druge nesreće uzrokovane višom silom.

(3) U svrhu provođenja aktivnosti iz stava (2) ovog člana, u budžetu Kantona i budžetima jedinica lokalne samouprave mogu se planirati i dodatna sredstva.

Član 88.

(Način raspoređivanja sredstava boravišne takse)

- (1) Sredstva prikupljena po osnovu boravišne takse iz člana 87. ovog Zakona, raspoređuju se na način da:
 - a) 70% sredstava pripada turističkoj zajednici općine/grada,
 - b) 30% sredstava pripada Turističkoj zajednici Kantona.
- (2) Sredstva od naplaćene boravišne takse i dnevne boravišne takse davalac usluga odnosno naplatilac dnevne boravišne takse, dužan je uplatiti na depozitni račun budžeta Kantona, do 5. u mjesecu za protekli mjesec.
- (3) Lica koja pružaju ugostiteljske usluge smještaja u domaćinstvu koja plaćaju paušalni iznos boravišne takse, obavezna su paušalni iznos boravišne takse uplatiti:
 - a) najkasnije do 15. maja tekuće godine ili
 - b) u tri jednake rate, s tim da prva rata dospijeva 31. maja, druga 31. augusta i treća 30. septembra tekuće godine.
- (4) Sredstva iz stava (1) tačka a) ovog člana, sa budžeta Kantona, raspoređuju se na račun turističke zajednice općine/grada sa područja kojeg je boravišna taksa i naplaćena.
- (5) Ukoliko nije osnovana turistička zajednica općine/grada, sredstva prikupljena po osnovu naplate boravišne takse predstavljaju prihod općine/grada i uplaćuju se na račun općine/grada sa područja kojeg je boravišna taksa i naplaćena.
- (6) Sredstva iz stava (1) tačka b) ovog člana, sa budžeta Kantona, raspoređuju se na račun Turističke zajednice Kantona.
- (7) Ukoliko nije osnovana Turistička zajednica Kantona, sredstva prikupljena po osnovu naplate boravišne takse predstavljaju prihod u budžetu Kantona.

POGLAVLJE IV. TURISTIČKA SIGNALIZACIJA

Član 89.

(Turistička signalizacija)

- (1) Turistički potencijali, kao i sadržaji turističke ponude obilježavaju se odgovarajućim slikama, simbolima i natpisima (u daljem tekstu: turistička signalizacija).
- (2) Turistička signalizacija predstavlja znakove, odnosno table, panoe ili karte kojima se usmjeravaju i obavještavaju turisti, pješaci, biciklisti i učesnici u saobraćaju o kulturnim, historijskim, prirodnim i turističkim znamenitostima, objektima turističke infrastrukture i suprastrukture, manifestacijama i ostalim sadržajima turističke ponude.
- (3) Turistička signalizacija ne smije biti oštećena ili nepropisno postavljena.
- (4) Vrsta, značenje, oblik, boja, dimenzije i postavljanje turističke i ostale signalizacije na putevima utvrđen je Pravilnikom o turističkoj i ostaloj signalizaciji na putevima u Bosni i Hercegovini.

Član 90.

(Uslovi za postavljanje turističke signalizacije na putevima)

- (1) Turistička signalizacija se postavlja na osnovu odobrenja nadležnog organa u skladu sa postupkom koji je regulisan propisima o turističkoj i ostaloj signalizaciji na putevima, a prema zahtjevu općinske/gradske turističke zajednice ili općine/grada.
- (2) Odredba iz stava (1) ovog člana se ne odnosi na zakonski proglašeno zaštićeno područje.

POGLAVLJE V. NADZOR

Član 91.

(Nadzor)

- (1) Upravni nadzor nad provođenjem ovog zakona i propisa donesenih na osnovu ovog zakona obavlja Ministarstvo.
- (2) Inspeksijski nadzor u provođenju ovog zakona i propisa donesenih na osnovu ovog zakona, te pojedinačnih akata, uslova i načina rada nadziranih pravnih i fizičkih lica, provodi Kantonalna uprava za inspeksijske poslove putem nadležne turističko-ugostiteljske inspekcije i drugih inspekcija u okviru svoje nadležnosti.
- (3) Pravna i fizička lica čije su prostorije i prostori, uređaji i oprema, odnosno predmeti rada i poslovanja podvrgnuti inspeksijskom nadzoru, obavezni su omogućiti inspektoru nesmetano obavljanje inspeksijskog nadzora.
- (4) Inspeksijski nadzor treba u isto vrijeme biti obavljen tako da ne ometa redovno obavljanje rada i poslovanja.

Član 92.

(Ovlaštenje inspektora)

U provođenju inspeksijskog nadzora nadležni inspektor je ovlašten pregledati: poslovne i druge prostorije u kojima se obavlja turistička djelatnost, opremu, vozila kojima se obavlja turistička djelatnost, poslovne knjige, ugovore, isprave i evidencije i drugu poslovnu

dokumentaciju koja mu omogućava uvid u poslovanje pravnih i fizičkih lica koje pružaju turističke usluge, te obaviti i druge radnje u svrhu inspeksijskog nadzora.

Član 93.

(Zabrana rada)

- (1) Kantonalni turističko-ugostiteljski inspektor će donijeti rješenje kojim će zabraniti pružanje turističke usluge ako utvrdi da:
 - a) pravno ili fizičko lice obavlja turističku djelatnost, a da nije upisano u sudski registar, odnosno ne posjeduje rješenje, odnosno odobrenje nadležnog organa,
 - b) pravno ili fizičko lice obavlja turističku djelatnost, a nije pribavilo rješenje da objekat, odnosno poslovni prostor u kojem pruža usluge, udovoljava uslovima propisanim ovim zakonom, ili propisima donesenim na osnovu ovog zakona.
 - c) pravno lice ne posjeduje licencu.
- (2) Žalba na rješenje iz stava (1) ovog člana ne odlaže izvršenje rješenja.
- (3) Ukoliko inspektor, nakon što je rješenje o zabrani rada postalo izvršno, utvrdi da subjekt nadzora, i pored zabrane, obavlja turističku djelatnost, donijet će zaključak o dozvoli izvršenja prinudnim putem.
- (4) Troškovi prinudnog izvršenja kao i troškovi štete nastali prinudnim izvršenjem padaju na teret izvršenika – stranke.

Član 94.

(Mjere za otklanjanje nedostataka)

- (1) Ako su poslovni prostor, uređaji i oprema namijenjeni za obavljanje turističke djelatnosti prestali ispunjavati propisane uslove, po izdatom odobrenju inspektor će, bez odlaganja a najkasnije u roku od osam dana, narediti otklanjanje utvrđenih nedostataka s utvrđenim činjenicama odlučnim za donošenje rješenja, kojim će odrediti rok ne kraći od 30 dana pravnom i fizičkom licu da prilagodi pružanje usluga u skladu sa zakonom.
- (2) Za sve ostale utvrđene nedostatke i nepravilnosti u poslovanju turističkih subjekata, utvrđene na osnovu ovog zakona i propisa donesenih na osnovu ovog zakona, inspektor će postupiti kao u stavu (1) ovog člana.
- (3) Ako nedostaci i nepravilnosti iz st. (1) i (2) ovog člana ne budu otklonjeni u određenom roku, inspektor će zabraniti pružanje turističkih usluga.
- (4) Žalba na rješenje iz st. (1), (2) i (3) ovog člana ne odlaže izvršenje rješenja.

Član 95.

(Nepridržavanje cijena)

Ako inspektor u provedbi inspeksijskog nadzora utvrdi da je kupcu usluge naplaćena ili zaračunata viša cijena od utvrđene, naredit će prodavcu usluge da vrati više naplaćeni iznos oštećenom kupcu usluge i bez odlaganja izdati prekršajni nalog, odnosno podnijeti zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka.

Član 96.

(Saradnja sa drugim organima)

Ako inspektor prilikom obavljanja inspeksijskog nadzora utvrdi nepravilnosti ili nepridržavanje propisa za čiji nadzor nije nadležan, obavijestit će nadležni organ, bez odlaganja, a najkasnije u roku od osam dana.

Član 97.

(Primjena drugih propisa)

U postupku primjene ovog zakona i provedbenih propisa, važe pravila općeg upravnog postupka, odnosno odgovarajuće odredbe propisa koji uređuje inspekcijski nadzor, ako ovim zakonom nije drugačije propisano.

DIO PETI - KAZNE NE, PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

POGLAVLJE I. KAZNE NE ODREDBE

Član 98.

- (1) Novčanom kaznom u iznosu od 1.500,00 KM do 15.000,00 KM kaznit će se za prekršaj pravno lice ako:
 - a) pruža usluge putničke agencije, a nije putnička agencija (član 24. stav (1));
 - b) se u prometu nezakonito koristi izrazom "putnička agencija" (član 24. stav (2));
 - c) pruža usluge protivno članu 21. ovog zakona;
 - d) organizira turističko putovanje prije nego što je pribavilo licencu (član 25.);
- (2) Za prekršaje iz stava (1) ovog člana kaznit će se i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom od 200,00 KM do 2.000,00 KM.
- (3) Za prekršaje iz stava (1) ovog člana kaznit će se i voditelj poslovnice novčanom kaznom od 150,00 KM do 1.500,00 KM.

Član 99.

- (1) Novčanom kaznom od 500,00 KM do 5.000,00 KM kaznit će se za prekršaj pravno lice ako:
 - a) pisano ne obavijesti davaoca usluga o turističkom zastupniku, njegovim ovlaštenjima i svim nastalim promjenama (član 34. stav (2)).
 - b) pruža usluge u kongresnom turizmu bez pribavljenog rješenja o ispunjavanju minimalno-tehničkih uslova od nadležnog organa (član 43. stav (1));
 - c) pruža usluge u zdravstvenom turizmu bez pribavljenog rješenja o ispunjavanju uslova, odnosno rješenja o odobrenju za pružanje tih turističkih usluga od nadležnog organa (član 46. stav (1));
 - d) pruža usluge u avanturističkom turizmu bez pribavljenog rješenja o ispunjavanju minimalno-tehničkih uslova, odnosno rješenja o odobrenju za pružanje tih turističkih usluga izdatog od strane nadležnog organa (član 50. stav (1));
 - e) za aktivnosti koje se provode na nepristupačnim mjestima, kao i specifičnim destinacijama što se tiče prirodnih i klimatskih uvjeta (rijeke, planine i sl.), organizator i/ili lica koja ih izvode ne izvrše procjenu rizika i nemaju donesen elaborat spašavanja (član 48. stav (4) i član 51. stav (5));
 - f) pruža usluge u avanturističkom turizmu, a ne ispunjava propisane obaveze (član 49. stav (1));
 - g) pruža usluge u avanturističkom turizmu licima mladim od 18 godina bez pismene saglasnosti roditelja odnosno staratelja, ukoliko roditelj, odnosno staratelj nije prisutan (član 49. stav (2)).

- h) pruža usluge na divljim vodama bez pribavljenog rješenja o ispunjavanju minimalno-tehničkih uslova, odnosno rješenja o odobrenju za pružanje tih turističkih usluga izdatog od strane nadležnog organa (član 54. stav (1));
 - i) pruža usluge na divljim vodama, a ne ispunjava propisane obaveze (član 53. stav (1));
 - j) pruža usluge na divljim vodama licima mladim od 18 godina bez pismene saglasnosti roditelja odnosno staratelja, ukoliko roditelj, odnosno staratelj nije prisutan (član 53. stav (2)).
- (2) Za prekršaje iz stava (1) ovog člana kaznit će se i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom od 100,00 KM do 1.000,00 KM.
- (3) Za prekršaje iz stava (1) ovog člana kaznit će se i voditelj poslovnice novčanom kaznom od 70,00 KM do 700,00 KM.
- (4) Za prekršaje iz stava (1) ovog člana kaznit će se i fizičko lice novčanom kaznom od 100,00 KM do 1000,00 KM.

Član 100.

Novčanom kaznom u iznosu od 100,00 KM do 1.000,00 KM kaznit će se za prekršaj fizičko lice ako:

- a) bez odobrenja nadležnog organa obavlja poslove turističkog vodiča (član 30.);
- b) pri obavljanju poslova turističkog vodiča nema iskaznicu turističkog vodiča ili koji iskaznicu turističkog vodiča ne nosi na vidljivom mjestu (član 31.);
- c) pruža usluge turističkog pratioca, a ne ispunjava propisane uslove (član 32.);
- d) pruža usluge turističkog animatora, a ne ispunjava propisane uslove (član 33.);
- e) pruža usluge u seoskom turizmu, a ne ispunjava uslove propisane ovim zakonom i drugim propisima (čl. 36. i 37.);
- f) pruža usluge iz člana 48. stav (1) i člana 51. stav (1) ovog zakona (treneri, instruktori, učitelji, voditelji, vodiči i sl.), bez odgovarajuće licence/dozvole nadležnih institucija ili udruženja, kojim se utvrđuje sposobnost i nivo vještine obavljanja aktivnosti (član 48. stav (3) i član 51. stav (4)).

Član 101.

Novčanom kaznom za nepostupanje po rješenju inspektora kaznit će se:

- a) pravno lice novčanom kaznom od 500,00 KM do 1.500,00 KM;
- b) odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom od 200,00 KM do 500,00 KM;
- c) fizičko lice novčanom kaznom od 300,00 KM do 500,00 KM.

Član 102.

Za prekršaje utvrđene u članovima 98., 99. i 100. ovog zakona, ako se ponove u roku od jedne godine od pravosnažnosti rješenja o prekršaju, uz novčanu kaznu sud može izreći i zaštitnu mjeru pravnom i fizičkom licu zabrane obavljanja turističke djelatnosti u trajanju do šest mjeseci.

Član 103.

- (1) Novčanom kaznom u iznosu od 2.000,00 KM do 5.000,00 KM kaznit će se za prekršaj turistička zajednica ako:
- a) započne obavljati djelatnost prije nego što je upisana u sudski registar (član 59. stav (2)) i član 68. stav (2);

- b) ne prijavi promjenu upisanih podataka (član 59. stav (3) i član 68. stav (3));
 - c) donese statut i /ili izmjene i dopune statuta bez prethodne saglasnosti (član 61. stav (3) i član 70. stav (3));
 - d) ne objavi statut ili njegove izmjene i dopune (član 61. stav (5) i član 70. stav (5));
 - e) ne ostvaruje zakonom utvrđene zadatke (član 58. i član 67.);
 - f) ne koristi finansijska sredstva u skladu s programom rada i finansijskim planom (član 75. stav (1));
 - g) ne podnese godišnji program rada i finansijski plan na propisan način (član. 75. i član 76.);
 - h) ne podnose godišnji izvještaj o radu i finansijski izvještaj na propisan način (član 63. stav (6), član 72. stav (4) tačka d) i član 77.);
 - i) ne omogući Ministarstvu i načelniku/gradonačelniku provedbu nadzora ili mu ne dostavi ili ne pripremi tačne i potpune izvještaje, podatke i druge materijale i obavijesti (član 65. stav (3) i član 74. stav (3));
 - j) ne otkloni nepravilnosti i nezakovitosti utvrđene nadzorom (član 65. i član 74.).
- (2) Za prekršaje iz stava (1) ovog člana kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 500,00 KM do 2.500,00 KM i odgovorno lice u turističkoj zajednici.

Član 104.

- (1) Novčanom kaznom od 3.000,00 KM do 10.000,00 KM kazniće se za prekršaj pravno lice koje pruža usluge smještaja, ako:
- a) ne naplati boravišnu taksu istovremeno sa naplatom usluge (član 84. stav (4));
 - b) u računu posebno ne iskaže iznos boravišne takse ili ne navede osnov oslobođanja od njenog plaćanja (član 85. stav (1));
 - c) ne vodi ili netačno vodi evidenciju o uplaćenju boravišnoj taksi (član 85. stav (2));
 - d) u propisanom roku ne podnese nadležnom organu izvještaj o broju korisnika usluge smještaja i iznosu naplaćene boravišne takse (član 85. stav (3));
 - e) ne vrši prijavu i odjavu turista na propisan način (član 86. stav (1));
 - f) sredstva od naplaćene boravišne takse ne uplati u propisanom roku (član 88. stav (2) i (3)).
- (2) Za prekršaj iz stava (1) ovog člana kazniće se odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom od 500,00 KM do 2.500,00 KM.
- (3) Za prekršaj iz stava (1) ovog člana kaznit će se fizičko lice koje pruža usluge smještaja novčanom kaznom od 2.000,00 KM do 5.000,00 KM.

POGLAVLJE II. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 105.

(Usklađivanje poslovanja)

Turistički subjekti usklađiće svoje poslovanje sa odredbama ovog zakona u roku od jedne godine od dana stupanja na snagu zakona.

Član 106.

(Visina boravišne takse)

Do donošenja odluke Vlade o visini boravišne takse, visina boravišne takse na području Kantona obračunava se, naplaćuje i uplaćuje u iznosu od 2,00 KM.

Član 107.

(Rok za donošenje podzakonskih i drugih akata)

Podzakonske akte i obrasce iz ovog zakona donijet će ministar u roku od jedne godine od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 108.

(Primjena zakona na postupke koji nisu pravosnažno okončani)

Postupci koji su pokrenuti prije stupanja na snagu ovog zakona dovršit će se u skladu s propisima koji su važili do dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 109.

(Ravnopravnost spolova)

Gramatička terminologija korištena u ovom zakonu podrazumijeva oba spola.

Član 110.

(Stupanje na snagu)

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenim novinama Zeničko-dobojskog kantona".

OBRAZLOŽENJE NACRTA ZAKONA O TURIZMU

I – USTAVNOPRAVNI OSNOV ZA DONOŠENJE OVOG ZAKONA

Ustavni osnovi za donošenje Zakona o turizmu sadržan je u odredbi člana III.2 tačka g), članu III.4. tačka k., I članu V.6. tačka b. Ustava Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH”, broj: 1/94, 13/97, 16/02, 22/02, 52/02, 60/02, 63/03, 9/04, 20/04, 33/04, 72/05, 71/05 I 88/08), članu 18. tačka 1., članu 19. tačka h. i članu 20. Ustava Zeničko-dobojskog kantona („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona”, broj: 4/95).

Član III. 2. tačka g. Ustava Federacije Bosne i Hercegovine reguliše turizam kao nadležnost federalne vlasti i kantona.

Član III. 4. Tačka k. Ustava Federacije Bosne i Hercegovine definiše da su kantoni posebno nadležni za stvaranje i primjenu politike kantonalnog turizma i razvoja turističkih resursa.

Član V. 6. tačka e. Ustava Federacije Bosne i Hercegovine propisuje obavezu zakonodavnog organa kantona da donosi propise za izvršavanje kantonalnih nadležnosti.

Član 18. tačka 1. Ustava Zeničko-dobojskog kantona propisuje da je kanton posebno nadležan za stvaranje i primjenu politike kantonalnog turizma i razvoj turističkih resursa.

Član 19. tačka h. Ustava Zeničko-dobojskog kantona propisuje da su Kanton i Federacija nadležni za turizam.

Član 20. Ustava Zeničko-dobojskog kantona propisuje da nadležnosti iz člana 19. Ustava mogu biti ostvarene zajednički ili odvojeno, ili od strane Kantona uz koordinaciju sa federalnom vlašću, u skladu sa odredbama Ustava Federacije ili Zakonom.

Član 37. tačka f. Ustava Zeničko-dobojskog kantona propisuje da Skupština Zeničko-dobojskog kantona donosi zakone i ostale propise za izvršavanje kantonalnih nadležnosti.

II – RAZLOZI ZA DONOŠENJE

Iz razloga postojanja pravne praznine kada je u pitanju rad turističkih zajednica, kao i tendencije donošenja novih propisa u pojedinim kantonima za oblast turističke djelatnosti kojim se drugačije ili detaljnije ureduju i pitanja pružanja usluga u turizmu općenito, kao i potrebe definisanja i uređenja novih pitanja koja postojećim Zakonom o turističkoj djelatnosti nisu obuhvaćena, Ministarstvo za privredu Zeničko-dobojskog kantona je pristupilo izradi Zakona o turizmu Zeničko-dobojskog kantona.

Osnivanje i djelovanje turističkih zajednica u Federaciji Bosne i Hercegovine bilo je uređeno Zakonom o turističkim zajednicama i promicanju turizma („Službene novine FBiH“, broj: 19/96 i 28/03).

Ustavni sud Federacije Bosne i Hercegovine, na sjednici održanoj 03.07.2014. godine, donio je Presudu broj: U-34/13 („Službene novine FBiH“, broj: 61/14) kojom je utvrdio da Zakon o turističkim zajednicama i promicanju turizma u Federaciji BiH nije saglasan Ustavu Federacije Bosne i Hercegovine. Ustavni sud FBiH je istom Presudom odredio i prijelaznu mjeru kojom je data mogućnost Parlamentu Federacije Bosne i Hercegovine da u roku od šest mjeseci od dana objavljivanja presude zakonom uredi materiju koja je regulisana osporenim Zakonom, do kada se isti mogao primjenjivati. Rješenjem Ustavnog suda Federacije broj: U-36/13 od 09.12.2015. godine utvrđeno je da navedena presuda nije izvršena.

Zakon o turističkim zajednicama i promicanju turizma u FBiH je prestao da važi dana 30.01.2015. godine, tako da predmetna oblast turizma koja reguliše rad turističke zajednice i promociju turizma trenutno nije uređena drugim propisima, pa se pristupilo izradi kantonalnog Zakona kako bi se zakonski uredilo i ovo pitanje, te prevazišla nastala pravna praznina.

Na nivou Federacije BiH turistička djelatnost regulisana je Zakonom o turističkoj djelatnosti („Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine“, broj 32/09). Obzirom da se radi o podijeljenoj nadležnosti, te o činjenici da isti nije uopće tretirao nadležnosti kantona, također i iz tog razloga ukazala se potreba da se na nivou Zeničko-dobojskog kantona obavljanje turističke djelatnosti, sa svim svojim specifičnostima, reguliše zakonom.

Mišljenja smo da će predloženo zakonsko rješenje značajno doprinijeti unapređenju i bržem razvoju turizma, kroz podizanje ukupne turističke ponude Kantona, te aktivnijem sudjelovanju Kantona u razvoju turističke djelatnosti, kvalitetnijem finansijskom nadzoru, povećanju učinkovitosti sistema, boljoj koordinaciji, svrsishodnijem trošenju sredstava, zakonitosti rada turističkih subjekata, promociji turističkog proizvoda i povećanju stručnosti zaposlenih u oblasti turizma, a u konačnici kvalitetnijem turističkom proizvodu.

Shodno prethodno navedenom, Ministarstvo za privredu je provelo aktivnosti i pripremilo nacrt Zakona o turizmu u kojem su objedinjene oblast obavljanja turističke djelatnosti i oblast uspostavljanja, finansiranja i djelovanja turističkih zajednica, odnosno istim će se jedinstveno za područje Zeničko-dobojskog kantona urediti planiranje i razvoj turizma, uslovi i način obavljanja turističke djelatnosti i turistički subjekti, turističke agencije, turistički vodič, turistički pratilac, turistički animator, usluge u turizmu, promocija i

unapređenje turizma, turističke zajednice za promociju turizma, boravišna taksa, inspeksijski nadzor i druga pitanja od značaja za razvoj i unapređenje turizma.

III – EFEKTI OD DONOŠENJA ZAKONA

Donošenje Zakona u predloženom tekstu doprinosi:

- aktivnom sudjelovanju jedinica lokalne samouprave u razvoju turizma,
- povećanju efikasnosti Sistema,
- bolja koordiniranost unutar Sistema,
- svrsishodnije trošenje sredstava,
- bolja promocija turističkog proizvoda,
- kvalitetnija turistička ponuda,
- promocija privrednih interesa pravnih i fizičkih lica koji pružaju turističke usluge ili obavljaju druge djelatnosti neposredno povezane sa turizmom
- suzbijanje rada na crno u oblasti turizma.

IV – OSNOVNA PITANJA KOJA SE UREĐUJU ZAKONOM

Ovaj tekst Zakona obuhvata pet dijelova sa jedanaest poglavlja tako da će se u daljem tekstu obrazloženja prikazati pojedina zakonska rješenja po dijelovima i poglavljima.

DIO PRVI - OPĆE ODREDBE Zakona sadrži opće odredbe koje obuhvataju članove od 1. do 3. definirajući predmet Zakona, definicije pojmova odnosno značenje pojedinih izraza i načela u turizmu. U ovom dijelu Zakona, između ostalog, daju se definicije turizma, turista, turističke infrastrukture i suprastrukture, turističkih paketa, putničkih agencija, uzansi u turizmu i sl. Ovaj dio Zakona reguliše načela na kojima se zasniva uređenje oblasti turizma: načelo sveobuhvatnosti, održivog razvoja turizma, usaglašavanja nivoa usluga u cilju obezbjeđivanja jedinstvenih standarda za pružanje usluga u turizmu, zaštite korisnika turističke usluge i turističkih profesija, načelo primjene Etičkog kodeksa u turizmu Svjetske turističke organizacije UN i načelo planiranja i ostvarivanja politike razvoja turizma u skladu sa strateškim dokumentima.

DIO DRUGI – PLANIRANJE I RAZVOJ TURIZMA Ovaj dio obuhvata odredbe članova od 4. do 15. a koje se odnose na planiranje i razvoj turizma, kroz donošenje strateških planova o budućem razvoju turističke privrede, proglašenje i održivo korištenje turističkih prostora i mjesta. Ovaj dio takođe definiše održivi turizam; turističko mjesto; definiše i nabraja planska dokumenta u turizmu, kao što su, između ostalih, i Strategija razvoja turizma Zeničko-dobojskog kantona, Marketing plan i Plan promocije turizma i dr., nadležnost za njihovo donošenje, odredbe o realizaciji istih i sl. Takođe su obuhvaćene i odredbe koje se tiču prostora od posebnog značaja, kao i mogućnost davanja na korištenje i upravljanje, proglašanih prirodnih bogastava ili dobara u općoj upotrebi, pogodnih za izgradnju turističke infrastrukture i suprastrukture, pravnoj osobi dodjelom koncesije.

DIO TREĆI – TURISTIČKA DJELATNOST obuhvata četiri poglavlja i to:

POGLAVLJE 1 – OBAVLJANJE TURISTIČKE DJELATNOSTI Ovaj dio obuhvata odredbe članova od 16. do 23., i isti se tiču definicije turističke djelatnosti i turističkih usluga. Utvrđeno je ko su subjekti koji mogu obavljati turističku djelatnost – sva pravna i fizička lica registrovana za obavljanje turističke djelatnosti, odnosno koja imaju rješenje nadležnog tijela i ispunjavaju uslove propisane zakonom, kao i pravna lica koja upravljaju zaštićenim područjima i udruženja i fondacije u skladu sa posebnim propisima. Pobrojano je šta sve obuhvata turistička djelatnost. Utvrđene su obaveze pravnih i drugih lica koja obavljaju turističku djelatnost, između ostalih: isticanje firme i radnog vremena i

pridrţavanje utvrdenog radnog vremena u poslovanju, na zahtjev korisnika usluga izjašnjenje da li nastupaju u svojstvu organizatora putovanja ili posrednika i koliki obim ovlaštenja imaju pri zastupanju drugih turističkih agencija, da objave uslove, sadrţaj i cijenu svake pojedine usluge i pridrţavaju se tih uslova, sadrţaja i cijena, objavljivanje uslova, sadrţaja i cijena za svaku pojedinu uslugu i pridrţavanje istih, izdavanje računa za svaku pojedinu uslugu i čuvanje kopija istih u skladu sa računovodstvenim propisima, a najmanje godinu dana, vođenje poslovnih knjiga u skladu sa vaţećim propisima, duţnost poslovanja u skladu sa dobrim poslovnim običajima i dr. Propisani su uslovi za obavljanje turističke djelatnosti, zabrana oglašavanja i reklamiranja kao i period obavljanja turističke djelatnosti.

POGLAVLJE II – PUTNIČKA AGENCIJA Obuhvata odredbe članova od 24. do 28., i isti se odnose na definiciju putničkih agencija te uputu da su minimalno-tehnički uslovi koje moraju ispunjavati putničke agencije i način pruţanja usluga, uslovi za pruţanje usluga putničke agencije, sadrţaj zahtjeva putničke agencije za izdavanje rješenja o odobrenju za rad, sadrţaj rješenja, obaveze putničke agencije i prijevoz putnika, jamčevina, ugovor o osiguranju, grupna putovanja, program, prospekt ili katalog putovanja, poslovni prostor i poslovnica, voditelj poslovnice, uslovi za voditelja poslovnice, kao i prestanak pruţanja usluga putničke agencije, propisani federalnim zakonom koji uređuje oblast turističke djelatnosti. Ovim odredbama postavljeni su i uvjeti za pribavljanje licence za organizatora turističkog putovanja, njeno izdavanje, ali i načini prestanka vaţenja iste. Utvrđen je i postupak oduzimanja licence o čemu odlučuje Ministar u slučaju kada su ispunjeni uslovi o oduzimanju iste, propisani Zakonom.

POGLAVLJE III – TURISTIČKI VODIČ, PRATILAC, ANIMATOR I ZASTUPNIK Ovaj dio obuhvata odredbe članova od 29. do 34. koje se odnose na određivanje pojnova turističkog vodiča, pratitelja, animatora i zastupnika. Utvrđeni su uslovi za izdavanje odobrenja za pruţanje usluga turističkog vodiča, koje je turistički vodič duţan imati za pruţanje datih usluga. Pravomoćno rješenje o odobrenju za pruţanje usluga turističkog vodiča upisuje se u Upisnik turističkih vodiča koji vodi nadleţno tijelo. Također je propisan i način obavljanja poslova turističkog vodiča, obaveza pribavljanja iskaznice turističkog vodiča, obrazac i izgled kao i način i nadleţnost izdavanja iste.

POGLAVLJE IV – TURISTIČKE USLUGE U SEOSKOM TURIZMU, DRUGIM OBLICIMA TURIZMA I OSTALE TURISTIČKE USLUGE Obuhvata članove od 35. do 55. kojima su uređeni pojedinačni oblici turizma (obuhvatajući ali ne ograničavajući se na seoski turizam, lovno-ribolovni, turističke usluge u planinskom turizmu, turističke usluge u avanturističkom turizmu i dr.), način pruţanja usluga u pojedinačnim oblicima turizma, rješenje o odobrenju za pruţanje turističkih usluga koje donosi nadleţno tijelo, uslovi za njegovo dobijanje, sadrţaj i prestanak vaţenja istog, i ostale turističke usluge.

DIO ČETVRTI – PROMOCIJA I UNAPREĐENJE TURIZMA obuhvata pet poglavlja i to:
POGLAVLJE I – TURISTIČKA ZAJEDNICA ZENIČKO-DOBOJSKOG KANTONA Obuhvata odredbe članova od 56. do 65. kojima je predviđeno osnivanje, sistem turističkih zajednica, ciljevi osnivanja Turističke zajednice Zeničko-dobojskog kantona, djelatnost i zadaci Turističke zajednice Zeničko-dobojskog kantona, pravni status, financiranje, Statut Turističke zajednice, organi Turističke zajednice Zeničko-dobojskog kantona, Nadzorni odbor, direktor turističke zajednice, nadzor nad radom Turističke zajednice Zeničko-dobojskog kantona.

POGLAVLJE II – TURISTIČKA ZAJEDNICA OPĆINE/GRADA Obuhvata članove od 66. do 81. kojima je uređeno osnivanje, ciljevi osnivanja i osnivanje turističke zajednice općine/grada, djelatnost i zadaci, pravni status, financiranje, statut turističke zajednice

Formatted: Bosnian (Latin)

općine/grada, organi turističke zajednice općine/grada, Nadzorni odbor, direktor turističke zajednice, nadzor nad radom turističke zajednice općine/grada. Dalje je uređena obaveza sačinjavanja i sadržaj godišnjeg programa rada i finansijskog plana, obaveza sačinjavanja i podnošenja osnivaču godišnjeg izvještaja o radu i finansijskog izvještaja, međusobna koordinacija aktivnosti Turističke zajednice Kantona i turističkih zajednica općine/grada, nabavka roba i usluga, razlozi prestanka postojanja turističkih zajednica okončanje djelovanja i raspolaganje imovinom u slučaju prestanka turističke zajednice.

POGLAVLJE III – BORAVIŠNA TAKSA Ovaj dio obuhvata odredbe članova od 82. do 88., a istim je definisana boravišna taksa, obveznici plaćanja boravišne takse, oslobađanja od obaveza plaćanja, visina i način naplate i evidencija iste, kao i prijava i odjava turista i način korištenja i raspoređivanja sredstava boravišne takse.

POGLAVLJE IV – TURISTIČKA SIGNALIZACIJA Obuhvata odredbe članova od 89. do 90. a istim je definisana turistička signalizacija i uslovi za postavljanje turističke signalizacije na putevima.

POGLAVLJE V – NADZOR Obuhvata odredbe članova od 91. do 97. i u ovom dijelu Zakona precizirane su odredbe o upravnom i inspeksijskom nadzoru. Predloženim tekstom Zakona cilj je zaštititi i turiste ali i turističke agencije jer je namjera predlagača uvođenje reda i kod turističkih agencija. Upravni nadzor nad primjenom odredaba ovog Zakona i propisa donesenih na osnovu ovog Zakona obavlja načelnik/gradonačelnik i Ministarstvo za privredu Zeničko-dobojskog kantona, svako u okviru svojih nadležnosti, a inspeksijski nadzor obavlja Kantonalna uprava za inspeksijske poslove. Propisana su ovlaštenja inspektora, zabrana rada, mjere za otklanjanje nedostataka, nepridržavanje cijena, saradnja sa ostalim organima i primjena drugih propisa.

DIO PETI – KAZNE, PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE obuhvata dva poglavlja i to:

POGLAVLJE I – KAZNE ODREDBE Obuhvata odredbe članova od 98. do 104. i istim se propisuju kazne za počinioce prekršaja, visina kazni i prekršaji.

POGLAVLJE II – PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE Obuhvata odredbe članova od 105. do 110. U prelaznim i završnim odredbama utvrđeni su rokovi za usklađivanje poslovanja turističkih subjekata sa odredbama ovog zakona, visina boravišne takse do donošenja odluke Vlade Kantona, rokovi za donošenje podzakonskih akata, ravnopravnost spolova te stupanje na snagu ovog Zakona.

V – FINANSIJSKA SREDSTVA ZA PROVOĐENJE PROPISA

U Budžetu Zeničko-dobojskog kantona za 2021. godinu ("Službene novine Zeničko-dobojskog kantona", broj: 7/21) na poziciji Ministarstva za privredu - razdjel 18, budžetska organizacija 01, potrošačka jedinica 0001, ekonomski kod 614 300, pozicija «Tekući transferi neprofitnim organizacijama» planirana su sredstva u iznosu od 50.000,00 KM za finansiranje redovnih troškova Turističke zajednice Zeničko-dobojskog kantona.

Za donošenje i primjenu ovog zakona nisu potrebna dodatna sredstva u odnosu na sredstva planirana u Budžetu Zeničko-dobojskog kantona.

Donošenje i primjena ovog Zakona će po osnovu naplate boravišne takse doprinijeti povećanju javnih prihoda godišnje u iznosu od cca 70.000,00 KM.

Commented [SSRMP38]: Komentar broj 38: Potrebno je navesti trošak izrade Strategije razvoja turizma iz člana 5. ovog Zakona, te u skladu s istim uraditi vjerodostojnu i ispravnu Procjenu uticaja propisa na budžet.

VI – KONSULTACIJE VOĐENE U PROCESU IZRADE PROPISA

Tekst Nacrta Zakona o turizmu izradila je radna grupa u čijem sastavu su bili predstavnici Saveza općina i gradova Federacije Bosne i Hercegovine, Ministarstva za privredu i Kantonalne uprave za inspekcijeske poslove Zeničko-dobojskog kantona.

U skladu sa Jedinstvenim pravila za izradu pravnih propisa u Zeničko-dobojskom kantonu ("Službene novine Zeničko-dobojskog kantona", broj: 5/18), Poslovníkom o radu vlade Zeničko-dobojskog kantona ("Službene novine Zeničko-dobojskog kantona", broj: 10/21) i Poslovníka Skupštine Zeničko-dobojskog kantona ("Službene novine Zeničko-dobojskog kantona", broj: 14/18, 18/18 isp., 7/19 i 7/20), obezbjeđena su i mišljenja organa i organizacija, i to: Ministarstva za pravosude i upravu Zeničko-dobojskog kantona, Ministarstva finansija Zeničko-dobojskog kantona, Sekretarijata za zakonodavstvo Zeničko-dobojskog kantona, Federalnog ministarstva okoliša i turizma, Konkurencijskog vijeća Bosne i Hercegovine i Saveza općina i gradova Federacije Bosne i Hercegovine.

Shodno dostavljenim mišljenjima većina prijedloga i sugestija je uvažena i uvrštena u Nacrt Zakona o turizmu. Prijedlozi i sugestije koji nisu uvršteni u Nacrt Zakona o turizmu će biti razmatrani u procesu javne rasprave.

MINISTAR

Zlatko Jelić

Komentar broj 14: ...u skladu sa Članom 20. i Prilogom broj 1. Uredbe o izradi strateških dokumenata

“1) Uvod (svrha i značaj strateškog dokumenta, regulatorni okvir, kratak opis procesa izrade i konsultacija, usklađenost sa drugim strateškim dokumentima i strateškim dokumentima proizašlim iz procesa evropskih integracija i globalnim ciljevima održivog razvoja, za period važenja strateškog dokumenta);

2) Strateška platforma (izvod iz situacione analize i projekcije, osvrt na stanje i usklađenost sa prostornoplanskom dokumentacijom, vizija razvoja i strateški ciljevi sa indikatorima);

3) Prioriteti i mjere, sa indikatorima;

4) Strateški projekti;

5) Indikativni finansijski okvir

6) Sažeti pregled strateškog dokumenta

7) Okvir za provođenje, praćenje, izvještavanje i evaluaciju strateškog dokumenta”

Komentar broj 15: Planska dokumenta se moraju zasnivati na Zakonu o razvojnem planiranju i upravljanju razvojem u Federaciji Bosne i Hercegovine (“Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine”, broj: 32/17) te se nazivi marketing plan, plan promocije, master plan brišu, a dodaje se naziv akcioni plan u skladu sa članom 19. Uredbe o izradi strateških dokumenata u Federaciji Bosne i Hercegovine (“Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine”, broj: 74/19 i 2/21).

Komentar broj 16: Predlažemo da se navedeni stav (6) briše budući da je procedura evaluacije strategija na snazi propisana Uredbom o evaluaciji strateških dokumenata u Federaciji Bosne i Hercegovine (“Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine”, broj: 74/19 i 2/21) i ista jasno propisuje izradu nove strategije prije perioda isteka važeće, te ovim Zakonom nije potrebno propisivati metodologiju, uslove i način izrade nove strategije.

05-04-2022

04-02

7.4

ZENIČKO-DOBOJSKI KANTON	
PRIMLJENO	
Org. jedinica	Klasifikacija
04	02
05-04-2022	

UDRUŽENJE POSLODAVACA ZENICA

Vojvodića put bb, 72 000 Zenica; ID 4218788630000;
Tel/fax: +387 32 221 960; Email: upzenica@gmail.com; Web site: www.upzenica.ba;
Žiro račun otvoren kod ASA Banka d.d. Sarajevo 134-010-00003515-51

ZENIČKO-DOBOJSKI KANTON

Ministarstvo za privredu/gospodarstvo ZDK

Ul. Kučukovići br.2

Zenica

Zenica, 04.04.2022.

Broj: 02 – STD1/22

PREDMET: Primjedbe i sugestije na Nacrt Zakona o turizmu ZDK – dostavlja se

Poštovani,

Sekcija turističke djelatnosti pri Udrugu poslodavaca Zenica, čiji su članovi devet turističkih/putničkih agencija sa područja ZDK, pozdravlja donošenje Zakona o turizmu ZDK, koji je veoma bitan za Zeničko-dobojski kanton, razvoj i unapređenje turističke djelatnosti i cjelokupno stanovništvo ZDK.

S obzirom, da je u proceduri usvajanje i Zakona o turizmu Federacije BiH, članovi Sekcije su detaljno analizirali i uporedili ova dva Nacrta Zakona. Donesen je zaključak da je veoma bitno da se Nacrt Zakona o turizmu ZDK uskladi sa Nacrtom Zakona o turizmu FBiH.

Prijedlozi i sugestije Sekcije turističke djelatnosti:

1. U Zakonu treba da se koristi izraz „turistička/putnička agencija“ gdje god se spominje putnička agencija ili turistička agencija.

OBRAZLOŽENJE: U turističkoj teoriji svaki turista je i putnik, ali svaki putnik nije turista. To isto vrijedi i za pojam agencije. Iz toga slijedi da agencije mogu biti i turističke i putničke agencije.

2. U **članu 2. Zakona o turizmu ZDK** treba da se dodaju slijedeće alineje:

- **Registar turizma** je javno dostupna, centralna baza podataka u elektronskom obliku koja sadrži podatke o subjektima koji obavljaju turističku djelatnost, i drugim podacima čija je registracija odnosno evidentiranje obavezno u skladu sa ovim zakonom;
- **Djelatnost turističke/putničke agencije** je organizovanje, ponuda, prodaja i realizovanje turističkih putovanja, izleta i pružanje drugih usluga u turizmu;
- **Elektronska prodaja** je prodaja turističkog putovanja, izleta, kao i drugih usluga u turizmu putem interneta, bez neposrednog kontakta sa strankama;
- **Turistička grupa** je organizovana grupa od najmanje 10 turista kojoj putnička agencija, organizator putovanja, po unaprijed utvrđenom programu pruža turističku uslugu;
- **Turistička infrastruktura** podrazumijeva objekte za odmor i predah, informisanje, snabdijevanje, rekreaciju, edukaciju i zabavu turista, i to: skijališta, kupališta i plaže, tematski i zabavni parkovi, turistički informativni centri, centri za prihvatanje turista i posjetilaca, odmorišta pored puteva, objekti nautičkog turizma, tereni za golf, tenis tereni, otvoreni i zatvoreni objekti sportske rekreacije, male vještačke akumulacije sa kupalištem, bazeni za kupanje, velnes objekti, zabavno rekreativne staze i putevi (trim staze, staze zdravlja, vidikovci, panoramski putevi, biciklističke staze, pješačke staze, staze za motorne sanke i slično), uređene obale rijeka i jezera, objekti za posmatranje prirodnih rjetkosti, objekti za predah i kraće zadržavanje turista, objekti za avanturističke aktivnosti i drugo;

- **Turistički vodič** je fizičko lice koje pruža usluge vođenja, pokazivanja i stručnog objašnjavanja prirodnih, kulturno-istorijskih i drugih znamenitosti;
- **Turistički pratilac** je lice koje prati turističku grupu i obavlja operativno-tehničke poslove vezane za putovanje do turističke destinacije ili odredišta i nazad;
- **Predstavnik na turističkoj destinaciji** je fizičko lice, koje na osnovu zaključenog ugovora sa organizatorom turističkog putovanja pruža turistima obavještenja i daje uputstva u vezi sa realizacijom programa putovanja u odredištu putovanja i obavlja druge aktivnosti radi zaštite interesa turista;
- **Turistički animator** je lice koje planira i ostvaruje zabavne, kulturne, sportsko rekreativne i druge programe kojima organizuje slobodno vrijeme turista;
- **Destinacijska menadžment organizacija** je organizacija koja upravlja turističkom destinacijom – turističkim mjestom, kroz udruživanje više organizacija i interesnih grupa (turističke zajednice jedinica lokalne samouprave, subagenti, turoperator, hotelijeri i drugi javni i privatni subjekti);
- **Podsticajne mjere u turizmu (subvencije)** predstavljaju finansijske i druge vrste podsticaja iz budžeta ZDK turističkim subjektima radi realizacije programskih i projektnih zadataka u cilju unapređenja turizma.

OBRAZLOŽENJE: U Nacrtu Zakona o turizmu ZDK navedeni pojmovi se koriste ali nisu definisani u članu 2. Svi pojmovi koji se koriste u Zakonu treba da budu definisani.

3. U Članu 3. dodati novu alineju:

- obezbjeđivanja javne, jedinstvene elektronske evidencije registrovanih i evidentiranih podataka iz oblasti turizma;

4. Član 6, tačka 3 dodati tekst:

„odnosno na vremenski period usklađen sa ciklusom planiranja EU“

5. Poslije člana 12. dodati novi član:

Član 13.

(Podsticajne mjere za razvoj turizma)

- (1) U cilju usmjeravanja i podsticanja razvoja turizma u budžetu ZDK mogu se planirati sredstva za razvoj turizma.
- (2) Vlada ZDK na prijedlog Ministarstva donosi Odluku o programu utroška sredstava sa kriterijima raspodjele u oblasti turizma.
- (3) Ministar donosi odluku o izboru korisnika sredstava finansiranja i zaključuje ugovor o finansiranju projekta iz oblasti turizma.
- (4) Ugovor o finansiranju projekta iz oblasti turizma sadrži podatke o dodijeljenom finansijskom iznosu, precizno utvrđenu svrhu trošenja budžetskih sredstava, visinu učešća korisnika sredstava u finansiranju projekta iz sopstvenih ili drugih izvora, dinamiku prenosa budžetskih sredstava, obavezu redovnog izvještavanja Ministarstva o namjenskom utrošku sredstava, način kontrole utroška dodijeljenih sredstava, te ostala međusobna prava i obaveze ugovornih strana.
- (5) Ministar će propisati uslove i način dodjele sredstava, uslove i kriterijume za dodjelu sredstava, kao i postupak i način dodjele i korišćenja sredstava, odnosno način kontrole utroška sredstava i povrata nenamjenski utrošenih sredstava.

OBRAZLOŽENJE: Turistička djelatnost je djelatnost koja je najviše pogođena pandemijom COVID 19. Turističke/putničke agencije su pretrpjele najveće gubitke u poslovanju zbog ograničenja kretanja i okupljanja. S toga je veoma bitno poticajnim mjerama podržati turističke/putničke agencije i projekte iz oblasti turizma. Takodjer, s obzirom na nedavnu izmjenu Zakona o pripadnosti javnih prihoda, ZDK će imati povećane prihode od raspodjele, smatramo da bi jedan dio ovih sredstava trebalo preusmjeriti u poticaje za razvoj turizma

6. Član 17. : Kompletan tekst člana 17. zamijeniti sa tekstom člana 14 federalnog zakona. Isti treba da glasi:

Član 17.

(Subjekti koji mogu obavljati turističku djelatnost)

(1) Turističku djelatnost obavljaju pravna i fizička lica koja su upisana u odgovarajuće register za vršenje te djelatnosti (u daljem tekstu: turistički subjekti) koji ispunjavaju uslove za pružanje turističkih usluga propisane ovim zakonom i propisima donesnim na osnovu ovog zakona.

(2) Pod uslovima propisanim ovim zakonom i propisima donesenim na osnovu ovoga zakona pojedine vrste turističkih usluga mogu pružati i:

- a) subjekti/javne ustanove koje upravljaju zaštićenim područjima prirode,
- b) specijalne bolnice i lječilišta u zdravstvenom turizmu,
- c) ustanove u kulturi,
- d) udruženja, škole i druge odgojno-obrazovne i nastavne ustanove,
- e) vjerske organizacije.

(3) Udruženje/fondacija može obavljati privredne djelatnosti samo ako je osnovna svrha takvih djelatnosti ostvarivanje ciljeva utvrđenih Statutom. Udruženja/fondacije mogu obavljati nesrodne privredne djelatnosti (privredne djelatnosti koje nisu neposredno povezane sa ostvarivanjem osnovnih statutarne ciljeva udruženja/fondacije) samo preko posebno osnovane pravne osobe.

(4) Ministar će Pravilnikom propisati sadržaj i oblik knjige žalbi turističkih subjekata.

7. Poslije člana 20. dodati novi član:

(Odgovornost turističkog subjekta)

Turistički subjekt odgovara za štetu prouzrokovanu trećim licima koja je izazvana davanjem netačne izjave o ispunjavanju uslova iz člana 20. ovog zakona u skladu sa posebnim propisima.

8. Član 22. Mijenja se stav (2) i glasi:

„Organizacije mogu organizovati izlet paket aranžman iz stava (1) ovog člana samo povremeno i bez sticanja dobiti u maksimalnom trajanju od dva noćenja.

OBRAZLOŽENJE: Smatramo da svaki turistički/putnički aranžman organizovan na vremenski period duži od dva noćenja treba da se organizuje preko turističkih/putničkih agencija. Organizacije bi trebalo da organizuju izlete za svoje članove a ne turističke/putničke aranžmane, jer nisu registrovani kao turistička/putnička agencija.

9. Član 22. dodati novu alineju koja glasi:

„Organizacije iz stava (1) ovog člana, koje organizuju izlet paket aranžman za svoje članove obavezni su prije realizacije izlet paket aranžmana dostaviti opis izleta i spisak članova na ovjeru Turističkoj zajednici grada/općine ili ukoliko isti ne postoji u gradu/općini, Turističkoj zajednici ZDK.“

OBRAZLOŽENJE: Da ne bi došlo do zloupotrebe organizacije izleta paket aranžmana od strane organizacija iz stava(1) ovog člana, u smislu prodaje drugim licima koji nisu članovi organizacije.

10. Član 25. (Licenca) stav 3, alineja „f“ treba da glasi:

„Odluku o osnivanju poslovne jedinice (kopija općeg akta) samo ukoliko društvo ima više poslovnih jedinica“

OBRAZLOŽENJE: Ukoliko poduzetnik osnuje društvo sa osnovnom djelatnošću Turistička/putnička agencija, onda je sjedište društva i turističke/putničke agencije na istoj adresi i imaju isti PDV i ID broj.

11. Član 25. (Licenca) stav 3, alineja „j“ treba da glasi:

„Opće uslove putovanja ovjerene od strane pravnog lica u skladu sa standardima turističke djelatnosti“

OBRAZLOŽENJE: UTA je nevladina organizacija čije članstvo u istoj je na dobrovoljnoj osnovi. Sve turističke/putničke agencije sa područja ZDK, FBiH i BiH nisu članovi UTA-e niti ih zakon obavezuje da budu članovi iste..

12. Član 32. dodati novi stav koji treba da glasi :

„Turistički pratilac može da pruža usluge samostalno ili kao zaposlenik turističke/putničke agencije privrednog društva ili drugog pravnog lica koje obavlja turističku djelatnost kao pretežnu“

13. Poglavlje IV mijenja se naslov i glasi::

„POGLAVLJE IV - USLUGE U TURIZMU“

OBRAZLOŽENJE: Usluge u turizmu predstavljaju mnogo više oblasti djelovanja od seoskog turizma. Zato predlažemo da se poglavlje zove Usluge u turizmu.

14. Prije člana 35. treba dodati novi član koji treba da glasi:

„(Turističke usluge)“

(1) Turističke usluge u smislu ovog zakona su: turističke usluge u zdravstvenom, kongresnom, vjerskom, omladinskom, ruralnom, lovnom, ribolovnom, avanturističkom, zimskom turizmu, turističke usluge na vodama, te ostale turističke usluge, kao i turističke usluge koje se mogu pružati u ostalim oblicima turizma.

(2) Turističke usluge iz stava (1) ovog člana mogu pružati pravna lica koja ispunjavaju uslove za obavljanje turističke djelatnosti iz člana 24. ovog zakona i lica, fizička lica upisana u registar kod nadležnog organa u skladu s propisima kojim se reguliše obavljanje obrtničke djelatnosti, kao i lica upisana u druge registre u skladu sa ovim ili posebnim zakonom,

(3) Turističke usluge u zdravstvenom i banjском turizmu pružaju se u skladu sa propisima iz oblasti zdravstva.

(4) Usluge u kongresnom turizmu u smislu ovog zakona predstavljaju skup turističkih usluga u vezi sa organizovanjem naučnih, političkih, stručnih, kulturnih i drugih skupova, prihvata i smještaja učesnika, priređivanje kulturno-zabavnih i drugih manifestacija u vezi sa organizacijom slobodnog vremena učesnika, kao i priređivanje pratećih priredbi (izložbe, prezentacije proizvoda, prodaja proizvoda i slično).

(5) Usluge u omladinskom turizmu, u smislu ovog zakona, predstavljaju organiziranje i provođenje boravka turista u hostelima ili drugim objektima koji su predviđeni za omladinu, kao što su studentski i omladinski domovi, kampovi, kao i organiziranje kulturno-zabavnih, muzičkih, edukativnih i drugih programa i sadržaja koji su u vezi sa boravkom omladine.

15. Član 98. stav 1. mijenja se tekst i glasi:

„ Novčanom kaznom u iznosu od 750,00 KM do 7.500,00 KM kaznit će se za prekršaj pravno lice ako:“

16. Član 99. stav 1. mijenja se i glasi:

„ Novčanom kaznom u iznosu od 250,00 KM do 2.500,00 KM kaznit će se za prekršaj pravno lice ako:“

OBRAZLOŽENJE za izmjene članova 98. stav 1 i 99. stav 1:

Zbog veoma teškog stanja u turističkoj djelatnosti, prouzrokovanoj rigoroznim mjerama zbog pandemije COVID 19, koje su u nekim zemljama još uvijek na snazi smatramo da bi kazne trebale biti za 50% niže od predloženih.

17. Član 100. dio uvodnog teksta mijenja se i glasi:

„ Novčanom kaznom u iznosu od 250,00 KM do 1.500,00 KM kaznit će se za prekršaj fizičko lice ako:“

OBRAZLOŽENJE: Zbog povećanja nelegalnog obavljanja turističke djelatnosti od fizičkih lica, koja ilegalno prodaju i organizuju turističke/putničke aranžmane, predlažemo da se povećaju kaznene mjere kako bi se onemogućilo njihovo dalje djelovanje.

**UDRUŽENJE POSLODAVACA ZENICA
SEKCIJA TURISTIČKE DJELATNOSTI**

BOSNA I HERCEGOVINA
Federacija Bosne i Hercegovine

Federalno ministarstvo okoliša i turizma

Ul. Hamdije Čemerlića br.2
71 000 Sarajevo

Zenica, 10.06.2022. godine

Vaš znak:

Naš znak: 04-02-17264-5/21

PREDMET: Mišljenje, traži se

Poštovani,

Ministarstvo za privredu je Federalnom ministarstvu okoliša i turizma uputilo akt "Mišljenje, traži se" broj:04-02-6736-11/19 od 10.05.2021. godine, kojim je uzimajući u obzir zajedničku ustavnu nadležnost u oblasti turizma tražilo mišljenje u pogledu odredaba predloženog teksta nacarta Zakona.

Postupajući po navedenom zahtjevu, Federalno ministarstvo okoliša i turizma je dalo „Mišljenje“ broj: 06/1-18-1-329/21 od 19.05.2021. godine, u kojem je navedeno da „načelno podržava donošenje propisa na teritoriji Federacije BiH kojima se uređuje oblast turističke djelatnosti u cilju uspostavljanja pravnog okvira u ovoj oblasti i njegovog usklađivanja sa pravnom steševinom Europske unije“.

Nakon što je Skupština Zeničko-dobojskog kantona Zaključkom broj: 01-02-1722/22 od 03.02.2022. godine prihvatila Nacrt Zakona o turizmu Zeničko-dobojskog kantona, provedena je Javna rasprava i shodno dostavljenim i usvojenim primjedbama, prijedlozima i sugestijama sačinjen je prijedlog Zakona o turizmu Zeničko-dobojskog kantona.

U prilogu dostavljamo tekst prijedloga Zakona o turizmu sa obrazloženjem i molimo da nam, u roku od 8 dana, dostavite svoje mišljenje u pogledu odredaba predloženog teksta nacarta Zakona.

Ukoliko u ostavljenom roku ne date svoje mišljenje, smatrat će se da ste s istim saglasni.

S poštovanjem,

Prilog:

1x prijedlog Zakona o turizmu

Dostavljeno

1 x Naslov

1 x a/a

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i
Hercegovine
FEDERALNO MINISTARSTVO
OKOLIŠA I TURIZMA

Broj: 06/1-18-1- 329/21
Sarajevo, 19.5.2021. godine

ZENIČKO-DOBOJSKI KANTON
Ministarstvo za privredu/gospodarstvo
Ul. Kučukovići br. 2
Zenica

Predmet: Mišljenje

Veza: Vaš akt broj: 04-02-6736-11/19 od 10.05.2021. godine

Poštovani,

Vezano za vaš akt broj veze, kojim tražite mišljenje na Nacrt zakona o turizmu Zeničko-dobojskog kantona, Federalno ministarstvo okoliša i turizma daje sljedeće:

MIŠLJENJE

Članom III.2.g) Ustava Federacije Bosne i Hercegovine propisano je da su, pored ostalih nadležnosti, Federacija i kantoni nadležni za turizam. Članom III.3. Ustava Federacije Bosne i Hercegovine propisano je da nadležnosti iz člana III.2. mogu biti ostvarene zajednički i ili odvojeno ili od strane kantona koordinirano od federalne vlasti. U pogledu ovih nadležnosti kantoni i federalna vlast dogovaraju se na trajnoj osnovi. U vršenju ovih nadležnosti, kada se radi o zakonima i drugim propisima koji su obavezujući na području cijele Federacije, u skladu sa ovim Ustavom i odlukama Parlamenta Federacije, federalna vlast će postupiti uzimajući u obzir kantonalne nadležnosti, različite situacije u pojedinim kantonima i potrebu za fleksibilnošću u provođenju. Federalna vlast, ima pravo utvrđivati politiku i donositi zakone koji se tiču svake od ovih nadležnosti. Kantoni imaju pravo utvrđivati politiku i provoditi zakone koji se tiču svake od ovih nadležnosti.

U proteklih nekoliko godina većina kantona u Federaciji BiH su donijeli kantonalne zakone o turizmu kojim su uredili oblast turističke djelatnosti, promocije i unapređenja turizma sa osnivanjem i radom turističkih zajednica, te oblast boravišne takse objedinjeni u jedan zakon.

Isto tako, činjenica je da Parlament Federacija BiH još uvijek nije usvojio Zakon o turizmu Federacije BiH kojim su objedinjene oblasti turističke djelatnosti i oblast uspostavljanja, finansiranja i djelovanja turističkih organizacija/ zajednica odnosno istim će se jedinstveno za područje Federacije BiH urediti planiranje i razvoj turizma,

125-05-2021 04
Bosnia and Herzegovina
Federation of Bosnia and Herzegovina
FEDERAL MINISTRY OF
ENVIRONMENT AND TOURISM

1000

ZENIČKO-DOBOJSKI KANTON

Broj: 24-05-2021

Org. jedinica	Klasifik. oznaka	Redni broj	Broj priloga
04-	02-	6736-11/	19

finansiranje turizma i poticajne mjere, uslovi i način obavljanja turističke djelatnosti i turistički subjekti (putničke agencije, turistički vodič, turistički pratilac, turistički animator), usluge u turizmu, promocija i unapređenje turizma, registar turizma, inspekcijski nadzor i druga pitanja od značaja za razvoj i unapređenje turizma u Federaciji BiH, kao i Zakon o boravišnoj taksi Federacije BiH kojim će se regulirati pitanje obaveza plaćanja boravišne takse, obveznici i način plaćanja boravišne takse, visina boravišne takse, naplata, uplata i raspodjela sredstava od boravišne takse, nadzor, te kaznene odredbe.

Takođe, zbog postojanja pravne praznine kada je u pitanju rad turističkih zajednica na nivou Federacije BiH kao i tendencije donošenja novih propisa na nivou Federacije BiH u većini kantona se pristupilo donošenju jedinstvenog Zakona o turizmu kojim se drugačije ili detaljnije uređuju pitanja pružanja usluga u turizmu općenito, definišu i uređuju dodatna pitanja koja postojećim Zakonom o turističkoj djelatnosti ("Službene novine Federacije BiH" broj: 32/09) nisu obuhvaćena, te uređuje osnivanje, finansiranje i upravljanje turističkim zajednicama, te je iz toga primjetno vaše opredjeljenje da harmonizirate i uskladite odredbe predloženog Nacrta zakona sa pravnim rješenjima Zakona o turizmu Kantona Sarajevo („Službene novine Kantona Sarajevo“ br. 19/16, 31/17, 34/17 i 13/21) koji su preuzeli i drugi kantoni i donijeli svoj kantonalni zakon.

Zbog svega navedenog, Federalno ministarstvo okoliša i turizma načelno podržava donošenje propisa na teritoriji Federacije BiH kojima se uređuje oblast turističke djelatnosti u cilju uspostavljanja pravnog okvira u ovoj oblasti i njegovog usklađivanja sa pravnom stečevinom Europske unije.

Iako je predmetni Nacrt zakona izrađen na drugačijem pristupu u odnosu na federalni Prijedlog zakona, cijenimo da će biti potrebno izvršiti usklađivanje i harmonizaciju predmetnog Nacrta zakona sa federalnim propisom (kada se usvoji od strane Parlamenta Federacije BiH) kako bi se došlo do zajedničkih usklađenih zakonskih rješenja.

Usklađenim zakonskim rješenjima između federalne i kantonalnih vlasti omogućava se privrednim subjektima rasterećenje u poslovanju i stvaranje boljeg poslovnog ambijenta u cilju lakoće poslovanja u oblasti turizma. Integralni pristup izrade pravnih propisa kao i njihova provedivost važni su kriteriji kojima se procjenjuje učinak primjene pravnih propisa na čitavoj teritoriji Federacije BiH. Različita pravna rješenja u oblasti turizma na svim nivoima vlasti u Bosni i Hercegovini i Federacije BiH otežavaju i usporavaju poslovanje privrednih subjekata, a cilj je stvoriti ambijent za bolje poslovno okruženje subjekata u turizmu.

Isto tako, odredbe predloženog Nacrta zakona uređuju oblast boravišne takse, te se time ponovo pokreće pitanje usklađivanja i harmonizacije propisa sa federalnom vlasti i u oblasti obaveza plaćanja boravišne takse, obveznicima i načinom plaćanja, visine, uplate, naplate i nadzora iste. Federalno ministarstvo okoliša i turizma je pristupilo izradi Zakona o boravišnoj taksi Federacije BiH kako bi se ispoštovala i obaveza usklađivanja entitetskih propisa unutar Bosne i Hercegovine.

Na kraju, želimo vas informisati da je Vlada Federacije BiH na svojoj 110. sjednici, održanoj 07.07.2017. godine u skladu sa Zaključkom V. broj: 937/2017 od 07.07.2017. godine pokrenula Inicijativu za međusobno dogovaranje na trajnoj osnovi između federalne i kantonalnih vlasti u oblasti turizma kako bi se pitanje zajedničke nadležnosti konačno usaglasilo i precizno definisalo.

S poštovanjem,

Dostaviti:

1. Naslovu,
2. a/a.

JK

**KONKURENCIJSKO VIJEĆE
BOSNE I HERCEGOVINE**

Dubrovačka 6, B zgrada, III sprat

71 000 SARAJEVO

Zenica, 10.06.2022. godine

Vaš znak:

Naš znak: 04-02-17264-4/21

PREDMET: Prijedlog Zakona o turizmu Zeničko-dobojskog kantona, dostavlja se

Poštovani,

Ministarstvo za privredu je Konkurencijskom vijeću Bosne i Hercegovine uputilo akt "Mišljenje, traži se" broj:04-02-6736-9/19 od 10.05.2021. godine, kojim je u skladu sa odredbama člana 25. stav (1) tačka f) Zakona o konkurenciji ("Službeni glasnik Bosne i Hercegovine", broj: 48/05, 76/07 i 80/09), tražilo mišljenje o usklađenosti Nacrta Zakona o turizmu sa Zakonom o konkurenciji.

Postupajući po navedenom zahtjevu, Konkurencijsko vijeće je donijelo „Mišljenje“ broj: 01-26-7-005-2/21 od 14. jula 2021. godine, kojim je ocijenilo da „isti ne sadrži odredbe čijom bi se primjenom mogla spriječavati, ograničavati ili narušavati tržišta konkurencija, na tržištu Županije Zeničko-dobojskog kantona, kao ni Bosne i Hercegovine“.

Nakon što je Skupština Zeničko-dobojskog kantona Zaključkom broj:01-02-1722/22 od 03.02.2022. godine prihvatila Načrt Zakona o turizmu Zeničko-dobojskog kantona, provedena je Javna rasprava i shodno dostavljenim i usvojenim primjedbama, prijedlozima i sugestijama sačinjen je prijedlog Zakona o turizmu Zeničko-dobojskog kantona.

U prilogu dostavljamo tekst prijedloga Zakona o turizmu sa obrazloženjem i molimo da nam, u roku od 8 dana, dostavite svoje mišljenje u pogledu odredaba predloženog teksta nacrta Zakona.

Ukoliko u ostavljenom roku ne date svoje mišljenje, smatrat će se da ste s istim saglasni.

S poštovanjem,

Prilog:

1x kao u tekstu

Dostavljeno

1 x Naslov

1 x a/a

Mi Nij TRA
Mi Nij TRA
Udijau

19-07-2021

Broj: 01-26-7-005-3/21
Sarajevo, 14. srpnja 2021. godine

151

ZENIČKO-DOBOJSKI ŽUPANIJE			
PR. 16 -07- 2021			
Org. jela	Broj	Broj priloga	
07			

Ministarstvo za gospodarstvo Zeničko-dobojske županije
Kučukovići 2.
72 000 Zenica

PREDMET: Mišljenje Konkurencijskog vijeća, dostavlja se

Konkurencijsko vijeće je na 90. (devedesetoj) sjednici održanoj dana 14. srpnja 2021. godine donijelo Mišljenje broj: 01-26-7-005-2/21, temeljem zahtjeva Ministarstva za gospodarstvo Zeničko-dobojske županije, Zenica, Kučukovići 2., Zenica.

U prilogu Vam dostavljamo predmetno Mišljenje, sukladno Zakonu o konkurenciji («Službeni glasnik BiH» 48/05, 76/07 i 80/09).

S poštovanjem,

Predsjednik

Dr. Amir Karalić

Prilog: - kao u tekstu

Dostaviti:

- Naslovu,
- U spis.

MIŠLJENJE

po Zahtjevu Ministarstva za gospodarstvo Zeničko- dobojske županije

Sarajevo
srpanj, 2021. godine

Broj: 01-26-7-005-2/21
Sarajevo, 14. srpnja 2021. godine

Konkurencijsko vijeće Bosne i Hercegovine na temelju članka 25. stavak (1) točka f. Zakona o konkurenciji ("Službeni glasnik BiH", br. 48/05, 76/07 i 80/09), a po Zahtjevu za izdavanje mišljenja Ministarstva za gospodarstvo Zeničko-dobojske županije, Zenica, Kučukovići 2., Zenica, zaprimljenog dana 17. svibnja 2021. godine pod brojem: 01-26-7-005-1/21, na 90. (devedesetoj) sjednici održanoj dana 14. srpnja 2021. godine, je donijelo

MIŠLJENJE

Konkurencijsko vijeće Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Konkurencijsko vijeće) je dana 17. svibnja 2021. godine pod brojem: 01-26-7-005-1/21 zaprimilo Zahtjev za izdavanje mišljenja Ministarstva za gospodarstvo Zeničko-dobojske županije, Zenica, Kučukovići 2., Zenica (u daljnjem tekstu: Ministarstvo ili Podnositelj zahtjeva), u vezi s nacrtom Zakona o turizmu ZE-DO županije, i usklađenosti istog, sukladno članku 25. stavak (1) točka f) Zakona o konkurenciji ("Službeni glasnik BiH", br. 48/05, 76/07 i 80/09) (u daljnjem tekstu: Zakon).

U svom Zahtjevu Podnositelj u bitnom navodi slijedeće:

U prethodnom vremenskom razdoblju, oshivanje i djelovanje turističkih zajednica u Federaciji Bosne i Hercegovine bilo je uređeno Zakonom o turističkim zajednicama i promicanju turizma („Službene novine FBiH“, broj: 19/96 i 28/03), međutim, Ustavni sud Federacije Bosne i Hercegovine, donio je Presudu broj: U-34/13 („Službene novine FBiH“, broj: 61/14) kojom je utvrdio da Zakon o turističkim zajednicama i promicanju turizma u Federaciji BiH nije suglasan Ustavu Federacije Bosne i Hercegovine, te je istom Presudom odredio i prijelaznu mjeru kojom je data mogućnost Parlamentu Federacije Bosne i Hercegovine da u roku od šest mjeseci od dana objavljivanja presude zakonom uredi materiju koja je regulirana osporenim Zakonom, do kada se isti mogao primjenjivati, što nije učinjeno.

Rješenjem Ustavnog suda Federacije broj: U-36/13 od 9.12.2015. godine utvrđeno je da navedena presuda nije izvršena, Zakon o turističkim zajednicama i promicanju turizma u FBiH je prestao važiti dana 30.1.2015. godine.

Obzirom da predmetna oblast turizma koja regulira rad turističke zajednice i promociju turizma trenutačno nije uređena drugim propisima, pristupilo se izradi županijskog Zakona kako bi se zakonski uredilo i ovo pitanje, te prevazišla nastala pravna praznina.

Također, na razini Federacije BiH turistička djelatnost regulirana je Zakonom o turističkoj djelatnosti („Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine“, broj 32/09). Obzirom da se radi o podijeljenoj nadležnosti, te o činjenici da navedeni zakon nije tretirao nadležnosti županija, također i iz tog razloga ukazala se potreba da se i obavljanje turističke djelatnosti, sa svim svojim specifičnostima na županijskoj razini, regulira zakonom, stoga je Ministarstvo za gospodarstvo Zeničko-dobojske županije je pristupilo izradi Zakona o turizmu Zeničko-dobojske županije.

Kako se dalje navodi u Zahtjevu, predloženo zakonsko rješenje značajno će doprinijeti unaprijeđenju i bržem razvoju turizma, kroz podizanje ukupne turističke ponude Županije, te aktivnijem sudjelovanju Županije u razvoju turističke djelatnosti, kvalitetnijem financijskom nadzoru, povećanju učinkovitosti sustava, boljoj koordinaciji, svrsishodnijem trošenju

nadzoru, povećanju učinkovitosti sustava, boljoj koordinaciji, svrsishodnijem trošenju sredstava, zakonitosti rada turističkih subjekata, promociji turističkog proizvoda i povećanju stručnosti uposlenih u oblasti turizma, a u konačnici kvalitetnijem turističkom proizvodu.

Shodno navedenom, Ministarstvo za gospodarstvo je provelo aktivnosti i pripremilo nacrt Zakona o turizmu u kojem su objedinjene oblast obavljanja turističke djelatnosti i oblast uspostavljanja, financiranja i djelovanja turističkih zajednica, odnosno istim će se jedinstveno za područje Zeničko-dobojske županije urediti planiranje i razvoj turizma, uvjeti i način obavljanja turističke djelatnosti i turistički subjekti, turističke agencije, turistički vodič, turistički pratitelj, turistički animator, usluge u turizmu, promidžba i unaprijeđenje turizma, turističke zajednice za promidžbu turizma, boravišna pristojava, inspeksijski nadzor i druga pitanja od značaja za razvoj i unaprijeđenje turizma.

Donošenje Zakona u predloženom tekstu doprinosi:

- aktivnom sudjelovanju jedinica lokalne samouprave u razvoju turizma,
- povećanju efikasnosti sustava,
- bolja koordiniranost unutar sustava,
- svrsishodnije trošenje sredstava,
- bolja promidžba turističkog proizvoda,
- kvalitetnija turistička ponuda,
- promocija gospodarskih interesa pravnih i fizičkih osoba koji pružaju turističke usluge ili obavljaju druge djelatnosti neposredno povezane sa turizmom,
- suzbijanje rada na crno u oblasti turizma.

Konkurencijsko vijeće je sukladno članku 25. stavak (2) Zakona, nadležno da na nacрте, prijedloge zakona i druge propise iz oblasti koje imaju utjecaja na tržišnu konkurenciju daje mišljenje o njihovoj usklađenosti sa Zakonom.

Konkurencijsko vijeće je postupajući po podnesenom Zahtjevu, analizom odredbi dostavljenog nacrta Zakona o turizmu Zeničko-dobojske županije, ocijenilo da isti ne sadrži odredbe čijom bi se primjenom mogla spriječavati, ograničavati ili narušavati tržišna konkurencija, na tržištu Županije Zeničko-dobojske, kao ni Bosne i Hercegovine.

Na temelju navedenog, Konkurencijsko vijeće smatra da je nacrt Zakona o turizmu Zeničko-dobojske županije usuglašen sa Zakonom.

Ovo mišljenje je dano isključivo na temelju nacrta Zakona o turizmu Zeničko-dobojske županije, koji je dostavljen od strane Ministarstva za gospodarstvo Zeničko-dobojske županije.

Dostaviti:

- podnositelju zahtjeva, i
- a/a;

